

Digitaliseret af / Digitised by

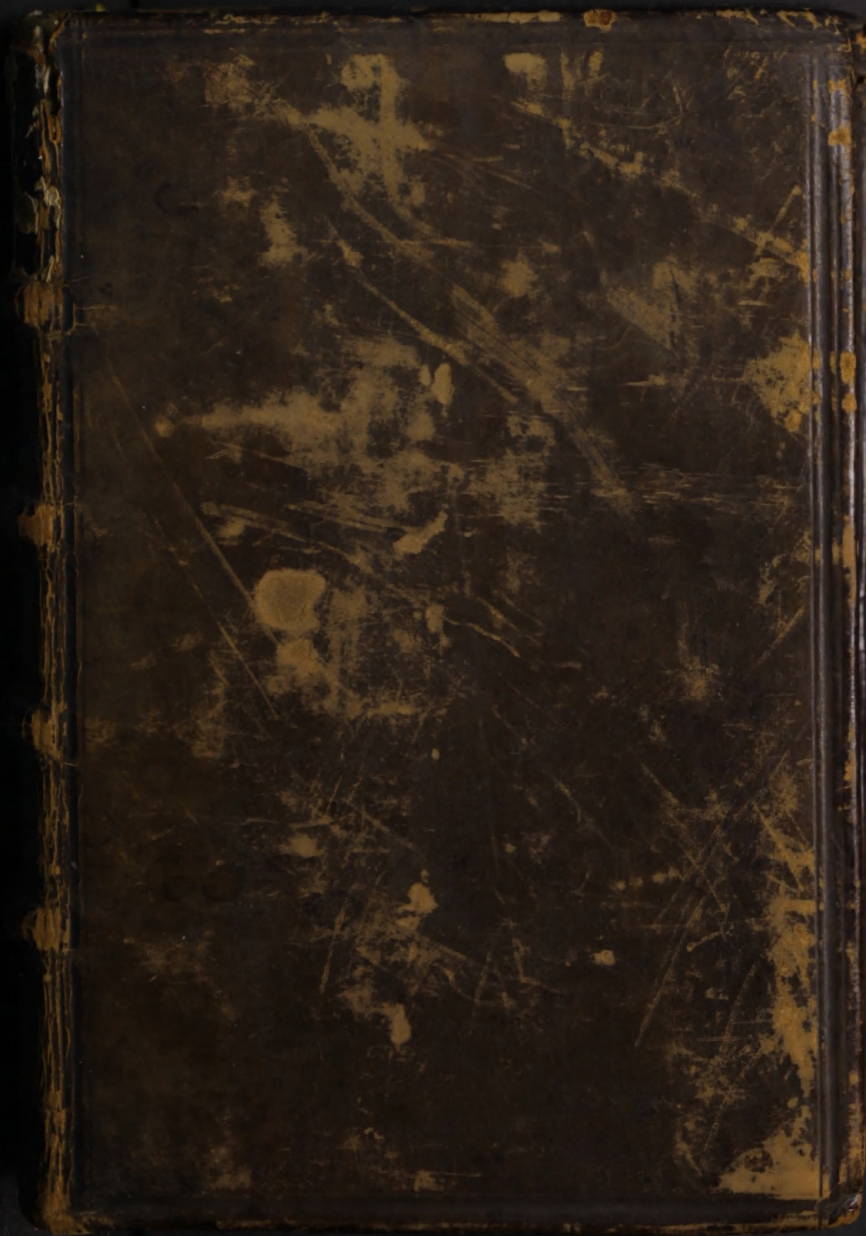
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk

տաւրի. քոչ. Psalm. 119

կարգացի. Եւստի. Գրուած է ի Բ. Կարթաւ

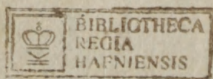
Koster-m. 1120

82, 175

Psalterium Armena lingua conscriptum

04922

577

3.65.2

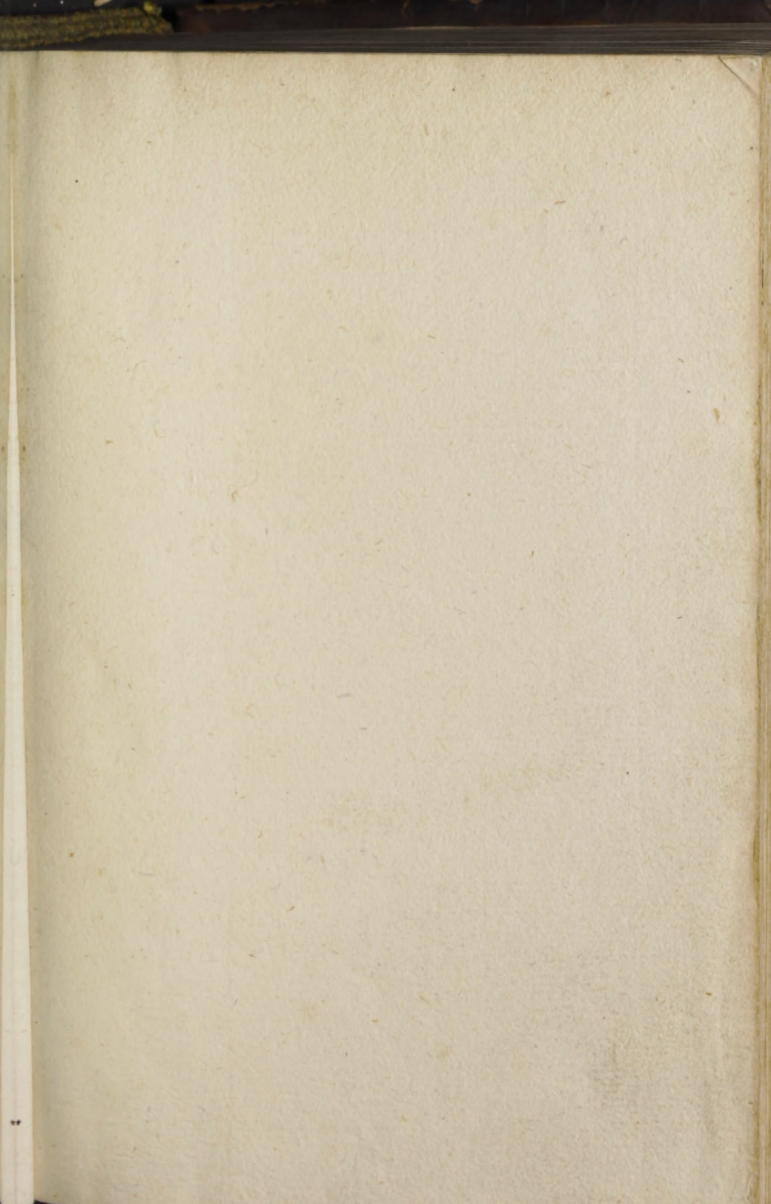
Donum eruditissimi atq; amplissimi
uiri Claudj Puteani Consiliarij
Regij in suprema Curia
Parisiensi

3.

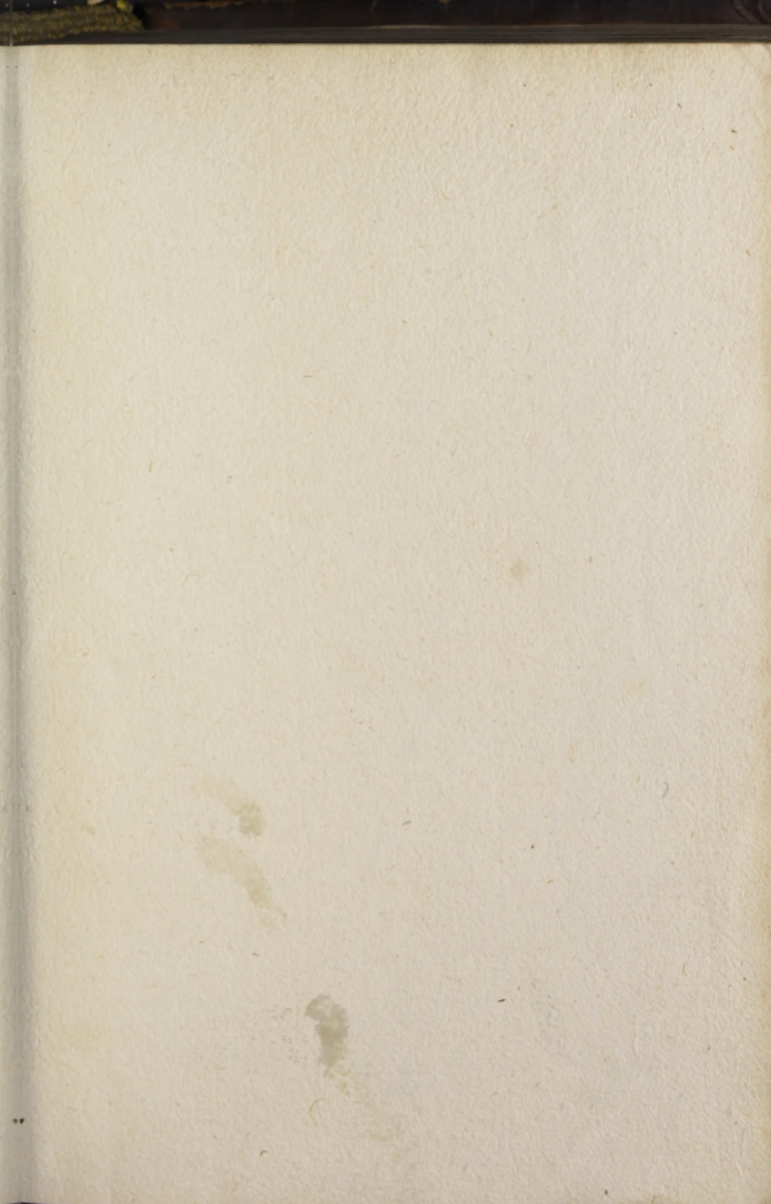
κλωδίου πτεανός .
կլաւդիոս քոուտեանոս
Յոսեփ սկալիգէր .

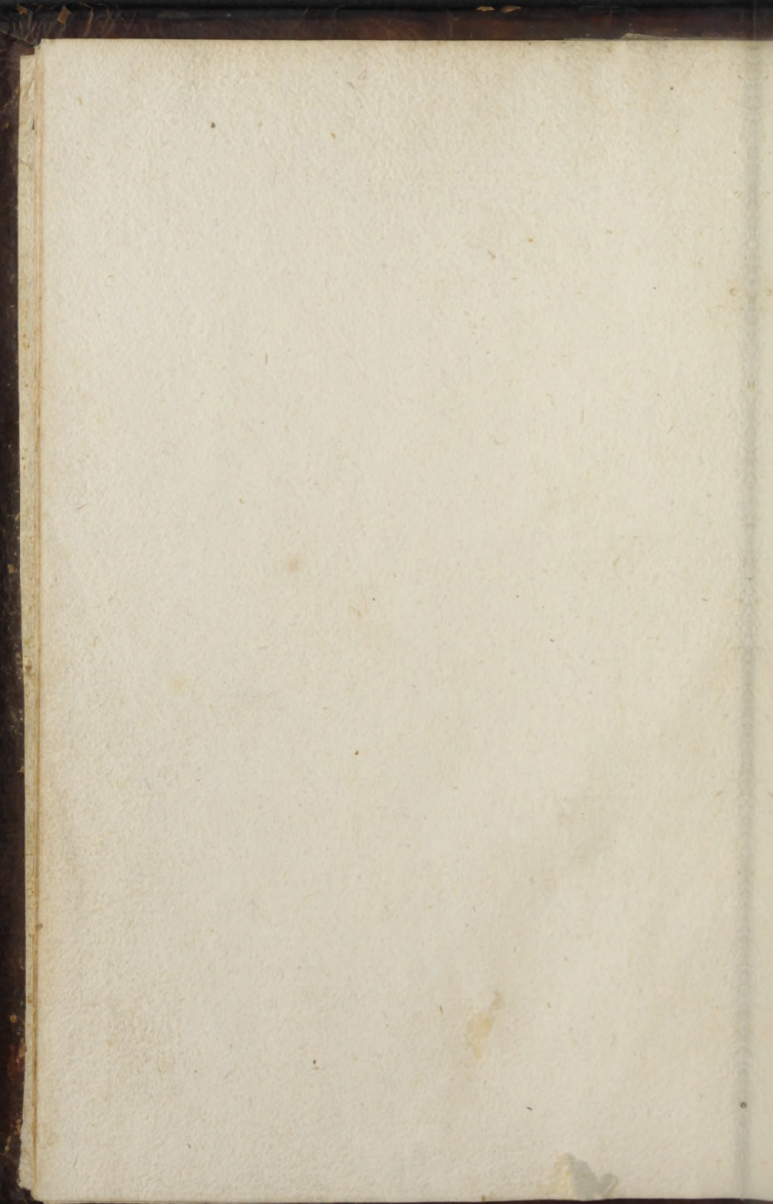

Ի թվականսիս. հայոց . Թ . Ժ . Դ .
 ամինեսս թ ոխաթ ցիարգարդպիրս
 խնդրեցի զայսնորգիրս իհոռմ
Ի պետրոս փափունս ևերետ հրամ
 անշինելու. բարեխաւսու թբ
 այսկարտ ինալացսևայս. Եպկնիս:
 ևիմգրայմիտ սուլտանշայորդոյս

Երեկեալ ի գեղեցիկ հաւայ հա
 ընկիտ. մայրայ քաղաքն. որ կոչի վա

ընատիկ. ի թագաւորու թեն

Երեկեմոն. թու ճիս

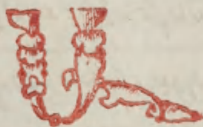
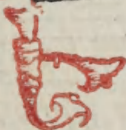
Երեկեմոն. թու ճիս

ա. փոքրմեկն ի չս սաղմոսացս.

Ա ռաթայբանու թի. Դ աւ թ ի
 Յ որդ որում ն անգաշու թե. և Հ րայ ժ արում ն
 Հակառակորդե

Ա

Ե ալեայր որոզգնաց ի խոր հ ուր զ
 մբարիշտացի ճանապարհ ի մե
 ւ որացնայոչեկաց և ա թ ու ս ժ
 դիցնայոչնստաւ թ

Այլ յաւրեհնս տնէնկամքնորայև
յաւրեհնսնր. խորհեացինայիտվեևի
գիշերի. ևեղիցինայորպես ծառոր
տնկեալնի գնացսջուրց :

Որ զպտուղիւր իժամու տացեև
տերևնորայմի թաբեսցի. ևզամզո
րինչարասցե յաջողեսցինմայ :

Ոչ այսպեսեն ամբարիշտք ևոչա
նպես այլորպես հողմզփոշի՝ զի հոս
եիվրերեսացերկրի :

Վաննայսորիկոչյարիցենամբարի
շտքի դատաստան. ևոչմեղաւորքի
խորհուրդս արդարոց :

Քանզի ճանաչե տրզճանապար

Լս արդարոց . Ճանապարհ քամբ
արիշտաց կորիցեն

Տուն ք շ ի հերայ ց ցեռլոքին
տոքայն ինձ կամ ինձ

Բարգարե ու թի վն քի . և կոչումն Վեթանոսաց
Բ հղե՛ր խոռովեցան Լեթանոսք . Ը
ժողովուրդք խորեցան իմնոտիս

Յ անդիման եղեն թագաւորք երո
րի և ի խանք ժողովեցան իմ իաս թի

վն տն և վն աւծ ելոյն որայ :

Խ զե սցութք զկապանսն ոցայ . և ընկ
ե սցիւք իմեն ջ զ լուծն ոցայ .

Բ հակեայն յերկինս ծիծաղե սցը
զն որ աւք և տրար Լայ մար Լե սցե .

հոսայ

Յ այնժամ խաւսեացի ընդ նոսայ •
բարկու թ բ իւրով և սրտմտու թ բ իւ
րով խոռովեցուսցեզնոսայ :

Ե սկացի թ ագաւոր ինմանն ի վր
սիոյնի լերին սրբոյնորայ, ի պատմ
ե լին ճ զ հրամանս տն :

Տ ր ասացցիս որդ իեմես դու և ե
ս այսաւր ծհայ զքեզ :

Ի նդրեայ յինէն և տացքեզ զհեթ
անոսս իժ առանկու թ ի քեզ և ի ի
անու թ ի քեզ զամ ծ ազսերկրի :

Ը ղու և սցես զնոսայ գաւազանաւ
երկա թ եաւ որպես զանաւ թ բրտի
փրեսցես զնոսայ

Արդ՛ թագաւորք զայսի միտառե
քիւրատեցարուք ամենեքեանս. ոյք
դատիք զերկիր:

Ժառայեցեք մնս երկիւղիւ. և ցն
ծացեք առաջի նորայ դողուլ թբ:

Ընկալարուք զխրատնորայ. զի մի
բարկասցիտր. և կորրն չիցիք ի ճանս
ապարհացնարդարուլ թե:

Իմամանակի որպէս բորբոքեաց
ի բարկուլ թիսորայ:

Երանի ամենեցուն ոյք յուսաց
եայ ենիտր:

*Տունք թիւ սաղմոս եգաւ թ. ի տամանակի զիստե
ուցեայլ: րնայերեսացաբիսողումայ. որդ ոյիւրոյ*

Մարգարե ուել թ եղելոց բարեացնդաւ թե

Տ զի բազում եղեն նեղիչքիմ,
բազումքյարեանսիւրիմ:

Բ ազումքառեին զանձնե իմմե
թեչիք փրկու թիսորայառանձիւր:

Ա յդուտր աւգնականսիմես. փա
ռքիմ և բարձացուցիչ զխոյիմոյ:

Ճ այնսիւ իմովեսառտր կարգացիւ
լուաւ ինձ իլեառնե սբյիւրմմե:

Ե մնջեցի և իքունեղե. զարթե
այև տրընդուելիիմե:

Ո չերկեացես իբիւրաւոր զաւրաց
նց. որ շուրջանակի պատեալ պահե
ալ պաշարեին զիս:

Ա ըիտրև փրկեայ զիս անձիդո

և Լարերդամենեսեան ոյքեխնրնդ
իսթ չնամուսթ բ իտարայպարտուց
զատամունսմեղաւորացփրշեսցես

Տեառնեփրկուսթ ի իվերայժողով

րեանքոաւրհուսթ իքո :

77

Եւսուսուս ք օ րհնթիօսաղոսեդաւեթ օ

Բարդայիմուսթ արիսնձանձ

րստարդարուսթ ե ինեղուսթ

ենեինձանդրրարարեր ողո

րմեայինձեղուրաղաւսթ իցիմոց :

Որդիքարդկան մինչեյե րբեք իս

ստայսիրտք րնդերսիրեք զնարու

սթ ի Լինդրեքզատուսթ ի :

Տաներուքզի սքանչելիս արար

տո սրբոյիւրում և տրուիցե ինձիկ

արդայիմումառնայ :

Բարկանայք և միմեղանչեք զո
րինչասեքիսիրտսձեր. յանկողինսձեր

Մատուցեք պատարագ արդարու
թեև յուսացարուքիտր

Բազումքասեինթե՛ն ցուցեմե
զ զբարութիւնն. նշանեցաւառմե

զ լոյսերեսացքոց և ետուրուրախութիւն

Իպտղոյ ցորենոյ գինոյ ճիւղոյ իւր
եանցլցուցերզնս :

Խաղաղութիւն յայսմ և իսոյնննջեսց
ուք և զարթիցուք զի դուտր միայն

առանձին յուսովքորնակեցուցերզմեզ

Բանիցիմոցունկի հոնք օրն իկտրթ. Ե.
վնվեակեւոցն. անղյն
դիր տրեւիմիտ առ զաղաղակիմ :

ՂԶայարուք :
Իմ րտիցմերոց :

Տայ եայի ճայն աղաւթից իմոց
թագաւորիմ Աւծիմ :

Ես զքեզ աղաչեմ տր. ընդ առաւա
ւտս լուիցես ճայնի իմում. ընդ առ
աւաւտս պատրաստ եղեց յանդիմ
ան լինելաութեզ .

Ոչ թեղուած կամ իս զանաւրենո
ւ թիւն չբնակին ատքեզ չարք. մի
անաւրենք բնակեսցին առաջիաչ
: աղքոց

Ատեցեր զայն սիկորգոր ծենդա
նաւրենու թի . կորուսանես զամեն
եսեան ուրիաւս եին սուտ :

Չայրարիւն ահեղ լեզնէն զաւոր

պեղծ առնես դու տր. այլեսրստբա
զուսողորմու թեքո. մտից իտունքո
երկիր պագիցիտա ճար սբքո երկի

ւղիւքո :

Տ առ աջնորդես այ ին ճարդարո
ւ թեքում. վասն թխամեացի մոց
ուղիղարայ. առ աջի իմ զճանապա

արհսքո :

Ջ իոչգոյ իբերանոնց. ճմարտ
ու թիւսիրտքնոցայնանրէ ալքեն

Որպես գերեզման բացե. կոկորդ
նցել զուաւքիւրեանց. նենգաւոր

քեղեն :

Դատե այզնոսայ ան զիանկցին

Ի խորհրդոցսրտից իւրեանց. ըստք
ազումամբարր շտու՛թե նցմերժե
այզնս. զի դառնացուցին զքեզ :

Ուրախ լիցին ամենեքեան որյուս
ացեալեն իքեզ. յաւիտեանցն ծա
սցեն. և բնակեսցես դու ինոսայ :

Գարծեսցին իքեզ սիրելիք անուա
նքո. զի աւրհնեսցես դու զարդարն
տր որպես զինուհաճու՛թե քոպսա
կեցեր զմեզ :

Տունք. Ժ. Բ. և կատարաք. ի վերայ. ու թ. և բրորգոց.

ժողովոս. ի դաւ. թ. :

Տվ զարդայպետու թ. և խոստովանու թե :
միսրտմտու թ քոյան դիմա

հեր զիս և մի բարկու թբքով խրա
տեր զիս :

Ո զորմեայ ինձ տր զի հիւանդ եմ
ես քմր շկեայ զանձնս իմ. զի խոռովե
ցանս սկերբ իմ :

Ա հձնս իմ յոյժ խոռովեցաւ և դու
տր մի հնչեյերբ :

Դ արձ տր և փրկեայ զանձնս իմ.
կեցոյ զիս տր քստողորմու թեքում :

Ջ ի ոչ որեոր իմ ահույի շեքքեզկ
ամի դժոխս որ խոստովանս առնից
ինս առքեզ :

Կ աստակեցի ես ի հեծու թեքում
ում և յուացի զամենայն զիշերս

զմահի ճսիմ և արտասու և արքիմոս վր
զանկողին սիմ թացի :

Խ ոռվեցաւ ի սրտմտու թենեակսի
մ. մաշեցայես ի վերայ ամենայն թշ
նմանեաց իմոց :

Ի բացկացեք ինն ամենեքեան .
որ գործեք զանաւրեանու թի :

Լ ուաւ տրձայսի լալոյ իմոյ . լու
աւ տր աղաւ թիցի մոց և տր զինն գրո
ւած սիմ ընկալաւ :

Ա մաշեցեն և խոռվեցեն յոյժ
անթ շնամիքիմ . դարձինյետս և ա
մաշեցին յոյժ վաղ վաղակի
և խոռվեցին :

Տունք Ժ. գուբխան. Ի՞նչ. սաղմոս. վասն քու սայրք
ոյ. Էմանեայ: Վն տն :

Ե.

Մարգարէ ու թի. դաւ թե. Է. կոչ ու մն Վե թանոսաց

Մ ան իմիքե զյուսացայփրկե
այ զիսեյ ամ հալած չաց իմոց ապր
եցոյ զիս

Գ ուցե երբեք յափի շտակիցե ու
առիւծ զան ճն իմ ոչ քիցե որ փրկի
ցե և ոչ այն որ ապրեց ուցանիցե:

տր ան իմ թե արարից զայս թե իցե
նանաւրէն ու թիք ի ձեռս իմ:

Թե հատուցից երբեք այն ոցիկ որ
հատուցիս ինձ չարանկեաց և ես ի
թ չսամեաց իմ ոցրն դունայն.

հալած եսցե ապայ թ չսամ ինձ ան

Ճեսիմհասցեևկոխիցեյերկիրզկեա
սսիմևզփառսիմիհողընակեցւսցե
Արիտրբարկու թբքով. ևբարձր
լերիսպառել թխամեացիմոց :

Ջարդիր տրսւծ իմիհրամանս
քողորպատվիրեցեր ևժողովքմող
ովրդոց շուրջեղիցինզքեւ :

Վանսայսաւրիկիբարձունս դար
ձտրևտրդատիզժողովուրդսիւր :

Դատարային ձտրըստարդարու
թե իմոււրստամբ ծու թե իմոււ
որեյիս

Կատարեսցին չարիք իվրմեղաւոր
ացևաջողեսցեսդուարդարոյն :

Որքննե զսիրտս և զերի կամուսս
անճարդարյիրաւիեիս ճաւգու թի
յայ որաւարեցուցանե զայնոսիկ որ
ուղիղենսրտիւք :

Ա Տ դատաւոր արդար հզաւր
և երկայնայմիտ որոչաճ եղբարկո
ւ թի իւր զաւր հանապազ :

Ա պայթեողառնայքառնայ զս
ուրիւրսրե լե և զաղեղնիւր լարեալ
իսմայպատրաստեալեզանաւ թս
մահու և զնետսիւրայրեցելովքեգ
ործեալ :

Ա հաւասիկերկնեաց զանաւրես
ու թի յղացաւ զցաւս և ճնաւ զանի

րաւուժք :

Գուրգորփորեացեայեղեացիսոյ
նանկցինխորխորատգորևգործեց

Դարձինցաւքիզուխննր. իվեգա
գաթաննորայ. անաւրենուժիք

իւրիջցին

Խոստովանեղեցտն ըստարդարու
ժեննսաղմոսասացից անուանտն

Ը

բարձրելոյ :

վասնհնճանաց :

Տրտր մերզիսքանչելիե անուն
քոիվրյամենայներկրի :

Համբարձաւմեծվայելչուժիքո
իվերոյքանզերկինս. իբերանոց մա

հկանցտղայոց ըստրնդիացոց . Հա
ստատեցեր զաւրհնու թի :

Վասն թխամեացքոցտր . զիեղծի
թշամինև հակառակորդն :

Տեսիցըերկինս զգործսմատանցք
ոց զլուսինև զաստեղս զորսդուհա
ստատեցեր :

Ովեմարդ զի յիշեսդուզնայկամոր
դիմարդոյ . թեայց ինչարասցես
դունմայ :

Վոքրի նչխոնարհարարերզնայքա
զհրեշտակսքո . փառաւքեպատ ու
աւքսակեցեր զնայ . ևկացուցեր զ
այ իվերայամձեռայկերտացքոց :

Չամինչ հնազանդարարերին
երբոյտիցն ընդ խաչակառ շառնե
զամենայնինչ :

Եւսեղերե վայրիս զթոչունս երկ
նից զձկունս ծովու որ շրջին ընդ շա
ւիղս ծովու :

Տրտրմեր զի սքանչելիե անուն
քի վերայ ամերկրի : Տունք թ գբ
դմ. եր. եկմ ծ
վնգալ ստեան որդոյն Չմա հնքիւ յարս թի
և թ գու թ են առնում նե ի թ նամեցն զն ճմ

ոհացայց զքն տրբոյ լորովսրտ
իւ իմով պամեցից զամ սքանչ
ելիսքո Ուրախեղեց և յնծացայց
իքեզսաղմոս ասացից անուան տն
բարձրելոյ :

Ի դառնալը ետս թխամեացի մոց .
տկարասցին և կորիցենյերե սացքոց

Արարեր զդատսատանս ի մե զի
աւուսնս ստարյա թոռ դատաւորա
րդարու թե

Սաստեցեր ի հե թանոս և կորեաւ
մբարիչ տ զանուանսն ոցայ ջնջեցե
րյաւ ի տեանսյաւ ի տենից և թխամ
ոյն զենպակասեաց մինչ ի սպառ :

Չաղաքսյաւ իրեցեր . և կորեալ
իչատակնոցյաղաղակաւ :

Աճկայ և մնայ յաւիտեանս պ
ատրաստարար զաթոռ իւր . ի դատ
աստանի :

Ինքնդատիզաշխարհս արդարու
ԹբեզժողովուրդսիւրուղուԹբ :

Եղևտրապաւեն տնանկի . աւգն
ախանինեղուԹեիդէպժամանակի
Յուսասցինիքեզ ամենեքեանոյք
խնդցենզանունքոզիոչԹողցեսզա
յսոսիկ որխնդրենզքեղտր :

Սաղմոսասացեք տնորքնակեախ
եխիոպն . պատմեցեքիհեԹանոսս
զփառսնորայ .

Իխնդրել զարիւննյիշեացևոչմ
ոռացաւտր զաղաւԹս տնանկաց .

Ողորմեայինձտրևտեսզխոնարհ
ուԹիիմիԹխամեացիմոց՝ ոբարձ

արարերդիս ի դրանց իմա հուանե
Որպէս պատմեցից զամ աւր հնու
Թիսքո ի դրունս դատերս ի հնի . և ցն
Տացայց ի փրկու թեքում :

Ընկլան հեթանոսք յապականու
Թեիւրեանց զորարարին որոգայ թ
զոր թագուցին առցե զոտննոցայ .
Ճանաչի տրառնել զդատաստան
իւր . և ի պործ սձեռացնոցայ . կապ
եսցին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրեն ի դ
ժոխս . և ամ հեթանոսք որք մոռա
ցան զամ :

Ոչիսպառ մոռանայ տր զաղբ ա

տն . Համբերու թի տնանկաց և մի
կորիցե իսպառ :

Ա ը ի տր և մի զաւրասցի մարդ . դա
տեսցին հե թանսոսքս առ աջիքո :

Կացոյտր աւրենսդ իրի վրնց և ծան
իցեն հե թանսոսք թե մարդիքեն :

Ը ն դերտր կացերի հեռաստանեա
ն տեսարարեր դեպնեղու թե մ մկի
Յամբարտաւանել ամբարիշտի ա
յրի աղքատ . արգելցին իխոր հ ուրդ
սիւրեանց գորև խոր հեցան :

Ջ ի գոյ ի մեղաւորն իցան կու թի
ան ճինիւրոյ . որ զրկեն և նայ գոյի .
Ի սկընդեր բարկացուց մեղաւորն

զանձ. ըստբազումբարկու թե իւրո
ւմեթեոզխնդրի

Ոչե՛ անառաջի աչացնրպեղծեն
ճանապարհքնորայ անմեամ :

Բարձեալեն իրաւունքերեսաց
նրի վրանմե չսամեացիւրոցտիրեցե

Լսացի սրտի/ իւրում/ թեոչասս
անեցայցյազգեազգ, առանցչարի

Լենձք և դառնու թի/ և նենդու
թի ի իե ի բերաննորայ և ի ներքոյ լե
վի նորայ ցաւք և վաստակ :

Ստի վարանեալ ընդմեծամեծ
իզաղտնի սպանանել զամբիճն

Լչքնորայ ի տնանկս և այն վար

անի՛րիգաղտնիս որպէս առիւծիմ
որւոջիւրում :

Վարանի յաբիշտակել զաղբատ
նյաբիշակել զաղբատն և ձգել զնյ
: Յորոգայթ իւր խոնարհեցուցե
զսոսայ խոնարհեսցիւ և անկցի՛ իտի
ելիւրում ի վերայ տնանկաց :

Ասացիսրտի՛իւրում. թեմոռա ց
աւանձ. դառ ճոյց զերեսս իւր զիմ ի
տեսցե իսպառ :

Արիտրանձիմ. բարձրեղիցի ճե
ռն քո և միմոռանս արզտնանկս :

Իսկընդերբարկացուցամեարիշտ
ն զանձ զիասացիսրտի՛իւրում թե

եոչքննի :

Տ Եսանես զնայ իցաւս և իսրտմտո
ու թի հայիս ի քեզ թողեալն աղք
ատն և որբոյն գուեսաւ զնական :

Ի որտակեսցի բազուկ մեղաւորին
և չարի իննդրեսցին մեղքն ընդ
մեզ ^{մեզ} _{տցե}

Տ րթագաւորյաւ իտեանսյաւ իտե
նից կորիցեն և թանոսքյեր կրենց :

Չ ցանկու թի տնանկաց լուաւ
տրիպատրաստու թի սրտիցնոցայ

Հայեցաւունկնքո :

Դ ատառնես որբոյն և տնանկիզի
մի և սյաւել լուցումարդ իմեծաբա
նես լիւրում ի վերայ երսեացերկրի :

Տունք. Բն. անդամի գաւեթ. Յաղթութեան
 աւրհնութի. որ վնայ ճգնին.

Ինչոք ազայ որպէս ասիցեք
 ցանձնիմ. փոփոխեցայ ի լեր
 Ինսորպէս ճնճղուկ :

Քիտաւայմեղաւորք լարեցի նզա
 ղեղունս իւրեանց. պատրաստարա
 Ինզնետս իկապարճս. ճգել ընդի
 աւարայնոց իկոյք ուղիղենս րտիւք.

Քիզորդուն շինեցեր աւերեցի
 նիսկարդարն զիարար :

Տրիտաճար սբիւրում արյերկինս
 յաթոռիւրում :

Աչքն ընդիտն անկս հայինս արտա
 անունքն ընդնեն զորդիս մարդկանս

Տրքննեղարդարնեղամբարիյտն
որսիրե զմեղսատեայզանճնիւր :

Տեղասցեիվերայմեղաւորաց որո
գայթ հուր եծրծումբ այս մրրիկ
բաւժինբաւժակինոցայ :

Արդարեւորզարդարուժի սիրե
զուղուժի տեսանեներեսքնորայ :

չարայտաւսուժին զմեղաւորացեմարգարեուժի. մա
քի գալ ըստեանն. Տնք. ըսնմն. Իվրուժեբրորդացն

Ապրեցոյզիատր զինուազեաց սբ
նուազեացին ճշմարտուժի քյորդո
ցիմարդկանե :

Ինանիրխաւսեցաւ այրընդընկե
րի իւրում. շրթամբքնենդաւորաւ
քսրտեիսիրտխաւսեցաւ :

Սատակեալի զամ շրթ ունսն էն զա
ւորս . և զ լեզուսմեծայբանս :

Ուքասացին զ լեզուսմերմեծս ա
րասցուք . և շրթ ունք մերառմեզն
Լարդմերովեալի :

Վասն տառապանացաղքատին և
հեծու թե . տնանկին այժմնյարե
եաց ասեալի . եղիցզփրկու թի իմ և
համարձակեցայց ինոսայ :

Բանք տն բանք սբոս զարծա թ
րնտրեալ և փորձեալ յերկրն սրբեա
լ և պարզեալ և աւթն պատիկի հողո
Դու տրպա հեցեր զմեզ և ապրեց
ուցեր յազգեայսման հմին չլայ ի տն

Շ ուրջանակի ամբարի շքշք ինչս
տբար ճրու թեքում . մեծ արասցե

ս դուզորդի սմարդկան

իկատարած սաղմոսի դաւիթ

Թնամեացն . ի վստենելեակն կալու թիքն մբ

Մ ինչև յերբ տրմոտանաս զիս իսպա
ռ մինչև յերբ դարձուցանես զերե

սսքոյինէն :

Մ ինչև յերբ դնեմ զիս որհուրդայան
ճնի մեցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մ ինչև զյերբ բարձրանայ թխամ
իս ի վրիմնաւեալ լուրիս ճտրնած իմ
Լոյս տուր տրաշացի մոց . զիմ ի եր
բեքնն ջեցից իմահ

Մ իասիցե թխամ իս իմ թեյաղ թե

իցնմայկամնեղիչքիմցնծասցեն

Թեեսասանեցայց

ԵսյողորմուԹիսքոտրյուսացայ
ցնծացաւսիրտիմիվնկուԹեքում

ԺԳ Լաւրհնեցիզգտրբարերարիմ:

եկատարած. սաղմոսիդաւեթ ԱպրսանուԹեիզա
րսյգործացնեւաինկալուԹեքեգալրոտեանն.

Ասացանազգամնիսրտիիւրում

Թեոչգոյանծ

Ապականեցանեւղծեցանյան

աւրենուԹեիւրեանցեոչոքեորա

ոնեզքաղցրուԹի.

Տրերկնիցնայեցաւյամորդիսմար

դկանտեսանելԹեիցե'ոքիմաստ

ունորիննդրիցեղանծ:

Ամենքեանխոտորեցանիմիա
սինևանախտանապան :

Ոչորեորառնեղքադրուեմիևչեոր
մինչևիմի

Որպեսոչճանիցենամենքեան .
որգործենզանաւրենուեմի :

Այբուտեինզմողովուրդիմոպկեր
ակուրհացիևառամճոչկարդացին

Անդերկիցենդերկիւղուրոչիցեե
րկիւղ զիտրեյազգսարգարոց :

Չխորհուրդաղքատիյամաւեմ
արարինզիտրեյուսանուենտրայ

Ոտացեիսինսկեզփրկուեմիիլի
դարձուցանելտնցգրեւեմիմողովր

դեանսիւրոյ ցնծասցե յակովբևուր
ախեղիցիիսրայել :

Ժ Դ

Տունք ք գորդաս չբիկատարած սաղմոսի դաւիթ
Յաղագարաւականու թ ենկատարելու թ են

Տոպկացցե իսորանսիքումկա
մովբնակեսցեիլեառնս սբ քո

Որգնայամբիծ գործեզարդարու
թի խաւսի զճմարտու թի իսրտի
իւրում :

Որոջնէնգաւորեացլեզաւիւրովե
չարընդընկերի իւրում ոչարար

Տախատինսիմերձաւորացնայ
ոչառնու . արհամար հեալ առաջ

իսորայչարայգործ :

Ձերկիւղած ստնփառաւորառն

եորերդնուրնդրնկերի իրմևոչստե
Չարծաթիւրիվարձունայոչս
այկաշատիվերայ իրաւանցնայոչ
ատնուորդայս արասցենայմիսաս
անեսցիյաւիտեան :

սիւտունք. զյարձանագրի .

հնգրուսի . եկեղեցեացրի յարուսի .

մե

Ալահեայ զիս անդիւսիքեզ յուս
ացայ . ասացի անտր' իմեսդոււրս
րիքիմիսձիքենես :

Սրբոցքոցորեն յերկրի քում . սքան
չելիարարերդ ամկամսիմիսոսայ
Յաճախեցին հիւանդուսիքնց
յետայսաւրիկապայվաղ վաղեցի
Ոչժողովեցայց իժովողսնոցայ

արեացեալ շեցից զանուանանոցա
ի շրթունսսիմ :

Տրբաժիսժ առանկու թիիմոյ և բ
աժ ալիիիմոյ . դու ետորայս արենդար
ձուցանես զժ առանկու թիիմյիս :

Վիժ ալիք շիսիս ձրնդրնդիրս . և վ
ձալիժ առանկու թիիմ Կաձոյ ^{եղև} _{ինձ}

Ավհանեցից զարորիմաստունսար
արդիս . մինչիդ շերի և սիրատեցի
նդիս երիկամունսքիմ

Յառաջայգունստեսանեի զտրառ
աջիիմյամժ ամզիեր ընդաջմեիմ
եզիմ իսասանեցայց :

Վաննայսաւրիկ ուրախեղև սիրտ

իմ. և ցնծացալեղուիմ. և սևամարմ
իսիմքնակեացեյուսով :

Չիոչխոզե սզանն ճնիմի դմ-ոխ
ս և ոչ տացես սրբոյքում տեսանել զ
ապականութի :

Յուցերին ճղճան ապարապո կեն
ացլցուցեր զիսուրախութբյերեսա
գրոցիրաղցրութենեվայել չութե
աջութին չիապատ :

Տունքժա. աղաւթ. քաւթի
կատարեալառնքնքնաղաւթ վսիւրկութենան ճն
Լուրսրարդարութբենայեայի ժճ
ինդրուած սիմ. ունկսդիրաղաւթ
իցիմոց զիոչ չրթամբքնե գւորաւք
Յերեսադքոցիրաւունքին ճ ելցեն
և աչքիմ տեսցեն զուղութի :

Վորցեցեր զսիրտի մէքննեցերի գի
շերի / վորցեցերե զիս և ոչ գտաւ յիս
անիրաւութի :

Միսաւս սցիբերան ի մզգործ սոր
դոց մարդկան վնբանից շրթանցք
ոցեսպահեցից զճանապրհսխիտ :
հաստատեայց շաւիղս ի մի ճանա
արհի քում զի մի գայթ աղկեսցին
գնացքիմ

Եսառքեզ տրկարդացի / զի լուար
ին ճանճ խոնարհեցոյառիս զունկն
քո և լուրբանիցի մոց :

Սքանչելի արարեր զդորմութիս
քո՝ ու փրկես զայն ոսիկոյ քյուսացեալ

էնիքեզ յանցանեոր հակառակ կա

ն աջոյքո :

Ապահեայդիս որպէս բիրականսի հո

վանսի թեոցքոյ ծածկեցերդիս յե

րեսաց ամբարի շտացոյք տառապ

եցուցինդիս :

Թշնամիք զանձնիմ պաշարեցի

ն ի ճարպսիւրեանցարգելան. և բե

րանքնց խաւսեցան զամբարտաւ

անու թի :

Սերժ եցինդիս և այժմ զարձեւոյ

պատեցանդին և յուշեղինխոնարհ

եցուցանել զիսյերկիր :

Համարեցանին ձ որպէս առիւծ զ

ի պատրաստե յորս որպէս կորին ա
ռիւծոյ զինստի դարանեալ :

Արիւորժամանեայնց և խաբան
եայ զնս վրկեայ զանն ճնիմամբար
շտաց ի սրոյ և ի ճեռաց թշնամոյն :

Տր կորոյ զնսյ յերկրե բաւանեայ
և խաբանեայ զնսյ ի կեանս իւրենց :

Գաղտնաւքաւք լցան որովայնք
նոցայ յայգեղան կերակրաւք և թո
ղին զմնացուած ստղայոց իւրենց :

Եսարդարու թբեր և եցայցյերես
ացքոցայ գեցայցյերևելի առ ցքոց

Տունք թեգորդաս լթ. իկատարած ի վերայ պատերո
ագ ճողնա հատակի ծառահին տնդաւ թի. Ջորխաւս
եցաւ ընդ տնդանսաւ ընդ թեյաւ ընդ յորու վրկե
աց զնայ տրի ճեռաց թշնամեաց և ճեռաց սաւու զիւր

պոռնու թիգաւ թիւեւարգարեռն թիքիգալ ըստեա
և Համբարձմանն

իրեցից զքեզ տրաւրու
թիիմ. տր Հաստատիչիմ
ապաւենիմ և փրկիմ :

Ա Ե աւգնականիմ և եսյուսամ
ինայ ապաւենիմ եղջիւր փրկու թե
րնդունելիիմն :

Ա րհնելով կարդացիցառ տրևի
թխամեացիմոցապրեցայց :

Ն ուրջեղենցին և երկունքմա հուև
ուխքանաւրենու թեխոովեցուց^{ին} զեո

Վ իշտքդժոխոցաչարեցինցին զ
իսևժամանեցինին ճորոգաթմհւ
իսեղսլ թեիմումեսառ տրկարդա

ցի/և առանձ-իմ աղաղակեցի :

Լուաւիս ճիտաճարի սբյ իւրմ ե
ճայսի աղաւթից իմոց և աղաղակ
իմ առաջիսն/մտցեյանկան ջսնր :
Խոռովեցաւ և դողացերկիր. և հիմո
ւնքլերանց սասանեցան և խոռովեց
անդիրարկացաւ ի վրնցանձ :

Ելծուխ իբարկութենենր և հուր
յերեսացնր բոր բոքեցաւ/և փայլա
տակունք հատան'իսմանե :

Խոսարհեցուցղերկիսսևեջ. և մեք

իսերքոյ ոտիցնորայ :

Ելիքերորես և թռաւ. սլացաւնա
ի թևահողմոց :

Եղգխաւար ի ծածկոյ թիւր/ւշո
ւրջ զնովաւենյարքիւր. և խաւարա
ի նջուրք մինչև յամբսաւ դոց :

Ի փայլատակե շոցայ առաջ ի նոր
այամբք անցուցին զկարկուտ և զկ
այծակունս և ուր :

Որոտեաց տրյերկն ից և բարձրեա
նետ զձայնիւր. ի կարկուտ և ի կայ
ծակունս և ուր :

Առագեաց զնետսիւր և զրուեաց
զնոսայ յաճախեաց զփայլատակո
նսիւր և խոովեցուց զնոսայ :

Երեւեցան աղբիւրք ջուրց և յայտ
նեցան և իմունքաշխարհի :

Ի սաստեքում ետր և ի չսչել հոգոյ
բարկու թեքո :

Առազեաց իբարձանց և ընկալ
ալ զիս ընկալալ զիս ի ջուրց բազմաց
Քրկեսցե զիս տր ի թ չսամեաց իմոց
հզարաց և ատելեաց իմոց զի հզա
լեղեք անգիս :

Ժամանեցիս ինձ յառաք չարչար
անսացիմոց. եղև տր հզար ի չիմ և Ա
հանգիս անգոյր, և իրկեսցե զիս
տր զիկամեցալ զիս :

Հատուցե ինձ տր ըստ արդար թե
իմ ում ըստ ամբ թ ու թե իմ ում ^{Հատուցե}
Ես պահեցից զձանս պաց հս տր

և ոչ ամբարիշտեցացյալիմն :

Ա մենայնսիրաւունքնրստաջիւմ
ենդարդարու թիիրոջիբցեարոյինն
Ե ղեցեեսամբիծ ընդնմա զգոշա
ցայցյանսարենու թենեիմն :

Հատուցեին ձտրրատարդարու
թեիմում ըստսրբու թիծեռացիմ
ոցառաջիաչացիմոց

Ընդսրբոյնսբեղիցես ընդառն ամ
բծինամբիծեղիցես ընդրնդիրսր
դրեալիցեսև զթիւրննկործանեցես
Մ ուզժողովուրդս խոնարհս կեց
ուցանես . և զաչս ամբարտաւանսից
դուխորարհեցուցանես :

Դ ու լ ու ս ա լ ո Ր ա ղ ն ե ս զ Ճ ի ր ա ք ի մ . .
տ ր ա մ ծ ի մ յ յ ս ա ր ա յ ի ն ճ ի ի ս ա լ ա ր ի : :
Ք ե լ փ ը կ ե ց ա յ ց ի փ ո Ր ց ու թ է ն ե մ Վ
ի մ ո վ ա ն ց ի ց ը ն ղ ա ր ի ս ա Վ .

Ա Տ ի մ ա մ բ ի ծ է ն Ճ ա ն ս ա Վ ա ր Հ
Ք Ք ո . Կ բ ա ն ք տ ն ը ն ղ ը ե ա լ է ն , Կ ա ս Ք
ա լ է ն ա մ է ն ե ց ու ն ո Ր յ ու ս ա ն ի ն ս ա յ : :

Վ ա ն ս զ ի ո վ է մ ծ բ ա յ ց ի տ է կ ա մ ո վ Ա
մ ծ բ ա յ ց յ ա յ մ ե ը մ ե

Ա Տ ի մ ո Ր զ զ ե ց ու ց ե ը ի ն ճ զ ա ո Ր
ու թ ի Կ ե ղ ե ը յ ա մ բ ծ ու թ է զ Ճ ա ն ս ա
վ ա ր Հ ս ի մ :

Հ ա ս տ ա տ ե ց ե ը զ ո տ ս ի մ ո մ զ ե ղ ջ ե ը
վ ի Կ ի վ ը բ ա ր Ճ ա ն ց կ ա ց ու ց ե ը զ ի ս : :

Ուսուրեր զձեռսի պատերազմի և
արարեր զբազակի մոր պես զաղէղն
հաստ . և ետուրին ձ պաշտպանու

Թի փրկու թէքո :

Ա Ջքորն կալա զիս և խրատքո կա
կնեաց զիս հաստ . և խրատքո ուսո
ւցեցիս

Ընդարձակեցեր զգնացսի միստ
րեիմե . և ոչ տկարացան շաւիղքմ :

հալածեցից զթխամինիմ և հասի
ցնոցայ և ոչ դարձայցին ոցանե . մի
հըսպատեցիցնոսայ :

Տ եղեցիցնոսայ զիմ ի կարասցե
նկեանս և անկցին ինե ըքոյ ոտիցիմց

Ո՛ղգեցուցերին ճշարու թի՛իպատե
տերազն զարուցեալնս ի վրիմ ինե
բո իմարարեր.

Ձ թխամ ինիմ հայաճականա
րարերև զատելիս իմսատակեցեր:

Ա զաղակեցին և ոչոքեր որ փրկեր
զնս յկարդացին առ տրև ոչ լուաւնց

Մ անդրեցեր զնս յորպես փուլի առ
աջի հողմոյ. որպես կաւ գոռե հացկո
խեցից զնոսայ:

Փ րկեցեր զիս տրի հակառակո թե
նեժողովրդոց. և կացուցեր զիս գլու
խ հեթանոսաց:

Ժողովուրդ զորոչ փտե ի ծառանա

ացինձ և իլուրական ջաղլուալինձ

Որդիքաւտարաց ստեցինինձ. Թ

որդիքաւտարաց մաշերան և կաղաց

ան՝ ի շաղսւայիւրեանց :

Կենդանի ետորեւար հսեալեանձ և

բարձրեղիցիանձ փրկու թե ի մոյ :

Ա Տ որինս դրեց վրեժ իմ. և հսա

զանդառնեց զողովուրդսրնդինև :

Փրկիչ իմ ի թշնամեաց ի մոց բարկ

ացողաց յանցանե՝ որ յարուցեալե

ն ի վերայ իմ բարձրարարերդիս. և յ

առնեյան իրաւե փրկեցերդիս :

Վ ս այս որ ի կխոստովանեղեցքեզի

հեթանոսս. և անուան քումնաղմո

ասացից:

Մ եծարարեր զփրկու թի թ գրի նո
րայառնել ողորմու թի ընդաւծելո
յնսորայ ընդդաւ թի և ընդ զաւակ
ի նորայ յագեմիս չեյազ գ:

Ա ւրհու թի մովսեսի և որդոցնի:

յորժամ ելան ի յանապատն և ստեալ մարիամ մա
գարե զդմբուկն ի ձեռնկաքաւեր և ասեր:

Ա ւրհնեսցուք զտր զի փառա
ւք փառաւորեալ:

Ք հեծեալս և զերի վարսընկեցի
ծովաւ զնական ընդու զելի ի մտր և
եղևիս ճի փրկու թի:

Ս այն ի մաճ և փառաւորառնեմ զսա

ա անձ հաւրիմոյ Լբար ճրար ըից զս
Տ Րի որտակե զպատերազմունս
Լ տրեյոյսանուննորա :

Չ ընտիրս արանց Լ զ ընտիրս ս
պատ զինաց . զկատս Լ զերիվարս Լ
զամ զւրու թիփրաւոս իրն կեցի ծով
Տ ուլ ծածկեաց զնոսա . ընկլանս յ
անտուն զսխորոց իբր Լ զ վեմս :

Ա Չքո տրփատաւորեալ զաւրու
թիբիւրով . Լ ա Չքո տրխորտակեաց
զթն շամիսքո

Ե Լ մեծ ու թիփատացքոց մանրեց
երզ հակատակորդսքո . առաքեցեր
զբարկու թիսբատմտու թեքո Լ եկրե

սայորպէս զեղեգն :

Յողիզակրու թե սրտմտու թե քոպ
ատառեցան ջուրք զիզան կացինոյ
պարիսպ քարեա, ջուրք ծովուն և պ
աղեցան դիզան ալիք ջուրց քիմեջ
ծովուն :

Ասաց թխամին, ասեհալա ծեց
իցհասիցհարից. բաժանեցայց զ
աւարն և յցուցիցին ցանեզան ճնիմ
ի սուրիմարկից զնոսա, տիրեսցե
և բարձրասցի ի վերանոցայա ջիմ :

Առաքեցեր զհողմսքո և ծածկե
աց զնոսայ ծով. ընկր զմեյան և իջ
ինորպէս կապարի ջուրս աստիկս :

Ո՛ւնմանն քեզ յանճստր . կամ ո՛ւնմ
անն քեզ փառաւորեալ զիս բն :

Սքանչել ի փառաւորեալոր առնն
սզն շանս և զարուեստս . ճգեյեր զճ
եռնքո և եկու զնոսա յերկիր :

Առաջնորդեցեր արդար և թբժո
ովորդեանքո . այսմ զոր և փրկեցեր :

Եւմիս ի թարեցեր զնոսա զաւր
թբքո՛ իբանս ակակեղտս սրբու թե
քո լուանս ազգ և բարկացան և երկո
ւնք կալան զբնակիչս փրղր շտաց
Յայնժամ փու թացան դատաւոր
քեդովմայ և ի շխանք մովաբացւոց
կալաւ զնոսա դողումն հալեցան

ամբնակիչք քանանացուց:

Անկցի ի վերայնոցա, ահա երկիւղ
և զաւրու թնեբազկի քոքարասցին:

Մինչև անցցե՞ժողովուրդք օտր. մի՞նչ
նչև անց ցե՞ժողովուրդք քո. այս զո
րևրն տրեցեր:

Տարեալ տնկեցեր զնոսա, ի վերինժ
առանգու թեքո, ի պատրաստու
թիբնակու թե՛ ժառանգու թեքո

Չորստացարիս կզբանն օտրստա
ցարսրբու թեք, զորպատրաստեցին
ձեռքքո. և օտր թագաւորյաւ ի տեն
սյաւ ի տեն իցևևս:

Չիեմուտիարաւովն կառաւքև

Երիւարաւք . և ընտիր սպառա զին
աւքիմեջժօվուն:

Եւաժիվերանոցամիր . զջուրսժո
վուն . և որդիքնիլի գնացին ընդցամ
աքիմեջժօվուն

փառքսյամենն . : Քարոզվն երանեալինե .
վննիվերուստեսաղաղու թեև փրու թե անձանցմերո
ց զտր աղաչեսցուք .

վնն լսել լինելոյ տնայձայնի աղաչանացմերո
զտր անն .

վնն քաւիչ և ներող լինելոյ իվրյմեղացմերոց զտրա
ա . զտրաղ

վնն թողլոյ մեզ ամյանցան մերզկ ամայ . և զակա
զանա . զտրչ .

վնն զիմի ընդ իստանն գտանիցիմ յաւուր պատասխ
վնն հոգոցն հոն գուցելոց որք ճյմ ըիտ և ուղիղ հա
ատովիք անն զզտր .

Եւ ևսմիարանվն . Զանձենն . Ողորմցտր

REVNDVM
LATIN
OS

SECVNDV
M-HEBR
EOS.

ԺԷ

Եկատարած սաղմոս իդաւեթ:
 Ա ճայբանու թեւ. Հանդերձ վարդապետու թեւ
 սովորական

րկինք պատմեն զփառսան
 և զարարած սձեռաց նր պ
 ատմեզ հաստատու թի :

Ա լր աւուր բխե զբան. և զիշեր
 իշերի. ցուցանե զգիտու թի :
 Ոչ ենք անք և ոչ են իսաւսք որոցոչ լ

Ճայնքն նոցա :

Ընդամերկիրել բարբառնոցայմին
չլիծ-ագսա շարհիենխաւսքնց :

Յարևուեհար զխորան իւր ևինքն
որպեսփեսայ զի ելանե յառագաս
տեիւրմե. ցնծանայ ոպ հսկարն թ
անայ զ Ճանապարհսիւր :

Իծ-ագաց երկնիցեն ելքնորաւեհ
ագիստնորամինչլիծ-ագսնորո
նևևոչոքիցեորթագիցեիտապոյնր

Արենքտնամբիծ-ենևդարձուց
անենզհոգիս'վկայու թիտն հաւա
տարիմևիմաստունառնե զտղայս

Արդարու թիտնուղեղենևուրա

ոնե զսիրտս / պատուիրանք տն լոյս
սեն' և լոյս տանաչաց . երկիւղ տն
սբ և մնայաւիտեան :

Դատաստանք տն ճշմարիտեն . .
և արդարե՛ ինոյն :

Յանկայի ենաքան զոսկի և քան զա
կանս պատուականս բազումս քաղց
րենայ քան զմեղուխորիս :

Քան զի ծառաքոպ ահեսց եզայս . .
իպահե ի մա զհատուցումս բոլորմ

Չանցուած սիւր ովկարեառնո
ւ ի միտ . ի գաղտնեաց ի մոյս սբ արա
զիս տր' և յաւտարենա պահեաց ծառ

ռայսքո :

Ա պատժեող տիրեացենին ճայսմ
ամամբիժեղեց և սբեղեցիմեղաց
մեծաց

Ե ղիցինքե զհաճոյ բանքբերան
ոյիմոյ և խորհրդքսրտիիմոյ առաջի
ամմ մտրաւզնականիմ և փրկիչիմ

Ա ղաւթք. Հանդերձ բարեգործութե:
եկատարած սաղմոս եղաւ իթ.

մթ

Լ ուիցեքեզ տր յաւուր անձկու
թե. աւզնականեղիցիքեզ յանուն
այ յակորայ:

Ա ռաքեսցեքեզ տր աւզնութի ի
սրբութեիւրմե. իսիոնե և ընկալցի
զքեզ:

Յիչեսցետր զամպատարագսքո, և

զուխտսքորնդունելիարասցե.

Տացեքեզմորրստարտիքում զամ
խորհուրդսքոնակատարեսցե:

Յնծասցուքմեքիփրկուժեքում.յ
անունայմերոյմեքմեծքեղիցուք:

Լցուցեմոր զամխնդրուածս
քո այժմձանեսաք զիկեցուցեար

զաւծեայիւր:

Լուաւամայերկնիցիսբուժեիւր
մեիզաւրուժիփրկուժեաջոյիւր

Սաւքայկառաւք Լսոքայերիւ
արաւքայլմեք զանուն տնայմերոյ

կարդասցուք

Սոքայխափանեղանւանկանմեծ

քյարեաքևուղիղքեզաք:

ՏՐկեցոյ զթագաւորն և լուրմեզ
աւուրյորում կարդասցուքառքեզ
իկատարած սաղմոս եղաւ թ
պատահումն գործակեաց դաւթի:

ՏՐիզաւրու թքումուրախեղիցի
թագաւորն ի փրկու թեքումցն ծա
սցեյոյժ:

Չցանկու թիսրախնորայ ետուրն
մա և զկամս շոթանցնր ոչ արգելե
րինմանե

Թամանարարերզնայաւրհնու թի
քաղցրու թեքո և եղի ի գլուխնորայ
պսակ ի քարեպատուականե:

Կեանսխնդրեց ի բէն և ետուրմնա

ընդերկայնաւ ուրսյաւ ի տնս յ լատե
Մեծ են փառքն որայ ի փրու թե քու
զ փառս և զմեծ վայել չու թի դիցե
սի վերանորայ: :

Տացեն սմայաւր հնու թի յաւ ի տե
անսյաւ ի տենից ուրախարասցեն զ
նայորախու թիյերե սաց քոց:

Թագաւոր յուսացաւ ի տր յողորս
ու թե բարձրելոյն սամիսասանե զ

Գտցի ձեռնքո ի վրա թ չսամե ք
ոց . և աջքո զտցե զամատելիսքո:

Դիցես զնոսա որպէս հնոց ի հուր
ի ժամանակի երեսաց քոց:

Տրբարկու թ թիւրոյ խոռոյ եցուս

եղնոսայ և հուրկերեից զնոսայ :

պտուղնոցայ յերկրե կորիցե / և զաւ
ակնոցայ յորդուց իմարդկանե :

Իս ոտորեցան իքեն չարու թ ք . խոր
հեցան խոր հուրդ զորոչ կարասցի
ն հաստատել :

Ըրասցես զնոսայ հալածեալս ի
նազուած սքո . պատրաստեսցես
զերեսս նոցայ :

Ըարձրլեր տրիզուրու թեքում .

աւրհնեցից և սաղմոս ասասցուք ի զ

աւրու թեքում իկատարած վն առ անհնաւ զն
ականու թե սաղմոսի դաւի թ
մարգարե ու թիքի չարչարա
նացն և կոչումն չե թառոսց

ի ա

ան թիմնայեաց առ իս

ընդերթողերզիս. հետիեղե իփրկո
ւթեիմ մեվս ընիցյանցանացիմոց
Ա Տ իմ իտուե կարդացի առ ք
եզ. ևինչնոչ լուար իգիշերի ևինչն
չանասցեր :

Դ ու՛իս բարնակեալես . և գովես
լղիսրայելի :

Ի քեզյուսացան հարքնմերյուս
ացան իքեզ ևփրկեցեր զնոսայ :

Ա ոքեզաղաղակեցին ևկեցին. ի
քեզյուսացան ևոչ ամաչեցին :

Ա յլես որդնեմ ևոչեմ մարդ. նա
խատինք մարդկան ևարհամարհ
անքժողովուրդոց :

Ա մենքեանորտեսանեին զիսա
տհամարեին զինև. խաւսեին շր
Մամբբ շարժեին զգլուխս իւրեց :
Յուսացաւ իտրև. փրկեսցե զնակեց
ուսցե զնա զիկամիւնայ :

Դ ուես որհաներ զիս. յարգանդե
յոյսիմ իստանց մաւրիմոյ :

Կ քեզանկայես յարգանդե յորովա
յնե մաւրիմոյ դուես անձիմ :

Մ ի իբացեաառն իրյինէն. զինեղու
Միք մեճեալեն. և ոչ քեորաւգնե
ինճ

Ը ուրջեղեն զինև զուարակ քբազու

մք և ցուլ գերք պաշարեցին զիս :

Բացին ի վերա ի մզբերանս իւրե
անց. որպէս առ իւծ զի մրութն չէ և յ
ափշտակե :

Ես որպէս ջուր հեղայ և ցրուեցան
անմոսկերքիմ. և եղևս իրտիմ որպէս
մոմ հալեալ ի մեջ որովայնս ի իմոյ :

Չորացաւ որպէս խեցի զաւրու թի
իմ. լեզուիմ իքիմս իմ կցեցան. և ի
հողմահու ի ջուր ցին զիս :

Շուրջեցին զիս և շունքքազումք. և
ժողովք շարեաց պաշարեցին զիս :

Եակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ և
թուեցին զանմոսկերս իմ. և սոքայ և

այեցանսև տեսին զիս :

Բաժանեցին զհանդերձսիմ. Ի
մեջիւրեանց. և ի վերայ պատմուճ
անսի իմոյ վիճակս արկանեին :

Դու՛ տրմի հեռիառներ զաւգնու
թիքոյինէն. և տրաւ գնելին ճնյօց.

Վի՛րկեա՛ ի սրոյ զանճնիմ. և ի ճեռ
ացջանց զմիամաւրու թի իմ :

Վի՛րկեա՛ զիս ի բերանոյառեւծոյ. յե

ղջրեմի երջրւոյ զիսն արհու թի իմ

պատմեցից զանունքո եղբարցիմո

ց. իմեջեկեղեցւոյ անհնեցից զքեզ :

Երկեղածք տնաւր հնեցեք զտրո.

և անձաւակքն յակորայն փառաւո

րարասցենցնսա :

Երկիցե իսնն ամզաւակն ի լի զի
ոչարհամարհեաց և ոչ անարգեա
ցտր զաղաւթ սաղքատի / և ոչ դար
ձոյց զերեսս իւրյինն այլ ի կարդալ

միումսոնսայ լուաւինն :

Իքննեզոհութիւնս յեղեղեցիսմե-

ծսաւրհնեցիցզքեզ :

Քուխտսիմ կատարեցից առա
ջիւնն երկիւղածացնորայ :

Կերիցենտնանկք / և յագեսցին . աւ
րհնեսցենցտր որինն դրենցնայ :

Կեցցեն սիրտքնոցայ յաւիտեանս
յաւիտենից . յիշեսցեն և դարձցին

առտրամժագերկրի

Երկիրպագցեննամայամտոհմհք
ազանցզիտե արքայու թի ևնայ տ
իրեիվերայ ամհեթ անոսաց :

Կերանևերկիրպագի ննամամպար
արտքերկրի . առաջինորայ . անցկի
համենեք որիջանեն իհող :

Ա ճննիմնովաւ կայևզաւակիմ
ժառայեսցենամայ :

պատմեցիցտն ազգորդալոցնե . պ
ամեսցենզարդար ու թի ժողովրդե
անորժնանելոցիցեղ որաարտր .

իկատաւաժնիմ իգաւի թ վարդայպ
տու թի . նորժողով . դեանն . ներքսա ժու թենն . . Ե ԲԲ

Տ Բ Կովեսցեզիս . ևինճինչ ոչպա

Կասեցին:

Ի վայրի դալարւոջանդ բնակեցոյ
ցգիս. և առ ջուրս հանգրստեանս մն

ոյց գիս:

Դարձոյց զանձնս իմադիս. առա
ջսորդեացին ճ ի ճանապահսարդ
արու թե վասնանուանս իւրոյ:

Թեպետ և գնացիեսի մեջստուե
աց մահու՛ն չերկեաց ի չարե զի դու
տրնդիսես:

Յուպքո և դաւազանս. նոքայ միսի

թարե սցենցիս:

Ապտրաստարարեր առաջի իմ զս
ղանակնյան դիմաննեղ չացիմոց

Ա լծեր եւ զով զգլուխիմ. բաժա
կ քորպես անապուկ արբեցոյց զիս

Ո զորմու թիքո տր զհետիմ եկեսց
եզամաւուրս կենաց իմոց եբնակել
իս ճիտանսն ընդերկայնաւուրս :

աաղմոս իգաւ ի թմիաշարաթոնս. մարգարե ու թե
ձեղելոցն իկոչ ու մս չեթանոսաց եկատար ու մս փկր

17

ՏՏ երկիր յիւ իւրով աշխարհ.
Լամենայն բնակիչ քնորայ :

Տ այինքն ի վերածովու հիմունս
արկնամախ վրդե տոց պատրաստեց զն

Ո վելցե իլե առնսն կամովկաց ցե.
իտեղւոջ սրբու թենորայ :

Որսբե ճեռօք ւա իբիծ սրտիւ. որ
ողջե առ զնաւ ընդ իյան ճնս իւրեղջե

րդուաննենգուծբրնդրնկիիւրում

Սայ առցե զաւգուծի ի տե՛ղողո
մուծի յայփրկչեիւրմե :

Այս ազգե որ իննդրե զտր. իննդ
րե տեսանել զերեսսայ յակվբայ
համբարձեքի իսանք զդունսձեր
իվեր համբարձցին դրունք յաւիտ
ենիցե մտցեծ ազաւոր փառաց :

Ովն սայծ ազաւոր փառաց . տր
զա՛ւր զաւրուծբիւրով . տր հզաւր
պատերազմի :

համբարձեքի իսանք զդունսձեր
իվեր համբարձցին դրունք յաւիտ
նիցե մտցեծ ազաւոր փառաց

Ովն սայծ ազաւոր փառաց / տր զա

Էրու թեց այ ինքնեթ գրիառաց

Ի Դ

Եկատարածս զմեդաւ Ի Թ
վարդապետու թ ի Խոստովանու թ
Ռքեզտր Համբր ճղան ճ

Կիման իմիքեզ յուսայամիամաչե
իւ Ի թ ի թ աղեսցին զին և թ շմքիմ

Ա մենեքեան որ Համբերեն քեզ մ
իամաչեսցեն . այլամաչեսցեն ան
աւրենք յունայնու թ Ե իւրեանց

Չ Զանապարհ սքոտրցոյցին ճ .
Լզ շաւիղսքո ուսոյին ճ :

Ա Ռաջնորդեա ին ճ ի ճ շմարտու
Թեք լուսոյ զիս . զի դու ես անձ փե
կի չիմ և եսքեզ Համբերի զ օր Հնայզ
Յի շեա յտրգ զթ ու թ ի սքո և

զողորմութիսքո որեն նյաւիտենսից

Չմեղսմանկութեիմոյւզանգի

տութեիմոյմիյիշերայլիշեայզի

ստորստողորմութեքումվանսքա

ղյրութեքոզիքաղցրևուղիղես :

Վանսայսորիկաւրենսզետառնես

զմեղաւորսիճանապարհիառաջ

նորդես հեզոցիդատաստանսի ուս

ուցանես հեզոց զճանապարհսքո

Ամենայնճանապարհքմնողոր

մութբեւճմարտութբենայնոցիկ

որինսդրեն զուխտեզ վկաութիսր :

Վանսանուանսքստրքաւեայ զմիս

իմզի բազումեղեն. ովեմարդոր երկ

Այն իմե՛ն ապրե՛նս գետառնե՛ն զնա ի
Ճանապարհի յորև հաճեցաւ :

Անճնորա՛ իբարու թե՛ հանգիյե
Եղաւակն յժ-առ-անգեսցե՛ն զերկիր

Չարու թի՛ն տրերկեղած-ացիր
ոց Եղկտակարանս իրոսուցանե՛նց

Աչքի՛մ յամժամ առ-տր. Ենայհ
անե՛ յորոգայ թե՛ զոտսիմ :

Շայեա՛յառ-իս Եղորմեայի՛ն Զ. զի
Միայնաւր Եղքատեմես :

Շեղու թի՛ք սրտի իմբազու՛մ ենյոյ
ժ. Եիվ շտացիմոց հանգիս :

Օես զխոնարհու թի՛ Եղ վաստակ
մե թողի՛ն Զ՛ամ մեղսիմ :

Տ Ես զԹշնամին հիմ զիբազում եղեն
 ատել լԹ քզորին անիրատեցին զիս
 պահեազան ճնսիմ և փրկեացիս . և
 մրյամալ թեղեց զի յուսաջայ իբեղ
Ա մբիծ ք և ուղի զքկցորդեղենին
 ճևեքեզ համբերի փրկեայ անճ զի
 իսրայել յամսեղու լԹ եցնորայ :

Եկա արածստ շմոսիդա և լԹ
 պատահումն անանճ . յալ ժարու լԹե .

Ի Դատարային ճ անր . զի ես յամբծ
 ու լԹ եիմ ում զնացից . ի տրյուսացայ
 զիմ իեղեց հիւանդ :

Վիր ճեան , զիս տր և քննեացիս . փոր
 ճեազերի կամ ունս իմ և զսիրտիմ :

Ողորմու լԹ իբոտր անու զիաչացիմ

09. և հաճոյեղեճ շմարտու թեքւմ.

Ոչնստայց ես յաթոռ սնանքեաց.

և ընդանաւրենս եսոջմտից:

Լտեցի ես զժողովս չարեաց. և ը

նդամբարիչտս եսոչնստայց:

ուացայցսրբու թբղձեոսիմ. և

ուրջեղեց զսեղանուքոտր:

սելին ճղձայնաւր հնու թեքո.

և պատմել զամսքան չելիսքո:

Տրսիրեցի զվայել չու թիտան

ո. և զտեղի յարկի փառացքոց:

Ի կորուսաներ ընդամբարիչտս զ

ն ճնսիմ. միրնդարս արիւն ահեղ

զկեանսիմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանաւրենու
թե են . և աջնոցայ լիե կաշառաւք
Եսյամբ ծու թե իմում փնացի վր
կեայ զիստր և ողորմեային ձ :

Ոտնիմ կացցե յուղ զու թի . յկեղեց
իսմեծ սաւրհնեցից զքեզ :

սաղմոսի գաւե թ . Ն . Ն . չեւաւ ծեալեր :

գոհու թի եպս . ս . ս . չու մարոյ

ԻՉ Տ Ր լոյսիմ և կեանքիմ եսյումեերկ
եաց տր ապաւենկենացի մոց . եսյո
ւ մմեղողացայց :

Իմեր ձենալ առ իսչարեաց ուտել
ը զմարմինսիմ . նեղիչքիմ և թշնամ
իքիմ սոքա տկարացան և աճնկան :

Թեպատրաստեցի ի վր իմ պատ .

Երազմէս ոչ երկիցե սիրտիմ. թեյար
իցե ի վրայիմ ճակատա մարտ սակ
այն և այսուիկ ի քեզ տր յուսացայ :

Չ միտնդրիցի իմե և զսոյն աղա
թեմ. քնակել ինչ իտանն տն զամա
ուրսկենաց իմոց :

Եսանսելինչ զ վաել չու թիտն. և
հրաման տայ իտա ճարինորայ :

Ժ ած կեացող իսիտորանսի իւրում
աւուր չար ի ընդ արկաւ արար զիս
Ժ ած կոյ թիտորանսի իւրում :

Ի վիմե բարձրարարեր զիս և այժ
մբարձրարայ զգլուխիմ ի վերա
յթ չսամեացիմոց

Շ ԲԵՐՉԵՂԵՑ ԼՄԱՍՏՈՆՅԻՑ ԻԽՈՐԱՆԻ
ՆՈՐԱՅԱԿԱՄԱՐԱԳ ԱԼՐՀՆՈՒԹԵ. ԱԼ

ՐՀՆԵԳԻԳԼՍԱՊՄՈՍԱՍԱԳԻԳԿՆՆ :

Լ ՈՒՐԽՐՃԱՅՆԻ ԻՄՈՒՄ ԳԻԿԱՐԴԱԳ
ԻԱՌՔԵԳ. ՈՂՈՐՄԵԱՅԻՆՃ ԼԼՈՒՐԻՆՃ.

ԳԻՔԵՂԱՆՍԱԳ ՍԻՐԱԻՄ ԼԻՆՆԴՐԵԱԳ.
ԵՐԵՍՔԻՄ ԳԵՐԵՍՍ ՔՈՒՐԻՆՆԴՐԵԳԻՆ :

Մ ԻՂԱՐՃՈՒԳԱՆԵՐԳԵՐԵՍՔՈՅԻՆԵՆ...
ԼՄԻԽՈՍՏՈՐԻՐ ԲԱՐԿՈՒԹՔ ԻԾԱՌԱՅ

ԵՔՈՒՄ :

Ա ԼԳՆԱԿԱՆԻՄԵՐԽՐ ԼՄԻԱՆԱՐԳ
ԵՐԳԻՍ ԼՄԻԹ ՈՂՈՒՐԳԻՍ ԱՃՓԻՐԿԻՆԻԱ
ՀԱՅՐԻՄ ԼՄԱՅՐԻՄ ԹՈՂԻՆՆԳԻՍ. ԼՄԻՐ

ՐՆԿԱՂԱԼԳԻՍ :

Արենսպետարա զիստրի ճանա
պարհի քում . և առաջնորդեայ ին
ճ' իշաւիղսքո ուղիղս :

Վանս թխամեացիմոց . միմատն
երզլիս ի ձեռսնեղ չացիմոց :

Յարեանս ի վերաիմ վկայք մեղաց .
և ստեցին ին ճյանսարենու թեիրց

Հաւատացիտեսանել զբարու թի
տնայերկրին կենդանեաց . համբեր

տն և քաջայերեաց զաւրասցիսիր
տ քո համբերտն :

.իե.

սաղմոսիդաւեիթ . Աղաջանք
. Հանդերձմարգարեու թբ .

ուքեզտրկարդացի ած

իմ միլոեր յինեն . միերբեք լուիցեայ

իսկն. նմանիցեմ այսոցիկ որ իջան
են իգուբ :

Լուրտոր ճայնի իննդուածաց իմո
ց յաղաչելի նձառ. քեզ . ի համբա
ռնայ ճեռաց իմոց ի տաճարս բո :
Մ ի համար իրրն դամբարի շտսզան
ճնիմ . միրն դայնոսիկ որ գործ ենզ
անաւրենու թի կորուսաներ զիս :

Ոյքիսաւսեին զիս աղաղու թի ընդ
ընկերսիւրեանց . Լչարու թի ե իսի
րտմնոցայ :

Տուրնոցայ տրրստգործոցնոցայ .
ըստանաւրենու թե գնացիցնոցայ
հատոյնոցաց

Ըստգործոցձեռացնոցա, Հատոյ
նոցա, զՀատուցումննոցանոցին

Ոչիմացաննոքայզգործս անև
չիգործսձեռացնամա Հայեցանկոր
ծանեսցեսզնյլայլմիչինինեսցին

Արհնեայեմոր զի լուաւ ճայնի
աղաւթիցիմոց. անրաւզնականս իմ
Լպաշտպանսիմ:

Ինայ յուսացաւ սիրտիմաւկտեցա
ւեզուարձացաւ մարմինսիմ ևեսկ
ամաւքիմովքիտոստովանեղեցնմյ.

Տրզաւրուժեժողովրդեանսիրո
յ. ապաւենսփրկուժեաւծելոյսիրո.
Վիրկեայզժողովուրդսքո ևաւրհ

նեազժ-առանգու թիս քոհոյեա՛ւ
բարձրացոյ զնոսա մինչև յաւիեն .

Ի՛

սիմս իդաւի թնաւաւկասեաց յոսաճարի :
մարգարեու թիւհանդէր շնծայբանու թե . .

Մատուցեք քմնորդի քայ . մատուց
եք քմն զորդիսխոյոյ :

Մատուցեք քմն զփառսև զպատիւ
մատուցեք քմն զփառսանուանննրե
րկիրպագեք քմն իսրաւ սբու թե նր
՞ այն տն իվերայ ջուր յև սիճ փառ
այորոտաց . և տրին քն իվերայ ջուր
բազմաց :

Չ այն տն զաւրու թեց . և ճայն տն
մեծ վայել չու թեց :

Չ այն տն փրչե զմայրս . և մանրե տր

զմայրսն լիբանու :

Մ անրեսցեզնոսայորպես մատաղ
այտուն կն լիբանանու . որսիրե լին

եորպես զորդիս մրեղ ջերոյ

Զ այնմն հատանե զբոյի հրոյ ճայ
նմն շարժեզանապատն . և խոռովե
ցուցանե տրզանապատն ի կաղես :

Զ այնմն հաստատե զեղ ջերուս .
և յայտնի առնե զանտառս :

Ի տաճարին որայ ամենեքեանոյք
ասեն զփառսն մա :

ՏՐ զջրհեղեղն նստուցանե և ց
ածուցանե թգաւորեցն տրյ լիտե

ՏՐ զաւրու թի ժողրդեանս իւրոյ .

տացե. և արհեստցե զժողովուրդ

իւր իխաղաղութի:

Իժ

զովասանութի հանդերձ տառովանութի: սաղմոս
աւրհեստութենա ա կատեացն տաճարին դաւութի

Բարձրառնեմ զքեզ տրդիրն կա
լարդիս. և ոչ ուրախարարերդ թխա
մինս իմ յիս:

Տրանձ իմ կարգայի առ քեզ և բժ
շկեցերդիս. տրհաներ ի դժոխոց զ
անձնս իմ փրկեցերդիս յայնցանեո
րի ջանեն ի գուբ:

Սաղմոսասացեք տնսբ քնորայի առ
ստովանեղերուք յիշատակիս րբու
թենորայ:

Սրտմտու թիեիբարկու թենորայ

Լկեանքեն ՚իկամացնորայ :

Ը նդերեկոյս Լանգիցեն լալի քառ
աւաւտու եղիցի ուրախու թի :

Ե սասացի ՚իբարե կենդանու թե
իմու թե ոչ սասանեցայ : յաւիտեն

Տ Ր ՚իկամսքոտուրգեղոյիմոյ զա
ւրու թի . դարձուցեր զերեսսքոյին
ԵնԼեսեղե խոովեալ :

Ա ոքեղ տրկարդացի Լառ անձի
մաղաղակեց իզին աւգուտեքեղ յ
արենեիմ մե . թե իջանեմես յապա
կանու թի :

Ս ի թե Լողխոստովանառնիցիա
ոքեղ . կամ պատմեսցեզ ճմարտ ու

Թիւնքո :

Լուսին ճարեւորութեամբ . և տր
եղևին ճաշակաւն :

Դարձոյց զսուգիմ յուրախու թի
զերձ յինէն զքուրձ . և ինձ զգեցու
ցզուրախու թի :

Որպէս սաղմոս սաղմոս քեզ փառ
քիմ . և այլմից զ ջաջայց տրանձիս

Ը յաւիտեանս ի ստոյնս եղեց քեզ :

Եկատրանա Հատակ . գովու . սղմիդաւե թի
Խոստովանու թի քեզ : աղթողակա . անձ

քեզ տր յուսացայմ համաջ

եցից յաւիտեանս . յարդարու

Թեքում փրկեա զիս և ապրեցո՛ զիս

Իս հնարեցոյառ իս . զունկն քովս

Ղ վաղակեա կեցուցանել զիս :
Երիմաճ պաշտպան. և տունա

պաւինի ապրեցուցանել զիս զի Կ
զաւրիչիմ և ապաւենիմ զուես :

Լ անս անուանքո առաջնորդեցե
ին ճ և նուցեր զիս. և Կանցես զիս
քո գայթեյալս մանեոր թ գւցօ ին ճ

Մ ուես պաշտպան իմ արևի ճեռ
սքոյան ճ նառնեմ զհոգի իմ :

Իրկեցեր զիս արաճ ճ ճարտու
թ բքով. ատեցեր զայն ոսիկոր պահ
են զերկիւղ իննոտիս :

Յ սիտր յուսացայ ցնծացայց. և ո
ւրախեղեց ի փրկու թեքում :

Հայեցար իխոն արհւմի իմփր
եցեր իվ շտացզանձնիմ. և ոչմաա
նեցերզիս' իձեռանեղ չաց իմոց
կացուցերանսդորոււզոտսիմ

Ողորմեայ ինձտր զինեղեալեմ
ս. խոռվեցաւ իսրտմտութենեքո
մմն. ակնիմանձնիմ և փորիմ
այ ակասեղին' իցաւոցկեանքիմ. ձ
ամբքիմ յոգւոցյեւանելոց :

Աղբատացաւ իտկարութեզա
ւրութիիմ, և ոսկերքիմ խոռվեցանս
քանզամթ շնամիսիմ եղեես նա
խաղրացաց իմոց. յոյժաւ և երկե
Տանաւթ իցիմոց :

Լ մենեքեան որտեսանեին զիս.
արտաքս փաղ չեինյինեն :

Ռ ապեայլեղեն որպես մեռեա
իսրտե. և եղեն որպես զանաւթ
կորուսեալ :

Ջ իլուան զբամբասանսբազմ
սց որչուր չեին զինե. իժողովելն ո
աիմիասին առնուլ զանձնիմ. իս
րհեցան այլեսիքեզոր յուսացա :

Լ սացի դուես անձիմ. և իձեռս
քեժ առանգուլթիիմ :

Մ ըկեայզիս իձեռացթ չնամեաց
իմոց. և իհալած չացիմոց :

Մ ըկեցոյ զերեսսքոիժ առայսքո

ապրեցոյց ի ստորստ ողորմութե քո
ւմ. տրմի յամալութե ղեց ղի կարդաց

ի առքեզ :

Ա մաչեսցենս ամբարի շտք և իջցե
նի դժոխս և ամբե ղից ի նշր թուսքն
ենգաւորք ոյքիս ասե ինչարդար ոյ
զանիրաւութի յամբարտանութե

և յանկոսել իւրեանց :

Որպեսզի բազումն ողորմութի քա
ղցրութե քո տր. զորպա և եցեր եր
կեւ ղաճ աղքոց :

Ա րարերդ ու այնոցիկ որյուսացե
ալ են. առաջի որդոց մարդկան :

Ա մրացուցեր զնոսա, իճ աճ կոյ թ

րեսաց քոց իխոովու թե մարդկն:

Ե ած կեսցես զնոսա իխորանս ի ք
ում իհակառակու թե նե լեզուաց:

Ա րհնեալ ետր զիսքանս չե լիսար
ար. զողորմութի իւրիքաղաքամուր

Ե սասաց իիգարմանալ իմում թե
ոնկեցայցումեմ նյերեսաց աչ ց ք ց

Վ անսայտորիկ լուար ճայն իաղաւ
թ իցիմոցյաղաղակե լիմում առքեզ

Ս իրեցեք զտրամս քնորա, զիստ
ուգութի ինսդրետր. և հատուցան

եայնոցիկ որառաւելառնեն զամբ
արտաւանութիւն:

Ք աջալերեցարուք և զաւրասցին

սիրտք ճեր . ամենեքեան ոյք յուս

ացեայեքիտր :

Լ

սաղմոսեդաւեթ . մարգա . եռեթեքի փրկե լոն .

Երանսի ում թողու թի եղևեղաք
. և ծածկեցան ամյանցանքն որա :

Երանսի առնոր ում ոչ համարիտր
զմեղսն որա . և ոչ գոյնե նգ ու թի թ

բերանն որայ :

Լ աեցի՛ ես և մաշեցան ամ ոսկերք
իմ . առ աղաղակել ի ն ճառ տր զալ
հանապազ ի տու եւ ի գիշերի :

Ե անրեա՛ զ ճեռն քո ի վերայ իմ .
դարձեայ ի թշուառ ու թի զի հար

անսիսի ու շք :

զ Թ

Չ մեղսիմ ցուցից քեզ. և զանաւ
որենս ու թիսիմ ոչ ծածկեցից ի քենս:

Ա սացի թեպատմեցիցին ճենզմ
եղսիմ. և զու թողցես զամամբարչ
տու թիմեղացիմ ոց:

Վ աննայս որիկ յաղաւ թսկացցեն
առ քեզ. անսբքիմ ամրն դունելի:

Բայց միայն ի ջուրոց հեղեղացբա
զմաց որառնոսաինս չոչմեր ճեսցինս

Ի ուեսապաւենսիմ ինեղ ու թենե
այսմանե որ շուրջ եղեն զինս և:

Յ ընծ ու թիմ իրկե ազիս յայնցա
նե. որպաշարեցին զիս:

Կմաստունս արարից զքեզ և խելա

մուտի ճանապարհ յորև զնասցես
 և հաստատեցիցի վր քողաջսիմ :
 Մ իլինի ք որպես ճիս և զջորիս զի
 ոչ գոյինոսա իմաստու թի . իսան ճս
 և ի դանդանաւանդս ճլմ լեսցեսցե
 սցկզակննոցա . որառ քեզին չոչմեր
 ճենան :

Բ ազում տանջանքեն մեղաւոր
 ացբայցոյք յուսանի տրողորմու թի
 տն շուրջեղիցի զնորաւք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացեք արդ
 արքիտր պարծեցարուք ամենեքե
 անոյք ուղիղեք սրտիւք :

Եկատարած սաղմոսի դաւեթ : Հրամանն հնու թե
 . Հանդերձմ ծայբանու թե .

ԼԲ

ընծացէք արդարքիտրի
 ուղղոցվաե լեաւր հնու թի
 .խոստովան եղերուք տն

աւր հնու թիբ. տասն աղաւսաղմոս
 արանսաւսաղմոսասացե քնմայ :

Աւր հնեցեք զտր յաւր հնու թիի
 սոր. զի բարիեսաղմոսասացե քնմա
 աւր հնու թիբ :

Ուղիղեն պատգամք տն և ամգոր
 ծքնորա, հաւատովք են. և սիրեզո
 զորմու թի և զիրաւունս տր :

Ողորմու թիբ տն ՚ի եղևերկիր. և բա
 ճիւտներկինք հաստատեցան, և հ
 ոգովբերանս շնորայ ամ զրու թի ենր :

ԺողովեացորպեսիտիկզՉուրսԾով
ուն. և դնեիխորսզգան ճսիր:

Երկիցեիտե ամերկիր. և ինմանե
դողասցին ամբնակիչ քաշխարհի:

Տայասացեղեն. ինքն հրամանե
ացեհաստատեցան:

ՏՐ ցրուե զխորհուրդս հեթանո
սաց. անարգետր զխորհուրդս Ժող
ովրդոց. և արհամարհետր զխորհ
ուրդս շխանաց:

Իսորհուրդտնյաւիտեանս մնայխ
որհուրդսրտիննյազգեմինս ևյազգ

Երանի' ազգի որոյտր աւգնակա
ենմայ. Ժողովուրդզորրնտրեացի

Ժառանգութիւնը:

3 Երկնիցնայեցաւտր յամորդիսմ
արդկան. իպատրաստքնակութե
նեկումեհայեցաւ յամբնակիչսաշ
խարհի:

Ո՛ ստեղծառանձինզսիրտննոց
ախտառնու զամգործննոցայ:

Ոչթեիբազումզաւրսիւրապրեց
իթագաւոր. ևոչհսկայիբազումզ
աւրութեկում:

Սուտեձի իփրկութեկում. իբա
զումզաւրութեկում ոչապրեցու
ցանեզհեծեալն:

Աչքտնիվերայերկեղածացիւր

ոց. և ոյք յուսանյողորմու թի նորայ:
Վիրկել իմա հուանե զան ճիսսն ոց
այկերակրել զնոսայ իսոպի:

Ան ճիսք մեր համբերե սցե նախ. զ
իսայաւ զնական և պաշտպան մերե
իսայ յուրախեղիցի նսիրտք մեր. և
յանունն սբ նորայ յուսասցուք:

Եղիցի ողորմու թի քոտր ի վերայ մ
եր. որպէս յուսացաք իբեզ:

ս զմիդաւ թի թմամնակի. զի այլազու նեացղե ընս
սիւրառացիանք ուսայ. արեմէ լիքեայ և ապայս բձակ
եաց զնայ և զնայ: վարդապետու թի նոր հայկալ
ու թբ հանգերձ.

7

Աւր հնեցիցցտր յամ մամ. յամ մ
ամաւր հնու թի նորայ իբերանս իմ:
իտրպարծե սցի ան ճնս իմ. լուիցե

ԿԼԵԳ ՔԼՈՒՐԱԽԵՂԻԳԻՆ:

Մ ԵՏ արարեք զտիրին և և բարձրա
րասցուք զանուննորայ իմիասին :

Իսնդրեցի ի տե և լուաւին և յամա
նաւրեհնու թե իմմե փրկեաց զիս:

Մ աաիք առ տրեառեք զ լոյս և երե
եք և երմիամաչեացին:

Ա յսաղքատ կարդացառ տր և
տր լուաւսմայ յամնեղու թե նեհոց
այ փրկեաց զնոսայ :

Բ անսակ հրեշտակաց տն շուրջեղ
եհն զրկիւղաժ ովք իւրովք և պահնսյ

Ճ աչակեցեք և տեսեք զիք աղցրե
տր երանեալեալեայր որ յուսախնայ

Երկերուք իտն եյամ սբնորայ. զի
ոչինչ եպակասու թի երկեղած ցնր
Մեծայմեծ քաղքատայանս և քա
ղցան. բայց որինս դրեն զտրմի պակ
ասցի ինոցանս ամբարու թիւն :

Եկայք որդիք իմ և լուարուք ինչ և
զերկեղտն ուսուցից ձեզ :

Ովեմարդ որ կամի զկեանս. սիրեզ
աւուրս իւր տեսանս լիբարու թի :

Լոեցոյ զլեզուքո ի չարու թե. և շ
րթ ունք քոմի ի սօսե սցի զնենս գու թի
Իս ոտորե՛ այ ի չարե և արա զբարի.
Ինս դրեայ զխաղաղու թի և երթ զ
Ետնորայ :

Ա չքմնիվերայ արդարոց. և ակ
անջքնորայ իվերայ աղաւթիցնց :
Երեսքմնիվերայ չարայ գործաց
ատակել յերկրե զյիշատակնոցայ
արդացին արդարքնառտր. և տրլ
ուանոցայ. յամնեղու թենեկնոցա
փրկեաց զնոսայ :

Մ երձետր առայն սուիկ որմաշեալ
ենսիրտիւք. և զխոնարհս հոգովկե
ցուցանե :

Բ ազումնեղու թիքեն արդարո
ց յամն փրկե զնոսայ տր. և պահեզ
ամոսկերննոցայ. և միխնոցանե մի
փշրեսցի :

Մ ա հ մ ե ղ աւորին չարե բայցորատ
 եայզաոդարն զ զ Ջասցի
 Կ րկետրզան ճնինս ծառայիցիւր
 ոցմիզ զ Ջասցին ամենեքեան որյո
 ւսայեայենինայ

ԼԴ

Իկատարածսաղմոսիդաւեթ Աղաւթբարո
 արոցև վարդապետու թիվն քի

ատեայտրզայնոսիկորդա
 տենզլիսմարտիրրնդանոս
 իկորմարտրնչեխնրնդիս:

Ա ողենևզասպարևարիաւգնել
 ինճհանզսուրբորնդդեմհալածչ
 աջիմոցարդելչնս. ևասայդուցան
 ցնիմթեփրկուլթիքոեսեմ:

Ա մաչեսցենևյամաւթլիցինոյք

իննդրեին զանձնս իմ. դարձին յետս
և ամաչեցեն որ իսոր հեին ինձ չար
Եղիցին նորայոս փոշի առաջի հո
ղմոյ. և հրեշտակսն նեղեցեզոսա.
Եղիյին ճանապարհ քնոցայ ի իս
աւար և ի գայթաղ կուլ թի և հրեշտա
կսն չալածեցեցնոսայ :

Իննան իր թագուցին ինձ յորոգայ
թյապականո թի իւրեանց. և իննա
ն իրն ախատեցին զանձնս իմ :

Հասցե ի վերայնոցայ յորոգայ թզ
որոզգիտասցին. և որս զոր թագուց
ինն առցեզոտսնոցայ և յորոգայ թին
ոյնակնցին :

Այլանձնիմ ցնծասցե ի տր. ուր
ախեղեցի ի փրկուած են որայ և ամո
սկերքիմ ասասցեն տրովն ամանեքեզ

Ք ի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց
հզաւրին. զաղքատն և զտնանկնյ
այցանե որյ յափշտակեն զնայ :

Յ արեան ի վերայ իմ վկայք չարեա
ց զորին չոչ գիտե ի հարցանե ի նզիս
հատուցին ի նձչար փոխանակրն
դբարոյ. անժառանգել զանձնիմ
խորհեցանյ որդոց իմ արդկանե :

Ե սինեղե չոցայք ուր ցզգեն ու ի իս
ոնար հառնե ի պահաւք զանձնիմ
և աղաւթքիմ ի ծոցիմ դարձցին :

որպէս զեղբայր և զընկերայնսպէս
հաճոյ լինեի. որպէս սգաւոր և զտր
ողում այնպէս խոնարհառնեի :

Ի վերայ իմ ուրախեղեն և ժողովեց
մն ժողովեցան յիստան ջանք և ես ո
ճանեայցրեցան և ոչ զ զ ջացան
Ի որ ճեցին զիս և արհամարհեցի
արհամարհանաւ քկր ճտեին ի վ
երայ իմ զատամունս իւրեանց տրե
րբ տեսցես :

Ի բացարայ զան ճն իմ իս որ ամանկ
կու թե նեն ողայ. և յառ իւ ճ ող զմ ի
ամաւրու թի իմ :

Աստուծո վանեղեց քեզ տր. յեկեղեցի

ամենսևևիմողովսբաղմացաւրհնե
ցիցզքեզ:

Միուրախեղիցինյիս թշնամիքիմ
ոյքատեինցիս իտարապարտուցա
կհարկի առնեինցիսաչաւքիւրնց:
Ընդիսզիսաղաղու թի՛խաւսեին, և
ինքեանք բար՛իու թբզնենգու թի
խորհնին:

Բայցինիվրիմզբերանսիրց. ևաս
ացինայո այոյ. տեսինաչքմեր:

Տեսե՛րտրմիլուե՛րտրմիբցեայառ
նիրյինեն:

Չարթիր ևհայեաց՛ տրյիրաւո
ւնսիմ. ամիմ ևտրիմ իդատաստա

սիմ. և իրաւարայ ինչ ըստարդար
ու թեանքում տրանձիմ :

Տ'իւրախեղիցին յիսթ չսամ իքիմ
և իասասցեն իսիրտս իրց թեվալ
չանձանց մերոց զիրն կլուզաք զն
վաչեսցեն և ամաւ թ լիցին ոյք
անդային ընդ չարիմ. զգեցցին զամ
ու թ և զանարգանս որմե՛ծ այբան
եայեն ի վերայիմ :

Տ'նձասցեն և ուրախ լիցին իքեղ
ամբն. որկամ ինրն զարդարու թիիմ
և սասցեն ամ մ մե՛ծ եմձ և ոյք կ
ամին զխաղաղու թի ինդձ առս իքո
եզու իմ իսաւսե սցի զարդարու
թիսքո զաւրհանս ւնց զգոյու թիսք

ԼԵ

անու թի. ամբարիշտաց Հանդերձ ամ Թայբանու թբ.

Ա սե՛ անաւրեհն մեղան չել ընդ մ
իտսիւր. թե չիք երկի զայ առ աջիա
չացնորայ:

Տ ենգեաց առ աջիսորայ. գտանե
լ զանաւրեհն ու թի և ատել զնայ:

Բ անք բերանոյնորայ անաւրեհն
ու թի և ենգու թի են:

Ո չկամեցաւ նայ իմանալ զբարի
զանաւրեհն ու թի իտոր հեցաւ յանկո
ղնիւրում:

Ե կացնայ յամ ճանապարհորոջե
բարի և ի չարե՛նայ ոչ ճանս ճրացաւ

Տ Ր յերկինսսե ողորմ ու թի քո ճշմ

ալտու թիքումին չեյամայս:

Արդարու թիքո որպես լերինք
անձ իրաւունք քո որպես խորս բազո
ւմս. զմարդիք և զանասունս կեցուց
անեսդուտր:

Որպես զիբազու մարարեր զողորմ
ու թիքո անձ. այլ որդի ք մարդկանի
հովանի թեւոց քոյ յուսասցին:

Արբեսցին հոքայ ի պարարտու
թենետանքո. և զուխս փափկու թե
քոտացես ըմբէնոցայ:

Իքենե տրաղբիւր կենաց. և յուսով
երեսաց քոց տեսանեմք լոյս:

Տագեայ զողորմու թիքո ոյքՃ

անաչենց քեզ, զարդարու թիսքո ո
րու շիղեն սրտիւք:

Մ իեկեսցե ի վերայ մերոտն ամբա
րտաւան ից, և ճեռք մեղաւորաց մի
դողայուսցեն զմեզ:

Ա նդանկցին ամենեքեանոյ քգոր
ծեն զանաւրենու թի. մերժեսցին
և այլմիկարասցեն հաստատել:

մովսէսի մարգարեի.

այեցարուք երկինք և խաւ
եցայց յուրից երկիր զպա
ռտգամս բերանոյ իմոյ:

Ը նդուսելի լիցի որպէս զանճրև
արբա իմ. և իջցե որպէս ցաւ զպա

տգամքիմ :

Որպեսզան ճրե՛ իվերայսիզոյ . որ
պեստարափ իվերայխոտոյ / զիզան
ունտնկարդասցուք / ևտուքաւրհն
ուխիւնտնայմերոյ :

ԱՃ որոյ ճշմարտուխբէն գոր
ծքնորայ ևսմ ճանապարհքնոր
այիրաւամբքէն :

ԱՃ հաւատարիմն ևողգոյին
մայանսիրաւուխիարդար ևճշմար
իտետր :

Մեղանսևողսմայորդիքնարատոյ .
Տնունդքխոտորեալքևխիւրեալք
Ոչայդ այսե զորսն հատուցան

Եիք զուրբ զողովորդք յիմարքեռչ
իմաստուն :

Ա չսայինք նեհայրն քորստացա
ւղքեղ . արարեատեղծ զքեղ :

Յ ուշ լիցին քեզաւորքն յւիտնց իմ
ացարուք զամսազգց մինչև ազգս :

Հ արցջիրդ ուց հարսքո . եպատմես
ց ենքեղ . ցծերսքո և սասցենքեղ :

Ի ժամանակի որպես բաժանեաց
բարձրեալն զազգս ամ . որպես սսփո
եացնայ զորդինն յադամայ :

Կ աջոյց սահմանս հեթանոսաց .
ըստ թուոյ հրեշտակաց ան :

Ե զև բաժինսն զողովորդ իւրոյ :

ակովբ . և վիճակ ժառանկու թեիւ
րոյիսրայել :

Բաւականսեղևնայնմա, յանապ
ատի . իծարաւ տաւ թոյ յանջրդե
ողպաշտպանսեացնմայ :

Իւրատեացզնայ և պահեացորպե
սբիրական . որպես զարծիւի թեւ
իւրրնկալաւզնայ . որպես ի վերայ ճ
ագուցիւրոց գթացաւ :

Տարածեաց զթևսիւրրնկալաւզ
նայ . և բարձեալ բերեոջնայ ի վեր
այմիջնողանցիւրոց

Տրմրայնածերզնոսայ . և ոչ գոյր
ընդնոսայ աստուածսաւ տարս :

Ա Տ Ե Հանչոսա՛ ի զաւրու թի
ւերկրի . կերակրեաց զնոսայ արդե
ամբք անդաստանեաց :

Դ ի եցոյցնոցայ մեղրի վիմե . և եւզ
յապառամ վիմե :

Ի լղկովուց կաթնմաքեաց . ճար
պովհանդերձ . խոյոց որդոց ցլուց
և նոխազաց :

Ջ պարարտու թի երիկամանցցո
րե՛սոյ . և զարիւնխաղողոյ արբզինի

Ե կեր յակովբ յազեցաւ . և անգու
շեաց զսիրելին :

Գ Իրացաւ ստուորացաւ . լայնա
յ՛աւ . Ե թ՛ող զտրամճ արարիչնիւր .

Լյետսեկաց յայփրկչեիւրնն :

Քարկացուցին զիս աւտարոտիւ
օիւրեանց. Լկոովք իւրեանց դառ
նայցուցին զիս :

Չոհեցին զիւաց և ոչնայ. զի՛ց զո
տոչ գիտեին. որք և առժամանք. զո
սրբն աւոչ ճանաչեին Կարքնոցայ :

Քողին զտործն աւզնոսայ. մոռ
ացան զանձ որկերակրեաց զնոսայ :

Կտեսնորն սխան ճեցաւ սրտմտ
եցաւ. ի վերայ ուստերաց և դստեր
ացնոցայ և ասե :

Կարճուցից զերեսսիմ՝ ինոցան
և ցուցիցնոյա յզինչ լինելոցիցեյ

ապատ ամանակի :

Չի ազգմի թիւրեն նոքայևորդ
ի քան հաւանք. նոքայնախան ճեց

ուցին զիսի կուսիւրեանց :

Արդևես նախան ճեց ուցից զնո
սայ յազգան պիտան. և անմիտ ազ

գաւ զկճեց ուցից զնո սայ :

փառքայ ամեն

վնի գիշերի և հոռու ընջեան և յամ Թամու և
աւսելն զգանտն զտրաղ չ

վն չանկանելոյմ եղի տր ճու թի որու մ ոչ կարեմ քչո
նդու բեւ չարին զտր. վն ամբի ճև անատապարա
տկաւ վն զառաջի ահաւորատենի քնի զտր չ :

վն ատաջնորդելոյմ եզինաւ ահանգիստկենա
ցան վաղճանից զտրաղ չ :

վն արժանի լինելոյմ եզ վեին կոջմանն և
երկնից ար քայու թե զտր չ :

վն Հոգոցն Հանգոց. եւ ևս միաբան. զան ճինամեր
գաղմոսի գաւ լի թ վարդապետու թի. անճայ պաշտ

Վարդապետ

Վեստաշմին

կենցաղս

ԼԳ

ու՛ն ին՛ճ.

ինախանձ իրրնդ
 արսև իրնդ այնոսի
 կորգործ են զանա
 րեն ուն ի:

Ի որպես խոտ վաղ վաղակի ցա
 Վաքեսցին. որպես զղալարի խոտոյ
 վաղ վաղակի անկցին:

Յ ուսայի տր և արայց քաղցր ուն ի

բնակեալ յերկրի և հոյութեաց սիմե
ծու թե նորայ:

Ժրտեայ իմե և նայտացեքեզ զի
նդրուած սարտիքո յայտնեայ առ
աջիմնեզ ճնպարհսքո և յուսախնայ
Տայարասցե և հանցեորպեսզ լո
յսզարդարու թիսքո և զիրաւունսքո
որպեսզ աւրհասարակ:

Հնազանդ յերմն և ծառայեայ նմ
այ և մինախան ճիրրն դայնոսիկորո
ոց առակեալիցեն ճանապարհսքո
պեանցրն դմարդոյ որգործեն զան
աւրենու թի:

Լրտեայ իբարկու թենե՛, և հան

իրիսրտմտու թենեկ մինախան ճ

իրընդ շարս:

արք վաղ վաղակի սատակե սցեն
այցոյ քհամբերեն տննոքայ մ առ
անգե սցեն զերկիր:

ոքրմիւն ալ լոչ և սիցե ամբարի շտ
խնդրե սցեն զտեղին ըյ և ոչ գտցես
Լյոր հեզ քենն ոքայ մ առ անգ
սցեն զերկիր և փափկասցին ի բազո
մխաղաղու թե իւրեանց:

Սպասե մեղաւորն արդարոյ և կրճ
տե ի վերայն որայ զատամունս իւր
այլ տրծ ի ծաղե սցի զնովաւ:

Քանզի յառաջագոյն տեսանեի .

զի հասեալեաւրնորայ:

Ս ուր հանին մեղաւոր քւլարեցին
զաղեղուն սիւրեանց հարկանել զ
աղքատն և զտնանկն. սպանանել
զայնոր խոնարհ եսրտիւ:

Ս ուր քնոցայ մտցեն ի սիրտսնոցայ
և աղեղուն քնոցայ ի շրեսցին:

Լ աւեսակաւին չար դարոյ. քանզ
բազում մեծ ու թի մեղաւորաց. և բ
ազուկամբար շտաց խորտակեացի:
հաստատեալ զարդարն. և ճան
աչեղաւորսամբ ից. ժառանգոր
թիսնոցայ յաւիտեանեղիցի:

Մ իամաչեացեն նորայ ժամանա

սնեղուլթե. այլ յաւուրսովույագ
եսցին:

Լ Հայ մեղաւորք կորիցեն այլթ շ
ամիք տնփառաւորեայ և իբարձ
անայ իւրեանց. պակասեսցին որ
պեսճ ուխդիպակասե:

Ի ռիառնու մեղաւորն և ոչ հատու
ղանե այլորարդարնե ողորմիւ տայ
Ուքաւրհնեն զտրտառանգեսց
նցերկիր. և ոյքանիճանենն սատ
ակեսցին ինման:

Ի տեուղ զին գնացք առնղճանա
պարհննորայնայկամիյոյժ:

Թեպետեգայթ ազղեսցինայմի

կործանեսցի շիտր ճեռնկա լո ևնց
Մանուկեիեսև ճերացայ և ոչ տես
ի զարդարն արհամարհեայ. և ոչ զ
աւակնորայ թեմուրանայ հաց:

Ջաւրհանապազ ողորմի և տայ
փոխ. զաւակնորայ ւաւրհանեայ լեղի
իյաւիտեան:

Իստորեա ի շարեւարայ զբարի բն
ակեսցեսյաւ իտեանսյաւ իյիմայ

Տիբեզիրաւունսև ոչ ընդ վայ
հարկանե զսբս իւրայ յաւիտեա
նապահեզնոսայ:

Անաւրենք հալածեսցին իմի
սինեզ. ակամբար շտցսատակեսց

Լ յլարդարքժ առանկեսցենզեր
իր. և բնակեսցենյաւն սյաւցիհնմա
Բ Երանարդարոյ խորհի զիմաս
ոուլթի. և լեզունորայ խաւսեսցի զի
րաւունս:

Ա րենքայ իւրոյնն իսրտի իւրում
և մի՛ գայթագղեսցին գնացքնր:
Հ այիմեղաւորրն դարդար. և ինդր
եսպանանել զնայ. այլ տրոջ թողո
ւ զնայի ճեռնսորայ. և ոչ դատապա
րտեյորժ ամդատի զնայ:

Հ ամբերտն և պահե՛այ զճանապ
արհնսորայ. և բարձրարասցեզքե

զ'իժ առանկել զերկիր. և զսատա
ու մնմեղաւորաց տեսցես:

Տեսի զամբարիչ տես վերացեալ բա
րձրացեալ ոպս զմայրս ի բանանու

Անցի և ահայոչեր. իննդրեցի և ոչ
գտաւ տեղին որայ:

Այ ահեայ զամբծ ու թի և տես զու
ղու թի. զի գոն մնացու ած քառն ի
աղաղարարի:

Անաւրեւք հալածեացին ի մի ա
ին և զաւակամբարչ տաց կորիցես:

Վիրկ ու թի արդարոց ի տեես. վերայ
ացու ենոցա իժ ամանակսն եղև թե

Աւգնեսոցայ տր և փրկեսցես

ոսայ. ապրեցուցե իմեղաւորաց:

Եկեցուցե զնոսա զիյուսացան ինչ

ԼԵ

Կատարածսա զմոսիդ. աւելի մտե յիշատակարա

ՏԻ սրտմտու թ բքով յանդիմ
աներզիս. Լմ իբարկու թ բք

վխրատերզիս:

Չ ինետք քոհարան յիս. Լ յիսե
աստատ. եցաւ ճեռն քո:

Ղ չգոյբմ շկու թ իմարմնոյ յիմոյ. յե
րեսացբարկու թ եանքո:

Ղ չեխաղաղու թ ի ոսկերաց իմոց
երեսաց մեղաց իմոց:

Լ նաւրենու թ ի քիմ բարձրացա
բանց զլուխիմ. որպեսբեռն ծարն

Տանրացան ի վերայիմ:

Տեխեցան և փտեցան վերքիմ. յե
րեսացան սղամու թե իմոյ:

Տառապեցայ և խոնարհեղեյոյժ
զարհանապաղ տրտում գնայի զի
անձն իմ ի եղև չար չարանաւք և ոչ
գոյթ չկու թիմարմնոյիմոյ:

Չարչարեցայ և խոնարհեղեմիս չ
կոյժ. մորն չեի առհեծ ու թե սրտ
ի իմոյ:

Տրառաջիքոն ամցան կու թի իմ.
և հեծ ու թիքիմիքն ո՛չ ծածկեցո

Սիրտիմ խռովեցալիս և եթող զ
իս զաւրու թի իմ. լոյսաչացի մոց և ա

յս ոչ եղևրնդիս:

Բարեկամք իմ և մեր ճաւորք իմ
առաջի իմ մե ճեցան և կացին. և մե
ր ճաւորք իմ հետ ի եղեն յիսնն:

Բուն ադատեին զիս և ինն զրե ինն զ
անձն իմ. ոյք ինն զրե ինն չարի վերայ
իմ իսաւսեցան զանաւրե նու թի. և զ
անն գլ թի զաւր հանապ զիս որ հեցան

Այլեսորպէս իսուկորոչ լսե. որպէս
համրորոչ ջանայ զբերան իւր:

Եղեսորպէս մարդ. որոչ լսե, և ոչ
գոն իսաւսք իբերանն սորայ:

Տսիքեզ տրյուսացայ և դուլու իցե
սին ճարան իմ:

Ա սացի թեմի ուրախեղիցինս իս
թ շնամիքիմ. իսասանելոտից իմոց
ի վերա իմ մեծամեծ սխալսեցան:

Ե սիտան ջանսս պատրաստեմ. և ց
աւքիմ առաջի իմենս յամժամ:

Զ անաւրեհ ու թիսիմ պատմեցի
ց. և Լոգացայց վն մեղացիմոց:

Ի սկարդ թ շնամիքիմ կենդանի են
և զաւրացեալ են քան զիսբազումն
ինոյք ատեին զիսիտարապարտւց

Ոյք Կատուցին ինչ չարփոխան
ակրն դբարոյ չարխաւսեին զիե սեր
թայի. զԿետարդարու թե:

Մ ի թողոյր զիս տրամ իմ և մի իբ

ացեայառնիր յինէն հայեաց յաւգ

նելին ճարիր կու թե իմոյ:

կատարած իեզոմաւր Հնու թե եգաւե թ ս զմ
պատահումն արդարոյ խոտու վանու թե օ

LL

Ա սացի թե պահեցից զճանապ
արհսիմ. զիմեղայց լեզուաւ իմոյ:

Ե դիպահապանքերանոյ իմո՛ր իհ
ակառակելմեղաւորին առաջի իմ:

Իս ուլեղեւ խոնարհեցայ. լռեցի ի
արու թե. և ջաւք իմ նորոգեցօյ իս

Ք եռաւ սիրտիմ իփորի իմում. և ի
խուհուրդսիմ վառեցաւ հուր:

Իս աւսեցայ լեզուաւ իմոյ և ասացի
ցոյց ինճար զկատարած իմ. և զթի

աւաւրցիմոց քան ի աւնն զիգիտա

ցից թե որչափինչ պակասե լեյին են
Ա հայ չափովեղի զաւուրսիմ. և
կարգաւրու թե իմ որպէս ոչինչ եա
ռաջի իմ սակայն ամեն և ինքն դուն
այնեամ մարդ մսեղի:

Ա պայք են որպէս ի պատկերի շրջ
իմարդ. սակայն ի զուրխութի գան
ձեւ ոչ դիտե ում ժողովե:

Ի սկարդովե համբերու թի իմ թե ո
չ դուտր. կամ կարգաւրու թե իմ ոյ
թե ոչ ի քենե:

Յ ամանաւր են ու թենե իմ մե փրկե
ցեր զիս. նախատինս անըսգամաց
արարեր զիս:

ա ուլեղե և ոչ բայի զբերանիմ. զի
դու արարեր:

Կբացարա, յհնէն զտանջանս իմ.
Ի իզաւրութենէն ձեռին քոն սպա
կաւեցայ:

Ղտամբութիւն վաւննմեղաց խրատ
ցերզմարդ. մաշեցերորպէս սարդ
ոստայն զան ձեննորա, սակայն ընդ
ունայնեամ մարդ:

ուրաղաղաւթ իցի մոցոն կնդիր
նդրուած այի մոցարտասու աղիմ
ոցմիլութիւն:

Կանտուխտեմե սառաջի քո. նժդ
և և անցաւ որորպէս անհարքիմ:

Թոյլարային ճ զի հանգայց մինչ
չև երթեալիցեմ. ուստի ոչ և սգտա
նիցեմ:

ԸԹ

Իկատարածս զմս ի գաւիճ.

գովու թե վնիբլեւոցն. ի յիշումս կողմանս.

Համբերելով Համբերի տնէնսայեց
աւառիս և լուաւաղաւթ իցիմոց:

Ե հանգիսի գբոյ տառապանայ.
Իկաւոյն իտղմոյ:

Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս
իմ. և ուղղեաց զգնացս իմ:

Արկ' իբերանս իմ աւր հնու թիւոր
զաւր հնու թիւնս այմերոյ:

Տեսցենք ազումք և երկիցեն. և յուս
ասցին իտր. երանեալեայր որոյանս

ունանյոյսենորայ:

Մհայեցաւնայ ինանրու թի. և՛ ո

չ իմողութի սուտ:

Ը ազումարարերդումրանձ իմսք

անչելիս խորհրդոց քոց ոչոքե որնմ

անեքեզ:

Այ ատմեցի և խաւսեցաւ քաղումե

ենքանդ թիւս ընդդոհս և ընդպա

տարագս ոչ հաճեցար. լսելիս հաս

տատեցեր ինձ զողջակեզս և զվաս

նմեղացն ո՛չ ինսդրեցեր:

Ե այնժամ ասացի թե հաւատս իկ

աւանս. իզլուխս գրոցգրեալե վս իմ

Լ ոնել զկամսքոանձ իմ կամեցա.

Ազաւրենսքոյմ շորովայնիիմում:

Աւետարանեցի զարդարու թիս
քոյեկեղեցիսմեծս. ահաշրթունք
իմոչարգելիցիքէն:

Տրդուգիտացերգիզարդարու
թիսքո. ոչճածկեցիիսրտիիմումզ
ճյմարտու թի քո ևզփրկու թի քո :

Ասացի ևոչ թագուցի զողորմու
թիսքո. ևզճյմարտու թիսքո. իժո
ղովրդենե մեծե:

Այլդուտի միհեռիառնեբրզգթո
ւ թի քոյիսէն. զիողորմու թի քո ևճ
յմարտու թի քո ամժամրնկալցիզիս
ուրջեղեն զիսև չարքորոցոչերնս

այթիւ. Կասին ինչ անաւրենո
իք իմեւսոչ կարացիտեանել :
Կաղումեղենքան զհերգլխոյիմ
ոյ. Լսիրտիմ եթող զիս :
ամեացտրփրկել զիս. Լտրյաւզն
ել ինչնայեաց :

Մաչեսցեն Լամաւթ լիցին ոյք
նդրեին զանչն իմ բառնայ զսայ.
արձցինյետս Լամաչեսցեն որխո
րհելին ինչ չար :

րեսցեն զամաւթ առ ժամախաւա
վաղալ իորասեին ինչ վալ վալ :
րնծասցեն Լուրախ լիցին իքեղ.
մենեքեան որխն դրեն զքեղտր

Ասասոյնն յամժամ մեծեան՝ և

ոյքսիրեն զփրկու թիսքո:

Եսաղքատ և տնանկեման՝ խորհ

խ. եայ զիս աւգնական և պաշտպան

իմ. և դուան՝ իմ մի յամենար:

իկատարածն զմեզ ա. ի թ.

Մարգարեու թիվքի և վճարուն չին:

Րանիորիտորի զաղքատն

և զտնանկն. յաւուր շարեփրո

կեզնայտր:

ՏՐփրկեցնա, և կեցուրանե. երա

նելիառնե՝ զնայի վերայ երկրի. և ոչ

մատնեզնա ի ձեռս թշնամեցիւրոց

ՏՐ աւգնականն են մայիմա և ի ձեռ

ցաւոցիւրոց. զամանկողինն սորայ

որ ճոցանեի հիւանդու թէն որայ:

Եսասացի տրողորմեային ճ. բժշ
կեայ զանճն հիմե սմեղայ. բեզ:

Թշամիքիմասացին հնճչար. Ե
սիցե զիմե ոցիւ կորիցե անուներ.

տաներտեսաներ զնանրու թի իս
ուսեր՝ իսրտիւր Ժողովեր զանաւր
էնու թի յանճնիւր:

Լրտաքսելաներ և զնոյն իսաւսե
զինեն) յորն ջե ինամ թշամիքիմ:

Ե որ հեցան չարի վերայիմ. բանան
աւրէնու թե Ե զին՝ ի վերայիմ:

Ի թե որն ընջեցեն և այլոչ ևս յաւ
որուցու յառնել. քան զիւայրն. իսաղ

աղու թե իմոյ յորևեանս յուսացայ
Որուտեր զհացիմ յաճախեացա
ունելին ճզխաբեու թի:

Այլ զուտ յորոգումեային ճ կանգն
եայ զիս և ես հատուցիցնոցայ:

Յայսմօ անեայց թե հաճեցարր
զիս զիմիուրախ եղիցին յիս թ չսա
միքիմ:

Այլ զիս յամբծ ու թե իմ ու մըն կա
լար հաստատեցեր զիս առաջիք
յաւիտեան:

Արհնեայ տրամ ի ի յաւիտեա
նս յաւիտենից եղիցի եղիցի:
Իկտր թե իմ տու թե որդոցն կորխա սղմոսիդ աւ թե
աղաջանքս միգրեցն և մերս ու մնչեցազցինս

Պրպեսփափաղեն շերույաղբեր
շուրց. այնպեսփափաղե անձնիմ
առքեզմի՛ծ:

Տարաւի՛ե անձնիմ առքեզմի՛ծ
զարեկենդանի. երբեկիցերևեց
այց յերեսացայ:

Մղեն ինձարտասուք իմ կերակր
սիտուեկի գիշերի և այն զիասեի
ցիսզրէ անսպաղ թեուրեմի՛ծ քո:

Քայսորպես յիշեիտառապեր յի
անձնիմ. քաջալերեի զիմտից ը՛ս
գյարկաւ սքանչելեացտանայ:

Ոճայնցնձու թե խոստովանու
թե. և իճայն բարեկենդանու թե:

Ա ըղընդեր տրտուվեսան ճնիմ
ամընդերխոովերզիսյուսապառանձ
խոստովանեսանմափրկիչերեսացի
մոցանձ-հ:

Ա նճնիմյոյժխոովեցաւ վանսա
յսորիկ յիշեցի զքեզ յերկրեն յորդա
նանուի հերմոնեւ իլեռնեփոքուե...
Ես որք ՚իխորոց կարդացին առքեզ
իճայն սահանաց քոց...

Ա մենայն զբաւսանք քո. և ալիք
քոանցին իվերայիմ.

Իտուեպատուիբեաց տրզողորմոս
Թիւր. ՚իգիշերիզաւրհնուԹիսոր...
ԼաղաւԹքիմառանձ վսկենացիմ ց

Լ սացիայ ընդունելի իմես ընդե
մերժեցեր զիս. ընդե՛ր տրտում գն
ամես՝ ինեղել թ շնամեացի մոց.

Կ վշրել լոսկերացի մոց նախատեցի
ս զիս թ շնամի քիմ. յասելցիս զաւր
հանապազ թե ուրեան՝ քո.

Լ րդ ընդեր տրտումես անձն իմ կ
մ ընդեր խոռովես զիս. յուսայ առ
անձ խոստովանես անմա փրկիչերես
այի մոց անձե..

Ե շաջան քմարգարեից .. և մերժումն չրեից ազգին
սաղմոս եղաւ ի թ.

Ի ատարայ ինձ անձ. և իրաւարա
ինձ ի դատաստան իմ ում:
ազգե որոչես ք. իմ արդոյմեղաւո

խք

րե նենգաւորե փրկեա՛ զիս:

Դու անձ հրգաւրիչիմ ընդերմոռ
ացարզիս. ընդերտրտում գնամեսի
նեղել թշնամեաց իմոց:

Առաքեա՛ տրդ լոյսքոն զճարտ
ու թիքո. զի առաջնորդեսցենսինձ.

Հանցենցիս իլեառնս բէ իյարկսքո

Մտիցառաջիս եղանոյսյ. առ անձ
որուրախառնեզմանկու թի իմ:

Իսոստովանեղեցքեզ արհնու թք
անձ անձ իմ:

Ա՛րդ ընդերտրտումեսանձնս իմ. կ
ամ ընդերխոովեսցիսյուսա առ անձ
իսոստովանեսայ. նմայ փրկիչ յերես

աց իմոց անձն:

ԽԳ

Իկատարած իմաստու թե՛որդոց
նկորեայ

Աղաջանք մարդարե իցնե վկա
յու թե՛իք սուսքելոցն •

ականջաւք մերաւք լո
ար զոր հարքն մերալատմեցին մեզ

Չ գործն զոր գործեցեր յաւուրս
նոցա, յաւուրն նառաջինս:

Եոնք թխելայ զէ թանոսս և զն
սայտնկեցեր. չարչարեցեր զժողո
վուրդս քու և հաներ զնոսայ:

Ն թե սրովիւրեանց ժառանգես
նն զերկիր. և ոչ բազուկն ոցայ թե
փրկեաց զնոսայ:

Ա յաջ քու և բազուկ քու լոյսերես

այքոց զհիւսիւսն արդուրն զնոսա

Դու ինքնես թագաւորիմ և անի
մ. որ հրաման ցեր զփրկու թեցն յակ
ովբայ:

Քեւ զթշնամիսներ հարցուք. և ա
նուանքովար համար հեսցուք յար
ուցեալն ի վերայիմ:

Ոչ թե յաղեղնիմ յուսացեալեմ. և
ոչ սուրիմ կեցուցանեզիս:

Այլ որ փրկեցեր զմեզ ի թշնամե
ացմերոց. և զատելիսմեր յամաւ թ
արարեր:

Անսպառ թեցարուք զաւր հ
անսպառ և անուանմբ նորայիսոստ

ովանեղերուք յաւիտեան

Բայց արդմերժեցեր և անարգե
ցեր զմեզ. և ոչ յերանձրնդ զօրսմեր
Դարձուցեր զմեզ յետսքանզ թշ
նամիսմեր. և ատելիքմեր յաիյտա
կեցին զմեզ:

Ետուր զմեզ որպես զոչխարի զենո
ւմ և ընդ հեթանոսսցրուեցեր զմեզ
Աճառեցեր զժողովուրդսքո. ա
ռանց գնոյ և ոչ գոյ թիւ աշաղակի
մերում:

Արարեր զմեզնախատինսդրաց
ժեացմերոց. ծաղր և այսին կատակա
նազայնոցիկորչուր զմեաք:

Արարերզմեզ յառակս հեթանս
ոսց. իշարժել զգլուխսժ ողովրդոց:

Չաւրանս ախատիք իմառաջ
իիմեն. և յամաւթ երեսաց իմ ոցժ
ածկեաց զիս:

Ի ճայսն նախատոր դին և չարայ
խաւսի յերեսաց թշնամ ոյն և հալ
ածչի:

Այսան եկն ի վերայմ եր. և մեք զ
քեզոցմ ոռացաք. և ոչստեցաք ուխ
իքում և ոչ դարձաք յետս սրտիւք
մերովք:

Դարձուցեր զ շաւիղսմ եր ի ճա
նապարհացքոց. իսոնարհարարին

զմ եղիտեղի չարչարանաց և ծա-
կեցին զմեզ ստուեր քմահու:

Թեմոռացեալիցեմեր զանունսնայ
ներոյ. կամ ճգեալիցեզէեռսմեր
առանձսաւտարս:

Սակայն անձինս զրեզայս. զինայք
ննեզգաղտնիս սրտիցմերոց:

Մանքոմեռանի մքղաւրհանապ
զ. համարեցաքոպես զոչխարի
զենումն:

Քարթիր ընդերնն ջեստր. արի
և միմերժեր զմեզիս պատ:

Քմե դարձուցանե սգերե սսքոի
ննջ. մոռանաս զաղքատու թի և զ
նեղու թիսմեր .

Իս ոհարհեղեն մինչև ի հողանձի
նքմեր. և յերկիրկյեցանմեջք մեր :

Արիտրաւզնեայմեզ. և փրկեալ
մեզ վասնանուանքո:

Իսդ

Եկատարած Ջատանցելոցժամանաւ յացորդոցնկորն.
այեմաստուեթիսաղմոսաւրհնուեթեվանսիրելոյն.
երևումնքիյայտնուեթն.

Բխեսցեսիրտիմզպատգամսքո
բարի. և ասացիզգործսիմեթգորի
Լեզուիմորպեսգրիչերագադիր
դարի. գեղեցիկտեսանելովքանզ
ամորդիսամարդկան:

Սփռեցանչսորքիշեթանցքոց. վս
այսորիկօրհնեացգքեզանձյօիտն.

Ածզսուրընդմեջքոհզար. վաե

Ը ջու թե ան և գեղոյ քո:

արեայուղեայն թագաւորեայ
մանն ճմարտու թե և եզու թե և ար
արու թե. և առաջնորդեցցեք զս
քան չե լապե սաջ քո:

Ե տք քոսրեայն և զաւր. և ժողո
ուրդք ինե րքոյ. անկցին իսիրտ թ շ
նամեաց թագաւորի:

Լ թոռ քո ան յաւիտեանս յաւիտ
նից. զաւազանուղղու թե. զաւա
զանս արքայու թե քո:

Ս իրեցե րզարդարու թի. և առեցե
րզանաւրե նու թի:

Վ անսայսորի կաւ ծղքե զան ծան ծք

Վ անայտորիկաւ ճգքեզ անձ անձ
քո. իւղովուրախու թե. առաւելքա
նզ ընկերսքո :

Չ մուռնս և զտաշիւն և զկասի իզ
գեստեքումն. իտաճարացփողոս
կրե իցուստի ուրախարարին ճգքեզդ
ստերք թազաւորացիս պատիւ :

Կ ացցե դշխոյ ընդաջմեքումն. ի
հանդերձսյոսկե հուռս զարդարե
այլեպաճուճեայ :

Լ ուրդուստր և տեսխոնար հեցոյ
զունկն քո մոռայ զժողովուրդքո և զ
տուն հաւրքո. զիցանկացաւ թազ
աւորգեղոյքո :

այինքնեւորքոներկիրպագցես սմ
լ. Լղուստր ծուրայ երկիրպագցես
այ. Լպատարագաւք զերեսս սոր
պաշտեսցեն մեծամեծք իժողո
վրդոց:

մենայնփառքդստերքթազա
ոի. ինեքոյ վերջաւորս յոսկե Լու
ոսզարդեայ Լպաճուճեայ:
արցին թագաւոր ի կուսանք զ
նր Լզրնկեր ննր տար ցին նմա:
ճցենցն ծու թբ Լուրա ի ու թբ
տարցեն ի տաճար թգրի Լփոխ
ակ Լարցքոցե շիւյին որդիք քո:

Կացուացես զնոսա ի խանարն զամ
երկիր. և ի շեսցիանունք որն զամա
զգսւազգաց:

Վասնայսորի կժողովուրդք խոստ
ովանեղիցին առքեզ յաւիտեան և յ
աւիտեանս յաւիտենից:

իւն
իկատարած որդոցն կորեայի վերայ գաղտնաց
առաքելոց քարոզութիւն ..

ԱՃմերապաւեն և զաւրութիւն
աւգնական ի վերայնեղութեց որդ
տիւն զմեզ յոյժ:

Վասնայսորի կոչերկիցուք մեք ի խ
ոովելերկրի. ի փոփոխել լերանց ի
սիրտս ծովու:

Գոչեցին և խոովեցան ջուրքնոց

խոսովեցան լերինք իզաւրութե
նէսորայ:

Եւ ազք գետոցուր ախառնէն զ
աղաքնայ. և սբ արայ զյարկս իւր
բարձրեալս

Տ իմեջնոցայ և նորայ միսա
մնեսցին աւգնեսցենոցայ ան ի վ
աղորդանէ մինչ ի վաղորդան:

Խոսովեցան և թանոսք և խոսար և
զան թաղաւորութիք. Եւ տղձայս
բարձրեալս և խոսովեց՞ Երկիր.

Րզաւրութեցրն դմեզ. րնդուն
ելին մերս յակոբայ:

Կայք և տեսեք զգոծսայ. որ արր

Գնշանս և զարևոտս փլթե ը կրի:

Եւ արզպատերազմ ի ծագացմի
նչ ի ծագսերկրի: զաղեղունս փշրե
աց ը զենս խորտակեաց և զասպա
րսայրեաց և ըրով:

Կանխեցեք և ծաներուք զի ես եմ
անձբարձրեղեցի և եթանոսս: և բ
արձրացայցի վերայ երկրի:

ՏՐ զաւրու թեցրն զմեզ ընդուն
ելի եմեր անձ յակորբայ:

Իկատարած վաս
նորդոցն կորեայո
ա զմոսեղաւեթ: Համբառնալն
քիւն կոչ ում նկեթանոսաց:

ափս և արեք ան և եթա
նոսք աղաղակեցեք ար
անձ ի ձայնցս ծ ու թե:

Րբարձրեալ և ահարկու թագ
աւորմեծ ի վերայ աներկրի:

Կազանդարար զժողովուրդս ընդ
զեզէն թանոսիսերքո ռոտից մրց
Կտրեաց զմեզ իւր իժ առանգու
ի գեղերկու թեցս յակորայ զոր և
սիրեաց:

ամբարձաւ անաւրէնու թբ. և
տրմերձայն իւր ի յողոյ:

աղմոսասացեք սյմերում. սաղմո
սասացեք թ գրիսմերոյ սղմասացեք

Ի գրմեծ ի վերայ աներկրի անձես
ղմոսասացեք նմայ իմաստու թբ

Ի գաւորեաց անձ ի վրէն թնոսց.

անճնստաւյաթոռսբոլթեիւրոյ:

իշխանք ժողովրդոց ժողովեցանս
առանճ արբահամոլզիայ զաւրու

թիք յերկեյոյժ համբարձաւ:

անդոս աւրհնութի որդոցնկորխայ երկրորդ շաբա
թուերքի անճ վսեկեղեցոյ յամաքրումն հալածանց

խե

Մեծե տրւաւր հնեալեյոյժ իքա
ղաքայմերոյ իլեառն սբնորա:

հաստարմատ ցնծասցե ցնծութ
եամբաներկիր լերինքսիովնիկողմ
անքհիւսւսոյ իքաղաք թագաւորի
մեծի:

ԱՃիտաճարի իւրումյայտի
իժամանակի որպեսաւզնական լի
հերնոցայ:

Լ Հաւաստիկ թագաւորու թիքեր
ի թողոյեցան և անցին իմիասին
չքեանք տեսին այսպէս և զարմ
ցան. խռոյեցան սասանեցան և զ
ողումն կալաւ զնոսայ:

Լ Եզերկունք որպէս ի ճերնդեա
ի հողմն սաստիկ փշոտեցե զնավ
ս ի թար իս:

Ս րպէս յուր քսոյն պե և տեսաք. ի
աղաք մն զաւրու թեց ի քաղաքայ
մերոյ:

Տ Հիմունսարկին մա յաւիտյ
մերն կալաք ան զողորմու թիքո ի
մեջ թողոյրդեան քո:
Ժ ան 11

Ըստ անուանքումսոյ պէս և արհեստ
ու թի քորն դամ տիեզերս արդարու
թբ լինաջքո:

Ուրախեղիցի լեառն սիոն. և ցնծ
ասցեն դատերք յուր պլանս իրաւա
նց քոց տր:

Շրջեցարուք զսիրովն իւ պաշարեց
էք զնայ և պատեցեք զաշտարակնսն
Դիք զսիրտս ձեր ի վերայ զաւրու
թեցնորաբաժանեցեք զամուրսն
րա զի պատմել կարասջիք յազգայ
իսմայեան ծանծաներ յաւիտեանս
յաւիտենից և սայ և ովուեսցեզմեզմ
իսչև յաւիտեան:

Կատարան ծորդոցն կորեսա յսաղմոս հդաւն թ: Եւ
Եւ յինդատաստունին վարդապետութեն: Եւ Եւ

ուարութեանս ամազգ ունկնդիր
որութեանս ամենեքեանս որք բնակեալն
ք յաշխարհի:

Եւ ունդք երկրիւ որդիք մարդկա
իմիասին մեծամեծք և տնանկք

Եւ երանիմիաւսեացի զիմաստուն

Եւ իւրորդութիւնս իմ յզհանձար

Եւ հնարեցուցից յառակումն զու

կնիմ. բացից զառակս աւրհնու

Եւ բիսկզբանն:

Եւ զերբնաւերկն չիմես յաւուրչա

իզիանաւրենութիւք. զնացից իմո

ց շուրջեղեն զինն:

Յ ուսացեալք զաւրուժեիւր
եանց. իբազում մեծ ուժեիւրեան
ցպարծեսցին.

Ե շրայր ոչ փրկե. և ոչ փրկե մարդ.
և ոչ տայայ զփրկանս. և ոչ զգինս փր
կանաց անձինս իւրոյ :

Վ աստակեա, յաւիտեան և կեցես
մինչ իսպառ. և ոչ տեսցես զապակ
անուժի :

Յ որ մամ տեսցես թե իմաստունք
մեռանին իմիասին անզգամբ և ա
նմիտք կորիցեն. և թողցեն աւտար
աց զմեծ ուժի իւրեանց :

Գ Երեզմանք տունքսոցայեղիցին

և Իտեանս և յարկք հոցայ յազգեմ
նչ և յազգ. և կարդացին անուանք
հոցայի հողսիւրեանց:

Եւ արդ ի պատուի եր և ոչ ի մացաւ և
ուսարեաց. անասնոց անբանից
և նմանեաց հոցայ:

Լ յս ճանապ արհե գայ թակղու
թե հոցանոցին. յետայսորիկ բերա
հաւքիւրեանց և աշեսցին:

Ղրպես իսաշնի դժոխս մատնեսցի
և մահ և ովեսցեզսոսայ և տիրեսց
ն հոցայ ուղիղ ք ընդ առ աւաւտս:

Ը ւզնու թիք հոցայ մաշեսցին ի դ
ոխս և ի փառացիւրեանց անկցին

Բայց սակայն անփրկեցե՛ք զան
ձնիմ. իձեռաց դժոխոց յորժամը
նդունիցիս:

Մ իերկնչիր յորժամ մեծայնայնա
րդ. և յորժամ բազում լինին փառքս
աննորայ:

Ձ իոչ լծե՛ք իմեռանս ինիւրում առ
ցերնդ իւրզամ. և ոչ լծե՛ք իջցեն փառ
քտաննորայ ընդնմայ:

Ա յլան ձննորայ ի կեանս իւրում.
աւրհնեացի. խոստովանեղիցի քեզ
յորժամ բարի արասցես դունմայ:

Մ տցենայ մինչև յազգհարցիւրոց
մինչև յաւիտեան լոյսմիտեացե՛ք:

Բարգիպատու ի ներևոյ ի մացաւ. և
ուսասարեաց անասնոց անբանս ից
նմանեսացնոցայ:

Եկատարաժսադմոսեդաւեթ.
փոփոխուամն մովեսեսանաւր
ինացնևիներսաժուամն
նորկտակիս եղանակ.

աստուծոցմոր խաւսե
ցաւկոչեացզերկիրյա
րևելից մինչև իմուտսարևու:

Կսիոնե մեծ վայելչու թի փրկու
թեանգեղոյնորայ:

Լճ մեր յայտնապես եկեսցե.
և ամ մեր մի դադարեսցե:

ուրառաջինորայբորբոքեսցի. և
շուրջ զնովաւմրրիկյոյժ:

ԽԹ

Կ ոչ ես ցեղեր կինսս ի վերուստ և զերկ
իր ի դատել զ մ ողովուրդ իւր . մ ողով
ելառինքն զ ս ք ս իւր . և ոյք զ ն ն զ պ
ատարագսուխտից ի վ ր ս ե զ ա ն ոյ ն ր
պ ատմեսցեն երկինք զարդարու
թի նորայ զ ի ան ծ դատաւորն :

Լ ուր մ ողովուրդ ի մ և խաւսեցայց
ը ն դ ք ե զ . և ի սրայել ք ե զ վ կա ե ց ի ց զ
ի ան ծ ան ծ ք ո ե ս ե մ :

Ո չ թ ե վ անս պատարագաց ք ոց կ
շտամքեմք զ ք ե զ . զ ի ող ջ ա կ ե զ ք ք ո
առ ա ջ ՚ ի մ են յ ան մ մ ամ :

Ո չ ը ն դ ու ն ի մ ի տ ան ն ե ք ու մ մ ե զ ու ա
րակս և ոչ ի Լ աւտից ք ոց ն ո խ ա զ ս :

Մեան գազան, անդառիերելեր
անցեամենայն անասուն :

Իտեմես զամ թռչունսերկնից
գեղեցկու թի վայրի ընդիսն :

Եւ քաղցայց քեզինչ ոչասայից
զիմն աշխարհ լրիւ իւրով :

Ընտեմես զմիս զուարակայքոց
նոչ զարինն սոխազաց քոց ըմպեմ
ատոյն յպատարադաւրհն թե

ատարեաբար ճրելոյն զուխտս քո
արդասցես առիս յաւուրնեղ ու

եքո. ես փրկեցից զքեզ և զու փա
ռաւորարասցես զիս :

Վակայն մեղաւորին ասեան՝ իսկ զ

ուրնդերբնաւ պատմես զարդարու
թիիմ. կամառնուս զուխտիմիբեր
անքո:

Չիդու ատեցեր զխրատիմ. մեր
ժեցեր ևյետս ընկեցեր զամբանս
բերանոյիմոյ:

Թեաեսանեիր զգողս ընթանաի
րընդնոսայ ևրնդ յունս դնեիր զբա
ժիքո:

Բերանքոյա ճախեր զչարու թի
և շղուքոնիւ թեր զնենգու թի:

Տատեալ զեղբաւրե քում մե չար
ախաւսեիր. և ի վերայ որդոյ մաւրքո
դնեիր զգայ թաղգու թի:

Չայդ անարարեր և լուեցիքեզ
արծեցեր անսարենդ իմտի քում.

Թեև ես քեզ նման իցեմ:

Ըրդ յանդ իմանեցից և կացուցի
դայս անառաջի քո իմացարուքամ
սեքեան որոց մոռացեալ իցեզ անձ

Ի ուցեերբեք յափշտակիցիք. և ո
չոք իցե որ փրկիցե:

Կատարագաւրէն ու թե փառաւո
րասցեզ իս. և անդե ճանապարհ
ուրցուցից նմա զփրկու թի անյ:

Ողմոսի գաւե թ իմ ամանակի Չեեկն ատնայ. նա
անմարգարե ի բրու զիմ տեալ երնա ատբերս արե
վարդ. ապե տու թի. խոստովանու թի.

15

Ողորմեայ ինչ անձ ըստմեծ իողոր

մուսթեքում. ըստբազումգթումսթե

ջնջեա՛յ յզանաւրեհունսթիսիմ:

Առաւել լուայ զիս յանաւրեհուն

թեհիմմեհիմեղայիմոցսթարազիս

Չանաւրեհունսթիսիմեսսիսէհե

գիտեմ. ևմեղքիմառաջիիմեսյամ

մամ:

Քեզմիայն մեղայտր. ևչարառաջ

իքոարարի:

Որպէս արդար եղեցեսիբանսքո

ևյաղթողիդատելքեզ:

Անաւրեհունսթբյղացաւ ևիմեղ

սճնաւզիսմայրիմ:

Դուտրզճմարտունսթիսիրեցեր. զ

յնյայտս և զճաճ կեալս իմաստու

Թբքով յայտնեցեր ինձ .

աւղեալ յիսմշտկաւ և ևս բեղեց . լո

սյւքան զձիւն սպիտակեղեց :

սելիարայ ինձ տր զցնծու թիւ

ուրախու թի . և ցնծասցեն ոսկերք

իմտառաւ պեալ :

Կարճոյ զերեսսքո իմեղացի մոց .

աման օրենսու թիսիւք Եայ ինէն :

Իրտսք և աստատեալ իսանձ . և զ

ոգի ուղիղն որոգեալ ի փորի իմ ում

իրն կենուր զիստր յերեսացքոց .

և զհոգիսքոմի հաներ յինէն :

ուր ինձ ցնծու թի փրկու թե . և հո

գովպետու թ քրով հաստատեալ զիս
Ուսուցից անաւրիսաց զՃանապ
արհսքո. և ամբարիշտք առքեզ զա
րճցին:

Վի ըկեայ զիսյարենսն անձ-անձ փրկու
թե իմոյ. ցնծասցեհոգի իմյարքա
ու թեքում:

Տրեթեզ շրթ ունսբանազբերա
նիմերգեսցեզաւրհնու թիսքո:

Թեկամեցե՛ ալեիր պատարագ մ
ատուցանեաք. բայց դուրնդողջակ
եզս իսկոչ հաճեցար:

Ապատարագ այհոգի իսոնարհ զսիր
տսբեհոգի իսոնարհ անձ ոչարհամ

արհե:

Լարիարայտրկամովք քովք սի
ի. Լ շինեոցին պարիսպ քեմի:

այնմ ամհա ճեսցի սրնդ պատա
սգսարդարւ թե ուխտից պատար

գսհանցենիսեղանքոզուարակս
ստարածիմա ոտու թե նղմս եդաւե թ. ի ժամանա
զիեկնդովել. պատմեաց. սաւուղայ թե ահաւա
իկերդաւե թիտան աբիմելիքեայե. .

Տ-Ա

անդիմանու թին. դմընդակ բարուցն կոյ ճնորին

Ըիպարծի ի չարու թի հզաւրզ
նաւենու թի. զաւր հանապազ զ

նիր թու թի խ. սեց. իլեզու ի իմմ
րպեսսած ելսո՛ւր սրեաց զնենգու

ի. սիրեաց զ չարու թի քանզբարո
թի զանաւրենու թի. քան խաւսս

արդարութե:

Սիրեացնայ զամիսաւսկործանման
անկզ լեզուսնէն գաւորս:

Վասնայսո: ի՛նչ կործանեսցեզ
նայ իսպառ. իլեսցեւ հանցեզնայ
յարկացև զարմատսնորայ յերկրէն
կենդանեաց:

Տեսցեն արդարք և երկիցեն զնով
աւծիծաղեսցեն և ասասցեն:

Այսայրեորոհարար զամիսաւսկ
նական. այլ յուսացաւ սայ իբազու
մմեծութե իկողմ. և զաւրացաւ ի
նանրութե իկողմ:

Այլեսորակս ճիւթէն իպտղալից
ժամ 11

տանն անյ. յոստացայ յողոցմ ու թի
յ՝ իտեննէյ՝ իտեննսյ՝ իտեննից.
ոստովանեղեց քեզ յաւիտեանս
արարեր. և ևամբերից անուանս

ւմ զի քաղցրե սառաջի սրբոգքոց
նղմ. հղաւ թ... փրկչին երևում
ն. և անամ թ են պճարումն.

Ժ Բ

սաց անսղգամն իսրտի
իւրում թե ոչ գոյամ:

պականեցան և պղծեցան յան
րենն ու թե իւրեանց. և ոչ որեորա
ռնե զքաղցր ու թի:

Ժ յերկիցնայեցաւ յամորդի
արդկան. տեսանել թե իցե որ թիմ
աստուանորինն զրիցե զամ:

Ժ Բ 12

Ա մենքեան խոտորեցան իմիս
սինեան պիտանացան:

Ոչ որք որառնե բարի. և չե որ մ
նչե իմի:

Որպես ոչ ծանիցեն ամենքեա
ն. որ գործեն զանաւրենս թի:

Ոյք ուտեին զժողովուրդիմ. իմոյ
պեսկերակուր հացի և առ անձ ոչ կա
րդացին:

Ա նդերկիցեն զերկիւղոր ոչիցեն
բկիղ. զի անձ ցրուեսցե զոսկերս ամ ա
դահաճոյից:

Ա մաչեսցեն և յամաւ թ լիցին
ի անձ սինարգեաց զնոսայ:

Մտացե իսիոնե զփրկու թի ի ի. ի
ար ճուցանել տն զգերու թի Ժողո
դ իւրոյ. ցնծասցեյակորևուրախ

եղիցի իսրայել:

ԱտարածընդաւրՀնու թի եմաստու թի հիդաւեի թ
ամանակի. Զիեկին զիւ աջիքն և ասեն ցաւուր
աՀադաւեի թ Թագու ցեալ նստիտումեզ .

ԺԳ

Աղաւթքն որք վասն անժող Հալաճեալնն .

Ժ յանուանքում կեցոյ զիս. և
զաւրու թե քում իրաւարային ճ:

Ժ լուրաղաւ թի ցիմոց. ունկ
նդիրբանի ցբերանոյ իմոյ:

Ատարք յարեան ի վերայ իմ և և
աւրք ի նդրեցին զան ճնիմ. և ոչ և

մարեցան զքեզ անժառաջ ի կրեց

Հայ անժաւգնականս իմ. և տրը

Եղունելի Հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զ չարն ի թշնամիս
իսիմ. Ճշմարտութեքով սատակե
այ զնոսայ:

Ե սկամաւք իմովք պատարագս
ատուցից քեզ և խոստովանեղեցա
նուանքում արդի բարիե:

Յ ամսեղութեիմ մեփրկեցեր զիս
և ի թշնամիս իմ տեսակն իմ:

Եկատարած ընդաւրէն. իմաստ. ողմ. Ի դաւեթ.
յապնութե ըստայ Համբարձակելոցն:

Տ 7

Ունկն զիրանձ աղաւթից իմոց. և
իան տեսառնեք զին զրուաւ ծս իմ:

Տայե՛ այ առ իսկ լուրին ճ զիտրտ
մեցան սիճան ճրանայ իմում և իտ

ովեցայ:

Ճայսե թխամոյն և ինեղել մեղ
ու ինխոտորեցան յիս անիրաւու

աբարկու թբոխսպա Լե ին ին ճ:

իրա ի մխոսովեցաւ յիս և երկիւղ

մա Լուանգաւ ի վերայ ի մ:

Լեղողումն եկն ի վերայ ի մ և ճ-

ած կեացգիսխաւար:

սե ի տայրոք ին ճ թ և ս որպեսզ

րաւնոյ. զի թ ոչ ե ի վերանայի. Լե

սցեալ դադարե ի յանապատի :

կն ունե ի այ որ փրկեր զիս ի կա

մտու թե նե ի զայրանալոյ մրրկ

եալ ինեղսրտու թե նե:

Ընկրոյ տրեբաժ անեայ զ լեզունս
ոցայ զիտեսի զանաւրենս ու թի և զ
ակառակ ու թի ի քաղաքի:

Ի տուն և ի գիշերի շուրջ շեն զպա
յսպաւ քնորայ անաւրենս ու թի չար
իքեն և մեղքեն իմեջն ոցայ. և ոչ պ
ակասեաց ի հրապարակացն ոցայ
աշխ և նենգ ու թի:

Չ ի թե թ շսամոյնն ախատեալ
ըհամբերեի արդեւք. կամատելոյս
մեծաբանեալեր ի վերայ իմ. թաք
չեի արդեւք ի նմանե:

Ի սկզու մարդ հաւասար իմ. առ
աջնորդ իմ և ծանաւ թիմ:

պաքեն ինոյն քաղցրացուցերի
և քե զկերակուր. զի գնայաք մի
արանու թբ ի տանայ:

կեսցեմա՛ն ի վերայն սոցայ. և կե
անոյն ի ջցեն ի դժոխս, զի չարու
ի երբնակու թե՛ն սոցայ և ի մեջն ց:

ս առ անձ կարդացի և ար լուաւ ի
ընդերեկոյս ի վաղորդայն և ի
ասարակաւ ուր:

ատմեցի և ասացի և լուիցե ճայ
ի մոլմփրկեսցեխաղաղու թբ զա
ճնիմ, ի մեր ճաւորացի մոց. զի կա
րաւ քհասին ի վերայ իմ:

ուիցե անձ և ի սնար արասցե զ

Նոսայորյառաջնեքանդ յաւիտեանս

Ձի ոչ գոյրնոցայ փոխանակ. և ոչ
երկեանս յաստո՛ւ ըծոյ:

Չ գեաց զձեռնս իւր՝ ի հատուցանե
խոցայ. և նոքա պղծեցին զ՝ րենսնսն

Բաժանեցան ի սրտմտու թե եր
եսացնոցայ և եհան ի սիրտնսոցայ

Կակուղեին բանքնոցայ քան զձե
թե ի սքեանք որպէս սլաք:

Ընկեայ ի տրոզ հոգսքո և նայ կերա
կրե զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեանսս
սանսու թի արդարոյ:

Դու ա՛ն ի ջուսցես զնոսայ ի գուր
ապականսու թե արքարի և նահեղք

հենդաւորք. մի հասարակեացեն

Չօղոսիրնեցայլեսիրե

Չար յուսացա ^{հոյն մովս} _{եսի.}

իհոկր բորբոքեցաւ ի

բարկու թենեի մմե. ա

յրեսցեւ ի ջրեմին չի

դառիսսներբինս:

Երիցեզերկիրեզամբուսսերկրին

ցայ. վառեսցին հրով բորբոքեսցի

հնիմուսք լերանցնոցայ:

Ուտեցից զհարիսամ ի վր հոցայ

հետիւքիմովք սպառեցից զնոսա

աշեալք և հիւծեալք ի սովու. գ

զանսարեկ. գեշանգեալամ թռչն

ոցերկնից:

Լարսառանցքժ շկուծե արձակ
եցից ի վերայնոցայ զգազանս անա
պատի. որայսր և անդր քար շե սցեն
զնոսայրն դերկիր:

Արտաքուստ մանկակոտորս ար
ասցես զնոսայ սուր. և իներքուստ ը
շտե մարանս ցնոցայ անտի արհաւ
իրքահի:

Չերիտասարդսնոցայ կուսանա
ւքհանդեր ճե զտղայս հաստատե
լովժ երաւքհանդեր ճ:

Ասացի թեցրեցից զնոսայ կամդ
ադարեցուցից զյիշատակսնոցայ

յազգաց:

Թեոյ վասն բարկու թե սրտմտու
թե թշնամոյն զիմրերկայնակաց ք
ղիցին. և մի բարձրասցին հպարտ
ացեալ թշնամիքն և ասացեն:

Թե ճեռնմեր բարձրե և բազուկ մ
ր հզաւր. և ոչ տրանձարր զայս անմ:

Չյազգամիտոր հրդակորոյս են նո
այ. և ոչ գոյ ինոսայիմաստու թի և
սխոր հեցան իմիտ առնուլ զայս
անմ. և արդրնկալցին զամալ թյան
ճինսիւրեանց:

Չարմանք միմե՞ծ այս են զի ա՛րդ
ինն զհալարս հալածիցե. կամե

րկուք զբիւրս շարժեացին:

Թեոզ տնայմասնեալեր զնոսայ
և տուեալիցեզնոսայ ի ձեռս թշնա
մեացնոցայ:

Չիոչեին դիքնոցայ որպես զանձ
մեր. այլ թշնամիք մեր վատայ խոր
հուրդք:

Յայվևոյս սողոմաներ որ թնոցայ. և
տունկնոցայ ի գոմորոյ:

Ին աղողնոցայ ի աղող դառնու թե
և ողկոյզնոցայ ի դառնու թե լեղոյ.

Սրտմտու թի բարկու թե վիշապ
աց գինի նոցայ. սրտմտու թի ի ժից
անհնարին առանց բժշկու թե:

Ոչ այս ամժողովեալ առ իս. կնքե
ալեպահի, իգանձի իմում:

Յաւուրվրժ ուցհատուցման հատ
ուցիցնոցայ. իժամանակի յորում
հարցի զքարի ոտննոցայ:

Մերձեաւրկորստեաննոցայ. հա
տեալեպատրաստու թբ. արիվրնց.

Դատի արգժողովուրդսիւր. և իժ
առայսիւրմիսի թարի:

Չիտեսցնոսայ լքեալս լուծե
ալս. և մատնեալս իգերու թի:

Եւասիցեար ո'ւրենն դիքնձեր յոր
յուսացեալեիք դուք ինոսայ զորոց
ճարպ սպանտիցն ուտեիք և րմբե

իքզգինիզոհիցն:

Արդյարիցեն յաւգնեսցեն. և եղ
իցին ճեզթիքկունք:

Ժաներուք և տեսեք զիեսեմ. և ոչ
գոյայլ անբայց յինեն:

Ես սպանանեմ և ես կեցուցանեմ
հարկանեմ և ես բռնեմ. և ոչ որիցե
որ հանիցե զճեզիճեռացիմոց:

Համբարձի յերկինս զճեռսիմ. եր
դու այաջովիմով և ասացի թե կենդ
անիեմես յաւիտեան:

Սրեցից որպես փայլակն զսուսերի
մ. և իննդիր վրիժույարձակեցից
զաջիմ:

Հատուցից զհատուցումն թշնամ
այցիմոց. և ատելացիմոց հատուց
ից զհատուցումն նոցայնոցին :

Ըրբեցուցից զնետսիմյարենեն
ոցայ. և սուրիմկերիցե միսյարենե վ
րաւոցելոց գերելոց գլխոց իշխան
աց թշնամեացնոցաց :

Ուրախեղիցին երկինքնովաւ. և ե
կիր պագցենն մայ ամորդիք ան :

Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ
ողովրդեանն որայ. զաւրացուսյե
ն զնայ ամ հրեշտակք ան :

Անդրելով ինդրեցաւ վրեժարե
ն որդոցնց հատուցաւ մն թշնեա
ցայ հատուցաւնոցայ

Հատուցումատելեացնոցա, Հատ
ուցաւնոցա, սրբեսցենոր զերկիրժո

ղովրդեանիւրոյ:

Վատքայամեն:

քարոզմինախանձիր, խոստովանին.

վնուղելոյ զգնացսմերի ճանսպարհսխաղաղու թե՛զ

վնցրելոյ յմենջգամ խորհուրդսչարին զտրաչ.

վն պարպելոյ մեզատող ջխորհուրդսևատաքին

իվարսզտր. աչ.

վն պահելոյ մեզ ընդհովանեաւամենա զաւրաջովն

իւրով զտր. ա չ:

վն խորտակելոյ զհակատակորդն վաղ վաղակերն

ոտիւքմերովքղտր. ա աչ.

վն հոգ. հգ. եւևս. Ջանձին. Ողորմեսաց.

ԾԵ

ատարած վանս ժողովոյն որիս բռն Վեոացեալեի
 անակե զիկալանն զնայ այլազգիք Վեթանոսք
 ձեռայ գիր սաղմոս եղաւ թ

Կա թի արդարոց եզեր ծումն ի թ շամեաց

ղորմեայ ինչ անձ զիկ
 ռիսե՛աց զիս մարդ զաւ

Տանս պազ պատերազմ ոնք նեղ
 եցին զիս :

Ռիսեցին զիս թ շամեքի մզաւր Կ

Ժ Գ 13

անապատ. բազում եղենոյ քմարտն
չեին ընդ իս' ի բարձանց:

Ի տվեն սոչ երկեաց զի ի ար յուսաց
այ. անվ գովեցից զբանս իմ յանձ յուս
ացայ և ոչ երկայց զի արասցե ինձ
մարդ:

Ձ աւր հանապազ զբանս իմ ան
արգեցին. զինէն եին խորհուրդքն
ոցաց ի չար ու թե:

Այան դու խքեղիցին և թագ թագու
ր շրջեսցին նորայ ի գար շապարի ի
մոլմ սպասեսցին որպես և սպասեի
նանձ ին իմ ում:

Որպես առ ոչ ընչե մերժեսցեսցն

այ. բարկու թե զժողովուրդս հն
ազանդեցուցես:

Ը զկեանսիմ պատմեցիցքե
եղից զարտասուսիմ առաջիքո. ո
րպեսխոստացար դուինք:

Ի արձգին թխամիքիմ յետսիւր
անց. յաւուր յորում կարդասցուք
առքեզ:

Լայծանե՛ այզի անձիմ եսդուզ
ծաւր հնեցից՝ իբանսիմ և զտրգո
ցից՝ իխաւսիմ. յանձ յուսացայև
երկեաց զիարասցե ինք մարդ:
Ինեհեին ուխտիմ զոր տացքե
զ անձ աւր հնու թբ:

Մի րկեցեր զանձնս իմ՝ իմա հուանե
զաչս իմ յարտասուաց. զոտս իմ ի գ
այթ ազդու թենե. հաճոյեղեց առ
աջիսն յերկրին կենդանեաց:

Իկատարած. միապկաներ եղաւ թ յորձանա գիր
իծամանակի. փախուցեալ թ ազուցեալ էրնայ, յեր
եսացաւ ուղայի յայրիանդ:

ՏՉ

գոհու թի. դաւ թի. և մրգրե ու թի. եկոչումն չե թ ոց.

Ողորմե ային ձանձ ողորմե ային ձ
զի իքեզ յուսացաւ անձնս իմ:

Ի հովանի թ և ոց քոց յուսացաւ. մ
նչ և անցցե անաւրեն ու թիւն:

Աղաղակեցի առ անձ բարձրեալ
և առ անձ բարերար իմ:

Առաքեաց յերկնս ից և կեցոյ զիս
եղ ինախաառինս որկոխե ինչ իս:

Լ աքեաց անձ զողորմու թի և զճ
հարտու թի իւր. և փրկեաց զանձնս
մ իմիջոյ գազանաց. զինչն ջեիեա
խոռովեալ:

Ղ ըրող մարդկանս առամունք իւրե
նոց զենէն ետքեն. և լեզուքնոցայո
րպես սուր սուսերի:

Ը արձրեալ ես դու յերկինս անձ.
և ամերկրիենս փառք քո:

Ղ ըրող այ թ պատրաստեցին ոտից
մոց. խոնարհարարին զանձնս իմ.
հորեցին առաջի իմ խորխորատ. և
անկան ինքեանք ինոյն:

Ս պատրաստե սիրտ իմ անձ. պատր

աստե սիրտիմ. աւրհնել և սաղմոս
ասել քեզ փառաւ քիմով ք:

Չ արդիք փառքիմ զարդիք սաղմ
ոսիւք և աւրհնու թք. և ես զարթա
յցառաւաւտուց

Իս ոստովանեղեց քեզ իժողովուրդ
ստր. և սաղմոս սասացից քեզ յազիսս

Մեծեղև մինչև յերկինս ողորմու
թիքով մինչև յամպսճ յմարտու թիքով

Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ
աներկրի են փառք քո:

ԾԵ

Իկատարուծ. միապականեր յանձնայգեր Սղմ սիդ թ
վարդայպետու թի ան արդարայդատու թ են

Թե արդարև զարդարու թի իսաւ
սեիք. և ուղիղս դատեիք որդիք մար

դկան:

անգիւլարդիսկ'իսրտիճերուսզ
նաւրէնուսթի գործեիք յերկրի. ա
իրաւուսթի ճեռքճերնիւսթեն:

Լտարեղէն մեղաւորք իմաւրե
աբեցան յարգանդե ևխաւսեց
անսուտ:

Բտմտուսթի նոցայ ըստ նմանու
ե աւճի. որպեսիժիւքարբի. զի
խցեայե զականջսիւր:

Չիմի լուիցէնայ զճայնսթով չի
արտարի. ևմի' առցե դեղի դեղա
տու' իմաստնոյ:

Տփշրեսցե զատամուսնոց

այիբերանսս իւրեանց. և զօրանսիսս

ո իւծ ուց խորտակեաց տր:

Անարգեղիցին հոքայորպես ջո

ր զի հեղու. իլարելաղեղան հորա

տկարասցին. որպես մոմ զի հալիւ

պառեսցին:

Անկաւ հուր և ոչ տեսին զարեւմ

հնչեիմիտառեալեր զփուշիւրեանս

որպես դժնիկ բարկու թբ կենդանս

յսկիզցեզնոսայ

Ուրախեղիցի արդար յորժամ տե

սցե զհատուցումն. և զճեռս իւր:

արեան մեղաւորին:

Եւասասցե մարդ թե արդար և զ

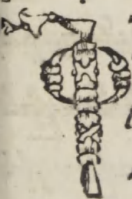

ցե պտուղ արդարոյ. և եւմծ որ դա

տիզնոսայ յերկրի:

կատարած միապականերյան ճնագիր. ի ժամանակե
ի առաքեաց սաւ ուղպաշարեաց զտուն նորայ զի ո
սպանցե զնայ սաղմոս ի դաւեթ. կոչո
ւմ չեթանոսացն. և չրեից մերժումն:

ՏԸ

րկեայ զիս ի թ շնամեաց ի մ
ոցմծ յայնցանե. որյարուց

եւլեն ի վերայ ի մապրեցոյ զիս:

Ի րկեայ զիս յախցանե. ոյք գործ են
զանաւրեն ու թի. յարանց արիւնսա

Կեղացապրեցոյ զիս:

Որսալ զան ճն ի մ կամեցան. և և
ասին ի վերայ ի մ Կզաւրք:

Ոչմեք զի մ և ոչ յայցանք. առանց մ
եղացրն թ ապայ և ուղի զեղե:

Չարթ իրրնդառաջիմ. և տե՛սդ
ուտրղաւրու թեանց անձ իսրաէլի:

Տայեաց և այցարայ անհեթան
ոսաց. միողորմիր ամենեցուն ոյք գ
ործեն զանաւրենու թիւն:

Դարձցին ընդերեկոյս սովեսցին
որպէս շունք. և շրջեսցին զքաղաք՝

Տորայղաւղանջեսցեն բերանս
նաւք իւրեց. և սուրեի շրթունսնց:

Իսկարդով լուաւ զայս զիդուտրծ
իծաղեսցիս զնորաւք. և արհամար
հեսցես զանհեթանոսս:

Չաւրու թի իմառքեզ պահեցի
ց. զի անաւգնական իմե.

Լ Ծ Իմողորմութի նորայ կան
ե սցեառիս. և անձիմ ցուցցե ինձ
զթշնամիսիմ:

իսպանաներ զնոսայ. զի միմոռ
ասցին զժողովուրդսքո..

րուեայ զնոսայ զաւրութի քով.
րնկճեայ զնոսայ զիդուես պաշտ
պանիմտր..

եղք բերանոյնոցայ և բանք շրթ
նցնոցայ. ընկալցին նոքայ ամբ
արտաւանութե իւրեանց:

անեծս և իստութի մատնեսցի
իկատարածի բարկութե սպա
ռեսցին և միգտցին..

Գ իտասոյեն զի անտիրե յակոբ
այ. և անճագաց երկրի..

Դ արձցին ընդերեկոյս. սովեսցի
ն որպէս շունք. և շրջեսցին զքաղաքօ

Տ որքայ սփռեսցին յուտել. ապայ
թեոչ յայգեսցին տրտրնջեսցեն..

Ե սաւրհնեցից զաւրհն ու թիս
տն. ցնճացայց առաւաւտուց ողոր
մու թե քում:

Ե ղերիմպաշտպան և տուն ապա
ւինի յաւուրնեղու թե իմոյ. աւգնա
կանս իմե:

Ք եզսաղմոս ասացից անճ ապաւ
նս իմ. անճ ողորմու թե իմոյ:

Կտանցելոցժամանակացառողուժամանե Եթաման
Կե զի Հրճիգ. արարնայ. զմիջագետու. և զասորեսու
նն օտբողայ և հիդարձին Հարկաներ յովաբ. զձորն
դտից յերկուտասան. Հազարյարձանագիր. սղիդթ
Ա ղաջանք. Հանդերձ. գովու թեամբ.:

ԾԹ

Լ Ծ մերժեցեր և ավերեցեր զմ
զ. բարկացար և գթ ապցիս իմեզ:
արժեցեր զերկիր և խոռովեցուցե
զսայ. բժիշկեայ զՀարուած ս սոր
այ զիսասանեցաւ:

ուցեր ժողովրդեան քում խստու
Ի. և Ետուր ըմպել մեզ գինի յիմա
րու թեան:

տուր երկու զածացքոյն շան. Ե
Իապրեսցին յերեսացաղեղան:

Ղրպես փրկեցան սիրելիք քո. կեց

ոյաջովքո և լուրմեզ:

Ա Տխաւսեցաւ խորբու թե իւր
մե բարձրեղեց. բաժանեցայց զսի
ւրեմ և զհովիտն յարկաց չափեցից
ի մե գաղայա թ. և ի մե մանասեե.
փրեմ հզաւրիչ գլխոյ իմոյ:

Յ ուղայ թ ազաւոր իմ. մովար. աւ
աղան յուսոյ իմոյ:

Յ եղովմե ուղ ղեցից զգնացս իմ. և
իւնձայլ ազգիք հնազանդ եղեն:

Ո տարցեզիս ի քաղաքամուր. կա
մ ո՛ առաջս որդեսցե իւնձ միւնչ և յ
եղովմե:

Ե թեոչ դուանձ որմեր թ եցեր զմ

զ. և ոչ չէ լերան ճրնդ զաւրսմեր:
ուրմեզ աւգնու թի ինեղու թե.
ի ընդ ունայնս փրկու թի մարդոյ:

Ը Տ վ. արասցուք ը զաւրու
ի. և նայ արհամ արհեսցե զայն
ոսիկ որնեղեն զմեզ:

իկատարած ստղծսիդաւե թ
վարդայպետու թե բժը շկու թե

• 4 •

ուրան ճ աղաւ թից իմոց. և նայ
եայտր յաղաւ թ սիմ:

Տ ազացերկրիկարդացի առքեզ
մինչ ի վաստակել սրտի իմոյ:

վիմե բարձրարարեր զիս. առա
որդեցեր ինձ և իմեղեր յոյս և աշ
արակ. և զաւրեղեր ինձ յերեսաց

Թ շ ն ա մ ո ղ ն ։

Բ ն ա կ ե ց ա յ ց ե ս յ ա ռ կ ս ք ո յ ա լ ի ա
ե ա ն . և ծ ա ծ կ ե ց ա յ ց ը ն դ հ ո վ ա ն ե ա
և Թ Լ ո ց ք ո ց ։

Դ ու ճ լ ու ռ ա ղ ա և Թ ի ց ի մ ո ց ե տ ո
ւ թ ա ու ա ն գ ու Թ ի . ո յ ք ե ռ կ ս չ ի ն յ ա
ն ու ա ն ե ք ու մ մ ե ։

Ա Լ ու ռ ս յ ա Լ ու ռ ս յ ա Լ ե լ ե թ ա գ ա
Լ ո թ ի ա մ ա ց ն ո թ ա յ . ա Լ ու ռ ս ա զ զ ա ց մ
ի ն չ Լ յ ա զ զ ս ։

Կ ա յ Լ մ ն ա յ յ ա լ ի տ ե ա ն ա ո ա ջ ի
ա յ . ո ղ ո թ մ ու Թ ի և Ճ յ մ ա թ ու Թ ի ո յ ք
ի ն դ թ ե ս ց ե ն ի ն մ ա ն ե ։

Ա յ ս պ ե ս ս ա ղ մ ո ս ա ս ա ց ի ց ք ե զ յ

Լիտեանսյաւ Լիտենսից Լտագքեզ
զաղաւ թսիմ. աւրրստաւրե:

Իկատարութ. Իվերայ Իդիթովմա սաղմո
* Իդաւեթ գուռեթիւտայ կատաթել
ութեանս

Կա

այցմի այնայ Հնազանդ լեր
անձնիմ. զի Ինմանե ե Ինձ
փրկու թի:

այեանձ Իմ Լփրկիչիմ. ապաւ ե
մզիմ Իսասանե ցայցառաւել
Ինչ Ե յե՛րբ առնեք Իվերայմարդ
սպանանել ամենեքեանս որպեսզ
մոյթ Իւրելոյ Լզցանկոյմերժելոյ
այցմի այն զպատիւ Իմ Իսոր Հեց
մերժել յինէն. Լըն թ աջանս Իձ

արաւսիւրեանց:

Բ Երանաւք իւրեանց արհնե
ն. Լսրտիւք անիծանեին:

Բ այցսակայնայ Հնազանդից
անձնիմ. զի իսմանեին ճ Համբե

ութիւն:

Տ այեանձիմ Լփրկիչիմ. ապաւ
նիմ զիմի՛ սասանեցայց.

Յ անյե զաւրութի իմ Լփառքիմ.
անձ. գնութե իմոյ յոյսիմե առանձ

Յ ուսացարուք ինայնմ մողովք
ողովրդոց. սփռեցեք առաջ ինորա
զսիրտսձեր. զի անձ աւգնականե
եր յաւիտեանս մամանակաց:

ակայն ընդունայնեն որդիք մար
կան սուտեն որդիք մարդկան իկ
ուս իւրեանց մեղանչեն և ինքեան
ք յունայնու թե են իմիասին.

ի՛ յուսայք յանիրաւութի յափշ
ակութե, մի ցանկայք. և մեծ ու
թե թե առ իւզայցե մի յաւժարես
ցին սիրտք ձեր:

իանգամ իաւսեցաւ անձ. և երկ
ուս զայս լուար:

այն զաւրութի և քո տր որդորմու
թի և դուհա տուցանես իւրաքան
իւր ըստ գործ սնոցայ:

սղմոս եղաւ թ: մինչև ստերնայան ապատի: անգ
Հրեաստանի:

Վարդա յպետու թի. անժ պաշտու թեն. յաղ թողի:

Ա ճ անժ իմե սառ քեզ առաւա
ւտառնեմ. ճարաւեաց առքեզ հո
գի իմքան իպատիկ ևս և մարմինս իս
Որպես երկիրան ապատեան ջուր
ուրոչ գոյին մայ ճանապարհ:

Ա յսպես իսրբս երևեցայց քեզ
տեսանել ինձ ըզաւրու թիս քո և զ
փառսքո:

Վ անսղիլաւե ինձ ողորմու թի քո ք
անսղկե անսիմ. և ըթունք իմ գոյեա
ցես քեզ:

Ա յսպես աւրհնեցից զքեզ իկեա
նսիմ. և յանունքո համբաւից զձե

ուսիմ:

Արպես ի ճարպոյ պարարտութե
ն յյցի անձնիմ. շրթամբք ցնծու

բաւրհնեսցե զքեզ բերանիմ:

Ձիթե յիշեի զքեզ յանկողնի ի
ւմ. ընդ առաւաակս կանխեալ իս
աւսեի ընդ քեզ:

Ձիտեր իմ աւգնական. ի հով
անի թևոց քոց ցնծացայց:

Կնզկս ի բռանձնիմ. և զիս ընկա
ուա ջքո. և նորայինսս իր ի նորեց
ինզանձնիմ.

տցեն ի ներքոյ անդ ընդ ոցերկրի.
ստնեսցին ի ձեռսս սրոյ. և բաժին

քաղուեսուց եղիցին:

Թ ազաւոր յուսացաւ ի տր. գովեա
ցին սամենեքեան. որ երդնուն նովա
ւիսցցին բերանք. այնոցիկ ոյքիսաւ
ին զան իրաւութի:

47

Եկատարած սաղմոս եղաւ թ:
Կոչու ն Կեթա նոսաց.

Լ ուրանձ աղաւթիցի մոյ. յաղաջ
ելին ճառքեղ յերկուղե թխամոյն
փրկեաց զան ճնիմ:

Ժ ած կեսդեսգիս իմ ողովոց չար
եաց, իբազմութենե ոյք գործ ենդ
անաւրեանութիւն:

Ո յքսրեցին որպես սուսեր զլեզու
սիւրեանց. լարեցին զաղեղունս իւ

րեանյ յիրս դառնուծե:

գելիգաղտնիսայնոցիկ ոյք ուղի
ն սրտիւք. յանկարծակի ճգեսց
իսինոսայ և միերկիցեն:

Ս յքզաւրացուցին յանձինսիւրե
նց զբանս չարուծե խորհեցան
ագուցանել ինձ որոգայծ. և աս
ացինոչտեսանեզայստր:

ննեցին զանաւրենուծի. պատր
տեցան առ իքննել զքննուծի:
ատիցեայրի խորուծե սրտի իւր
ոյ. և բարձրեղիցի անձ:

ետք տղայոց եղեն վերքնոցայ.
կարացան ինոսայ և լեզուքիւրեա

նց. խռովեսցին ամենեքեանս ոյք
ային ընդ նոսայ:

Երկեալ ամ մարդ Լպատմեցին ը
զգործսայ Լզարացած սնորայ իմ
խտառին:

Ուրախեցիցիարդար ի տրեյուսա
սցիինսայնովա Լգովեսցին ամենեք
եանս ոյք ուղիղ են սրտիւք:

47 Ի հատարած Աւրհնու թիերեմ հայեղեկիւ Լի. Լ
ժողովրդեանս յորժամ հպանտու թե նե. ակնունե
նեւանել... կոչումն Հեթանոսաց.
Լատաքելոցն վկայու թի...

եզ վայելե աւրհնու թի ամ
խիոն. Լքեզտարցին աղա
թք յերուսաղեմ:

Լուր աղալ թից իմոց. զի առքեզ

ամենայնմարմինեկեսցե:

Եւ անք անաւրինաց զաւրացանս
Եւ Երայմեր. զամբարշտու թիսմեր
դուքաւեսցես:

Եւ Երանիզոր ընտրեցեր Լընկայար
Եւ բնակեսցեն ի գաւիթսքո:

Եւ Երգուք ի բարու թենե տանքո
Եւ տաճարքո սքանչելի արդարու
թեան:

Եւ Երմեզանձ փրկիչմեր յոյսամձ
ագացեր կրի Լոր ի ծովհեռի:

Եւ Երաւորաստե զ լերինս զաւրու
քիւրով. Եւ զգեցեալ եղաւրու թի:

Եւ Երաւովեցուցանեզմեծ ու թի ծով

ուև զճայնայն անոնք ցամուցանե:

Իս ուրեւցին հետմանս քանքերկիցե

ն բնակիչքերկրի ինչանս ազքոց:

Յելս առ աւաւտու ընդերեկոյս զու

արձասցին. հայեցար յերկիր արբե

ցուցեր զնայ. և բազում արարե ըզմե

ծուծիւն նորայ:

Գետնայ ինչ և շուրբ պատրաս

տարարե ըզկերակուրն որայ. զի այս

պեսե պատրաստուծիւն:

Չակաւնն որայ արբուցեր և բազ

ում արարե ըզարմտիսն որայ:

Իցաւ զինորայ զուարթե զիցինք

ոյնն որայ. աւր հսե սցի պսակ տարոյ

քաղցրութեան քում:

Ի աշտք քոյցցին պարարտութե
արարտասցին գեղեցկութիք ան
ապատի:

Ելուրք մեծութե զգեցցին. և զ
գեցցին խոյք մաքեաց:

ուրիշք բազում արասցենցորեան
ղաղակեսցեն և արհեսցեն:

Եկատարած սաղմոս. Յարութեան..
ումն հեթանոսաց. և առաքելոց քարօ զուծի. կե

Եղաղակեցեք առ անմեղիք.
սաղմոսասացեք անուան նորայե
ուրք զփառս արհեսութեան նորա

սացեք այորպես զի արհեստագո
ք քո իբազում զարութե քումս

տեցին քեզ թշնամիք քո՞

Ա մենայն երկիր երկիր պագցենք
եզ. սաղմոս ասասցենք եզ. և սաղմո
ս ասասցեն անուանքում:

Ե կայք և տեսեք զգործսայ. որպե
ս զի ահեղ են խորհրդով քան զամոր
դիս մարդկան:

Ո՛ դարձոյց զծովն իցամաք. և ըն
դ գետսանցցեն ոտանաւորք:

Ա նդ ուրախեղիցուք մեքինայ. որ
տիրեն զաւրուս. բիւրով յօ իտեն ից

Ա չքնորայի հեթանոսս Հային.
ոյք դառնացուցին զնայ. մի բարձր
ասցին յանձինս իւրեանց:

Լ րհնեցեք հեթանոսք զանձ
սելիարարեք զձայնս արհնու թե
աննորայ:

Լ յնորե տղան ճնիմ ի կեանս. և ո
չե տղողու թի ոտիցի մող:

որցեցեր զմեզ անձ և քննեցեր. որ
պես և քննի արծաթ:

Դ ջուցեր զմեզ յորոգայ թե դիրնե
ու թի ի թի կունս մեր. և անուցցե
ր զմարդիկ ի վերայ գլխոց մերոց:

Լ նցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր.
և հաներ զմեզ ի հանգիստ:

տիցի տունք ո պատարագաւք տ
գքեզ զուխտս իմ. զոր խոստացաւ

քեզ շրթունքիմ . զոր բերանիմ խ
տւսեցաւ ինեղութեան :

Չող ջակեզս ուղ զարկեալսմատ
ուցից քեզ . խոյաւք և խրնկաւք . և ք
եզ մատուցից զուարակս և նոխազա
Եկայք լուարուք ինձ և պատմեց
իցձեզ ամենեքեան . ոյքերկնչիք
յայ զորինչ արարան ձիւսիմոյ :

Առնայ բերանովիմով կարդացի
ց . և բարձրարր ից զնայ լեզուօ իմոց

Չմեղսթե տեսանեի իսրտի իս
ուսմիթ ելսեի նձտր :

Վասնայսորիկ լուաւ անձ . և նայեց
աւ ի ձայն իննդրուաճացիմոց :

Լ Երկնեսալն ան որոջ իբացեալա
ար զաղաւթսիմ. և ոչ զողորմու

թի իւր յինեն:

ստարածրնդ. ասրկնու թի սաղմոսիդ. աւիթ:
քն. մարդանալն. և կեթանոսաց կոչումնս

Ը Տ մերողորմեայմեզ և ասրկն
այզմեզ. երևեցոյ զերեսսքո իմեզ
և ողորմեայմեզ:

անաչելերկրի զճանապարհս
քո. յազինս յամզփրկու թիս քո:

ոստովանեղիցինս առքեզ մողով
րդքանձ. խոստովանեղիցինս առք
եզ մողովուրդքամենայն:

Ղ Երախեղիցին և ցնծասցենս ազի
ք. զի դուղատես զմողովուրդս ուղ

47

դու թե և ազգաց երկրի առաջնորդ
եսցես:

Իս ոստովանեղիցին առքեզ ժողով
րդքամ. գոհասցին զքեն ժողովո
ւրդքամ:

Երկիր ետոզպտուղիւր. և աւրհնե
ացզմեզ ամ ամ մեր:

Ա ճ մեր աւրհնե սցեզմեզ և ինս
անե երկիցեն ամենայն ծաղերկրի

կե.

Իկատարած սաղմոս Իդաւիթ:
քի չարչարանքն. և չեցմերժումն.
արիցեամ և ցրուեսցին ամ թ
շսամիքնորայ. փախիցեն ս
տելիքնորայ յերեսայնորայ

Որպես պակասե ծուխ պակասե

հն. որպէս Հայի մոմառաջի Հրոյ.
յնպէս կորիցեն մեղաւորք յերես
աց անյ:

Լրդարքն ուրախեղիցին և ցնծ
սցեն առաջինորա. և զուրարձաս
ցին յուրախութենե իւրեանց:

Լրհնեցեք զանձ և սաղմոս ասա
ք անուան նորայ. ճանապարհա
սրեք այնմ ի կորնս տիրնդ յարևմո
ւտս և տրե անուն նորայ:

Կնձ ասցեն առաջինորայ. և խոռ
վեսցին յերեսաց նորայ:

Լրհայրնե որբոց. և դատաւորայ
աց. անձ իտեղ և զսբութե իւրում

Ա Տ բնակեցուցանեղմիակրա
նսիտան. և հանե զկապեալնս քա
ջու թ բիւրով. սոյնպես և զգառնաց
ողս որ բնակեալեն ի պերեզմանս:

Ա Տ ընդելանել քեզ առ աջիմ
ողովրդեանքո. ընդանցանել քեզ ը
նդանս ապատ. երկիր շարժեցաւ:

Քանզի և երկինք ջաւղեցին յերեւ
ացայ. իսինե առ աջիայ ի սրա ելի:

Ա ն ճրեկամաց պատրաստեցե
անձ ժառանգու թե քու մ. թե պես
հիւանդացաւ. սակայն դու հաս
ատեցերզնայ. և գազանք քո բնա
եսցեն ինմայ:

Կատրաստարարերքաղցրու թ բբ
վաղքատի անձ . տրտացե զբան ոյ
աւետարանն նշաւրու թ բբազմ
Ճագաւոր զաւրու թ եց սիրելոյ զ
եղեցկու թի տանքո . բաժանեալ
սւարի . թ եպետ և ննջե սջիք ի մեջ
վիճակա :

Ճ եւք աղանոյ արծաթ ապատ
ի թիկնամեջ քնորայ ի գոյնոսկոյ
չգումարել երկնաւորին զ թ ազաւ
ոսի վերայնորայ ճիւնասցի սաղմոն .
եառնայ լեառնապարարտ լեառ
անձեալ . և լեառնապարարտ և զինչ
արծեք լերինք հպարտացեալք :

Լ Եառնրնդ որ հաճեցաւ անձ բն
ակիլ ինձայ. քանզի և տրիսկ բնակե
սցե ինձայ իսպառ:

Կ առ քսյ բիւրապատիկ ք. հաղար
ք ուղղիչ ք. և տրիսոսայ իսնե սրբու
թեանե իւրմե:

Ե իբարձունս գերեաց զգերու
թի առ. աւարբաշխեաց պարգևս
ետ որդոցմարդկան. քանզի թերայ
հօատից և սբնակեալ եղիցի ինձայ.

Տ Ր անձ աւրհնեալ աւրհնեալ տր
զար հանապազ. առ աջն որդե սց
մեզ անձ փրկիչ մեր:

Ա Տ մեր անձ կենարար. և իտնե

Են ելք մահու:

Եւ այց սակայն անձ փշրեսցեզգլու

Թխամեացմերոց. և զհերնկարձ

ովին որ գնանյան օրենու թե իրեց

Լսացմիր իխորոցան դրնդոց դար

ուցից. և իմիջոյժ անեացզայն իդ

ուրսկորզեցից:

Ղրպես թացցի ոտնքոյարեան. և

զուք շանցքոց յարենե թխամե

ացքոց:

Երևեցան գնացքքո անձ. գնացք

այ թագաւորին մերոյ սրբոյ:

անխեցին իշխանք հանել զաւր

հու թխքո իմեջ կուսանաց և գով

Հայ:

Յ եկեղեցիս անբնեցեք զանձ. և զ
տր յաղբերացն ի սրան լի:

Ա նդ բենիամենի ի տղայու թե զ
արմանալի. ի շխանք յուղայառաջ
նորդ քնորայ ի շխանք զաբողովն ի և
ի շխանքն փթաղի մայ:

Հ րամանաւն զաւրու թբբով. զ
րացոյ զայս զոր և աստատեցեր ի մեզ
ի տաճարեքում մեյեմե. քեզ մաստ
ուսցեն թագաւորք պատարագս:

Ս աստեայգազան եղեգան. ի մող
ովս զուարակաց և ի դասս երրն ջուց
իս ոտեսցին այնոք ի կորրն տրեալե

արծաթով ցրուեսայ զհեթանոսս
և ոյք կամին ընդ պատերազմ:
Ե կեսցեն հրշտակք յեգիպտոսե
նդիկք յառաջագոյն ձեռնայ տո
ւլիցին առանձ:

Զ ազաւորուեթիք երկրի աւրհն
դեք զանձ և սաղմոսասացեք ան:
անսպարհարարեք այնմիկ որն
տի յերկնից երկնինս ընդ յարևելս
Լ հայտացե զձայնիւրի ձայն զ
լրուեթե. և տուք զփառս ան:
Ե վերայ ի սրան լի մեծ վայել ջու
թին որայ զաւրուեթին որայ մինչև
յամպս երկնից:

Սքանչելիեան՝ ի վերայ սրբոցիւր
ոց անձ ի սրայելի:

Տայտացե զաւրու թի հաստատ
ու թի մողովրդեան իւրոյ. աւրհնե

կը

այե անձ:

իկատարած

վն զատանց

ելոցն ստղմոսիգաւիթ: Աղաջանք
ն արդարոյեկամ. նոյն. ինքն. քի.

եցոյզիսանձ զի հասին ջուրք
յան ճնիմ. ընկլայես ի խոր

անդ ընդոց. ուր ոչ գոյ ինձ հ

անգիստ:

Եկիես ի խորսձ ովուլըջանք ըն

կը շմեցինզիս:

Վաստակեցիես առաղաղակել. լ

կեր կերեցաւ կոկորդիմ:

ուաղեցին աչքիմառ. յուսալի
նձ առ տրանձիմ:

Դագոււմ եղենք ան զհերգլխոյ ի
մոյ. ոյք զիս իտարապարտուց:

Չաւրացան յիս թշնամաքիմ և
տեղիքիմ ինան իւր. ինչ զորոջ յափ
տակեալն ետոււմ եին ոցայ:

Ժ դուծանեար զան զգամու
ի իմ. և անցանքիմ իքեն ոչ ծած
կեցան:

Իամաչե սցեն վասն իմ որ համբե
նքեզ տրտր զաւրու թեց. միպա
կառե սցեն վասն իմ որ ինն դրեն զք
եզ անձ ի սրա ելի:

Վասնքոհամբերինախատանա
Լծածկեացամաւթ զերեսսիմ:

Աւտարեղեեսեղբարցիմոց. և և
ւրորդոց մաւրիմոյ

Տախանձտանքեկերզիս. նախ
ատինք նախատշացքոցանկանի
երայիմ:

Իսոսարհեցուցի պահաւք զանձ
իմ. և եղեսին ճայսնախատինք. ալ
արի զհանդերձս իմ քուրձ և եղ
առակնոցայ:

Չիսեն խորհեին ոյքնստեին
սորունս. զիսայսնառնեին որրմ
եինգինի:

սյաղաւթ սկայիառքեզ տր. իժ
ամանակ ընդունելի:

Ժ իբցւմողորմութեքում լու
նէ իճ յարտութի փրկութեքո.
պրեցոյզիսիկաւ ոյզիմի ընկլայ
ապրեցայցես յատելացիմոց և ի
խորոյջուրց բազմաց:

Իրնկլցինզիս պտոյտք ջուրց. և մ
նկղմեսցեսնզիս անդունդք խորո
յրհորմիկափուսցեզբերանսիւրիվ
երայիմ:

Ուր ինձ տր զի քաղցրե ողորմութե
քորստբազում գթութեքո. և
եայ յիս և մի դարձուցաներ զեր

Եսսքո՛ ՚ի ծառայեքում մե. զինեղև

այլեմեսվաղ վաղակի լուր ինձ:

Հայեայ յանձնսիմ և փրկեայ զիս

և վսթ շնամեացիմ ոցապրեցոյ զիս

Ձի դու գիտես զնախատիսսիմ

զամալթիմ և զպատկառանսսիմ

Առաջիքոնսն մնեղիչ քան ձի

իմոյնախատանաց. համբերսիրա

իմ և թշուառութեանս:

Ակնունեի թեո՛ր տմեսցեքնս

իս և ոչոքեր և մխիթարիչ ինձ ոչոք

գտալ:

Ետունի կերակուր ինձ լեղի. և ի՞նչ

արալիմ արբուցիս ինձ քացախ:

— զիցին սեղանքնոցայ առաջին
այ յորոգայթ. ի հատուցումն և ի
գայթագղութի:

աւարեսցին աչքնոցայ զիմի տե
են. և զթիկունսն ոցայ հանապ
ազկորացոյ:

— րկցես ի վերայն ոցայ զբարկու
իքո. սրտմտութի բարկութեքո
հասցես ի վերայն ոցայ:

— զիցին բնակի ի լթքնոցայ աւեր
կէ յարկսն ցմիոք իցեոր բնակիցե
Զի զորդուն հարեր հալածեցի
և ի վերս ցաւոցիմոց յաւելին:

— իրզմեղս ի վերայմեղացն ոցայ.

զիմի՛ մտցեն յարդարութի քո:
Ջրն շեացին նորայ՛ ի դարութենս
քում մեկենաց. և ընդարդարսքում
գրեսցին:

Աղքատ և ցաւ ածեմես. փրկու
թիւն քո անձ ընկալցի զիս:

Արհեսցից զանունսն յիմոյ ա
րհնութի. և բարձրարարից զնայ
ովութեամբ:

Հաճոյեղիցիան քան զորթ մատա
ղ. որբերեզեղ ջերս և կճղակս:

Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղի
ին. ինդրեցեք զանձ և կեցցեն անձ
ինքճեր:

Չիլուաւտր տնանկաց. Լզկապ
եայսիւրոչարհամարհեաց:

Լրհնեսցեն զնայերկինք Լերկ
իր. ծով Լամորզեռայ ինոսայ:

Տ փրկեզսիոն Լ շինեսցինքա
սք հրեաստանի. շինեսցին բնակ
ցեն Լ ժառանգեսցեն ինմայ:

Չաւակ ծառայից քոց հաստա
եսցիանդ. Լոյք սիրենզանունքո
բնակեսցեն ինմայ:

աարած. իղաւեթ առե յեղատակ փրկելոցզնայ: ԿԹ
քի. ջարարանք Լ յարուեին:

Տ յաւզնել ինճնայեաց. Լ
տր յրնկերել ինճ փուլթայ:

Մաչեսցեն Լ յամաւթ լիցին. որ

Ինչորեհնզանձնիմ. դարձցին յեա
ս և ամաչեսցեն ոյք խորհեին ինձ

չար:

Դ արձցին առժամայն ամաչե
ցեալ. որասեին ինձ վալ վալ:

Օ հճասցեն և ուր ախլիցին իքեզ
ամենքեան որինչորեն զքեզ տր:

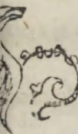
Ա սասցեն յամժամ մեծեամ
և ոյք սիրեն զփրկու թիս քո:

Ե սաղքատ և տնանկեմ անձ աւ
նեայինձ. աւգնական և փրկիչ իմ

ե ս և դու տր իմ մի յամենար:

Իկատարի որդոցն Յրմադարա յետոտազգերու թի
մարգարե ու թին. քի. թագաւոր ու թին. և կոչում
չեթանոսացո

քեզմոր յուսացայ միամաչե
 ցիցյաւիտեանսարդարու թե
 քու՛մ. փրկեայ զիս և ապրեցոյ
 զիս:

հնարհեցոյ առիս զունկն քու և կ
 եցոյ զիս:

երիմամբ ապաւենն. և տեղի ամո
 կեցուցանել զիս. զի հաստատու
 թի իմ և ապաւենն իմ դուռնս:

Ե իմ փրկեայ զիս՝ ի ճեռաց մ
 աւորի. ի ճեռաց անսաւրիսի եյ
 անիրաւի:

ուես համբերու թի իմ տրտր. յո
 յս իմ իմանկու թե նե իմ մէ:

իբեզ հաստատեցանս յարգանք
ե յորովայնե. մաւրիմոյ դուեսապ
աւենիմ. և առ իբենեաւզնու թի իս
յամենայն ժամ

Որպէս զինչ աւակեղէնս բազմաց
և դուաւզնականիմ և հզաւրիչ իս

Լցցի բերանիմ գոհվու թբ. որպ
ես աւրհնեցից զփառսքո. զաւրհա
նապագ զմեծ վայել ջու թիս քո :

Մի ընկենուր զիստր իժամանակ
սժերու թե. իպակասել զաւրու թ
եան իմոյ իմ թողուր զիս :

Ասացին թ չսամիբիմին և ոյք
պաշարեցին զանձն իմ. իտր հեցաւ

ն' իմ հասին և ասացին:

Ը Թե թող զնայ Հալածեացու
և Հասցուք նմայ. զի ոչ որք որ փրկե

զնայ:

Ը Իմ մի' հեռիառներ յիննս
անձ իմ յաւզնելին և նայեաց:

Ը մաշեցին և պակասեցին որչ
որախաւս կային զանձնե իմ մե. զ
եցցին զամաւթ և զպատկառան
ս որք խորհեին ինձ չար:

Ը սյանմժամ յուսացայց. և յաւելի
ց յաւրհնութիւնս քո:

Ը երանիմ պատմեսցե զարդարո
ծիս քո. զաւրհանապազ զգովո

Թիւնս քո:

Որպէս ոչ թե խարդախու թի ինչ
գիտեիես դպրու թի. այլ մտիցի զա
ւրու թիս տն. և տր յիշեցի զարդարո
ւ թիւնս քո միայն:

Ա ճ իմ ուսուցեր զիս իմանկո
թենն իմ մն. և ցարդ ևս պատմեցի
ց զարդարու թիւնս քո:

Մ ինչ և յալ և որել և իծ երանալ իմ.
ան իմ մի թողուր զիս:

Մ ինչ և պատմեսցի բազուկ քո ազգ
ի. ան մի որգալ ոցնն:

Չ աւրու թիս քո և զարդարու թի
մինչ իբար ճոնս զորարարեր. մեծ

ամեծ սամ ո' նմանե քեզ:

Արչափ ցուցերին ճանելու թի. բա
ում չար չարանս դարձար մխիթ
րեցեր զիս. և իխորոց անգրնդոց
երկրե հաներ զիս:

Վաճախեցեր ի զաւրու թիս քողա
ճարմ լի թարեցեր զիս. և իխորոց
երկրե միւսանգամ հաներ զիս:

Լրդ և ես ի ստոպան եղեց քեզ ի
ատրաստու թի սաղմոսաց ճշմա
հտդ ամ. սաղմոսասացից քեզ աւ
ր հնու թբ սբդ ի սրաելի:

Յնճասցեն շրթունքի մյորժամս
սղմոսասացեն քեզ. և անճնի մզո

րևփրկեցեր:

Եւ Ելեզուիմ զաւր Հանապազ
խաւսեացի զարդար ու թիս քո:
Ի ժամանակի որպէս յամաւ լի
ցին. և ամաչեացեն ոյք խորհեին:

ինչ չար:

սաղմոս. եղաւ թ.

Յոսատողանութի. մարդկային. տկարութե. և ամբա
րիչտացն բարեդիպութին. և այ երկայնմտութի.

Հն:

ԱԾ զիրաւունսքո արքայիտո
րև զարդարութիս քո որդոյ թ գլրի

Դատել զժողովուրդսքո արդար
ու թբ. և զաղքատսքո իրաւամբ:

Առցեն լերինք զխաաղութի ժ
ողովրդեան. և բլուրք զարդարու

Թիւն:

որաւ արասցե աղքատաց՝ ողով
ւեանս. և կեցուցե զորդիս տնանկ
ց. և խոնարհեցուցե զամբարտ
աւանս:

ացցե և մնասցե ընդ արևու. յա
աղքանց լուսին ազգեմինս և ազգ
ըցե որպէս զանձր և ի վերայ գեղ
անս. որպէս ցաւ զի ցաւ լե յեկրի
ազեսցի յաւուրսն որայ արդար
Թի. բազում խաղաղու Թի. մինչ
և կատարեսցի լուսինս:

իրեսցենայ ի ծովեմինս չի ծով. ի
տոց մինչ և ի ծագս աշխարհի:

Առաջինորայնախհնդիկքանկ
ցին. և թշնամիքնորա հողկերիցեն
Թագաւորք թարսի և կղզեաց պ
ատարագս մատուցեն նմայ. թա
գաւորք արաբա՛ և սաբայ պատար
ագս մատուցեն նմայ:

Երկիր պագցեն նմայ ամ թագաւ
որք երկրի. և ամենայն ազգճառայ
եսցեն նմայ:

Չիփրկեաց զաղքատն հզաւրե
ն. զաղքատն և զտնանկ որոյ ոչ եիւ
րաւ գնական:

Անխաւեսցենայ յաղքատն և իտ
նանկն. և զանճնինս տնանկաց կե

ւսցե ի վախից չարեաց փրկեսցե
եզան ճիսս նոցայ :

Եւ տուականս անուն նորայ առ
Ջիսորայ . կեցցե և տացին մայրոս
կոյն արայբացւոց :

Եւ աղաւթս կացցեն առնայ յամժ
մ . և զաւր հանապազ աւրհնեսց
են զնայ :

Եւ զիցի հաստատու թի ընդ ամե
րկիր և ի վեր այգ խոց լերանց :

Եւ արձրասցի քանզ լիբանանս պ
ոռու չորայ . ծաղկեսցի ի քաղաքի
մնորպես խոտերկրի :

Եւ զիցի անուն մն աւրհնեսայ յա

իտեան զի յառաջ քան զարևեան
ուննորայ:

Ի նայ աւրհնեսցեն ամազգերկր
իւ ամազգինքերանս իցեն նմայ.

Աւրհնեալ տրած ի սրահ ի որա
ունե զսքանչելիս միայն. և աւրհնե
ալեանունս սբ փառացնորայ. յաւի
տեան լցցի փառաւքնորայ. ամերկ

իրեղիցիեղիցի:

Աղաւթքաննայի մաւրնսամուելե

աստատեցաւ սիրտի միտր
և բարձրացաւ եղ ջիւր իմ
յած փրկիչ իմ:

Ընդարձակեցաւ բերանիմ ի վեր

1 թ չնամեաց իմոց. ուրախեղեցի
փրկու թեանքում:

2 իոչ գոյսբ որպեսզ տր. և ոչարդ
որորպեսզ անձ մեր. և չիք սբ բայց
յայ մեր մե:

ի պարծ իք և միխաւսիք զամբա
ուաւանս. և միելցե ընդ բերանս և
բան հպարտ մեծայ բանու թե:

3 Գ զիտու թեց տր. անպատ
սստե իւրով իմաստու թբ զգիտու
թի. յարարածս իւր

զաւրաց հաստաղեղունք թուլա
նս և տկարք վառեցան զաւրու թբ
անգք և չիք հացիւնու աղեցան

և բաղցեալք լցին զերկիր:

Ա մուկն ծնաւ եւ թն . և բազմայ
ծինն նուազեացի ծնրնդոց:

Տր մեռուցանե և տր կեցուցանե
ի ջուցանե ի դժոխս և հանե:

Տր աղքատացուցանե, և տր մե-
ծացուցանե. խոնարհ առնե զամ
բարտաւանս մինչև յերկիր. և բար
ճրառնե զտառապե ալսյաղբևաց

Ն ստուցանե զնոսայի շխանս ըն-
դ ի շխանս ժողովրդեան. և աթոռ
փառացժ առանգեցուցանե զնոսա

Կ ատարե զուխտ ուխտարարաց .
և արհնեաց զամս արդարոց:

Չ իոչ թե իւրով զաւրու թբ զաւ
անայ հզաւր. այլ տրտկար առնե զ
ակառակորդս իւր տր' սուրբ' ե.

Ի պարծեացի խորհրդականն 'ի
խորհուրդս իւր. և մի պարծեացի հզ
ուրն 'ի զաւրու թեան իւրում. և մի
պարծեացի մեծն ի մեծ ու թեան
իւրում:

Լ յոր պարծի ի տր' պարծեացի
խորհուրդս գիտու թեան զտրճ
անաչել:

Լ ունել զիրաւունս և գործել. զ
որդարու թիւն 'ի վերայ յերեսաց
երկրի:

ՏՐ Ել յերկինսսևորոտաց. և ինքն
դատի առանց բարբառելոյ:

Տ այ զաւրու թիւն թագաւորաց
մեցոց. և բարձրառնե զեղ ջիւր ա
ւծելոյ իւրոյ:

Վատք այ ա մ մեհն

- վան. գտանելոյ մեզ շնորհս և ողորմութի. ի բարե
ար. տե մեր մեզ տր. աղաչեսցուք:
- վն. փրկելոյ զմեզ ի զրպարտութե մարդկան և յորո
գայ թից սատանայի. զտր աղաչե:
- վն. ամենայն անձանց քրիստոնէից և տանց Հաւա
տացելոց: զտր. աղաչեսցուք:
- վն. որք ի լերինս յայրս և ի փապարս լերանց բնակեն
նք Հարքն մեր. զտր աղաջեսցուք:
- վն. որք սաղմոսիւք և աւրհնութի. և Կատարեն զամ
մամանակս. կենացիւրեանց. զտր. աղաջեսցուք:
- վն. Հոգոց: Եւ և սմիաբան. Զանձնի. Ողորմեացմե:

անդամս. յաստի Ա ւրհնու թեանս
 ստացայճայնու թի վերջին Հրեիցուս
 տա յ զանցնու թեն. վասն. վէս
 պիանսսի. և տիտոսի եղելոյ:

ԿԲ

Բ բրեւ զիբարիեանճ իսրայել
 ի. և ոյք ուղիղեն սրտիւք:
 Կայցզի փոքրմի և սասանեայլի
 տք. սակաւիկ մի և գայթագղեա
 լեին գնացք իմ:
 Կախանճեցայես ընդ անաւրենս

զիսաղաղութիւն մեղաւորաց. որպէս
եստեսանելի. զի ոչ գոյ վրեպ մահո
ւնոցայ:

Հաստատուն եին տան ջանքնոցա
յ՛ի վաստակս մարդկան չեն նորբայ.
Երստ մարդկան ոչ տան ջեւցին:

Վասն այսորիկ կալաւ զնոսայ ամբ
արտաւանութի. արկան զիւրամբ
ք զամբարշտութիւն և զանիրա
թիւն իւրեանց:

Ելցե՛ որպէս ի ճարպոյան իրաւո
թիւնոցայ. զի զնացին նորբայ ըստ ի
որհրդոցսրտից իւրեանց:

Իս որհեցան և խաւսեցան չարո

Իբր զապիրատու թիւն իբար ճուն
սխորհեցան:

Դին յերկինս զբերանս իւրեանս
և զլեզուս իւրեանց ամենին զերկ
րեալ:

Ասն այսորիկ մողովուրդիմ դար
ցի այսրեն. և աւուրքիմ լի կատա
րեալ գտցի ինոսայ:

Ասացին զիարդ գիտացան. կա
ուցե գիտութի առ իբար ճրելոյ.

Հայմեղաւորքեն և յաջողե՛ալե
ցայ. կանևունս ինզմեծութիւնս ա
յիարհի:

Ասացի իզուր ուրեմն արդատա

ցուցի զսիրտիմ. լուացայց սրբութ
եամբ զճեռսիմ. և եղեեսիս շտանկ
եալ զաւրհանապազ. և կշտամբա
նք իմ ընդ առաւաւտս:

Թ եպետ և սուսացի թեայսպեսպ
ատմեցից ահաւասիկ յազգ որդոց
քոց որոց ուխտեցից:

Ի մտի եդի թե սակայն և այս ջան
եառաջի իմ. մինչև մտից ի սրբու
թիւն ան. և իմիտ առ ից զկատարա
ծսնոցայ:

Ս սակայն վասն նենգութեանոցայ
տարազիր արասցես զնոսայ. կործ
անեսցես զնոսայ յամբարտաւանո

ԼԹԵԱՆՆ ԻԼՐԵԱՆՑ:

ՍԿ ՂԻԱՐՂԵՂԵՆ ԱԼԵՐ յԱՆԿԱՐԾ
ԿԻ. սատակեցան պակասեցան կ
ԵԱՆՆ ՎԱՍՆ ԱՆՆԱԼՐԵՆՈՒԹԵ ԻԼՐԵ
ՆՑ. ԵԵՂԵՆ ՈՐԱԿԵՍ ԵՐԱԶԳ ՂԱՐԹՈ

ԼԳԵՂՈԳ:

Ր ԻՔԱՂԱՔԻՔՈՒՄ ՂԱԿԱՏԿԵՐԱՆ
ՈՅ ԱՆՆԱՐԳԵՍԵՍ. ՂԻԿՈՒՐ ԲՈՐԲՈՔ
ԳԱԼ ԻՍՐԱԽԻ ԻՄՈՒՄ ԵԵՐԻ ԿԱՄՈՒՆՔ

ԻՄ ԱՅՂԱԳՈՒՆԵԿԱՆ:

ՐՍ ԱՐԿԱՄԱՐԿԵԱՂԵՂԵ ԵՈՂ ԳԻՄ
ԳԻ. ՈՐԱԿԵՍ ՂԱՆՆԱՍՈՒՆ ԿԱՄԱՐԵԳ
ՎԱՌԱՋԻՔՈ. ԵԵՍ յԱՄԵՆԱՅՆ ԺԱՄ

ՐՆՂ. ՔԵՂԵՄ:

Կ ալար զաջոյ ճեռանս իմ մե իխ
րհուրդսքո առաջնորդեցեր ինձ
և փառաւք ընկալար զիս:

Ձ ինչ կայ իմ բնաւ յերկինս. կա
իքէն զինչ ևս իննդրեցից յերկրի:

Տ ուաղեացս իրտ իմ և մարմինս ի
մ. անձսրտի իմոյ բաժինս իմ ան յա
ւիտեան:

Ա հաւաստիկ ոյք հեռի արարի
զանձնինս իւրեանց. իքէն կորիցե
ն. սատակ եսցես զամենեւեան. որ
ապրստամբեղեն իքէն:

Ի նձ մերձենալ առ անձ բարիե. և
դնել առ տր զյոյս իմ:

լատմել զամաւրհնու թիս քո. 'ի

դրոհսս դատեր աիոնի:

Կգ

անիմաստու թեւն. յաստի:

քծարա. տնու թեւն յիշումն անճախն դատասաննի

նդեր մերժեցեր անճիս պառ. բա

աղաւսր տմտու թի քո. 'ի վերայ իս

աշին արաւտի քո:

իշեայ զժողովուրդ քո զորստաց

ո իսկ զբանն. փրկեցեր զ վիճակժ

առանգու թեան քո:

եառն սիովն այս ուրբնակեցեր

մայ. համբար ճգճեռն քո 'ի վերա

ամբարտաւանու թեան նոցայ ի

սպառ:

Որինչ անաւրինեցաւ թչսամինի

սրբու թե քում. պարծեցան ատել
քքո իմեջ բարե կենդանու թեան

ւրեանց:

Եղին զնշանս իւրենցինշանս. և
նքեանք ոչ ծանեան զելս ի վերուստ

Որպէս յանտառ ի փայտ կոտաւք
կոտորեցին զդրունս նորայ. իմիաս
ին փայտատաւք և մրճաւք կործա

նեցին զնայ:

Այրեցին ի հուր զսրբու թիքոյ եր
կրի պղծեցին զխորանանու անքում

Ասացին ի սիրտս իւրեանց ազգն
ոցայ. իմիասին եկայք լուեցուսցու

ք զամտաւնս այ յերկրե:

Նշանս մեք ինչոչ տեսաք և ոչ ևս
ուցե մարգարե. և զմեզ ինչոք ոչ ճ
անաչիցե:

Ինչ և յերբ անձ նախա տե թ շնա
հն. բարկաուցանե հակառակորդ
նզանուն սուրբ քո:

նդերդար ճուցանես զճեռնքո. և
աջ քո ի միջոյժ ոցո քո և մե ի սպառ

Ը Թ ազաւորմեր յառաջ քա
զ յաւիտեանս. որարարեր զփրկո
ւ թ իւն ի մեջ երկրի:

ու հաստատեցեր զաւրու թ ք
զ ճ ով. դու ի սորտակեցեր զգլուխ
վիշապաց ի վերայ ջուր:

ստվնառնե առքեզ. և զանճիսս
նանկաց քոցմիմոռանարիսպառ
այեայ յուխտքո զիլ յան տունք.
սիշելոց յերկրի յանիրաւու թբ:
ի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ
յլաղքատն և տնանկն աւր հսեսց
են զանուն սբ քո:

Լրի անճ և դատեայ զդատաստ
նսքո յիշեայ զնախատինս որ յան
զգամեն զաւրհանապազ:

Իմոռանար զճայն պաշտաւն եի
քոց. ամբարտաւանու թի ատելե
սցքոց վերաասցի զաւրհանապազ
կատարած. միայ պականեր. սաղմոս. Ի յասպի երգ.
տր. ստորե ստանայն:

ԿԴ

վրեժինդրու թիւամբարչ
տաց յայ դատաստանին:

ոստովանեղիցուք առ
քեզանձ. խոստովանե
ղիցուք և կարդասցուք
զանունս քրո:

Այատմեցիցզանմսքանչիսքո. յորժ
ամժամառիցեսուղիղդատեցայց.
Մաշեցաւերկիրևանմբնակիչքնո
րայ. ես հաստատեցիցզսիւնսնորայ
Ասացի անաւրինաց թե միանա
ւրենսիք. մեղաւորաց. թե մի բարձր
եք զեղջերս ճեր:

Մի համբառնայք իբարձունս զե
ղջերս ճեր. և մի խաւսիք զայնսի

րաւութիւն:

Չիոչյարևելիցևոչյարևմտից
ոչյանապատե լերանցայլ անդ
ատաւորե:

Չայսխոնարհառնե ևզսիւնբա
նրացուցանե. բաժակի ճեռին
ն գինի լիանապակարկեալ. ևխո
նարհեցոյցյայսմ անեյայս:

ակայն մրուրնորայ ոչսպառեսց
ևարբենզնայ անմեղաւորքերկրի
ս ցնծացայցյաւիտեան. սաղմ
ոսասացից անյակորայ:

Չանեղջուրս մեղաւորացփշրե
ես. ևբարձրեղիցիյեղջիւրարդ

արոյ:

Էն սկիստար ընդաւրհնու սաղ յաստի երգատասորիս:
ան. մտու թեն. և վն սքանչելի գործոս:

Յ այտնիե ի հրեաստանի ան. և ի
սրաել մեծե անուն նորայ:

Ե զև ի սաղաղու թի տեղի նորայ.
Ե բնակու թի նորայ սիոն:

Ա նդ ի սորտակեաց տրդ զաւրու թի
իւն աղեղան. զ զեն զսո'ւր և զ ճակ
ատամ արտ:

Լ ուսատուե ս դու սքանչելապես
լերանցն յաւիտենից. ի սոպե սցին
ամենեքեան որսն միտեն սրտիւք.
ննջեցին զ քունսիւր և ոչինչ գտին:

Ա մենայն արք ի մեծ ու թե ճեո

դիւրեանց. իսաստեքում մեանց
կորայ. ննջեցին և ոյք հեծեալե
ին ի ճիս

Եւ և հաւորես և ուկարեկեալա
սջիքո. որպես երևեցար դու յերկ
ւոց. յայտնի եղև բարկութիւն քո:

Եւ իր երկեալ և սարսեաց ընդ յ
տնե ի նայ ի զատաստան. ընդ ապ
տեցուցանել զամ հեզս երկրի:

որ հուրդք մարդկան խոստովան
անին առ քեզ. և ծածկեալք ի մա
տութիւն բաւր հնեսցեն զքեզ:

Եւ իստս դիք և կատարեցեք անայ
որոյ ամենեքեան որ շուրջեք զնով.

Մատուցեք պատարագ ահաւոր
նոյ քաղեզհոգիս իխանացաւա

հըւորենայքան զամթագ^օ որսերկր
եկատարածվն դիթովմա. նղ. յասաւի: քն. անվո
ումնառեկեղեցիվնառաջինժղ վրդենաներ^օ ութե

2 այնիւ իմովեսառտոր կարդացի
այնիւ իմովառանձ- Լենայեց^օ առի

3 աւուրնեղութե իմոյ զանձ- խն
րեցի ճեռաւքիմովք. իգիշերի առ
աջինորայ ոչ խաբեցայ:

Ոչկամեր միսիթարել անձնիմ.
իշեցիզանձ- Լուրախեղեհոգայի
նվաղեր յիս հոգի իմ:

Ժամանեցին իպահոց աչք. խո
վեցայ և ոչ խաւսեցայ խորհեցայ

ուրսզառաջինս և զամսն յաւիտ

ենից յիշեցի:

աւսեցայ ի գիշերի ընդ սրտի ի

մ. Հոգայի և տառապեր յիս Հո

ոգի իմ:

Ի թե յաւիտ ենից մերժեաց եզիս

և ոչ ևս յաւելուցուի Հաճել ևս

սմիս պառարգելցե զողորմութի

յին են. կամ կատարեաց զբանի

ւր յազգե մինչ և յազգ:

ամ մոռասցի գթալ անձ իմ. և ևս

մարգելցե զգթութի իւր բարկո

ւթեամբ իւրով:

սացի թե այժմ սկսայ ա՛յս ե. և

որոգումն աջոյ բարձրելոյ:

3 իշեցի զգործսանս իսկզբանէ .

շեցի զսքանչելիսնորայ:

Իս աւսեցայ յամ գործսքո. և իճե:

այգործսքո իտրհեցա:

Ա Տ իսրբու թե ես ճանապարհ

հքքո. ո՛վ անձմեծ որպես զանձմեծ

դու ես անձ. որառնես զսքանչելիս

Օ ուցերժողովրդեանքում զաւրո

թի քոփրկեցեր բազկաւքով զժող

վուրդսքո. զորդիսն. յակովբայ և յո

սեփ ու:

Տ եսին զքեզ ջուրքանձ տեսին զք

եզ ջուրք և երկեան. և իտրք իտով

մե 17

ցանի ձայնե ջուր ց բազմաց:
 այնե տուն ամբք. քանզի և նե տք
 ոգն անի ձայն որոտալոյ քո անուի
 ր և եցան փայլատակունք քո տ
 քերայ. խոսվեց՝ և դողացեր կիր
 ճովունն ճանապարհք քո. շա
 ի քքո ջուրս բազում. և հետք քո
 ոչ երևեսցին:

և աջն որդեցեր որպես խաչին՝
 ովորդեանք ոիճեռն մովսեսի և ա

Հարոնի: եկաարած. հմաա
տու. թե ե յասաի

 Մարգարե ու թիվն անդ. ինքայ. ամբարիչ և
 տիվն Հրե եցե պարտու. թե հմա կայ բայեց

այն ցարուք ժողովուրդ ք յ
 րենս իմ. խոնարհեյուցեք զուն

կն ձեր իբանս բերանոյ իմոյ :

Բացից առական զբերանիմ. ի
աւսեցայց զառական իսկզբանէ :

Ոոպես լուաք և ծանայք զայս. և
հարբնմեր պատմեցին մեզ :

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդոցնոցայ
ազգ. յայլ. պատմել զաւրհնու թի
մն զ զաւրու թի և զսքանչելիս իւր

զորարար :

Հաստատեաց զվկայու թի իւրան
յակովք. և աւրենսսեղ ի վերայ ի լի :

Որինչ միանգամ պատու իրեաց
արցնմերոց. ցուցանել զայս որդւո
իւրեանց զի ծանիցեն յազգ. յայլ :

Որդիք որ ծնանին յարիցեն և պա
մեսցեն զայս որդոց իւրեանց. զի դ
րեն առ անձ յոյս իւրեանց. և միմո
ռասցին զգործս անյ:

Չպատուիր անսնորայինս զրելո
խն զրեսցեն. և մի եղիցին որպէս
և հարք իւրեանց:

Լզգ չար և դառնացող. ազգորոջ
դղեաց զսիրտիւր. և ոչ հաստա
տեաց առ անձ զհոգի իւր:

Որդիք եփրեմի լիայ ճիգ և պնդա
բիգ. յաւուր պատերազմի կապար
ճս դարձուցին:

Ոչ կացին սորայ յուխտիտն. ըստ

իրաւանցնորայ ոչ կամեցան գնալ

Մոռացան զերախտիսնորայ. և ս

անչե լիսնոցայ զորեցոյցնոցայ:

Առաջի հարցննոցայ զորարար

սքանչե լիսիւր յերկրին եգիպտա

ւոց. և ի դաշտին տայանու:

Հերձ զճովն և անցոյց զնոսայ. կ

ցոյց զ ջուրս որպէս իտիկս:

Առաջնորդեացնոցայ ամպովի

վե. և զամենայն գիշերս իլոյս հրոյ

Հերձ զ վեմն յանապատի. և ետ

մբելնոցայ. որպէս իխորոյ մեծե:

Հան զ ջուրն ի վիմեն. և հոսեաց

պէս զգետս զ ջուրնն:

ակայն յաւելին իմեղանչել և
ս. բարկացուցին զբարձրեալն յ
անջրդի:

որ ճեցին զանձ ի սիրտս իւրեանց
նսդրել զկերակուր յանձինս իրց
րտնջեսցին զանլասացին մի
ե. կարողիցեանձ պատրաստել և
եղան յանապատի:

անզի հարկաներ զվեմն և հոսե
ջուրք և վտակքիս աղաին ինմանե
ղեհաց ևս կարասցե տալնայմ
կամ պատրաստեսցե սեղանս
ղովրդեան իւրոյ:

աննայս որիկ լուաւ զայստր. և յա

պաղեաց. հուր բորբոքեցաւ ի յակ

վք. և բարկու թի ել ի վերայ ի լի:

Ոչ հաւատացին յանձ. և ոչ յուսա

ցան ի փրկու թիւն նորայ:

հրամանե տամպոց ի վերուստ. և

դրունս երկնից եբայ և տեղեացին

ոսայ մանանայ ի կերակուր:

հաց երկնից ետնոցայ զհաց հրշա

ակաց կերան մարդիկք. և իջուցին

ոսայ ի մանանայ ի կերակուր:

հանգ հողմ ի հարաւոյ. և անձ զա

րու թիւրով զհիւուսի:

Տեղեացին ոսայ միս որպէս հող որ

զաւազձովու զթռչունս թևաւոր

Լրկիմէջ բանակինոցայ. և շուր

Չ զ վրանաւքնոցայ :

Երանևյագեցանյոյժ զցանկուժ

ննոցայ Ե տնոցայ. և ոչինչ կարա

ո եղեն իցանկուժ ենե իւրեանց :

ինչ դեռ կերակուրք իբերանս իւ

եանցեին. բարկուժ իւն անել ի վե

րայնոցայ :

Կանգբազումս ինոցանե. և զրն

տիրսրն դիրսյելե սատակեաց :

այսմյամե մեղան և ևս. և ոչ հաւ

ատացին սքանչելեացնորայ :

Կակասեցան յունայնուժ Ե աւու

քնց. և ամքնց փուժ ապես անցին

Յ որ ժամս պաննաներ զնոսայ ինոր
րեին զնայ. դառնային և առաւա
տ առնեին առ անձ:

Յ ի շեցին զի անձ աւգնականներն ոց
այ. անձ բարձրեալ փրկիչներն ոցայ:

Ս իրեցին զնայ բերանս աւքիւրեան
ց. և լեզու աւքիւրեանց ստեցին նմա
յ. սիրտքն ոցայ ոչ եին ուղիղ ընդ նա
այ և ոչ հաւատացին ու խտին որայ:

Ա յնայ ինքն գթած եր. քաւեր զ
մեղսն ոցայ և ոչ ապականեր:

Յ աճախեր դարձուցանել զբարկ
ու թի իւր. և ոչ բորբոքեաց զանսրտ
մտու թիւն իւր:

իշեաց թե մարմինսեն նորայ. և ո
գի որելանե և ոչ դառնայ:
անիցս անդամ դառնացուցին զ
յ յանապատի. բարկացուցին զբ
արձրեալն յանջրդի:
արձան և փոր ձեցին զանձ. և զ
թն ի սրայելի զայրացուցին:
չ յիշեցին զձեռսնորայ յաւուր յ
ու մփրկեաց զնոսայ ի ձեռաց թշ
նամեացնոցայ:
րպես սարար զնշանս և զարուեստ
ւր յերկրին եպիպտացւոց և ի դա
շտին տայանու:
արձոյց յարիւն զգետսնոցայ.

Եզան ճրևն սոցայ զիմիարբցեն:

Առաքեացիսոսայ շանայ ճան
Եկեր զնոսայ. Եգորտիւ ապակա
եաց զնոսայ:

Ետ զժանկոյ զպտուղն սոցայ. Ե
վաստակն սոցայ մարախոյ:

Հարկարկտիւ զայգիսն սոցայ. Ե զ
զենիսն սոցայ եղեմամբ:

Մատնեացի կարկուտ զանասու
ն սոցայ. Ե ստացուած սն սոցայ հրո
դատեցայց:

Առաքեացիսոսայ յարտմտու թի
արկու թե իւրոյ. զարտմտու թի բ
րկու թիւն Ե զնեղու թիւն:

Առաքեացիսոսայ տան զանսի

ն հրչտակի չարի. դիմեցոյց ինո
սյարտմտու թի բարկու թե իւրոյ:

Նանխայեաց իմահուանե զան
ինսնոցայ. և զանասունսնոցայ ի
մահ մատնեաց:

Հար զաման դրան իկս եգիպտ
ցւոց. ըսկի զբնամ վաստակոյնոց
այ ի յարկս քամ այ:

ուրդանե տ որպեսխաշին ժողով
եան իւրոյ. և եհան զնոսայ որպե
ս հաւտ յանապատ:

Ռաջնորդեացնց յուսով և ոչ երկ
ան և զթխամիսնց ծով ծածկեց
Հան զնս իլեառն սբու թե իրյ.
առնայն զորստացեալերաջոյնր

Մ երժեաց յերեսացնոցայ զհեթ
անոսս վիճակեցոյցինոսայ. վիճակ
ժառանկու թե իւրոյ. և բնակեցոյց

իյարկսնոցայ զազգսն ի շի:

Վ որձեցին դառնացուցին զանձ բ
արձրեալն. և զ վրայու թինորայ ոչ
պահեցին:

Դ արձանս խոտորեցան որպես և
հարք իւրեանց. դարձան և եղեն
րպես զաղեղն թիւր:

Դ արձանս բարկացուցին զնայ ի բ
ագինս իւրեանց. և դրաւ շելովք ի
րեանցն ախանձարկին նմայ:
Լ ուաւանձ և արհամարհեաց զն

ոսայ. և անարգեաց յոյժ զել:
Երժեաց յիւրմե զխորանն իսելը
զխորան զոր բնակեցոյց իմեջ մա
րդկան:

ատնեացի գերու թի զ զաւրու թ
նս նոցայ. և զգեղս նոցայ ի ձեռ
թ շնամեաց նոցայ:

Արգել իսուր զժողովուրդ իւր. և
ժառանգու թի իւրան տեսարար:

Չերիտասարդս նոցայ եկեր հու
և վանն կուսանաց նոցայ ոչոք սգ
եցաւ:

Եւ հանայք նոցայ անկան իսուր.
և զայր ի նոցայ ոչոք երորլայր:

Չ արժեաւորպէս իքնոյտրորա
ես հզաւրդի թափեզգինի:

Ե Հարյետսզ թխամիսիւր նախ
ատինսս յաւիտենից արար զնոսա:

Մ Երժեացնայ զխորանն յովսեփոս
և զազգնեփեմինսայոչ ընտրեաց

Ա յլ ընտրեացնայ զազգն յուր
այլեառն սիովն զորևսիրեաց:

Զ Ինեաց որպէսմի եղ ջերւոյ զսրբ
ու թի նորայ յերկրի հաստատեալ

զնա յաւիտեան:

Ը ընտրեաց զդաւիթ ծառա, իւր. և
ընկալաւ զնա, ի հաւտեխաշանց և

ի վերջին ծնելոյ ընկալաւ զնա:

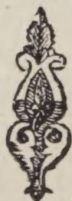
ովուել զյակովք ծառաիւր. և զի
սրաել ի ժառանգու թի իւր:

րաճերզնոսա, իմաստու թբ ս
ի իւրո, յանմեղու թի ճեռաց իւ

Կր

րոցառաջնորդերնոց:

Սաղմոսի յասափ. Մրգեու թի
վնասորեստանեաց ուխտաղա
մտին և թանոսք ի ժ

ռանգլ թիքոպղծ եցին զտաճարս բրո

րարին զեմ որպես և իւղս մրգա

ս և եաց. արկին զդիագունս ծառ

ից. գեղ թռչնոց երկնից. և զմարմ

նս սրբոց քոց գազանաց երկրի:

եղին զարիւննոցա, որպես ջուր

րջ զեմ. և ոչ որբեր թաղեր զնո

Ե զաքմեք նախատինք դրացա
մերոց. ծաղրեալսն կատականա
այնոցիկոր շուրջեին զմեաւք:

Մ Ինչև յերբար բարկանաս դու ի
պառ. բորբոքեսցի որպես հուրն ախ
անձքո:

Հ եղ զբարկու թի ի վերայ ազգա
որ զքեզ ոչ ճանաչիցեն. ի վերայ թ
ագաւորաց որ զանունքո. ոչ կարդա
ցին. զի կերան յակովբե զտեղինոց
այաւերեցին:

Մ Ի յիշեր զմեղս մեր զառաջինս վա
ղվաղեկեսցես առմեզ զողորմութի
քո. զի աղքատացաք յոյժ:

Լ ւգնեայ մեզ անձ փրկիչ մեր վա
նս փառաց անուանքո:

Տ Ր փրկեա՛ զմեզ և քաւեա, զմեզ
սմ եր վասն անուանքո:

Ի երբեք ասացեն ի հեթանոսս.
Թե ո՛րե անձնոցա, :

Լ յ յայտնի լիցի ի վերա, հեթա
ոսաց առաջի աչաց մերոց. առ ի
նդրել զվրեժ արեան ծառայիք
ոց որ և հեղաւ:

տցե առաջիքո հեզու թի կապե
ց. ըստ մեծ ու թե բազկի քո շահ
եայ դու զորդիս սպանելոց:

ատոյ դրացեաց մերոյ եւ թնպա

տիկի ծոցնոցա, նախատինս զորն
ախատեցին զքեզ տր:

Մ եք ժողովուրդք ևխաշնարաւտ
իքո. խոստովանեղիցուք առքեզ յ
աւիտեան. յազգե յազգ պատմեա

ՀԹ ցուք զաւրհնու թիսքո:

եկատարածի վերայ զառանցելոցն վկայու թի սասց
եալե. սաղմոս. ի վերայ ե թովպացոցն.
կոչումն Հեթանոսաց. և վարդայպետու թին պատա
Հմանցառաջն ժողովրդեանն

Ո՛հովե ստիսրա ելին աեաց. որա
ռաջնորդես որպիսա շինն յովսեփոս

Որնստիս իբրովբես յայտնեաց
առաջի եփրեմիբենի ա մենի և մա
նասեի:

Ջ արթոյ զ զաւրու թիսքո. և ե

Իկեցուցանել զմեզ:

Ը Տ զաւրուժեց դարձոյ զմեզ
ընեցոյ զերեսսքո իմեզ և կեցուք

Տ Ր ան զաւրուժեց. մինչև յերթ
արկանաս յաղօ թս ծառաից քոց
ամբեցերմեզ և աջարտասուլաց
արբույեր մեզարտասուլս չափով.

Ը րարեր զմեզ նախատինս դրա
ացմերոց. այսն կատականաց թ
խամեաց մերոց:

Ը Տ զաւրուժեց դարձոյ զմեզ
ընեցոյ զերեսսքո իմեզ և կեցուք:

Ը յգի յեզլատոսե իոխեցեր և ա
եր զհեթանոսս. զնոսս տնկեցեր

Լառաջնորդեցերնմա:

Հաստատեցեր զարմատննորա, և
ելից զերկիր. ծածկեաց զլերին
ս հովանինորա, և բարունակնորա

զմայրս ան:

Չգեաց զորթիւր մինչև ի ծով. մի
նչև ի գետսեն շառաւեղքնորա:

Ընդերքակեցեր զցանկնորա, և
թենցնա, անցաւ որք ճանապարհի

Ապականեացցնա, խոզանտառ
ի. և երեվայրի արածեցաւ ինմա:

ԱՏ զաւրու թեց դարձ հայեա
ցերկնից և տես. այցարա, այգոյս այ
սմիկ. և դարման տարսմա, զոր տնկ

Եաց աջ քո:

Ի վերա, որ դույ մարդույ զոր զաւր
ացուցեր զնա, ի քեզ. այրեցեալ ի հո
ւաւերեայ ի սաստեքումն կորիցե
ր զիցի ճեռնքո՛ ի վերա, առն աջ
ո. ի վերայ որդույ մարդույ. զոր զաւր
ացուցեր զնայ ի քեզ:

ՂԶԼՍ՝ ի բացեայ եղիցուք մեք ի քե.
կեցուսցես դու զմեզ. և զանունքո
ւոր կարդասցուք:

ԼԾ զաւրու թեց դարձոյ զմեզ
որ եցոյ զերեսսքո ի մեզ և կեցցուք:

ատարած վասն Հնճանաց սաղմոս յաստի. վասն
Հինգ. երորդ շաբաթուն:

վասն դիմանու թի. ի չխանաց Հրեեցազգին. և
մարգարեու թի. վասն Հեթանոսաց:

Յ նճ-ացեք առ-անճ-աւգնականսն մ
եր. աղաղակեցեք առ-անճ-յակորա.
Առեք սաղմոսք և տուք արհնու
թի. սաղմոսասացեք ի ճայն քաղցր
ու թեանս:

Մի ո՛ղհարեք ի գլուխս ամսոց. յաւո
ւն շանաւորի տարեկանաց մերոց:
Հրամանս այս ի սրա ելի. և իրաւու
նքենս այ յակովբա:

Վկա ու թիս յովսեփ ու զորեդ ընդն
մայ. որպէս ելաներն այ երկրենս եգի
պտացւոց լեզու զորոջ գիտեր լուաւ
ի բացարայ ի բեռանց զթիկունս
սոցայ և զճեռսն սորա յորդ և թիոյ

Տառաւելոյ:

Կենդուն թե կարդացեր առիս. և փ
նցի զքեզ. լուայ քեզ ի գաղտնու
ենե մրկին. և փորձեցի զքեզ ի վ
երա ջուրցն հակառակու թե:

ուր ժողովուրդիմ և վկայեմ քեզ
և հարաւել թե լուիցես ինձ:

Ի ևս եղիցին քեզ անձք առժամ
ինք. և մի երկիր պագանիցես դու
այ աւտարի:

Ես եմ անձք որ հանի զքեզ յե
րենե գիտացուց. բաց զբերանք

ուղից զգայ:

Երկրորդիմ ոչ լուաւ ճախի իմո

ւմ. և ի ել յիս ի նչ ոչ նայեցաւ:

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհ
ետ կամաց սրտից իւրեանց. զի գնա
ցին նորա ըստ կամսան ճանց իւրց:

Չ ի թեժողովրդեան իմոյ լուեա
լեր ինձ. կամ ի սրա ել ի ճանապար
հս իմ գնացեալեր:

Որպես ոչ ինչ խոնարհ արարեալ
եր իմ զթշնամիս նորա ի վերա նեղ
չաց նորա արկե՛ալեր զձեռս իմ:

Թշնամիք ան ստեցին նմա. և եղ
իցին ժամանակ քնոցայա յարհի
կ երակրեաց զնա ի պարարտութ
եւե ցորենոյ. և ի վիմե մեղր յագեցո

19 'ի նոսայ:

Ղուռ • յաստի: Աղաջանքն ընվ շտաց • թողովրն
անն • և մարգարե ու թիվն թնամեացն օյ

Եկաց ի ժողով ամ ծոց • և իմ

իջի նոցա դատեր ղ նոսայ:

ինչ և յե՛րբ դատիք ան իրաւ ու թ

ամբ և ակն առնուք մեղաւորաց:

ատարարեք որբոյն և այրոյ • իր

աւ ու նսարարեք տնանկին և խո

նարհին:

պրեցուցեք զաղքատն և զտնա

• ի ճեռաց մեղօ որ ի փրկեցեք զնսց

չ իմացան և ոչ իմ իտառին • ի իս

ար ի գնասցին • և շարժեցան ամ

էնայն հիմ ունք երկրի:

Եսասացի թե աստուած քիցեք
կամորդիք բարձրելոյամենեքեան

Դուքահաւադիկոպմարդիկմեռ
անիք. ոպզմիյի իսանացյանկանիք

Արի անձեղատե՛ այ զերկիր. զի
դուժ առանգեցես զամհեթանոս

• Զբ •

Ասուրհնո թի. սաղմոյաստի

Քիմարդանալնկ զնեկեղեցոյ
ո՛քեզնմանիցե. մի լո

եր. Լմիդադարեր անձ :

Չիահաթ իսամիք քո փոշեցին
Լատելիք քո համբաճին զգլուխսի

լրեանց :

Ի վերաժողովրդեանքո խորամա

եղին զգիտուեթի. խորհեցան ի վ

երա սրբոց քոց և սասցին:

Կք սատակեացուք զնոսա յազ

ոց. և մի յիշեսցիանուն իե լի և և ս

որհեցան միաբանուեթ բիմիաս

ին վասնքո ուխտարարին:

Դանակք եղովմաեցուց. և իսմա

սցիք մովաբ և և ազարացիք:

Եբաղամովնամաղեկ, և այլազ

քն. ամբնակչաւքն և անդեր ճ ճ

ուրայ:

Վաստուրեկեայեր ընդնս ամե

քեան սոքա զաւրաւիգնեին որդ

ոցն զովտայ:

Երա զնոսա որպ զմադիամ. որպ

սիսարայ որպէս զաբին իճ ոճ որան

կիսովնի:

Սատակեցան նորա յականս դով

ա. և եղեն որպէս զաղբ երկրի:

Արազի շխանսն սոցա որպէս զո

նքն զնքն. զեբեկ զսաղմանս և

ամի շխանսն սոցա:

Ոյքասացին ժառանգեսցուք իս

եզ. զսրբու թինն ան:

Աճիմարա զնոսա որպէս զա

իւ. որպէս զեղեգն առաջի հողմոյ

Որպէս հուր զի այրե զանտառն

որպէս բոց զի կիզուզ լերինս:

Այսպէս հալածեսցես զնոսա

կաւք քով. և բարկու թք քով խոռո

վեցուսցես զնոսա:

ից զերեսնոցա անարգանաւք

և խնդրեսցեն զանունքո:

մաչեսցեն և խոռովեսցին յաւի

տանս յաւիտենից. և ամալ թալ

ից կորիցեն:

անիցեն զիանունքոսրե. և դու

այն բարձրեալես ի վր. ամերկրի

կատարած վասն Հնձանաց որդոցն կորեսայ:

արգարե ու թի եքս և որք են մանե. փրկեալք:

ՃԳ

րպես սիրելի են յարկք քոսրզա

ու թեց. ցանգայ և փափագե ան

ճնիմ ի գաւի թսքո:

իրտ իմ և մարմ ինիմ. ցնծասցե

առ անկենդանի:

Քան զի ճիճղուկ, եգիտիւր տու
տատրակ զթունիւր դիցեզճագիւր

Սեղանքոտորզաւրու թեց. թագա
ւորիմ և անծիմ:

Երանիամենեցուն որբնակեալ
ն'իտանմն. յաւիտեանս յաւիտե

իցաւր հնեսցեն զքեզ:

Երանեալե այր որոյ աւգնու թի
ւրիքենե ելսեդ'իմ տի իր ըմ ի հոպտ
սրտմտու թեիտեղւոջ իր ըմ ուխտե

Չորհնու թի ստասցի որզաւրե
սդնե. գնասցենայ'իզօր թենե'իզ
րու թի և երևեսցի անհրչտկց իսի

Ր անձ զաւրու թեց լուր աղաւթ
իմոց. ունկս դիր անձ յակորբայ:

Կողմնելիես դումեր. տես անձ ևն
այեայ յերեսս աւծելոյ քո:

ա նսզի լաւելիս և միաւր իգաւի
թսքո. քանզի ազարս:

նտրեցի ընդաղբ գնալի տաննայ.
աւել թանգքնականաւ յարկս մե
ղաւորաց:

Ղողորմու թի և զճմարտու թի ս
նտր անձ զնոր հս և զփառստացե

Ր ոչ պակասառնե զողորմու թի
ոյա յնցանե որ գնան յամբծ ու թե

Ր անձ զաւրու թեց. երանեալե

այր որ յուսայինա:

Եկատարաճորդոցն. կորեսայօ
Հեթանոսաց կոչումնս

• Զ Գ. Հ ա ճ ե ց ա ր ա ր ը ն դ յ ե ր կ ի ր ք ո . և դ ա

ձ ու ց ե ր զ գ ե ր ու թ ի ն յ ա կ ո վ բ ա :

Թ ող ե ր զ ա ն ի ր ա ւ ու թ ի Ժ ող ո վ բ

ե ա ն ք ո . Ժ ա ծ կ ե ց ե յ զ ան մ ե ղ ս ն ո ղ

Լ ու ե ղ ու ց ե ր զ ան ս ր տ մ տ ու թ ի ս ք

դ ա ր ձ ա ր ի բ ա ր կ ու թ ե ն ե ս ր տ մ տ

թ ե ա ն ք ո :

Դ ա ր ձ ա ու մ ե զ ան Ժ ր կ ի չ մ ե ր . և

ա ր ձ ո յ ղ ս ր տ մ տ ու թ ի ս ք ո ի մ ե ն ջ .

Մ ի յ ա ւ ի տ ե ա ն բ ա ր կ ա ն ա ր մ ե զ ան

և մ ի ձ գ ե ր զ բ ա ր կ ու թ ի ք ո ա զ գ ե ա

ն չ և յ ա զ գ :

Ժ թ 19

Լ Ժողովարձեալկեցուցես զ
Եզմողովուրդքուրախեղիցիիքեզ
ոյցմեզ տր զողորմու թիս քո. և զփ
րկու թիս քո տուր մեզ:
ու և ք զինչ խաւսի տր անձ մեր.
աւսեսցի զխաղաղութի մողովր
եանսիւրոյ. առ սբս իւր և ընդայնո
հկորդարձեալ ընառնայ սրտիւք
Վ ալայն մերձեառ երկիւղածս ի
փրկու թի հորա. բնակել փառաց
հորա յերկրի մերում:
Ղ որմու թի և ճշմարտութի պա
աւեսցին. արդարութի և խաղա
ղութի համբուրեսցին:

Ճ շմարտու թի յերկրե բուսաւ. ար
դարու թի յերկնից երևեցաւ.

Տ Ր տացե զքաղցրու թի. և երկիր
մեր տացե զպտուղիւր. արդարու թի
իւն նորայ առաջի նորա գնասցե դ
իցե՛ ի ճանապարհի զգնացսիւր:

աղմուս. իդաւիթ. աղաւթ. երեկոյս.
ՃԵ. քի. մարդանալն. և կոչումն. և թանասացո.

հնարեցոյ տրզունկն
քո և լուր ինձ. զի աղք
ատ և տնանկեմես:

պ ահե՛ այ զանձն իմ սբ տր. փրկե
այ զժատայս քո անձ իմ որ ի քեզ յուս

ացայ:

Ո զորմեայ ինձ տր զի առ քեզ աղա

ակեցի. զաւրհանապազ. ուրախ
որայզան ճնծառայիքո. զի առքե
զտօրհամբար ճիզան ճնիմ:

Չի դու տօր քաղցր և ուղիղես բազ
ւմ. ողորմն առամենեսեան որկա
րդան առքեզ:

Ղենկն դիր տօր աղաւթից իմոց. և ն
յեայի ճայն ինն դրուածաց իմոց:
Յաւուրնեղու թե իմոյ կարդացի.
առքեզ և լուր ինձ:

Ղչոքե որն մանեքեզ յանձ տօր. և ո
չոքե որպեսզ գործսքո:

Չամազգս զորարարեր. եկեսցե
ւեր կիրպագցեն առաջիքո. փառ

աւորարասցեն զանունքոյաւիեն

Մեծեսդուտրւառնես սքանչելի

ս. և դումիայնեսանծ:

Առաջնորդեաին ճիճանապար

հիքում. և գնացիցի ճյմարտու թե

քում և ուրախ եղիցի սիրտիմյերկն

չելյանվանեքումն:

Իսոստովանեղեցառքեզ տրանծիմ

բոլորով սրտիւ հմով. փառաւորար

արից զանունքոյաւիտեան:

Մեծեղևի վերայիմ ողորմու թեք

ոտր. փրկեցեր զանձնիմ. ի դժոխոց

իներքնոց:

Աճանաւրենքյարեանի վե

այիմ. և ժողովք հզաւրաց ինդրե
ինգան ճնիմ. և ոչ համարեցան զք
եզ անձառաջի իւրեանց:

Լյլ դու տրանձիմ գթած ես և ողո
մած. երկայնամիտ բազում ողորմ
և ճշմարիտն այեայառիս և ողորմ
եային ճ:

Սուրբաւրու թի ծառայիքո. կեցո
ղորդի աղախնոյքո. և արայառիս
նշան բարու թեան:

Եսցենատելիքիմ և ամաչեցեն
ի դու տրաւզնեցեր ինճ և մխիթ
արեցեր զիս:

— սաղմոս. աւերհսու թե. որդ. ոցն կորխայ. օ
Չ քիմահսե թաղումն.

Հիմունքնորայ իլեառն սբնորայ
սիրեմորդորունըս սիովնի. առաւել
քան զամյարկնս յակովբայ:

Վի առաւորեալն խաւսեցաւ վասն
քո ահաւադիկ քաղաք ան:

Յ իլեցի զըրաւար և զբարելովն
ոյք ճանանաչեն զիս. ահայ այլազ
գիք և ծուր. և ժողովուրդք հնդկա
ցսորայ եղեն անդ:

Ս իովնի ասիմայր և մրդ ծնաւ ինմ
և ինքն հիմունս արկինմ յբարձրելն:

Տ Ր պատմեսցեզրովք ժողովրդե
ան ի խանայսոցիկ. որ եղեն անդ:

Որպես զի ուրախ լիցին ի քեզ ամե
նեքեան որոցքն ակու թի իրց ի քենե

ործ վն մաղաղեթահմաստուռ զին տպատասխան
նան հմստոթբ.իչի: քի.թ.թ. 0 որթիեղևն քթի... 26.

Րանծ փրկու թե իմոյ իտուեկա.

րդացի. և գիշերի առաջիք:

տոցեն աղաւթ քիմառաջիք ոտր.

ոնր հեցի ունկնքոիս դրուած սիմ

Չ իլցաւ չար չարան աւքան ճնիմ

կեանքիմի դժոխսմեր ճեցաւ և և

մարեցաւ սրն դայնոսիկոյ քիջան

են իգուբ:

Դ ղեես որպես մարդ առանց աւգն

ականի. և իմեռեալս ազատ:

Արայ վիր 0 որսորնն ջեն իգերեզմնս

Չ որս դուն ոչ յիշեցեր. նոքայի ճ

եռանքում մե մերժեցան:

Դ զինգիս իգբի ներքնումն.

Ի Իսաւարի և Իստուերսմաւ:

Յ Իս Կաստատեցաւ սրտմտու թի
քողամ զբաւսանս քո ածերի վրիմ:

Հ եռի արարեր յիննն զծանաւ թա
իմ. և եդին զիսն շաւակ իւրեանց:

Մ ատնեցայ և ոչ ելան եի. աչ քիմտ
կարացան յաղքատութենե:

Ա շաղակեցի առ տր զը Կանայ զ
և Կամբար ճի առ քեզ զձեռս իմ:

Մ Ի թե մեռելոց առնիցես զսքանչ
ե ի սքո. կամ բժիշկ յարուցեալիցե
ն. խոստովան առնիցեն առ քեզ:

Մ Ի թե պատմեսցեոք երբեք ի գեր
եզմանս ի զողորմութիս քո. կամ զձ

Մարտու թիսքո՛ իկորստեան:

Ի թե ճանաչիցին իսաւարի սք

ւել լիսքո. կամ արդարու թիքո յե

րկիր մոռացեալ:

Սառքե զտրաղաղակեցի. առա

ւտու աղաւ թք իմ ժամանեցե

ն առքեզ:

Նդեր տրմեր ժես զան ճնիմ. կամ

որ ճուցանես զերեսսքո յինեն:

Նանկ և վաստա կաւորեմես իմա

ու թենե իմմե. իբար ճրու թենե

խոնարհեցայ և յափշեցայ:

Իսկ աստատեցաւ բարկու թիքո

հաւիրքքո ի սոռվեցուցին զիս:

Երջեցան զինև որպես ջուր զալ
 ամպաշարեցին զիս իմիասին:
 Ե ուխարարեր յինեն զբարեկամ
 իմ. և զծանաւթս իմ վասն թշուա

ՃԸ

ու լթեան իմոյ:
 Իմաստու թի. եմանայ. եզրայե
 աջ. ոց: Մեր թումն. հրեցո
 ողորմու թիս քոտր յա
 լիտեանաւր հնեցից

յազգե յազգ պատմեցից զճմարտ
 ու թիս քոբերանով իմով.

Ասացեր թե աշխարհս ողորմու
 թբ շինեսցի. յերկինս պատրաստ
 եղիցի ճմարտու թի քո:

Ե դիուխտընդրելոյ իմոյ. երդուա

դաւթի ծառաի իմոյ:

աւիտեան հաստատեցից զաւ
կքքո. շինեցից յազգե ազգ զա
թոռքո:

ոստովանեղիցին երկինք սքանչ
եացքոց տր. և ճմարտութիքո յ
եկեղեցիս սրբոց:

վե յամպս որ հաւասարեքեզ. կ
ամով նմանիցեմն յորդիս այ:

Ծ փառաւորեալե իխորհու
ս սրբոց. մեծ և ահաւոր ի վերայ
այնոցիկ որ շուրջեն զնովաւ:

Ր անձ զաւրութեց ով նմանեք
եզ. հզաւրեսդու տր

Եւ ճշմարտութի քո շուրջեն զքեւ:
Դու տիրես զաւրութեց ծովու
խոսովութի ալեացնորայ դուցած
ւցանես:

Դու խոնարհեցուցանես որպես
իրաւորս զամբարտաւանս. ի զաւ
ութենես բազկի քո ցրուեցեր զթխ
ամիսքո:

Քոնես երկինք և քոնես երկիր. զաշխ
արհայրիւ իւրով դու հաստատեցե
զհիւսիս և զհարաւ դու արրեր. թա
բաւր և հերմոն յանունքոցն ծասց
Քոնես բազուկ և քոն զաւրութի. զօ
ւսցի աջ քո և բարձրեղիցի ճեռնք:

արդարու թի և յիրաւունս և աստ
ոեայն աս թողոքո. ողորմու թի և ճշ
րտու թի և ն գնասցե աս աջի եր
եսաց քոց:

• րանի ժողովրդեան որ գիտեն զ
որ և նու թի ս քոտր. ի յոյս երեսաց
գնասցեն. և յանուն քո ցնծասց
զաւր և անապազ. և յարդարու թ
եան քումբար ճրեղիցին:

արծանք զաւրու թեց մերոց դո
• և ի կամս քո բարճրեղիցի եղջո
եւր մեր:

տնե եւ աւգնու թի սրբոյն ի յի. թ
ագաւորին մերոյ:

Յ այնժամ խաւսեցար տեսլեամբ
ընդ որդիսքո՛ւ և ասացեր. եղիցաւ
նու՛թ ինն ի վերայ հզաւրին. և բազմ
ընթրարարից զ ընդրեալսն. ի՞ժող
ովրդէնե իմ մէ:

Գ տիզդաւիթ ծառայիմ. եւ լո
սրբով իմով աւճիզնայ:

Զ եռնիմ ընկալցի զնայ. և բազմ
իմ զաւրացուցե զնայ:

Մ իմեղիցե. նմայթ շսամի և որդի
նաւրե նու՛թ եմի չար չարե սցե զնա
հարից առաջինորայ զթ՛ շսամի
նորայ. և զատելիս նորայ ի պարտո
թ ինն մատնեցից:

յմարտութի իմ և ողորմութի իմ
դնմայ. և յանուն իմ բարձր եղից
ի եղ ջեւրնորայ:

դից ի ծովու զձեռսնորայ և ի վ
երայ գետոց զաջնորայ:

այկարդասցեառ իս հայր իմ ես
և անձրնդունելի փրկութե իմոյ:

սանդրանիկ արարից զնայ. և բ
ձրեք քան զամ թագաւորս երկրի
աւիտեանս պահեցիցնմայ զողո
մութիւն իմ. և ուխտիմ հաւատ
արիմ ընդնմայ:

աստատեցից յաւիտեանս յաւի
տեանից ըզաւակնորայ. և զաթ

ոռնորայ որպէս զաւուրսերկնից:

Թե թողցեն որդիքք զաւրենս
մէյիրաւունսսիմոզկամեցան գնա

Թե զարդարու թիս իմանարգե
յեն. և զպտուիրանսսիմոզպահեցն

Հարիցգաւազանաւ զանաւրեն
ւ թիսնոցայ. տանջանաւք զանի

աւու թիսնոցայ:

Բայց զողորմու թի իմոզարգե
ց'իսոցանե. և ոչնենգեցից ճմա

տու թե իմում. և ոչանարգեցից
ւստիմ. և ինչ որելաներնդ շրթու

սիմզայն ոչարհամարհեցից:

Միանգամերգուեա. իսրբու թի

իմ. թեղաւիթ եսոչստեցից:

Չաւակնորայ յաւիտեանկացց
ևաթոռնորայ որպես զարեգակ
առաջի իմ. որպես լուսին զիհաս
ատեալե յաւիտեան վկայ հաւա
տարիմ յերկինս:

Սկարդ դու մերժեցեր ևանարգ
ներ. և ընդ վայր հարեր զժեալքո
արձուցեր զուխտ իծ առայեք
մե. պղծեցեր յերկրի զսբուծիւնս:
ակեցեր զամպարիսպսնորայ. և
գեր զամուրսնորայ իդողումն:
աիշտակեցին զնայ անցաւորք.
նսապարհի եղևնայնախատ զը

իմ 28

ացեաց իւրոց:

Բարձրարարեր զաջնեղ չացն
րայ. և ուրախարարեր զամենայն թ

չսամիսնորայ:

Դարձուցե՛ր զաւգնու թիւն ի
րոյնորայ. և ոչ ընկալար զնայ ի պա

տերազմի:

Անարգեցեր զսրբու թիւնորայ. և
զաթոռնորայ յերկիրկործանեցե՛ր

Տուազարարեր զաւուրս ժամա
նակացնորայ. և հեղեր զնովաւ զա

մաւթ:

Մինչև յե՛րբ դարձուցանես զեր
սսրոխապառ. բորբոքեսցի որպես հ

Լր բարկութիւնքո՛ւ:

Սկարդյի)եայ և տեսութե ովեիմհ
նգիստ. միթե իցո՛ւր ստեղծեր զ
ամորդիս մարդկանս:

Վե մարդ որկեցցե և ոչ տեսցե զմ
հ. կամ փրկեսցե զանձնս իւր ի ձե
ռաց դժոխոց:

Լր են ողորմութիք քոմր առ աջ
ք. զոր երդուարդաւթի ճշմարտ
ութեամբ քով:

Իչե՛այ զնախատինս ծառայից
ոց. զոր ընկալար իծ ոցիմ յազգաց
բազմաց:

Ձորնախատեցին թշնամիք քո

տր. նախատեղին փոխանակ ակ

ելոյ քո:

Աւրհնեալ տրած յաւիտեանս
աւիտենից եղիցի եղիցի:

Աւրհնութի. եսայեա յ. Մարգարեի.

գիշերայ կանխե հոգի իմ
առաւ. տառնեմառքեզան

Վասնզի չոյսեն հրամանս
քսիվերայ երկրի. ուսարուք զարդա
րութի բնակիչք երկրի:

Կարկեցաւ ամբարիշտն ևայլ ոչ
ևս ուսցի առնել յերկրի զարարո
թի ճյմարտութեան:

Բարձի ամբարիշտն յերկրե. և

ի տեսցենայ զփառս ան:

Բ բարձրե և բազուկ քո հզաւր.
Եւ որքայ ոչ գիտացին:

Եւ անիցեն ամաչեսցեն Եւսախա
Եւ անկցի անխրատ ժողովրդեան.

արդ հուր զթշնամիսքո կերիցե:

Բ անձ մերտուր մեզ զխաղաղու
ի քո զիրստ ան գործ ոց մերոց հ
ատուցաւ մեզ:

Բ անձ մերստացիր զմեզ զիբա՛ց
են. զայլ ոք ոչ գիտեմք և զանուն

անուանեմք զաւրհանապազ:

Եւ կարդ մեռեալք զկենդանու թ

Եւսայլ ոչ տեսանիցեն. Ե ոչ բժիշկ

յարուցանիցեն:

Վասն այսորիկ ածե՛ր հարե՛ր սո
տակեցեր. ջնջեցեր զամարումա՛
ուկնոցայ:

Յաւելտր զհարիվերայ չարի նո
այ. և ած զհարիվերայ անաւրիս
ցերկրի:

Տրինեղու թե յիշեցաք զքեզ. զ
փոքրմինեղու թիեխրատքոի վրմե
Որպես երկունք յղոյ զի հասեալ
ցեն իմ ամանակս ծնրնդեանս. և
ոցաւսիւր ճիչիցեն:

Այնպես եղաքսիրելոյ քում. յա
և երկիւղ քո յղացաք երկնեցաք և ճ

հաք. զհոգի փրկուած է քո:

Ընկործանեսցուքմեք. այլկոր
ծանեսցին բնակիչք երկրի:

արիցենսմեռեալք կանգնեսցին
մքեն որեդեալեն իգերեզմանի.

Չարթիցեն ցնծաացեն. ևուրա
եղիցին դադարեալք յերկրի:

անսղի ցաւղտ որ ցաւղե իքեն
յդ բժիշկուծիենոցայ. բայց երկ
իւնամբարչտաց սատակեսցի:

ոյս տուր ժողովուրդիմ. ևզնայ
ուտ իշտեմարանսքո. փակե՛ այ զդ
րունսքո առաջի երեսաց քոց:

ախի՛ր և թագի՛ր առ ժամանակ

մի . մինչև անցցե բարկութի տն :

փառքայամենն . և .

մին ի վերուստն աղաղութեև փրկութեան ճանցմերո
ց զտր աղաչեսցուք .

մին լսելի լինելոյ տնայ ճայնի աղաչանացմերո
զտր անջ .

մին քաւիչ կեներող լինելոյ ի վրայն աղացմերոց զտր
աղաչեսց

մին թողլոյ մեր զամ , անցան մեր զկամայ . և զակա
մանա . զարչ .

մին զիմ ի ինդեստանո գտանիցիմ յաւուր պատտա
անա յտութե . զտր աղաչեսցուք :

մին հոգոցն հանգուցելոց որք ճմարիտև ուղիղ հա
տովիքն ննջ զտր .

եւ և ամիաբանսն . Զանձինս . Ողորմցտր .

Աղաւթփօնովսեփայրն. ան: Էթ
 Եյաղթւթին և անՀակառակորդացպակասոււմն

ապաւեն եղեր մեզ յազգե յ
 ազգ մինչ չև լերինք հաստ
 տեալին. ստեղծեր զերկիրեզա
 մենայն տիեզերս:

աւիտենից մինչև յաւիտեանս
 ուես. և մի՛ դարձուցաներ զմարդ
 տառապանս և ասացեր դարձար

ուք առ իս որդիք մարդկան:

Կ ազարամ յաչսննորպես աւրերե
կի. զիանց որպես պահմի գիշերոյ
և ամքնոցայ անարգութե զիցին:

Ը նդառաւաւտս որպես դալարի բ
ոսցին. ընդառաւաւտս որպես դա
լարի զոլարձասցին և ծաղկեսցին.
ընդերեկոյս թարշամեսցին. չորաս
ցին և անկցին:

Տ ու աղեցաք մեք ի բարկութենե
քում մե. և սրտմտութենե քում մե

խոռվեցաք:

Ե դերզմեղսմեր առաջիքո. և զկե
անսմեր իլոյս երեսաց քոց:

Լ մենայն աւուրք մեր նուազեց
ն և ի բարկու թեքում եխոովեցաք
ամանակ ամաց մերոց. անդադ
ր որպէս սարդի. և թիւաւորց ամ
ց մերոց ինոսա եւ թանասունամ:

Լ պայ թե առաւել լես ու թսուն
մ. որ ինչ աւել ի քան զայնց աւովք
և հեծ ու թբ:

Լ կնի վերայ մեր հեծ ու թի եխր
տեցաք. իսկարդոյ գիտասցեր զ
ու թի բարկու թեքո. կամյա հեքու
մեզսրտմտու թիսքո համարեացի

Լ յսպէս ցոյց ինձ զաջքո. և որ ի
ար հենսրտիւք զիմաստու թիսքո

Դարձաւրմին չէ յե՛րբ. մխիթար
եայ իճ-առ-այս քո:

Լցաք առաւաւտու ողորու թք
քով. ցնճացաք և ուրախեղաք զա
ենայնաւուրս կենաց մերոց:

Ուրախեղաք փոխանակ աւուրցն
որխոնար և արարին զմեզ. և ամացն
յորեւտեսաք զզ չար չարանս:

Հայեայն իճ-առ-այս քո և ի գործ-ա
ճեռաց քոց առաջնորդեայ որդոցն
ոցայ. և եղիցի յոյսմն այ՛ի վերա մեր

Չգործ-ա ճեռաց մերոց ուղիղաբ
այիմեզմոր. զգործ-ա ճեռաց մերոց
աջողեայիմեզ:

Աւրհնու թի. գովու թե. հրաւիթ:

Յաղաքս ան. հանկրատեան:

Չ

Ղբնակեալե յաւգնու թի բարձր
լոյ. ընդ հովանեաւ անյերկինս հ
անգիցե:

Լսասցեմն ընդունելի իմես. ապ
աւենիմ անծ և եսյուսամ ինայ:

Ղայփրկեսցե զիս յորոգայ թե որ
սողին. և իբանից խոփու թե նե:

Ղ թիկնայմն ջսիւր ընկալցի զքեզ
հովանի թևոց նորայ յուսասցի:

Ղ րպես զեն շուրջ եղիցի զքեզ ճմ
արտու թիւն նորայ:

Ղ չերկիցես դու յերկուղե գիշերի.
և ոչ ինե տե որ թռչի իտուե:

3 Ի՛րե՛ս որ շրջի՛ ի հաւարի. ի գայտ
ազդու թե՛ն դիւի՛ ի հասարակաւոր
Անկցին՝ ի կողմանե քում մե՛ հա
արք. և բիւրք ընդ աջմե քում մե. որ
առքեզ ինչոչ մերձեացին:

Բայց միայն աչաւք քովք հայե
ցեսդու. զհատուցումն մեղաւորո
ցտեսցես զիդուտր յոյսիմես:

Չբարձրեայն արարեր քեզ ա
աւեն. որ՛ ոչասցեն առքեզ չարք.
տանջանք մի՛ մերձեացին իյարկսք
հրեշտակաց իւրոց պատուիրե
լե վասնքո. պահել զքեզ յամճ
հասպարհսքո:

Բազուկս իրց ընկալցին զքեզ զ
միերբեք հարցես զքարի զոտնքո
վերայ իմ ից և քարբից գնասցես
ու. առ ո՛տն. կոխեսցես զառ իւծ
ն և զ վիշապն:

ան զի յիս յուսացաւ և փրկեցից
այ. հովանի եղեց նմայ. զի ծան
եաւ զանուկս իմ:

արդասցես առ իս և ես յուսացնայ
և առ նմայ եղեց ինեղու թե:

րկեցի ց և փառաւորարարից զն
երկայն աւուրք. լցուցի ց և ցուցի
ցնայ զփրկութի իմ:

աղմոս. Ա ւրհնութե՛ն աւուրց շտբաթու...
թազաւորութի. քի. յառաջին. գալ ըստեանն: ՂԱՅ

Բարիե խոստովան լինել անս
ղմոսասել անուան ան բարձրելոյ
պատմել առաւաւտու զողորմու
իւնս քու զճմրտու թիս քո ի գիշեր
Տասն աղեաւ սաղմոսարանաւ
Ճայնաւ րհնու թե գովել:

Ուրախարարեր զիստր յարարան
սքու ի գործ սձե ոց քոց ցնծացայ

Որպես զիմե՛ծ են գործք քո տր
ոյժ խոր՛են խորհուրդք քո:

Այրան զգամն զայս ոչձանս ից
Լանս միտն զայս ոչ առնու իմիտ:

Իբուսանել մեղաւորաց որպես ի
տ. իծ աղկել այսոց իկ ոյք գործե

զաւրաւրու թիւն:

Ստաակե սղինյաւ ի տեանս յաւի
տենից. և դու բարձրեալ էս յաւիտ
եանս ամր:

Չի ահայ թշնամիք քո ամր. զի ա
յայ թշնամիք քո կորիցեն. ցրուեսց
նամենեքեանս ոյք գործեն զանա
ւրենու թիւն:

Դարձեղիցի որպէս մի եղ ջիւրո
ւեղ ջեւրիմ. և ծերու թի իմ ի ճեթ
պարարտու թիբ:

Ետե սակն իմ ի թշնամիս իմ. ոյք
որուցեալ են ի վերայ իմ չարու թիբ
ինոսայ շուհիցե ունկն իմ:

իբ 22

Արդարք որպէս զարմաւենիս Տ
աղկեսցին. որպէս մարք լի բանա

ու բազումք եղիցին:

Տնկե՛ալք եղիցին իտանսն. ի
աւիթսայ մերոյ Տաղկեսցին:

Եւսւբազումք եղիցին իծերու
իւնս պարարտութե. գերք Լփափ
ւկք եղիցին իպատմել. ուղի՛ղեմոր
անմեր. Լոչգոյին մայ անիրօ ութ

ՉԲ Աւրնառաջին յարաթ ունոր Հատսատեցաւ երկի
աւր Հսութե գովութեանցի դաւիթ
վնեկեղեցոյ Հալաժ մանն

Թագաւորաց վայել չութ
սգեցապաւ. սգեցաւմոր զա
թի ընդմեջ իւր ածաւ:

աստատեաց զաշխարհս զի միս
ասնեացի. պատրաստեալ թողոքո
իսկզբանե յաւիտեանս դուես:

Ըմբարձան գետք՝ ի տիր. և համբ
րձին գետք զձայնս իւրեանց. և
յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց
ձայնե ջուրց բազմաց. սքանչել
իեղեն զբաւսանք ծովու:

Քանչել իես դու տիր ի բարձունս վ
սու թեց քոց. մեք յոյժ հօտապար
ան քում վայելեալ ի հնու թի տիր
րնդ. երկայն աւուրս:

աաղմոս. եգուե թ. չարեք շաբաթի
ումն չե թանոսաց և անգիտու թի. չրեց **ՉԳ**

Ա Տ վրեժ խնդրիր անձ վր
ժ խնդրիր յայտնեցար :

Բ արձր լեր որդատիս զերկիր .
ատոյ . զհատուցումն ամբարտա
աւանից :

Մ ինչև յերբ մեղաւորք անիւ
յերբ մեղաւորք պարծեցին :

Բ առբառեալ խաւսեցին զան
իրաւութի . խաւսեցին ամենեք
ան . որգործեն զսնաւրենութի :

Զ ժողովուրդսքո անարհա
արարին զժառանկութիքո . չար
արեցին :

Զ այրին զպանդուխտնս պան

ին զորքսն կոտորեցին և ասացին
տեսանե զայստր. և ոչ ՚իմիտ առն
ու ամ յակովբայ:

մացարուք անզգամք մողովրդ
անև անմիտքմինչ և յերբոչ առն
ուք իմիտ:

րպես զիթե որ տնկեաց զունկն
քն ոչ լուիցե. կամ որստեղծ զակ
ն ինքն ոչ տեսանիցե:

ր խրատե զազինս որպես թե ոչ
նդ իմանեսցե. ո. ուսուցանե մա
ոյ զգիտու թի. տր ՚Ճանաչե զիտ
ուրդս մարդկան զիեսրն դունայն
որան իեմարդոյ զոր խրատես դու

տիր. և յաւրիսնաց քոց յուսուցանես:

դունմայ:

Օ ածուցանեսս դունմայ զաւուրս
արուժե. մինչև փորեացի խորխոր

ատ մեղաւորի:

Ոչ մերժես տիր զժողովուրդ իւր. և
ժառանկու թի իւրոջ առնես անտես

Մինչև դարձցին իրաւունք յարո
արուժի. ընկալցին զնայ ամենեք

անոյք ուղիղեն սրտիւք:

Ոյք յարիցե ընդիս ի վերայ չար
աց. կամ ո՛. հաւասարեացե ինձ ի
երայայնոցիկ. որ գործեն զանաւր

նու թիւն:

Թե ոչ տն աւգնեալեր ինչ փոքրմ
Լսբնակեալերան ճնիմի դժոխս.

Թե ասեի թե ահայս ասանեցան
ոքիմ ողորմութի քոտր. զներին ճ
ստբազում ցաւոց սրտի իմոյ. մի
թարութիւն քո արախառնեցա
ն ճնիմ.

Ի հաւասարեցեքեզ ասթոռան
երեսութե ո՛ւ պատճառեզ վաս
տակ ընդ դեմ հրամանսի:

Արսացան զան ճնարդարոյ. Լզա
նանբիծ պարտաւորառնեին:
Դղև տրապաւենիմ. անձաւգնակ
ան յուսոյ իմոյ:

Հատուցե՛նոցայտր ըստանաւր

նու թե՛նոցայ ըստ չարու թե՛նոցա

յկորանեսցե՛ զնոսայտր անձմեր

Տունքի՛ն Աւրհնու թի. գովու թի. եղաւ թ
երգ թ ագաւոր թ են. քի երկորդ գալրոտեանն

27

Եկայք ցնծասցուք իտր. աղաղ

ակեսցուք առ անձ փրկիչ մեր:

Կանխեսցուք առ աջի նորայ խոստ

ովանու թ բ. սաղմոսիւք աղաղակե

սցուք առնայ:

ԱՅ

մեծե՛ տր թ ագաւոր մեծ

ի վերայ անձ մերկրի:

Ի ճեռս նորայ են անձ տիեզերքերի

րի. և բարձրու թ իք լերանց նորան

Տորայե՛ ծով և նայ արար զնայ. և

ցամաք ձեռք նորայ ստեղծին:

Ե կայք երկիր պագցուք նմայ. ա
կցուք Լլացցուք առաջի ան արա
ր չին մերոյ:

Ե այինքնե տրանձ մեր՝ մեք Ժղսո
ուրդք ձեռին նորայ. Լխաչն արա
ւտի նորայ:

Լ յսաւրեթե ձայնին նորայ լսից
ք. մի խստացուցան եք զսիրտս ձ
եր որպես իդառնութեան:

աւուրն փորձու թե յանսպատի
ու՛ր փորձեցին զիս Կարքն ձեր.
նեցին Լտեսին զգործ սիմ քառ
ասունամ:

Չ անացայ ընդազգին ընդայն մ
կ. և ասացի մի շտմողորեալեն սրտի
ք. և նորայոչ ծանեան զճանապո
րհսիմ :

Որպես երգուայ ի բարկու թե ի մ
ւմ. թե մտցեն նորայ ի հանգիստի.
սաղմոսի գաւի թ. ի ժամատկի զիտա
արնշինեցին
երգ թագաու և թե աննքի գալ ըս
տեան.

դե

Երհնեցեք զտիր յաւր
նու թի ի նոր. աւրհնե
ցեք զտրամ երկիր :

Աւրհնեցեք զտիր և աւրհնեցեք զ
անուն նորայ. աւետարանեցեք ա
թ ըստաւրե զփրկու թի նորայ :

Կատմեցեք իհեթանոսս զփառս
ր. ամժողովուրդք զսքանչելիսնր
ԵՏԵ տրե. աւրհնեայե յոյժ. ահ
արկուե նայիվերայ ամ կոոց:

Լմենայն կուռք հեթանոսաց դ
ե՛լքեն. և տր զերկինս արար:

Կոստովանու թի և վայել չու թի ե
ու աջի նորայ. սրբու թի և մեծ վայ
ել չու թի ի սրբու թե նորայ:

Վատուցեք ան տոհմք. ազանց մա
ուցեք ան զփառս և զպատիւ մատ
ուցեք ան զփառս անուան նորայ:

Ըոք պատարագս և մտեք ի սր
հս նորայ. երկիր պագեք ան ի գաւ
... սոհե

ացնորայնմերկիր

Ասացեքիհեթանոսսթեւորթա
գաւորեաց հաստատեացզաշխար
հզիմիսասանեսցի. և դատիզժողո

վորդսիւրողուլթբ

Ուրախեղիցիներկինք և ցնծասց
եերկիրզուարձասցիծով լրիւիւր
ով. ցնծասցենդաշտք և ամորեինն

Յայնժամցնծասցեննամծառք ա
նդառիյերեսացտեառնզիգայ. և գ

այնայիդատելզերկիր

Դատիզտիեզերս իրաւամբք և զ
ժողովորդսնմճմարտուլթիւրով
Տունք ժբ Սղմսիգաւ եթեթամանակիզիերկիրն հ
մատատեցաւ. կողուլն հեթանոսացեք զալուստն

Ը թագաւորեաց ցնծասցե եր
իր. ուրախեղիցինկղ զիք բազումք
Լ մպեմեգ շուրջե զնովաւ. յիրա
ունս և յարդարու թի ուղ զեայե ա
թոռնորայ:

ուր առաջինորայ գնասցե. այրե
սցե շուրջ զթ շնամիսնորայ:

Երևեցան փայլատակունք նորա
ոիեզերաց. ետես և սասանեցաւ
երկիր:

երինք որպես մում հային յերես
այտն. յերեսացտն ան երկիր:

ատմեսցեն երկինք զարդարու
ինորայ. տեսին ան ժողովուրդք

զփառսնորայ:

Ա մաչեսցեն ամենեքեան որեր
իրպագանեն կոող. և ոյք պարծին

դրաւ շեալս իւրեանց:

Ե ըկիր պագցեն նմայ ամ Կրչա
ակքնորայ. զիլուաւ և ուրախ եղև
իովն. և ցնծասցեն դստերք յուգա

վասն իրաւանց քոցմոր:

Զ իդու բարձրեալե սիվերայ ամ
երկրի. յոյժ բարձրացար ի վերայա

ենայն կոող:

Ոյք սիրեք զմորատեցեք զչարո
թիւն. պահեմոր զան ճինս սրբոցի
րոց. ի ճեռաց մեղաւորի փրկեսցեք

հոսայ:

ոյս ճագեացարդարոց. ուղղոց
սրտիցեղևուրախու թիւն:

Արախ եղերուք արդարք ի տր. իս
տոովան եղերուք յիշատակի սրբո
ւ թեան հորայ:

սաղմոսի գաւեթաւ ւր հնու թեար.

երթ թագաւորու թեանն քի.

Արհնեցեք զտր յաւր հնու թի ի շե
հոր. զի սքանչելի սարար:

րկեաց զնայ աջիւր. և բազուկ
սուրբ իւր:

Գոյց տր զփրկու թիւն իւր. առ

ջի աղգացյայտնեաց զարդարու
թիւն իւր:

3 Իշեացողորմութիւնք իւրով զյա
վք. ճշմարտութիւնք իւրով զտուն
և տեսին ամօ ազ երկրի զփրկութիւն

այմերոյ:

Ա ղաղակեցեք առտօր ամ երկրի
աւրհեսեցեք ցնծացեք և սաղմոս

ասացեք:

Ս աղմոս ասացեք այմերում աւր
հսութիւնք. աւրհսութեամբ ի ճայն

աղմոսաց:

Ի ճայն աւրհսութե կռածոյ փո
ոյ. աւրհսութիւնք ցնծութիւնք. և ի ճայ
ն եղ ջուր փողոյ աղաղակեցեք առ

աջի թագաւորին տն:

իբ

22

ն ուովեսցի ծով իւրով . տիեզերք
լամբնակիչք նորայեզետք ծամի
սհարցեն իմիասին ձեռամբ:

Երինքցն ծասցեն առաջիտն զի
այեհասեալենոր իդատել զերկիր
Ի ատի զայխարհս արդարու թ
ամբ . և զժողովուրդս իւր ուղու թբ

Սասղմոսի դաւիթ .
Կոչումն չեթանոոաց ՂԸ

Թագաւորաց բարկացան
Ե ողովուրդք . որ նստիստիքրովբես
սասանեցաւ երկիր :

ՏՐ Իսիոն մեծե և բարձրեիվեր
այամ ժողովրդոց :

ն ստովանեղիցուք անուանքում
իմ 23

Մեծի. զիահաւոր և սբէ և պատիւ

Թագաւորի զիրաւունս սիրէ:

Դ ու պատրաստեցեր զուղ զուժ
իւն. զիրաւունս և զարդարու թի յա

կորայ դ'ուարարեր:

Բարձրարարեք զտրանձ մեր. եր
կի՛ր պագեք պատուանդանի ոտի

ցնորայ զիսուրբէ:

Մ ովսես և ահարոն երիցունք նոր
այ. սամուել ընդայնոսիկ որկարդա

յին զանուն նորայ:

Կ արդացին առ տրէնայ լսերնոցա
ևսիւնամբոյ խաւսեր ընդ նոսայ:

Այ ահեհին զվկայու թի նորայ. և զ

Հրամանս զորետնոցայ:

Ը Ր ան մեր դուստիրնոցայ. ան
ուքաւիչ լինեիր և վրեժ խնդրիք
րայ ամ գործոցնոցայ:

Ուարձրարարեք զտրան մեր. եր
իր պագեք իլեառն սբ նորայ զի
սուրբէ տրան մեր: շխ

ունքմ խոստովանո Օթի Սաղմոսիդ Օիթ
երգմնայ բաւականու թեան.

Լ զաղակեցեք առ տրան մեր կիր
ճառայեցեք սն ուրախու թբ:

Ի տեք առաջի նորայ ցնծու թբ.
ճաներուք զինայե տրան մեր:

Չ այարար զմեզ և ոչ մեքեաք. մե
ժողովուրդք և խաշնարաւ տինն.

Մ տեք ընդ դրունսն որայ իսոստովան
նու թք. և արհնու թեամբ ընդյար
կսնորայ :

Իս ոստովան եղերուք տն. և արհն
եցեք զանունսն որայ :

Ք աղյրեմր յաւիտեանե ողորմու
թիւնսն որայ. յազգե մինչ և յազգե
Ճմարտու թիսն որայ :

Ճ Տունք. գ. Սաղմոսիդ աւեթ. Սուքի վրատացի ժո
ղովրդեան և մարգարե ոթի ժողովրդեան և կոչու մն
Յ ողորմու թի և յիրաւունսս արհն
եցից զքեզ տր. սաղմոսս ասացից և ի
միտ առից :

Ճ անասարհ անբիծ մինչ և եկեա
ցե առիս. զիգնայի ես յանբծ ու թե

սրտի իմոյ. իմեջ տանս իմոյ:

Ոչ եղի առաջի աչացի մոց իրս ան
իրաւու թե. ոյք առնեին զուրացո
ւ թի ատեցի:

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրներս
ստիւ. իստորեալ յինէն անզգամի
ս. և եսինչոչ փոյթ առնեի:

Որ իսաւսեր գաղտոյ ընկերեիւրմե
զնայ բացե իբաց հալածեի:

Որ ամբարտաւաններ աչաւք և ագ
ս հարտիւ ընդ նմայ և հացոչ ուտեի

Աչքի մի հաւատացեալս երկրի
զինստցին նորայ ընդիս

Որ գնայր ի ճանապարհ ամբիծ.

հայպաշտերզիս:

Ոչքնակեր իմեջ տանսիմոյ որառ-
եր զամարտաւանու թի. որիսաւսե-
զանսիրաւու թի չե՛րյաջողեալեմա-
առաջի աչաց իմոց:

Ընդ առաւաւտս սպանանեի զան-
մեղաւորսերկրի. սատա կեցից իքա-
ղաքի տես զամենեւեան որ գործե-
զանաւրենս յւ թիւն:

Աղաւթ. ուրուկի. երեւանրասցի. առաջի տե-
փոեոցեզննորու ածսվարգայպետու թի գոհու թի

Ճաւ լույաղաւթից իմոյ. աղա-
ակ իմառքեզ եկեսցե. միդա-
ր ճուցաներզերեսս քոյ ինե

3 աւուրնեղուծե իմոյ խոնարհե
գոյ առ իս զուսկն քո. յորում աւուր կ
կարդամ առ քեզ վաղ վաղակի լու
ր ինձ:

Ս պատեցան որպես ծուխ աւուրք
իմ. և ոսկերք իմ որպես խո իւշորաց՞.
Հ արձաւ որպես խոտ և ցամաքեաց
սիրտիմ. մոռացայ ուտել զհացիմ
ի ճայնե հեծուծե իմոյ:

Կ ցեցաւ ոսկրիմ իմ արմինիմ. նմա
նեցայես հաւալասանյան ապատի
Ե ղեես որպես բու յաւերակի տք
նեցայ. և եղեես որպես ճւճ զուկ մի
այն իտանսիս:

Տ Թխատեցին զիս թ՛չնամիք ի
զարհանապազ. և գովիչք իմին և
երդնուին:

Չ մոխիր որպես հաց կերայ. և զ
ըմբելիս իմարտասուք խառնեցի:

Յ Երեսաց բարկու թե սրտմտու թե
եանքո. զի դու բարձրացուցեր և ի
հնարհեցուցեր զիս:

Ա Լուրբիմ որպես հովանի անցի
ն. և ես որպես խոտ. ցամաքեցայ:

Դ ու Խոր յաւիտեան կաս. և յիշա
տակքո յայդե մինչև յազգ:

Դ ու յարուցեալ գթասցիս ի վեր
այս ի ովնի. Ժամանակ գթալոյ նո

րայհասեալեժամ:

Ս աճեցան ծառայքքո ընդքար
նսնորայևիհողնսորայ գթասցին
Երկիցեն հեթանոսք յանուան
քում մե. և ամթագաւորք երկրի
փառացքոց:

Ը Իսե տր զսիովն. և երևեսցի փա
ռաւքիւրովք ինմայ:

Ս այեցաւ նայ յաղաւթս խոնար
հաց. և ոչարհամարհեաց զամ իս
նդրուած սնոցայ:

Գ րեսցի այս յազգ յայլ ժողովու
րդ զորստացեալեալ հնեսցեզմր.
Ս այեցաւ նայ իբարձանց իսրբու

Թե նե իւրմե. տր յերկնից յերկիր

առայեցաւ

Լսել զհեծու թի կապելոց. և ա

ճակել զորդիս մահապարտաց:

Այ ատմել իսիոն զանունսն. և զա

րհնու թիսն որայ յեմ:

Ժողովել ժողովրդոց իմիասին. և

թագաւորաց ծառայելն:

Այ ատասխանս ի տնմայ ի ճանա

արհի զաւրու թե իւրոյ. զնուազո

թի աւուրցիմոց անսային ճ. և մի

աներզիսիկեսաւուրցիմոց. զիյազ

եազգեն ամբբո:

Ի սկզբանե տր զհիմունս երկրի

սատատեցեր. և գործք ձեռաց քոց
երկինքեն:

Նորայանցանեն. և դու կաս և մն
աս յաւիտեան:

Լմենքեան որպես զձոր ձամա
եսցին որպես վերարկուս փոխեսցե
ս զնոսայ և փոխեսցին:

Բայց դու նոյնիսկես. և ամք քո չ
անցանեն. որդիք ծառայից քոց բն
ակեսցեն ինմայ. և զաւակինոցայ
աւիտեան աջողեսցի:

տունք. իգ. Սաղմոսի գաւեթ
վարդայաբետու թիկն ստովանու թեան.

Ճբ

Լըհնե՛այ անձնիմ զտր. և տմ
ոսկերքիմ զանունս քնորայ:

Ա րհնեայ անձնիմ զտր. և միմ
ո-անարզամտուրսնորայ

Ո՛քաւե զմեղսքո. բմ-իշկե զամե
այն հիւանդու թիսքո:

Ո՛ փրկե յապականու թենե զկե
նսքո. պսակե զքեզ ողորմու թբ և
թու թեամբ:

Ո՛ լսու իբարու թենե զցանկու թ
քո. նորոգեսցեորպես արծուոյ զմ
նկու թիւնսքո:

Ա ոնե ողորմու թիս տր. և իրաւո
նս ամենայն զրկելոց:

Ե յոյցտր զճանապարհսիւր մո
սեսի. և որդոցն իշի զկամսիւր:

Թաճողորմաճ հեղի. երկայնա
միտ և բազում ողորմ:

Նիսպառ բարկանայմեզմոր. և ոչ
յաւիտեան պահեոխս:

Նրստմեղացմերոցարարմեզմոր.
ոչ ըստ անաւրենու թե մերում և
ատոյցմեզ:

Ղորպես բարձրեն երկինք յեր
տե. այնպես զաւրացոյցմոր զողորմ
թիիւր ի վրերկուղածացիւրոց:

Որչափ և եռի են արևելք յարևմ
ից. այնպես և եռի արարիմեն զ
անաւրենու թիս մեր:

Որպես գթայ հայր ի վերայորդոց

իւրոց. այնպէս գթասցիտր յերկու
ղածսիւր:

Քինայ գիտաց զստեղծութեան
մեր. և յիշեաց թե՛ և ողեմք:

Մարդոյորայ խոտոյեն ակուրքիւր.
որայ՛ճ աղիկ ի վայրի այնպէս ծաղկե
չնչե ի նմայ և ողմ և ոչե. և ոչ և եր
և ի տեղի նորայ:

Բայց ողորմու թի մնմնայ յակ
տենս յօ ի տնց ի վր երկու զածաց ի
րոց. և արդարու թի նորայ յորդոցմ
նչև յորդիս:

Որպա և են զուխտն նորայ. յիշեն
պատու իրանս նորայ և առնեն զնայ

Ր յերկինս պատրաստեաց ա թ
իւր. արքաու թինորայ ամենեցո
ւն տիրե:

Լ րհնեցեք զտրամ հրշտակ քնր
զաւրք զաւրու թի որառնեք զբան
լսել ճայնի պատգամաց նորայ:

Լ րհնեցեք զտրամ զօրու թի քնր
աշտօնեաք և արարող քկամաց նր

Լ րհնեցեք զտրամ գործ քնորա
դամ տեղիս նորու թինորայ. ավր

եայան ճնիմ զտր տու նքբ. սաղմոսեդա
ի թ եվեաշխարհայ գո

Տ ո թ բարանց. վարդա յպետու թ
չեթանոսաց. առաջի ժողովրեդ. ն

Լ րհնեաան ճնիմ զտր

Ճ Գ

տրամ թիմ մեծեղերյոյժ:

Իս ոստովանու թի և մեծ վայելչո
թի սգեցար. արկարզ լոյս որպեսզ
աւթոց ճգեցեր զերկինս որպես իս
րան. ևյարկարի վերայ ջուրցզ վեր
այյարկանորայ:

Ո՛ղնե յամպսղգնացս իւր. և շրջի
այի վերայ թևոց հողմոց:

Ո՛ արարզ հրշտակս իւր հոգիս. և
պաշտաւնայս իւր ի հուր կիզելոյ:
հաստատեաց զերկիր ի վերայ հա
ստատու թե իւրոյ. զիմի սասանե
ցի յաւիտեան:

Իս որ հք որպես սգեստ վերարկուե
նր. ի վերայ լերանց գնասցեն ջուրք

Կսաստեքում մե փախիցեն. և ի ճ
յնե որոտալոյ քում մե սարսեցեն
Եւ լանեն լեառնանան և ի ջանեն
աշտանան. իտեղի յորհաստատ
եցեր զնոսայ:

Վահման եղեր և ոչանցանեն. և ո
ւս դառնան ի ծածկել զերկիր:

Լռաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծոր
որսիմեջ լերանց գնասցեն ջուրք:

Լրբուցանել զամ գազանս վայր
յայգեսցին ցիւռք ի ծարաւս իւրց

Լնդ թռչունք երկնից բոյնս դից
ս. և ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս

իւրեանց:

ի 7

24

Արբուցանե զլերինս իշտեմար
անացիւրոց. իպտողոյ գործոցիւրոց
լիցիզերկիր:

Բուսուցեր զխոտ իլերինս. զդա
արի ծառայութի մարդկան:

Հաներզհաց յերկրե գինի ուրախ
առնե. եւ զուարթ. և հաց հաստ
ատեզսիրտմարդոյ:

Յագեսցին ծառքնսն. և մայրքն
ի բանանու. զորս դուն տնկեցեր:

Անդթոչունք երկնից ճագս հա
նգեն. և բոյն արագլի՛ ապաւենե նյ

Լերինք բարձունք եղ ջերեաց
վեմք ապաւենք նայպաստակաց:

Լրարեր զլուսին վասն ժամանակի.
արեգակն ծանեալ ժամ մտանելոյ իւրոյ:

Լրարեր զխաւար և եղև գիշեր.
նմայգնանամ գազանքան տառի որիւնքառու ծոց մորն չեն և յափ
ոակեն. և ինչ որ են յայ զկերակուր
իւրեանց:

Կծագելար և ու ժողովին. և իմոր
իս իւրեանց դագար են:

Ելանե մարդ ի գործ սիւր. ի վաս
ակս ճեռացիւրոց մինչ և յերեկոյ:

Ղրպես զիմե ծեն գործ ք. քոմր զա
նեայն ինչ իմաստու թբարարեր.

Եւցաւ երկիրս տաջու ածովք քովք:

Այս ծովն է՝ Լանդորր. իսմայելս

որունք որոչ գոյ թիւ. գազանք մեծ

այն է՝ քլմանունք. իսմայելս աւք գ

նան. վիշապն զոր ստեղծեր իսաղա

լնովաւ:

Ամենեքեանքեզ սպասեն. Եւ որո

տասկերակուրն ոցայ իժամու:

Տաս դուն ոցայ Եկերակրին բանա

ս զձեռնքո. կերակրես զամենեսեա

նկամովք քովք:

Դարձուցանես զերեսսքո՝ ին ոցա

նե Ե ի սոովին. Կանես զհոգի ին ոցա

նե սպակասին Ե ի հողդառնան:

Լ աքե սզոգ իբոև ստանս ասզնոս
այևն որոգե սզերե սսերկրի:

Ե ղիցին փառքն յաւիտեան. տր
ուրախե ղիցի յարարած սիւր:

Ն հայի յերկիր և տայ դողալ սմայ.
մերձ իլերինս և ծխեսցին:

Լ րհնեցի զտր' ի կեանս սիմ. սաղ
ոս ասացիցայիմոյ մինչ և եմես:

Ե աղցրե ղիցի նմայ աւրհնութի ի
մ. և ես ուրախե ղիցի տր:

Ե ալասեսցին մեղաւորք յերկրե և
մբարիչտ. միևս գտցի ի նմայ աւր

հնեայան ճնիմ զտր: ԸԵ
ունք լի ալելուեայ վարդայպետութի. կր
ան լեթանոսս ցլեմարդիկայ բանին. ընդունելուե

Իս ոստոժանեղերուքսն և կարդաց
էք զանուն նորայ. պատմեցէք ի հե

Թանոսսդգործն նորայ:

Ա Կրհնեցէք և սաղմոսասացէք նա
այ. պատմեցէք զամսքանս չելիս նոր
այ. և գովեցարուք յանուն սբ փառ
աց նորայ:

Ո Կրախեղիցին սիրտք այնոց ի կոր
խնդրեն զտր. խնդրեցէք զտր և հզա
կրքեղերուք. խնդրեցէք զերեսս նոր
այ յամ Ժամ:

Յ Ի շեցէք զսքանս չելիս նորայ զորար
ար. զարուեստս և զիրաւունս բերա
նոյ նորայ:

Չ աւակնաբրահամայն ծառայ
նր. որդիք յակովբայ ընտեալ քնր
այինքնե տրանձ մեր. յամ երկրի
են իրաւունք նորայ:

Ի յեաց յաւիտենից զուխտիւր. և
քանն զորպատիրեաց մինչի քամ

Չ ուխտն զորե տրնդ աբրահամ
և զերդումն իւր ընդ սահակայ:
աստատեացառ յակոբ զհրամա
իւր. և առ ի սրաել զուխտիւր յաւի
տենից:

Լ սեճե զտաց զերկիրն քանանու
վիճակ ժառանգու թե ճերոյ:

Չ իեիննորայ թ ուով սակաւք. ն

ուազք և պանտուխաք ինմայ:

Ա նցինսորայ ազգե յազգ. ի թա
գաւորութենե ի ժողովուրդ յայլ:

Ո՛չ ի թողմարդկան մեղանչելնոց
այ. կշտամբեաց զթագաւորն վննց

Մ ի մերձենաք ասե յաւժեայս իմ.
և ի մարգարես ի մ մի մեղանչեք:

Կ՛ոչեաց՝ սով յերկիրնոցայ. զամ զ
աւրութի հացի եբեկ:

Առաքեաց առաջի նոցայր ի ծա
ռաութի վաճառեցաւ յովսեփ:

Իս հսար հարարին ի կապանս զոտս
նր. և՛ անց ընդ երկաթս անձնսնր:

Մ ինչ և եկեսցե բանսորայ. և բան

մն փորձեաց զնայ:

Ը ուրբեաց թագաւորն և ելոյժ զ
այ ի շխանս ժողովրդեանս թող զնյ
ացոյց զնայ տրտանս իւրոյ. ի շխանս
վերայ ամ ստացուածոց իւրոց:

Արատել զի շխանսն ոցայ որպիսի
ն. և զժերսն ցիմաստունս արասցե:

Եմուտ ի սրա ել յեգիպտոս. յակոր
անտրխտեցաւ յերկիր քամայ:

Ը ճեցոյց ժողովուրդ իւր յոյժ. և
աւրացոյց քան զթնշամիս իւր:

Ի արձոյց զսիրտսն ոցայ ատել զ
ժողովուրդ իւր. և նենգել զժառա

յս իւր:

Առաքեաց զմովսեսս ծառայիւր.

և զահարովն ընտրեալիւր:

Ետնոցայ զբանն շանացիւրոց.

և զարուեստսիւր յերկիր քամայ:

Առաքեաց խաւար և խաւարեցոյ

ց զնոսա. զի դառնացուցին զբանն ը

Դարձոյց յարիւն զգետսնոցայ.

և սպանւան ձկունսնոցայ:

Ետաց յերկիրնոցայ գորտ. իշտեմ

արանս թագաւորինոցայ:

Ասաց և եկն շանաճանձ. և մտե

խ ընդ սահմանսնոցայ:

Դորձոյց զանձր և սնոցա իկարկ

ուտ. և հուր յերկիրնց բորբոքեցաւ

Ե Հար զայգիսս և զթ զենիս նոց
սյ. և փյրեաց զամ ծառս սահմա
նաց նոցայ:

Լ սաց և եկն մարախ. և խառնի ճ
զիոչ գոյր թիւ:

Ե կեր զամ խոտ երկրի նոցայ. սպ
ութեաց զամ պտուղ անդոյ նոցայ:

Ե Հար զամ անդրանիկս եգիպտ
ոցոյ. սկիզբն ամ վաստակոյ նոցա.

Ե Հան զնոսայ ոսկով և արծաթո
ւն զոչ գոյր ազգի նոցայ հիւանդ:

Ե Լրախեղ և յեգիպտոս ընդ յելան
նոցայ. զի անկաւ և համն ի վր նց:

Ե փութեաց ամբ հովանի առնել նց.

Իտուե. և Լորով լոյստայրն ցի գիշերի
Իս նդրեցին և եկն լորայմարգ. և Լ
ացիւ երկնից լցոյց զնոսայ:

Լ Լարգ վեմն և բր ղիսեցին ջուրք
և զնացին գետք ընդան ջրդիս:

Յ Իշեաց զբանիւր սբ. որ ընդ աբրա
Համու ծառայի իւրոյ:

Լ Լան զժողովուրդիւր ցնծու թբ
և զ ընտղրեալս իւր ուրախու թբ:

Ե տնոցայ զգաւառս և թանոսա
ց. ի վաստակս ժողովրդոց ժառան
զեցոյց զնոսայ:

Չ Իպա Լեսցեն զ վկայու թիսն որ
այլ զաւրենսն որայ ինդրեսցեն:

արդ ա յ պ ե տ ու թ ի ն չ ար ա յ պ ա շ տ ու թ ի ն Կ ր ե ի ց ա զ Գ ի ն օ

ո ս տ ո վ ա ն Ե ղ Ե ր ու ք մ Է ն
զ ի ք ա ղ ց ր ե . զ ի յ ա Լ ի տ
Ե ա ն Ե ո ղ ո Ր մ ու թ ի ն ք ր ։

Ղ ի ա Լ ս Ե ս ց ի ր զ աւ ր ու թ ի ս մ Է ն . լ ա
լ ի ար ա ս ց ե զ ան մ ա Լ ր Կ ն ու թ ի ս ն ք ր ։

Է ր ա ն ի ո յ ք պ ա Կ ն Ե ն զ ի ր ա Լ ու ն ս .
ա ու ն Ե ն զ ա ր զ ա ր ու թ ի յ ան մ մ ա մ ։

Ի շ Ե ա յ զ մ Ե զ մ ր ը ն զ Կ ա Ճ ո յ ս մ ո ղ
վ ր զ Ե ա ն ք ու մ . Ե ա յ ց ա ր ա յ մ Ե զ ի փ ր
Կ ու թ Ե ա ն ք ու մ ։

Ե ս ց ու ք զ ք ա ղ ց ր ու թ ի ը ն տ ր Ե լ ո ց
ո ց . ու ր ա ի ս Ե ղ ի ց ու ք յ ու ր ա ի ս ու թ ի

ազգիքում. և գովեսցուք մեք իմ առ-
անգու թեանքում:

Մեղաք մեք ընդ հարսնմեր. անաւ-
րինացաք և յանցաք:

Հարքնմեր յեգիպտոս ոչ իմացան
զսքանչելիսքո. և ոչ յիշեցին զբազ-
ում ողորմութիսքո:

Բարկացուցին զքեզ յանցանել-
ն իւրեանց ընդ ծով կարմիր. փրկե-
աց զնոսայ վասն անուան իւր. զի ծա-
նիցեն զ զաւրութիսնորայ:

Սաստեաց ի ծով կարմիր և ցամա-
քեցաւ. առաջնորդեացն ոցայ ընդ
անունդս որպէս ընդ անապատս:

ացոյց զնոսայ՝ ի ճեռաց ատելեա
նոցայ. և փրկեաց զնոսայ ի ճեռաց

Թ շնամեաց նոցայ:

Ե ամ կեաց ծով զնեղի չսնոցայ.

և մի ինոցանե ոչ ապրեցաւ:

աւատացին բանին որայ. և աւր

հնեցին զաւր հնու թիսն որայ:

աղ վաղեցին և մոռացան զգործ

նր. և ոչ անսացին խորհրդոցնր:

անկ: ապան զցանկու թի յանապ

տի. և փորձեցին զամ յանջրդի:

Դ տնոցայ զինն գրուած սնոցայ.

ոտքեաց լիու թի յան ճինսնոցա

արկացուցին զմովսես ի

իբանակիւ զահարովն սբ ան:

Բացաւ երկիր և եկու զդադան.
և ծածկեաց զբանակսն զաբիրոնի
և ուրվառեցաւ ի ժողովսն ոցայ. և
բոցմաշեաց զմեղաւորս:

Արարին որդի իբորեբ. և երկիր
պագին պատկերի և փոխեցին զփա
ռս իւրեանց ինմանու թի որթ ու խ
ռայ կերի:

Մոռացան զանկենարար իւրեա
նց. որարար զմեծամեծս իւր յեգի
պտոս. զսքանչելիս իւր յերկիր քա
ա. և զահիւրի վերակարմիր ծովուն:

Ասաց սատակել զհոսայ թեոչ մո
իդ 28

եւս ընդրեալ կայր առաջի նորայ:

Ի արձաւառաւոր ևանցոյց զբարկո

թիւն. զիմիսատակեցին նորայ:

Լ նարգեցին զերկիրն ցանկալի.

և ոչ հաւատացին բանին նորայ:

րանջեցին իբանակսիւրեանց.

և ոչ լուան ճայնիւն:

ամբարձ զձեռնիւր ի վերայնոց

. հարկանել զնոսա յանապատի.

րուեսցի զաւակնոցայ ընդ հեթ

նոսս. ցրուեսցի զաւակնոցայ ընդ

գաւառս:

ըծեցան նորայ իբելիեգովր. զ

վերան զ զոհեալ և զմեռելոտի:

իե 25

Բարկացուցին զնայ ի գործ սիւ
եանց. յաճախեաց ի վրձնց բեկումն

Ապա եկացնայ իմեջ փենեկ եսգա
հեաց և արգելաւ մահ համարեցա
ւնմայ յարդարու թի ազգե յազգ

ինչ և յաւիտեան:

Բարկացուցին զնայ ի ջուրս հա
առակու թե. չար չարեցաւ մովսե
վանսն ց զի դառնացուցին զոգին
հրամանեաց շրթամբք իւրովք և ո
սատակեցին զազգն զորասացնց տ
իս առնակեցան ընդ հեթանոսս
ուսան զգործ մնոցայ. ծառայեցին
կոողնց և եղևնց ի գայթ ազգու թի

Չ ոհեցին զուստերս և զդաստերս
ըց զիւաց և հեղին արիւնսամբի՛ծ

Լ րիւն ուստերայ և դաստերաց իւ
ց. զոր զոհեցին կոռցնք անանու:

աղախեցաւ երկիր յարենէն ոցա
պղծեցաւ ի գործ ոցն ոցայ. զիպո
ռնկեցան ի գնացս իւրեանց:

Ը արկացաւ սրտմտու թբտր իւ
ա մողովրդեան իւրոյ. և գարշեց
ոյց զմառանգու թի իւր յոյժ:

ա տնեաց զնոսա ի ճեռս և թա
սաց. տիրեցին նց ատելիք իւրց.
Թ շսամիք իւրց նեղեցին զնս. և իս
արհեղեն ի ներքոյ ճեռին ոցա

Բ ազումանգամ փրկեաց զնս. և
նորա դառնացուցին զնայ իխորհ
րդս իւրեանց. և կորացան յանաւ
եհու թե իւրեարց:

Հ այեցաւ տր'ինեղու թիսնոցա. և
լսել ճայնիաղաւ թիցնոցա:

Յ իշեացողուստիւրէզ զ ջացաւ ըս
տբազում ողորմու թե իւրում. ետ
նոսա իգ թու թիս առաջի ամ գեր
ացնոցայ:

Վ րկեայ զմեզ տրամեւր. և մողոր
եայ զմեզ իհե թանոսաց:

Իս ոստովանեղիցուքանուան քու
սբոյւպարծեսցուք յօրհնու թիս ք

Լ րհնեալ տրամօ՛րի յիշի յաւիտեա
նս յաւիտենից:

Լ ասասցե՛ ամ Ժողովուրդ • եղից
ի եղիցի:

տունք • Եֿ • կանոնս գործնայս • Ե • սաղմոս
• Ժ • Ե • տունս • Ե • Ժ • Գ

աղաւթ քեղեկիայի արքայի

Ը ս ասացի ի վերանալ
յիսենաւուրցի մոց • Թ
գնացի ես ի դրունս դմ ոխոց:

Ժ ողի զամ զյետիսիմ և ասացի
Ե ալ ոչ տեսից զփրկու թի մոնյեր
իսկենդանեց և ոչ ևս տեսից զմա
Գ ն բնանչաւ քիւրովք հանդերձ
Ե ա կասեցայես յազգայտոհմեիմ

մե. այսու հետև թողի լիքի զամ զ
կեանսիմ:

Եւ զգնաց մեկնեաց յինէն հոգի
իմ. որպէս զայն որ քակե զտաղաւա
ր. և եղէ ես որպէս զոստայն սատա
րացմերձի հատանել:

Յ աւուր յանմիկ մատնեցայ ես յա
ռաւաւտե որպիսի ձեռս առիւծ ու
այնպէս խորտակեաց մանտրեաց
զոսկերսիմ. զի յառաւաւտեմինչև
իգիշեր մատնեցայ:

Որպէս ծիծառն այնպէս ճիճեց
ի. որպէս զաղաւնի այնպէս մնչեց
իզինուաղեցինաչքիմ խտեսանելո

այեցայ ՚ի բարձունս առ տր ան
որ փրկեաց զիս և փարատեցոյց
զցաւսանձին իմոյ:

Ր փասնայսորիկ պատմեցաւ քե
զարթուցեր զանձն իմ. դարձուց
զհոգի իմ մի թարեցաւ և կեցի:
Հայ ՚ի սաղաղու թի դարձաւ դ
անու թի իմ. փրկեցեր զանձն իմ զ
ի կորեայց. և ընկեցեր յետոյ զամ
զմեղս իմ:

Ս ի ոչ թե որի դժոխս են ի սոստով
առնին առ քեզ. և ոչ մեռեալք օր
եսցեն զքեզ և ոչ յուսացին ի ճշմ
աւ թի սքանձքեն. որ ի ջանեն ի դ
ժոխս

Այլ կենդանիքս արհեստցուք զ
քեզ տրորպէ՛ս և եսս՝ այսու և ետև
անկուհասճնայց. որպատմեսցեն զա
րդարու թիս քո տր փրկու թե իմոյ:

Ես ոչ ևս դադարեցից արհեստ
զքեզ յարհեսու թիս որ. զամաւուր
ս կենաց իմոյ յանդիման տաճար

իդաստուծոյ:

Վնիգի շերի և հոռու ընջեան և յամժամու և
աւսելմեզ բանտն զտրաղ չ
Վն չանկանելոյ մեզի փորձու թի որում ոչ կարեմք չա
նդուր թե չարին զտր. Վն ամբի ծեւանատապարա
տկալմեզ առաջի աւաւորատենի քնի. զտր չ:
Վն առաջնորդելոյ մեզին աւաւանգի ստկենա
ցան վաղձանից զտրաղ չ.
Վն արժանի լինելոյ մեզ վեինկոյ մանն և
երկնից ար. քայու թե. զտր չ:
Վն հոգոցն հանգոց. և ևս միաբանս. զանձինս մեր

ԲԵՆԵԿԵՅԱՆ ԵՆԵՆԵՅԱՆ: ԸԳ
 ԿՆԵՆԵՅԱՆ ՀԵԹՄԱՆՈՒՄԱԳՅՈՒ

ՈՍՏՈՎԱՆՆԵՂԵՐՈՒՔ ԻՆՆՈՒ

ԳԻ ՔԱՂՉՐԵՂԻՅԱԼԻՄԵ
 ԱՆՆԵՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆՈՐԱ:

ԱՍԱՍԵՆՎԻՐԿԵԱՂՔ ԻՆՆՈՒ. ՂՈՐՍ ՎԻՐԿ
 ԵԱԳ ԻՃԵՌԱԳ ԹՇՆԱՄՈՅՆ:

ԱՄԳԱԼԱՌԱԳԺՈՂՈՎԵԱԳԶՆՈՍԱ
 ՈՒԼԵՆԻԳ ԵՅԱՐԼԱՄԻԳ ԻԿԻԼՍԻԼՍՈՅ

Եւ ի ծովն :

Մ ոլորեցան նոքա . ի անապատի ա
նջրդ ի ճանապարհի . քաղաք բնակո
ւթեան ոչ գտին :

Ք աղցան և ծարաւ եցան և անձինս
քնոցա ի նոսին նուաղեցին :

Ա ղաղակեցին առ տօր ի նեղու թե
ի ըց . ի վր շտացնոցա փրկեաց զնս :

Ա ուաջնորդեացնոցայ ի ճանապ
արհ ուղիղ . զի երթ իցեն ի քաղաք բ
նակու թե իւրեանց :

Իս ոստովանեղիցին տնողորմու թե
յնրս քանչե լեացնրորդ ի քմարդկանս :

Չ ի յայգեցոյց զանձինս քաղցե

յս լեզան ճինս կարաւ տեալս լիար
ար բարու թբ:

Այքնս տեին իխաւարի և իստուե
մահու կապեալն ին յաղքատու
թե որպես զերկաթ:

Չի դառնացուցին զբաննսն յ. և զ
որ հոգիս բարձրելոյն բարկացուցին
հնարհեղեն իցաւոցս իրտքնց տկ
ռայան և ոչ յքերորո գներնոցա:

Չաղակեցին առ տրինեղու թե
ց. ի վր յտայնոցա եհան զնոսա:
րկեաց զնոսա իխաւարե և իստո
ռաց մահու և իսզեաց զկապանս
նոցայ:

Իս ոստովանեղիցին տն ողորմութե
ցնր. սքանչելաղնրորդիքմարդկան

Չի փշրեաց զդրունս պղ ըն ճիս
և զնիգս երկաթիս խորտակեաց:

Ա ւզնեացնոցա ի ճանապարհ
անաւրենութե իւրց. զի վասն մե
աց իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ:

Յ ամ կերակրոցգարշեին սիրտքն
մեր ճեցան մինչև ի դրունս մահու

Ա զաղակեցին առ տրինեղութե
իւրց. ի վիշտացնց ապրեցոյց զնս:

Ա ուաքեաց զբան իւր և բժշկեաց
զնոսա և փրկեաց զնոսա յապական

ութե իւրեանց:

առատովանեղիցին տնողորմու թե
նր. սքանչելեացն որդիք մարդկն
ատուցեն նմայ պատարագ աւ
հնու թե. և պատմեցեն զգործս
նորա ցնծու թբ:

Որքիջանեին իծով նաւովք. և ա
եին զգործս իջուրրս բազումս:

Որքայտեսին զգործս տն. և զսքա
նչելիս նորա. իխորսանդրնդոց:

Լսացեյարեաւ հողմն և մրրիկ.
և բարձրացան ալիքնորայ:

Որքանեին յերկինս և իջանեին յա
րունս. և անձինքնոցա յանձինս
իւրեանց մաշեցան:

Կոռփեցանսասանեցանոպարբեա
լքեամիմաստու թինոցայրնկլանս

Աղաղակեցին առտր ինեղու թե
իւրց. իվր շտացնոցակեցոյց զնոսա

Դարձոյցզմրրիկնյ՝ դս. ևղաղար
եցինալիքնր. ուրախեղենզիդադա
րեցին. ևառաջնորդեացնց. ինա

ահանգիստկամացիւրեանց:

Իսոստովանեղիցինտնողորմու թե
ցնրսքանչելեացնրորդիքմարդկան

Բարձրարասցենզնյ իժողովս
ողովրդոց. ևյաթոռս ծերոցաւրհն

եսցենզնայ:

Չիդարձոյցզգետս իցամաք. և

նացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ:

Ղարազերկիրն պտղաբերյալ տա
ողուկս. վնչարու թեբնակչացն ոցա

Ղարազանապատն ի ճահի ճսջո
ց. և զերկիրն ծարաւուտ ի գնացս

ջուրց:

Ղնակեցոյց ի նմա քաղցեալս. և շ
եւսցենք քաղաք բնակու թե իւրնց.

արեցին արտս և տնկեցին այգի

արարին պտուղարմտաց իւրենց

ւրհնեաց զնս բազմացանյոյժ

անասունքն ոցա ոչնուազեցան:

Ղաղեցան նոքա և չարչարեցա

նեղու թե չարեաց և ի վիշտաց:

Ե կն անարդու թի ի վերա ի շխան
ացնոցա. մոլորեցոյց զնոսայյան աս
ատի. և ոչ ի ճանապարհի :

Ա ւզնեաց տնան կինյա դքատու
թե առաջնորդեաց որպես խաչին
ազգինոցայ :

Տ եսցեն ուղի դք և ուրախեղ իցին. և
ամանաւրեն խցցեզբերան իւր :

Ո վե ի մաստուն որպա հեսցեզայս.
Լ ի միտառցեցողորմութիս ան :

Ճե առնք . Խբ . աւրհնութի սաղմոսացի
ւիթ շարչարանքն քի

ատրաստեսիրտ. իմանձ պ
ատրաստեսիրտ իմաւրհ
ել և սաղմոս ասել քեզ փառ
իե

աւքիմ ուլք:

Չարթիք փառքիմ զարթիք սա
Նոսիւք և արհնուլթ բ. և Եսզարթ
Եայց առաւաւտու:

ոստովանեղեցքեզիմ ողովուրդս
ը և սաղմոս ասացիցքեզ յազինս:

Եծեղ և մինչև յերկինս ողորմու
իքոմինչև յամպս Ճյմտուլթիքո:

Չարձր լերմինչև յերկինս անծ. յ
ամենայն երկրի են փառք քո:

Որպես փրկեցան սիրելիք քո. կեց
ոյաջովքո և լուրմեզ:

Տխաւսեցաւ իսրբուլթ ե իւր
բարձրեղեցբաժանեցայց զսիւ

իզ:

քիմ. և զհոյիտսյարկաց չափեցից:

Ի մեզ աղայադ. ի մե մանասե եփր
եմ հզաւրիչ գլխոյիմ ոյ:

Յ ուղայ թագաւորիմ. մովաբ աւա
զան յուսոյիմ ոյ:

Յ եդովմե ուղ ղեցից զգնացսիմ. և
իսն ալլազգիք հնազանդեղեն:

Ո՛տարցե զիսիք աղաք ամուր. կամ
ո՛ առաջնդ եցեիսն մինչ և յեդովմե:

Թե ոչ դու անձորմերձ եցեր զմեզ.
և ոչ էլ երանձընդ զաւրսմեր:

Տ ուր մեզ աւգնու թի ինեղու թե.
զիսուտեփր կու թի մարդոյ:

Ա Տ վարասցուք զզաւրու թի.

այամօ թարասցե զթ չնամհամեր
տունք ք քիկատարածասղմոսիդաւեթ Ճր
յաղթուլթի. քի:

Լ Տ աւրհնուլթե իմոյմի լոե՛ր
իբերանմեղաւորի. բերաննենգա
ւորի բացաւիվերայիմ:

աւսեցանզինենլեղուաւնենգա
որաւք. ևբանիւք ատելուլթբպաշ
արեցինզիս:

արտեան ընդիս՝ իտարապարտ
ւց. փոխանակսիրոյիմոյ մատնեին
զիս. այլես յաղաւթս կայի:

ատուցինին ճ չարփոխանակըն
բարւոյ. ատելուլթի փոխանակսի
րոյիմոյ:

Կացոյի վերանորայմեղաւոր. սաս
անայկացցե ընդաջմենորայ:

Ի դատաստանե իւրմե ելցե դատ
ապարտեալ. և աղաւթ քնորա իմեղ
սդար ճցին:

Եղիցին աւուրքնորանսուազ. և զա
յցե լուսթինորա զայնայք տարցին:

Եղիցին որդիքնորայորբ. և կինսո
րայ այրի. սահեսցին փոփոխեսցին
որդիքնորայ մուրողք եղիցին և ելց
են ի բնակուսթենե իւրեանց:

Քննեսցե փոխատու զամին չսնրա
փշտակիցեն. տարք զվաստակսնր
Ս ի գտցի աւգնականս մաւ և միոքող

որմեսցիի վերա որբոցնորայ:
Եղիցին որդիքն ի սատակումն.
Ե. յազգե ջնջեսցիանուննորա:
Ի) Եսցին մեղք հարցնր առաջի
ն. Ե մեղք մաւրնորա միջնջեսցին
Ե եղիցին առաջի տն յսմ Ժամ:
Վատակեսցի յերկրե յիշատակնր
ոխանակ զի ոչ յիշեացառնելողոր
մու թիւն:

Վալածեաց զայրաղքատ և զտնա
կսպանննել զայնոր խոնր հե սրտիւ
Վիրեաց զանեծս և ելցեն մառչկա
Ե ցաւ զաւր հնու թի հեռի եղիցի
նմանե:

Չ գեցաւ զանեծս որպէս Հանդ
երձ. մտցե որպէս ջուր ի փորն որա.
որպէս ճեթ ընդ ոսկերսն որայ:

Եղիցին մառնայ Հանդերձ զի ազա
նի. ունի գաւտի որա՞ծ ե Հանապազ ը
նդ մեջ իւր:

Այս գործ ե այն ոցիկ. որ չարախա
ւսկային զինեկն առ տօր. և ոյք խաւսե
ին չարզան ճնեիմ ե:

Այլ դու տօր տօր արայ ընդ ի սրստան
ուանքում զի քաղցրե ողորմ թիք ուի
րկե ազիս զի աղքատ և տնանկե մես

Սիրտիմ խոռոչեցաւ ի փորի իմում.
և եղեես որպէս ստուեր ի խոռոսա փել

մում պակասեցայ և թաւ թափեց
այորպէս մարախ:

Զ ունքի մտկարացան ի պահոց և
մարմինս այլա գունեաց յիւղոյ:

Եղեն սնախատնոցատեսին զիս.
և շարժեցին զգլուխս իւրեանց:

Լւգնեա ինչ մորան իմ. և փրկեա
զիս ըստողորմութեքում:

Զ անիցեն զի ձեռնքոայսն. և դու
մորարարեր զայս:

Երբայ անիծանեն և դու ւաւրհն
սցեն. ոյք յարուցեալ են ի վերայ իմ
սմաւթ կրեսցեն. այլ ծառաքող ուր
ախեղիցի իքեզ:

Չ գեցցին զամալ թ. որ չարախա
ակային զան ճնեի մմե. և արկցեն ո
րպս կրկնոց զամ. թ իրցողիւրեամբք.

Ա յլեսիս ստոյանս եղեցառ. մոր յոյ
մ բերանով իմով. իմեջ բազմաշար
հնեցից զքեզ:

Չ իեկացնայրն դաջմե տնանկիս
փրկել զիս յանցանե. ոյք հալածե
ն զան ճնեի մ:

Ճ թ. ոտնքի ինկատարած սաղմոսի դաւե թ
վարդայ պետու թե: քի:

Ա սացմորցմոր իմնիստրն դաջմե
իմե. միես չեղից զթ շնամիսքո պա
տուան դան ոտիցքոց:

Գ աւազան զաւրու թե առաքես

քեզ տրիսիովնե. և տիրեսցես դո

ւիմեջ թխամեացքոց:

նդ քեզ եին ձսկի զբնաւուրց զաւ

ւ թեցի վայելչու թի սրբոց քոց

որգանդեյառաջ քան զարուսեակ

ծնեայ զքեզ:

որդու աւտրեոչ և սզ զասցի թե

ուեսքա հանաւ յաւիտն ըստ կարգ

եւ թիսեդ եկի և տրրնդ աջմեքումե

որտակեսցի յաւուրբարկու թեզ

ազաւորս դատիզ հեթանոսս և բ

զում առնեզ հարուած սև խորտա

կեսցեզ զլուխ սբազմացյերկրի:

Չուխսի ձանապարհի արբուսց

Եվսայսորիկբարձրարացեղգլուխա

տունք՝ զալե լուծա յալե լուծա յ...
յաղաքս սքանչե լեացնայ

ՃԺ

ոստովանեղեցքեզտր
բոլորովսրտիւհմովիխ
որհուրդս ուղղոցիժո

ղովուրդս մեծեն գործքտն. և քննե
այեն յամի կամ քնորայ:

Իս ոստովանութիւ վայել չու թիեն
գործքնորա. արդարութիւնորայմն
ա. յաւիտեանս յաւիտենից:

3 Իշատակարար սքանչե լեացիւր
ոց ուղղոց. ողորմած գթած ետր կե
րակուրտայ երկուղածացիւրոց:

3 Իլեաց յաւիտենից զուխտիւր զ

աւրու թի գործոց իւրոց պատուի
րեաց ժողովրդեան իւրում:

այնոցայլ ժառանգու թի հեթ
նոսաց. և գործք ձեռացն որայար
դարու թի և իրաւունքն:

աւատարիմնն յամի պատուիրա
քնորա հաստատեալնն յաւիտե
նս յաւիտենն իցարարեալնն ճշմա
րտու թի և ուղու թի:

րկու թի առաքեացտր ժողովրդ
անն իւրում. պատուիրեաց յաւիտ
անս յաւիտենն իցողութիւն իւրս և ա
հեղեանունն որայ:

կի զբն զգաւնու թի եւ ի կղիւղտնի

Մաստուլ թի բարիամենեցունորառ
սենցնաւաւրհնու թի նորայ մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից:

ՃԻՄ ատենք ըսալէ լուալիվերա յապաշխարու թեանգեա
յեզաքարիայ նրժողովրդեանն. կոչումնս

Երանեալեայրորերկնչի իտե. զպ
ատուիրանս նորանայ կամի յոյժ:

Հ զաւրեղիցի յերկրի զաւակնորա
Լազգուղ զոց աւրհնեսցի:

Վի առք Լմեծ ու թի են իտան նորա
արդարու թի նր յաւիտես յաւիտեց

Ժ ագեացի իսաւար լոյսուղ զոցող
որմած. գթած Լարդարեմոր:

Ք աղցր այր ողորմի Լտայ Վոխ. յաւ
րինեզբանս իւր իդատաստանի զիյ

աւիտեան նայ միսասանեսցի:
 Ի շատակ յաւինցեղիցի արդար Ի
 համբաւեչար ենայ միերկիցե:
 յատրաստեսիրտն ըյուսալառանձ
 աստատեալեսիրտն ը ենամիեր
 հցե մինչև տեսցե զթշնամիսիւր:
 Վիտեացե տաղքատաց արդար
 թիւն ը մնայաւիտն սյաւնիցեղ
 ջեւրն ը բարձրեղիցի փառաւք:
 Եղաւորն տեսցե և բարկասցի զա
 մունսիւր կրճտեսցե և հալեսցի և
 ցանկու թիմեղաւորաց կորիցե:

տունք թալե լուեայ

նործող ըրդեան վարդա յաւետու թե

ՃԺԲ

Լըհնեցեք մանկունք զտր. և աւ

ըհսեցեք զանունսն:

Եղիցի անունսն արհսեալ յայս
մհետե մինչև յաւիտեան:

3 արևելից մինչև իմուտս արևու
արհսեալ անունսն:

Բարձրե ի վերայ մ ազգաց տր
և յերկինս են փառքն որայ:

Ով ետպտրամ մերի բարձնս. բնակ
ելև զիսոն ըհստեսան եերկն ի յերկր

արուցանե զաղքատս յերկեբա
րձրառնե զտառապելս յաղբեաց:

Տստուցանե զնոսա ի շխանս. ընդ
ի շխանս մողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանե զամուլն ի տան
ուրախամիտոպ մայրորդոց բերկրե

ՄԳ Երևան քաղաքի լուսին
Նորմոզդի զեան յաւժարու թիս

Եւ լանելն ի լիյե գիպտոսն տանն
սկորայի մոզոզրդէնեայ լազգաց.

Եւ զԼեւոնաստան սրբու թիւնորայ.
Եւ ին ի խանու թիւննորայ:

Եւ ուն տես Եւ փախեաւ. Եւ յորդան
ան անդրէն դարձաւ:

Երինք ցնծացեն որպես խոյք
Եւ յորք. որպես գառինս մազեաց:

Եւ ինքեզ զոյգո՛ տեսեր Եւ փախե
ո կամ զու յորդանան զի դարձար
անդրէն

Երինք ցնծացեք որպես խոյք Եւ
Եւ յորք. որպես գառինս մաքեաց:

Երեսացան սասանեցաւ Երկիր.

յերեսաց անյակորայ :

Ո՛ղարձոյցզ վեմնիվտակս ջուրց .

և զապառածն յաղբերակունս :

Միմեզ տրմիմեզ . այլանուան քուս

տուրզ փառս . վասն ողորմութե և ճ

շմարտութե քում

Միերբեքասացեն իհեթ անոսս .

թե ուրեանճնոցայ :

Աճմեր յերկինս և երկրի . զան

զորին չկամեցաւ և արար :

Կուռք հեթ անոսաց ոսկի և արծա

թե նձեռագործ քենորդոց մղկան

Բերանունին և ոչ խաւսին . աչսո

ւնին և ոչ տեսանեն :

Լ կան ջստուհիս և ոչ լսեն. ուն ջստ
հիս և ոչ հոռտոտեն:

Զ եռստուհիս և ոչ շալ շափեն ոտս՝ ո
սիս և ոչ գնան. և ոչ գոյք արբատ ի կ
ոկոր դսնոցայ:

Շ մաննոց անդիցին ոյք արարին
նս. անք ոյք յոսացեալ են ինոսա:

Տ ուն ի լի յոսացաւ ի տր. աւգնակ
անրն դունելի ենոցայ:

Տ ուն ահարոն ի յոսացաւ ի տր. ա
ւգնական ընկերելի ենոցայ:

Տ րկեղած քմն յոսացան ի տր. աւ
գնական և փրկիչ ենոցայ:

Տ ի շեաց զմեզ տր և աւրհնեաց զմե

Չ. ԿԱՐԿՆԵԱԳՄՐՉԱՌՈՆՆՆ ԻՂԻ. ԿԱՐԿ
ՆԵԱԳՄՐՉԱՌՈՆՆՆԱԿԱՐՈՎՆԻ.

Ա ԿՐԿՆԵԱԳՄՐՉԵՐԿԵՂԱԾՍԻԼՐ. Չ
ՎՈՔՐԿՈՆՍԱԼԳՄԵԾԱՄԵԾՍ.

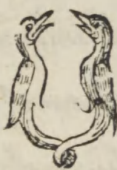
Յ ԿԱԵՂԳԵ ԻՃԵՂՄՐ ԻՃԵՂԼՅՈՐԴԻՍ
ՃԵՐ

Ա ԿՐԿՆԵԱՂԵՔԴՈՒՔ ԻՄԻՆ. ՈՐԱՐԱՐ
ՉԵՐԿԻՆՍԱԼԳԵՐԿԻՐ.

Ե ՐԿԻՆՔ ԵՐԿՆԻԳ ՄՆԵՆ. ԼԳԵՐԿԻՐՍ
ԵՄՈՐԴՈԳ ՄԱՐԴԿԱՆ.

Ո ՆԹԻՆՄԵՌԵԱՂՔ ԿԱՐԿՆԵՍԳԵՆՉՔ
ԵՂ. ԼՈՂԱՄՔ ՈՐԻՉԱՆԵՆ ԻԴԺՈՒՍ.

Ա ՂԿԵՆԴԱՆԻՔՍՈՐԿՆԵՍԳՈՒՔԳՔԵ
ՉՄՐՅԱՅՄ ԿԵՄԻՆՆԶԼՅԱՆ ԻՄԵԱՆ.

տունքիդ ալելուիայս նորն ՃԺ Դ
 Ժողովրդեանն կատարում

իր եցի զիլուիցե տր զ
 ճայն աղաւթից իմո

Իսոն արհեցոյց առ իս զունկն իւր և
 եսաւ ուրս իմ կարդացի առնայ.

Երջեցան զին և երկունք մահու և
 վշտք դմոխոց գտին զիս.

Նեղու թի և զան ճկու թի գտի և
 զանուն տն կարդացի:

Ոտր փրկեայ զան ճնիմ. ողորմա
 ծ անծմեր. ողորմի և պահե զտղայս

Ես իսոն արհեղեւ տր կեցոյց զիս. դ
 ար ճան ճնիմ ի հանգիստ քո զի տր
 աւգնեացին ճ:

Վի րկեաց զան ճնիմ իմա հուանե զ
աչս իմ յարտասուաց զոտս իմ իգա
յթագղու թենե. հա ճոյ եղեցառա

ջիւնն երկրի կենդանեաց:

ՃԺԵ տունք. Գ. ալ էլուհայ:
կոչումն Հեթանոսաց:

Հաւատացի զոր Եխաւսեցայ. և ես
խոնարհ եղեյոյժ:

Եսասաց ի զարմանալիմ ում. թե
ամ մարդ սուտե:

Ձինչ տաց տրիտուրմն. ընդամ
ենայնի զոր Ետին ճ:

Բաժակ փրկու թե ընկալայց. և
զանունն կարդացի:

Ձաղալ թսիմ մն տաց. առաջի

ամ Ժողովրդեան նորա:

Ա տառուականն առաջի ան մահ

իւրոց. ո՛ւրեւս Ժողովրդեմ. Ժ

առայլորդի աղախնոյ քո:

Տ առեր զկապանսիմ քեզ մատուց

ոց. պատարագ աւրհնութե և զան

ունան կարդացից:

Չ աղաւթսիմ ան տաց առաջի

ամ Ժողովրդեան նորայ. ի գաւիթս

տան ան և իմեջ քոյերուս աղեմ:

Տ Ի տունք ք. աւել լուեայ.

յ աղթութի ըստայ յաջուն.

Ա ւրհնեցեք զտրամ ազիսք. գով

եցեք զնայ ամ Ժողովուրդք:

Չ աւրասցի յողորմութիս ի վրմե

րՃ շմարտու թիտն մնասցեյ՝ իտեն
ՃԺԵ ^{տուն քբալելու հայ}
^{պատլաճ ք մնրստն յներգործու թե}

Խոստովանեղերու քմն զիբարիեզ
Իյաւիտեանե ողորմու թինորա:

Ասասցե տուն ի շիզիբարեզ իյաւ

Ասասցե տուն ահարովն ի շիբոա
Իեզ իյաւիտեանե ողորմու թինր:

Ասասցեն երկեղաճ քմն զիբրիե
Ինեղու թե կարդացի առտր. և լու
աւ ինձ յանդոյրր.

ՏՐԵ Իմ աւգնական և ես ոչ երկե
աց. զիարասցե ինձ մարդ.

ՏՐԵ Իմ աւգնական և ես տեսիցզ
Թչնամիսիմ.

Եւ արիւն յուսալիւմը քան յուսալի
արդիկ բարիւն յուսալիւմը քան յու
սալ յիշխանս:

Լ մենայն ազինք շրջեցան զինև
և անուամբն յաղթեցիցնոցայ
ըջելով շրջեցան զինև և պաշար
ցին զիս իմիասին. և անուամբն
վանեցիցնոսայ:

Եւ շրջեցան զինև որպես մեղուք վառ
ցան բորբոքան որպես փուշքի հուր
և անուամբն մերժեցիցնոսա:

Ի մերժելն իմում զրդուեցաւ եղեմ
ըճի գլորել. և տրիմրն կալաւ զիս:

Չ աւրուծի իմ աւգնուծի իմ տր

Լեղևին ճիփրկու թի:

2 այնցն ծու թե փրկու թե. իյարկ
ս արդարոց:

Ա ջանարար զաւրու թի. աջանբ
արձրարար զիս աջանարար զըլ թի

Ո չմեռայց այլ կեցից. Լպատմեց
ից զգործսն:

Իս րատելով խրատեաց զիս տր. Լի
մահոչմանեաց:

Բ աջեքին ճգրունս արդարու թե
զիմտիցրն դայն Լիս ստվանեղեցմն

Ա յսդուռնսն. Լարդարք մտան
են ընդ սայ:

Իս ոստովանեղեցքե զտր. զիլուար

Ինչ. և եղեր ինչ ի փրկու թի:

Եմն զորանս արգեցին շինող քնն
այեղև գլուխանս կեայ:

Պատեն եղև այս. և ե սքանչելի առ
աջիաչաց մերոց:

Լյաւրեզորարար տր. եկայք ցն
ասցուք և ուրախ եղիցուք իսմայ.

Պատրկեա ո' տրառ աջնորդեայ
և րհնել որգալոցդես յանուանս տն

և արհնեցաք զքեզ տանե տն.

Րանձմեր երևեցաւ մեզ. արար
տաւնս ուրախութե. կախեաւ մ

ինչև յանկիւնս սեղանոյն.

Ը Տ իմեսդուխոստովանեղեց

քեզ. անձի մեսդու և բարձրարարից

զքեզ.

Խոստովանեղեցքեզ անդիլուարի
հա. և եղերին հիփրկու թի.

Խոստովանեղերուք անց զիբարիե.
զիյաւիտեանե ողորմու թի հնորայ.

տունք հրկու վեսայս ան. ալէլուիայ
ալէլուիայ պանդրխտու թե

րանեալենամբիծքի
Ճանապարհի. և ոյք
գնան յաւրենստն.

Երանի ոյք քննեն զվկաու թի հնր
բողորովսրտի և իւրցիսն դրեսցեն զնա
Ոչ թե ոյք գործեն զանր ենու թի.
ի Ճանապարհն սորագնասցեն:

ուպատուիրեցեր զպատուիրա
նսքո. ի պահել ինչ յոյժ:

Եթե յաջողեալ էին ինչ ի ճնա
հքիմ պահել ինչ զարդը թիսքո
այնժամեստ չամ աչեի. զգուշան
ալ ինչ ի պատուիրանսքո:

ոստովանեղէցքե զմր բոլորովսր
իւրիմով. որպէս ուսայց զիրաւունս
արդարու թեքո:

Իրաւունսքո պահեցի. մի թող
ուր զիս մինչ իսպառ

ւող զեցե երիտասարդ յճան
պարհս իւրայ ի պահել զբանսքո
Երբ որովսր աիւրիմով ինչ դրեցի զք

Եղմիմերժերդիսիպատուիրնցքոյ

Իսրտիիմում թագուցիզբանսքո
որպեսզիմիմեղայց քեզ.

Աւրհնեալս դուտր. ուսոյ ինձզա
րդարու թիս քո:

Երթամբքիմովք պատմեցից. զա
մենայն իրաւունս բերանոյ քո:

Ձճանապարհսվկաու թեցքոց
զուարճացաոյ յամիմեծ ու թես:

Իպատուիրանսքո հոգացա. ևզգ
ուշացա իճանապարհսքո:

Ձ իրաւունսքո խաւսեցա. ևոչս
ոռացազբանս քո:

Հատոյճ առաիքում զիկեցից. ևպ

ահեցից զբանսքո:

Չարթոյ զաչսիմ. և նայեցայց ի
սքանչելիս աւրինաց քոց:

անդուխտեմես յերկրի. միթազ
ցաներ յինեն զպատուիրանսքո:

ափաքեացան ճնիմ. իցանկալի
նձ յիրաւունսքո յամժամ:

աստեցերամբարտաւանից. ան
եալ ոյք խոտորեցան իպատուի

րանաց քոց:

բացարա յինեն զնախատինս և
սրհամարհարնս զիզ վկաուլթիս

քոննդրեցի:

անզինստանի շխանք և չարախ

աւսեիւզիւնէն. այլ ծառաքո խորհ
եր յիրաւունսքո:

Ձիվկառլ թիքո խաւսքիմէիւ. և
խորհուրդքիմ յարդարու թիքո:

Մեր ճեցաւան ճնիմի հողտր կեց
զիս ըստբանսիքում:

Ձճնապրհսիմ պատմեցիցքե
և լուարիւն ճուսոյիւն ճզադրլ թիսք:

Ձճնապրհս արդրու թեցքոցի
աստնարազիս և քնցիոյ զսքանելիս:

Տքնեցաւան ճնիմ առի ճանճրա
նայ. հաստատեալ զիս իբանսքո:

Ձճանապարհս մեղացիբայա
ա յիւնէն. և յաւրեանսքո ողորմեցիւն:

Չ Ընապրհս ճշմարտութեքոր
որեցիւզիրաւնսքոես ոչմոռացա
երձեցաեսիվկաութիսքո. տրմի
յամաւթառներ զիս:

Չ Ըանապարհս պատուիրանցքո
նթացազիանդորրարրսրտիւմո
ւրենսգետարազիստրիճնապր
սիր. անցքցլինդցիցզնամմմ
մաստնարազիստրւքնցիցզ. րե
քոկւլհցիցզնաբլրոսրտիւմով
ոաջնորդեաինձիչաւիղսպտո
րանցքոցզիրնդնոսա հաճեցա:
ոնարհեցոզիսրտիմիվկաութի
սքո. ւմի՛յազաւութիւնս:

Դարձոյզաչսիմզիմիտեսիցզնա
նրու՛թի. իճանապարհսք կեցոյզիս
Հաստատեաճառախիքում. զբան

քոյերկիւղքո:

Հանյինենցնախատինս. զորեկա
րծեիզիդատաստանք քոքաղցրեն

Ահա ցանկացապատուիրանաց
քոց. յարդարու՛թեքում կեցոյզիս:

Եկեսցես իվերա իմողորմու՛թիքո.
Լփրկու՛թիքորստբանիքում:

Տացապատասխանի ոյքնախատե
նզիսբանիւքզիեսիրանքոյուսացա

Միբացեառներիբերանոյիմոյ. զբ
անճշմարտու՛թե մինչև յոյժզիյի

ԲԱԼՈՆՆԱՔՈ յՈՒՍԱԳԱՅ:

Գ ա հ ե ց ի զ վ կ ա ու թ թ ի ս ք ո յ ան մ Թ ա
յ ա լ ի տ են ն և յ ա լ ի տ են ն ս յ ա լ ի տ են ն ց .

Ի ն ա ի ե ս ա ն դ ո Ր Ր Ո Ւ . զ ի զ պ ա տ ու
իր ա ն ս ք ո ի ն դ Ր Ե ց ի :

Կ ա լ ս ե ի զ վ կ ա ու թ թ ի ս ք ո ա ո ա ջ ի թ
ա գ ա լ ո Ր ա ց . և ո չ ա մ ա չ ե ի :

Յ Ր Կ ե ի ի պ ա տ ու ի Ր ա ն ս ք ո զ Ր ս ի Ր Ե ց

Լ մ ք ա Ր Ճ ի զ Ճ Ե ո ս ի մ ի պ ա տ ու ի Ր

ն ս ք ո զ Ր ս ի Ր Ե ց ի . և ի ս Ր Կ ե ի յ ա Ր դ

ա Ր ու թ Ե ք ու մ :

Ի շ Ե ա զ ք ա ն ծ ա ո ա ի ք ու մ . յ Ր Լ յ Ո

ւ ս ա ց ու ց ե Ր զ ի ս :

Մ ա յ մ ի թ ա Ր Ե ս ց ե զ ի ս ի ի ս ո ն ա Ր Կ ո

Ի Ր

ԼԹԵԻՄՈՒՄ ՂԻՐԱՆՔԿԵՑՈՅՑՂԻՍ:

Ա մբարտաւանքանիր՝ ազան յի
սյոյժայլ՝ ըրինցքոյե սոչխոտորեցա

Յ իշեցի զիրաւունքոյաւխտենից
տրւմիսիթարեցա:

Տ րտմուծի կալաւ զիս իմեղաւոր
ացևոյքթողին զաւրեհսքո:

Գ ովելիննինձ իրաւունքքո իտ
եղևոջպանդխտուծեիմոյ:

Յ իշեցի իգիշերի զանունքոտրև
պահեցի զաւրեհսքո:

Ս այեղևիննձ ճանապարհ իկեանս
սզիզարդարուծիսքոխնսդրեցի:

աժիսիմեսդորտրասացի. պ
ահելին ճ զաւրենսքո:

Ա զաչեցի զերեսսքո բոլոր
վարտիւհմով. ողորմեաին ճ ըստբա
նիքում:

աորհեցաի ճանապարհսիմ. և զա
րճուցի զոտսիմի վկաու թիսքո:

պատրաստեցաւ ոչ խոովեցայ. ա
յլ պահեցի զպատուիրանսքո:

Տ ոռունքմե զացպատեցան զին և.
այլ զաւրենսքո ես ոչ մոռացա:

Ի մեջ գիշերի յառնեի խոստովան
ինելառտր. վասն իրաւանց և արդ

արուժեքո:

Հ աղորդեիեսամերկուղածայքոց
որոցպահեալե զպատուիրանսքո:

Ո շորմուժեմն լիեղևերկիր զար
արուժիսքո ուսոյ ինձ:

Ք աղցրուժի արարեր ընդժառայ
իքում. տրրստբանիքում:

Ք աղցրուժի զխրատ և զգիտուժի
ուսոյ ինձ. զի իպատուիրանսքոես
հաւատացի:

Մ ինչևհոնսար հեալեիեսմեղա վս
այսորիկբանսքոպահեցիյոյժ:

Ք աղցրեսդուտր. և ուսոյ ինձ զարդ
արուժիսքո:

Ը ազմացանյիսանիր՝ ու թիքամ
արտ՝ անիցայլեսբողորովորտիւիմ
ովքննեցիզպատուիրանսքո:

Ե ածեաւորպեսկաթնսիրտքնոց
այ. այլես զաւրենսքո խաւսեցա:

Ը արիե ինչ զիխոնարհարրեր զ
խորպուսայց զարդարու թիսքո:

Ը արիե ինչ աւրենսքբերանոյքո.
անզհազարս ոսկոյւարծաթոյ:

Ը եռքքոարրինւստեղծ ինչիս իմ
ստնարաւիսւոսայց զպտուիրնսք

Երկուղածքքոտեսցինզիս. և ուր
սխեղիցինզիեսիբանսքոյուսացա

Ե անեաւոր զիարդարու թբենդ

ատաստանքքոյ յիրաւի խոնարհե
ցուցերզիս:

Եղիցիողորմութիքոյմխիթարե
լզիս ըստբանիքում զճառայսքո:

Եկեսցեն յիսգթութիքո ևկեցից
զիաւրենքքոյսաւսքիմեկն:

Ամաչեսցենամբարտաւանքորի
տարապարտուցանիրաւացան յիս
այլես հոգացա իպատուիրանսքո:

Իրատեսցեն զիսերկուղածքքո և
ոյք ճանաչեն զվկաութիսքո:

Եղիցիսիրտիմանբիծ յարդարու
թեքում զիմիա մաչեցից:

Կարաւտացաւանձնիմիփրկութ

իւնքո. զի ես ի բանսքո յուսացա:

Ե պասեսցին աչք իմբան իքում. ա

սացի ե՛րբ միս ի թարեացեզիս:

Ե շենես որպես տիկի պարզի. զի զա

րդարու թիքո ես ոչ մոռացայ:

Ը անի՛ ինչ են աւուրք ծառա իքո եր

արասցես ինչ իրաւունս ի հալած

չացի մոց:

Կատմեսցին ինչ անաւրենք զի որ

ուրդս. այլ ոչ որպես զաւրենսքո:

Լ ամ պատու իրանք քո ճշմարիտ

նինս ան իր հի՛մ ցին զիս. գնես ինչ

որքո միւս կորուսան են զիս յերկր

այլ ես ոչ թողի զպատու իրանսքո

Ը ստողորմու թե քում կեցոյ զիս. և
պահեցից զ վկաու թիս քո:

Յ աւիտն տրբանքո կայերկինսյազ
գե մինչև յազգե ճշմարտու թի քո:

Հաստատեցեր զերկիր. կաւ մնա:

Հրամանի քում մնատիւ. զի ամ
առայ քոն:

Ե թե ոչաւրենք քո խաւսքի մեին.

կանխեաւ եսարդաւք կորուսեալն

ի իխոնսարհու թե իմում:

Յ աւիտեան ոչ մոռացա զարդարո

ւ թիս քո. զինոքաւք կեցուցեր զիս:

Քոն մեսև կեցոյ զիս. զի զարդարու

թիս քո ինդրեցի:

Ինչսպասեցինմեղօրքիկորուհնե

զիսզիզ վկաու թիսքոն սիմիտառի

մակատարած հտեսիզ վաղճանս

յժանդորեինին ճպտուիրանսքքո

արպես սիրեցիզպատուիրանսքքո

զաւրհանապազիսաւսքիմեին:

Քանզ թշնամիսիմիմաստունսարր

ոզիսիպտուիրնսքոզի, օիտիմեին

Քանզ անուսուցիչսիմիմաստունե

եզի վկաու թիքոիսաւսքիմեին:

Քանզ ծերսիմաստունեղե. զիզպ

ատուիրանսքքոքննեցի:

Ամճանապարհացչրեացարգել

զոտսիմոպզիպահեցից զքանսքքո

3 Իրաւանց քոց ետ չխոտորեցաւ ի
դուաւրենս գետ արարեր զիս:

Որպէս զի քաղցր են ի քիմս իմ բանք
քո քան զմեղր բերանոյ իմոյ:

Ի պատու իրանաց քոց իմացեալա
տեցի զճանապարհս չարեաց զի դ
ուաւրենս գետ արարեր զիս:

Ճրագե բանք ոտից իմոց. և լոյստ
այ շաղուաց իմոց:

Երդուա և հաստատեցի զի պահ
եցից զամիրաւունս արդարո՞՞թեքո.

Իս ոնար հեղե մինչ և յոյժ տրկեցոյ
զիս րստ բանս ի քում:

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեայ

տր. և զիրաւունսքո ուսոյ ինչ:

Լ Եւ ճնիմ ի ձեռսքոյ ամ Ժամ. և

զաւրենսքո եսոչմոռացայ:

Դ զիս ինչ մեղաւորքորոգայ թիպ

տուիրանսացքոց եսոչմոլորեցայ:

Ե առանգեցի զվկաու թիսքոյաւ

տեան. զիցն ծու թիե սրտի իմոյ:

Զ ոնար հեցուցի զսիրտիմ առնել զ

րդրու թիսքոյ. տնվն հատուցման

Չ անաւրենսատեցի և զաւրենս

քո սիրեցի:

Լ Եզնական և փրկիչ իմ եսդու. և

ե սիրբանսքոյ ուսացա:

Դ Բաց եղերուք յինեն չարք. և քնն

Ե ցից զպատուիրանսայ իմոյ:

Ա լգնեաին ճրստբանս իքումն կե
ցոյ զիս. և միյամալ թառներ զիս յո
ւսոյ իմմե:

Ա լգնեաին ճևապրեցո զիս և խո
րհեցայց յիրաւունս քոյ ամ Ժամ:

Ա նարդեցեր զամեն որապրստա
մբեղենս յարդարու թեց քոց զիանս ի
րաւու թբենս խորհուրդքնոցայ:

Յ անցաւորս համարերա զամմեղ
աւորս երկրի. վասնայսորիկ սիրեցի
զպատուիրանս քո:

Բ եւեռեարնդ երկիւղ քո զմարմ
ինս իմ. զի դմաստանց քցերկեց յոյժ

րարիչ իրաւանց ևարդ
 ու թե միմատներ զիս ճեռսնեղ
 չացիմ ոց:

նկալ զճառայս քո ի բարի զիմիա
 արտաւան քզ ը զուեսցեն զիս :
 պասեցին աչք իմ փրկու թեքում
 ր. և բանից արդարու թեքո:

րարն զճառա ի քում ըստողորմ
 թեքում զարդրու թիս քողստին ճ

առաքոն միմաստուն արա զիս
 և ճաննեաց զ վկաու թիս քո:

ամեպաշտել զտրխա փաննեցին
 զաւրենս քո:

Կս այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
սքոքան զամուսկի և զտպազիոնս:

Ամպատուիրանս քո աջողեցին
ինձ. զի ատեցի ես զճանապարհս
չարեաց:

Սքան չե լինեմկառ թիքովս այսոր
իկ սիրեաց զնոսա անձնիմ:

Յայտնու թիքան ից քոց լուսաւոր
և հմաստուն առնե զտղայս:

Չբերանիմբացի և առի զհոգի
պտուիրանս սքոփա փաքեց անձնիմ:

Շանեաց առիս և ողորմեաինձ. ըս
տիրաւունս սիրողաց անուանքում:

Չճնապրհսիմ ողի զարաինձ ըս

ԴՔԱՆԻՔՈՒՄ ԼԱՄԻ ԽԻՐԵՍԿԵՆԻՆ Ը

ԱՄԱՆԵՂՔ

ՐԿԵԱԳԻՍԻԳՐԱԿԱՐԱՌՈՒԹԵՆ ԴԱՐՂԿ

Ն ԼԵՍԱԿԱԿԵԳԻԳՂԱԿՈՒԽՐԱՆՍՔՈ

ՐԼԵԳՈՅԳԵՐԵՍՔՈՒԾԱՌԱՅԱՔՈ.

ԼՈՒՍՈՅԻՆ ԸՂԱՐՂԱՐՈՒԹԻՍՔՈ:

ՄԱԿՔ ԶՈՒՐԿԻՉԻՆ յԱՀԱԳԻՄՈՅ. Ղ

ԻՈՅԱԿԱԿԵԳԻՆ ՂԱՒՐԵՆՍՔՈ:

ՐՂԱՐԵՍ ԴՈՒՄՐ. ԼՈՒՂԻՂԵՆ ԴԱ

ՄԱՍՄԱՆՔ ՔՈ:

ԱՄՈՒԽՐԵԳԵՐՂԱՐՂԱՐՈՒԹԻՎԿԱ

ԹԵԳՔՈԳ. ԼԸՂՄԱՐԻՄԵՆ յՈՅԺ:

ԱՂԵԱԳ ՂԻՍՆԱԽԱՆՆԸՔՈ. ՂԻՄՈՌ

ՍԳԱՆ ՂՔԱՆՍՔՈ ԹՆԱՄԻՔ ԻՄ:

ՆՂՐԵԱՂԵՆ ՔԱՆՔ ՔՈ յՈՅԺ. ԼԸ

առայքո սիրեաց զսայ:

Մ անուկեմեսևևարհամարհեալև
զարդարուլթիսքոեսոչմոռացա:

Ա րդարուլթիքոարդարուլթիյա
ւիտեցևաւրենքքոճմարիտեն:

Տ Եղուլթիքևլիշտքգտինզիսևայ
ատուիրանքքոխաւսքիմեին:

Ա րդարուլթբենվկաուլթիքոյա
իտեանիմաստունարաևկեցոյզիս

կարդացիառքեզբոլորովսրտիւիմ
ովլուրինճզիզարդրլթիսքոխդեցի

Ա շաղակեցի առքեզևփրկեայ
զիս. ևպահեցիզվկաուլթիսքո:

կանխեցիտարածամու. աղաղա

կեցի. և ես իբանս քո յուսացա:

1 անխեցին աչքիմ առ աւաւտու

իսաւսելին և զբանս քո:

2 այն ի իմում լուրտր ըստ ողորմու

3 քեքում տրյիրաւունս քո կեցոյ զիս:

4 երևեցուցին յիս հալած իչքիմ զ

5 սօնու թիզիյօրին ցքց հեռի եղեն

6 երևես զուտրևամ պատուիրանս

քքո ճշմարիտեն:

7 սկզբանե՛ծ անե աիվկաու թեցք

8 զիյաւիտեան հաստատոցեր զնս.

9 ես զիսոնար հու թի իմ և փրկեա զի

10 ս. զի զաւրենս քո ես ոչ մոռացա:

11 ատեա զդատաստանս իմ և փրկ

ի թ. 29

Եազիս. և ըստ բանի քո և կեցոյ զիս:

Հ եռ ի եմե շաւորաց փրկու թի. զի զ
իրաւունսքո ոչ պահեցին:

Գ թու թիք քո բազում են տր. և ը
ստ իրաւանց քոց կեցոյ զիս:

Բ ազում են որ հալած են և են զեն
զիս ի վկա ու թեց քոց ես ոչ խոտորցա
Հ այե իյանա գորոյսս և մաշե ի զի զպ
ատու իրանսքո ոչ պահեցին:

Տ ես զի զպատու իրանսքոս իրեցի.
տրողորմ ու թեք քով կեցոյ զիս:

Ս կիզբն բանից քոց ճշմարտ ու թիե
յօ տեն են ամիրօ ունքարդր ու թեք
իշխանք հալածեցին զիս ինանս իր

Լիբանսից քոցեր կեաւսիրտիմ:

Կճ աջաե սիրանս քո որպէս այնո

ր գտանեաւ արբազում:

Ձմեղսատեցի Լանարգեցի. Լզ

աւրեհնս քո սիրեցի:

ԴԼԹն անգամ յաւուր անհնեցից զ

զ. վսիրաւանց Լարդարու թեքո.

աղաղու թիբազումե այնոցիկ ո

իրեն զաւրեհնս քո. Լոչ գոյ ինոսա

գայ թագղու թի:

Կասեցի փրկու թեքում տր Լզպ

ատուիրանս քո սիրեցի:

ահեացան ճնիմ զ վկաու թիս քո

Լսիրեաց զնոսա յոյժ:

Այ ահեցի զպատուիրանս և զ վկա
ու թիսքո. զի ամ ճանապարհքիս
առաջիքոնս:

Մ երձեսցի՛ն խնդրուածքիմ առ
աջիքոնր. ըստբանիքում իմաստ
ունարայզիս:

Մ տցենաղաւթքիմ առաջիքոնր.
Եբանիւքո փրկեա զիս.

Բիսեցենչրթունքիմ զ անու թի
սքոյորժ մուսոցենին ձգադ լ թիսքո
Խաւսեսցի լեզու իմ զբանսքո զի ամ
պատուիրանք քո արդարու թբեն.

Եղիցի ձեռնքո ի կեցուցանել զիս
զի զպատուիրանսքո ընդրեցի.

անկացայ փրկու թե քում տր. և
աւրենք քոխաւսքիմն ին.

եցցեան ճնիմ անհնեսցեզ քեզ տր
և իրաւունք քոաւգնեսցեն ին ճ.

որորեցաես որպէզ զոչխար կորուսե
լ. իննդրեա զծառայս քողիզպատ
ու իրանսքո ես ոչմոռացայ.

տունք թգ. կանոնս գորեսայս Է. սղ
Թդ. տունք յ կր. Աւրհնու թե ես
աիեայմարգարե ե

ւրհնեսցեք զ

ծ յ օրհնու թի ինոր. զի ի շխանւ
ի նոր աիբար ճունս փառաւորի.

Լանսունս որա փառաւորեալն. ի
ծագաց մինչև ի ծագս երկրի.

Ո յ քի ջանեին ի ծովն ասուիք կղզի
ի ք. և ամբնակիչք նոցարն դնոսա.

Ուրախեղիցի անապատն և ամբն
ակիչք իւր. ուրախեղիցին բանակք
և բակք կեդարու. և ուրախեղիցին
բնակիչք վիմին.

Ի գլխոց լերանց գոչեսցեն տացե
ն զփառսայ. և զքաջու թի նորա կղ
զիք պատմեսցեն.

ՏՐ անձ զարու թեց դիմեալ և գա
զարթցանել զպատերազմ յրուցա
նել զնախան ճփող հարկնել գոչելի
վրթ շնամեցիւրոց զլրու թբբազմ.

Ուրախեղիցին երկինք ի վերուստ

ամայք ցաւդեսցեն զարդարու թի
խեսցեն կիրճողորմու թիւ զա
րու թի առ հասարակ բխեսցեն.
Աղաւթ բյուսանմարգարեինս

Յեղու թե իմում եսառնոր ա
աղակեցի յուլաւանճանդնդոց դժ
ոխոց աղաղակի իմում:
ուրնոր ճայնի իմում զի ընկեցեր
իս իխորս ծովու. և շրջանք գետոց
պաշարեցին զիս:

Անմ զբաւսանք քո և ալիք քո ան
ինի վր իմ. և ասացի թե մերժեցա
ուրեմն յերեսացա չաց քոց:

Արդիցե թե յաւելից հայելի տա

Ճար սբ քողի հեղանցին և ջուրք մի
նչ և յանձնիմ. և անդունքան հնար

ինքապաշարեցին զիս:

Է մուտ գլուխիմ. ընդ փապարս լե
րանց. ի ջիես իխորս երկրի տեսի զն
իգսնորայ. զիեին որպես ախք յաւի
տեսից և ելցեն յապականու թենե

կեանք իմ:

Ա ռ քեզ տրանձ իմ ինու ազելանձ
իսիմոյ կարգացի. զքեզ տր յիշեցի.
և եկեցեն աղ. թքիմիտա ճար սբ քո

Ջ իոյքապահեն զունայնու թի և զ
ստու թի ողորմու թե իւրցմեր ժցան

Ա յլես ի ճայն աւր հնու թե իոս

սվան եղեց քեղ մատուցից պատ
րագստն և կատարեցից զուխտիմ
ի փրկութե:

փառք այ ամ մեն:

ուղելոյ զգնացսմերի ճանապարհս խաղաղութեզ
քրելոյ յիմէն ջզամ խորհուրդս չարին զտրաց:

պարգևելոյ մեզառող ջ խորհուրդս և առաքին
ի վարս զտրո աջ:

պաշտելոյ մեզ ընդ Հովանեաւ ամենա զաւրաջովն
իւրով զտրո ա ջ:

խորտակելոյ զհակառակորդն վաղ վաղակիրնդ
ոտիւք մերովք զարո ա աջ:

Հոգ Հգ. եւևս. Ջանձին. Ողորմեսաց.

Արհուլթիաստիճանաց վերձանապ
 արհուլթիբարբելոնիւ վասնսերմանց
 նեղուլթե իմուլմեսաութարկա
 ըղացի. և լուաւ ինձութր փրկե
 ացզանձնիմ ի շրթանց նենգաւոր
 աց. և ի լեզու եջարե.
Չիտացի քեզ կամ զինչ յաւելց
 ի լեզու նենգաւոր:

Ղ րպես նետք հզաւրի. զիմխեալ
են կայծակամբք կաղնոյ:

Ղ այ զի ընդերկարեղև պանդխու

Թիմբնակեցաեսիվրանսկե դարու

Ղ ազում: անգամբնակեացան ճն

մընդայնոսիկոյ քատեին զող ջոյն

Թ սեիխաղաղարար յորժամխաւ

սեի մարտնչեին ընդիս:

բարեացաւետիք:

տունք ը. աւրհնու թիաստիճանաց

Ճի

ամբարձի զաչսիմիլերինս. ուս

տիեկեսցեին ճ աւգնու թի:

Ղ ւգնու թիին ճ հմե եկեսցե. որ

արար զերկինս և զերկիր:

Իտար իսասանու թի զոտնքո. և

միննջեսցե պահապանքո:

Որպես ոչննջե. և ոչ իբուներ թայ
պահապան իսրաելի:

ՏՐ պահապան մեր. և տրհովան
ի աջոյ ձեռամբ իւրով:

Արեգակն իտուե քեզ մի մեղից
ե. և մի լուսին իգիշերի:

ՏՐ պահեսցեզ քեզ յամ չարե. պ
ահեսցե տրգան ձն քո:

ՏՐ պահեսցե զմուտ և զելմեր. յ
այսմ հետե մինչ և յաւիտեան:

Ճիւս Աւրհու թիաստի ճանաց
Յնծու թեաղաւ թք

Ուրախեղենս ոյք ասեին ցիս. իտ
ուն տն երթ իցուք մեք:

ասեալ կային ոտք մեր. առ դրու
հասքո երուսաղեմ:

Չեմ շինեալ որպէսքաղաք. և բն
ակու թի իւր շուրջ զնովաւ:

Լստելին ազգ ազգսն վկաու թի
ի. խոստովան լինել անուան տն:

Լսդարկեալեր աթոռ դատաստ
նի աթոռ սարկեալ իտան դաւ թի

արցեք զողջոյնեզ եմ եւ զ շինու
հե թեոյք սիրեն զտր:

Չիցի իսաղազու թի իզաւրու թե
ու մ շինու թի յաշտարակամուրսքո

ս եղբայրց և ընկերացի մոց իսաւս
այց զիսաղազու թի վասնքո և վաս

Եւ տանն տնն այ մերոյ խնդրեցաք զբ
արուժի իքէն:

Տուէք ընտանիքս իստիճանաց Ճիբ
գնչուծիւն :

Առքեզ տրհամբարձի զաշխիւ
որ բնակեալդես յերկինս:

Որպաչք ծառաի ի ձեռն տնն իւրո
որպաչք աղախնո ի ձեռն տիկնո ջիւրո

Այնպես են աչք մեր առքեզ տր
անձ մեր մինչև ողորմեսցիս ի վրմեր:

Ողորմեսցմեզ տրողորմեցմեզ զի
բազում լցաք արհամարհանաւք:

Եւսառօել լցանան ձինք մերն ա
խատն օքոյքն ախատեին զմեզ և ա
րհամարհնաւք ամբարտաւանից:

տուէք զերգառտի ճանացս
կոչումն է թանոսաց

Ճիգ

Թե ոչ տրեր առ մեզ ասաց ինչ:

Եթե ոչ տրեր առ մեզ:

Կոչառնել մարդկանս ի վերամեր.

Կոչանոյն կամեցանս կլանել զմեզ.

Բարկն ախր տմտու թքնց ի վրմեր

պաւ ջուր քուրեմն ընկ զմիս զմեզ

Կոչու լիսսանց ինան ճինք մերանց

Կն ճինք մեր ընդու լիսսան դադարս

Կրհնեալ է տր. որ ոչ ետ զմեզ իյո

րս առամ անցնոցայ:

Կն ճինք մեր ապրեցան. որպէս ճ

Կն ճ զուկ յորոգայ թե որսողաց:

րոգայ թքնոցայ փշրեցան. և մեք

ապրեցաք:

Աւգնու թիւ մեզ յանուանե տն:

որարար զերկինս և զերկիր:

Ճիգ ^{տունք ըյերգաստիճանաց} Այնկալու թիւ հանգեր ձեւոցն:

Ոյուսա ի տրոպլեառնս ի ովն միսա
սանեսցի յաւիտն որբնակեալն եյեա

Լերինք շուրջեն զնովաւ տր շուր
ջե մողովրդեամբ իւրով յայսմ հե
տե մինչև յաւիտեան:

Ոչ թողու տր զգաւազան մեղաւոր
ացի վիճակս արդարոց. և արդարք
մի ձգեցեն զձեռս իւրց յան՞նս թիւ

Բարի առնե տր բարեաց. և այն
ոցիկ որ քու շիղեն սրտիւք:

Չ թիւրե լսնյափշտակու թբտա
հզնստորն դայնոսիկոյք գործենզ
նօրենու թի խաղաղու թիիվր իլի

տունք. Ե. գորդխայսն . երգաստիճանաց Ճիե
չինու թի. եկեղեցոյս

դարձուցանել տնզգերու
թիսիովն իւեղաքմեքմխի
թարեալք:

այն ժամ լցան բերանք մեր խնդ
ու թբ. Կլեզուք մերցնծ ու թբ:

այն ժամ ասասցեն իհե թանոսս
Եծարարտր զառնելն իւրրնդնոս
յմեծարարտր զառնել իւրրնդ մե
զ. Կմեքեղաք բերկրեալք:

Դարձոյտր զգերու թիս մեր որպ

Ես զուխսի Հարւոյ. ոյք վարե ինարտ
ասուաւք և ցնծու թք Հնձե սցեն:

Երթալ յոյլեր թախն և լային որբար
ձեալ տանեին զսերմանիս իւրեց:

Գալոյլե կե սցեն և ցնծասցեն ոյք
առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց.

Ճիգտունք. զերգաստի ճանաց
կոչումն. և թանոսաց

Եթե ոչ տրչին
ե զտունին անիրվաստակ եին շինա
ւք նորա Եթե ոչ տրպահե զքաղ

աքին անիրտքնին պհանքն որա:
Ինանիրե ձեզ յառնել կախեալ

արդարիք. մինչ չևեքնն ջեցեալք.
ոյք ուտեք զհաց ցաւոց:

Ի տամանակի որպես տացիք ուն
սիրելացիւրոց. տառանգու թի առ

որդիք էն. որոյ վարձք իւրեն. այն

էպտուղ որովայնի իւրոյ:

Որպէսնետքի ձեռս հղաւրին այն

պէսեն. և որդիքն թաւ թափելոց:

Երանի որելից զգանկու թի իւրին

պանեմիամաչեցեն յորժամիս օսե

ցեն թ շնամիքն ցրն զնս աառ դրան

տունք. զ. երգաստի ձանաց.

Յաղթու թիւայ գոհու թե

Ճիե

Երանի ամենեցուն որ երկնչին ի

տե. և գնան ի ձանապարհս նր:

Չ վաստակս ձեռաց քոց կերիցե

սերանի՛եքեզ և բարի եղիցի:

Ինքո ոպ զայգի վայելուչ յանկուն

տանքո. որդիք քո ոպնր տունկ ձի

Թե՛նոյ շուրջ զսեղանով քով:

Այսպէս օրհնեսցիւ մի՛րդ որերկն
չիիտեալ օրհնեսցե՛զքեզ տրիսիոնս

Տեսցես դու զբարու թի յե՛մ զամ
աւուրս կենաց քոց:

Տեսցես դու զորդիս որդոց քոց իս
աղաղու թի ի վերահարա ելի:

տունք զերգ աստիճանաց:

Աղաւթք մարտիրոսաց:

Ճիւղ

Բազումանգամ մարտեան ընդի
սիմանգու թե՛նեիմ մեասասցեի ել

Բազումանգամ մարտես ընդիս
իմն կլ թեիմ մեկին ճոչ յաղթեցինս

Ձ թիկնս սիմհարինս մեղ՞ որքընդ
երկաւար ըինզան՞ րե՛նու թիս իւրց

Տրարդարե և իսորտակեզու ըսմե

ղաւորաց:

Ա մաչեսցեն ևյետս դարձցինա
մենայն. որատեան զսիովն.

Ե ղիցին սոքա ույ խոտտանեաց որ
մինչ և ի բուռնե կեալ չորացաւ.

Ուստի ոչ շից զբուռնիւր հնձ օղն.
և ոչ զգիրկսիւր որ զորայն ժողովեր:

Ոչասացին ամենեքեան որ անցան
եին առն սոքաւք թե ան հնու թի տնր
անդ ճեղև անց թղ ճեղյան ուսնե տն

տունք . ը. երգ. աստիճանաց:

վանն. խոնարհու թե:

Ճիթ.

Ի խորոց կարգացի առքե զտնր տնր
ուր ճայնի իմում:

Ե ղիցին ականջ քո տնրի լսել ճայ

Եւ աղաւթից իմոց:

Թե զանաւրեհնութիս քննես տր
տր. իսկո՛կարեկեալ առաջիքո. զի
իքնեքաւութի:

Վասն անուանքո համբերիտր. հ
ամբեր անձնիմ. բանիքում. յուսա
ցաւ անձնիմ իտր:

Իպահե առ. օ աւտու մինչև յերեկ
ոյ իպահե առ. օ տույուսացիե իտր
Իտե եողորմութի բազում ինմա
իսեեփրկութի. ևնայփրկեացզ
զիե յամնեղութեցնորայ

տունք. զ. երգաստիճանաց. օ

Ս Ղաւթ. դաւթի. և երևումն. քի: Ճ
ՏՐ ոչ բարձրացաւսիրտ. իմ. և ոչ

զբաւսան աչքիմ:

ՂԶգնացիեսրնդմեծամեծս. և ոչ
նդայնոսիկ որ սքանչելի եղենքա
ն զիս:

Ըայց թե խոնարհեցան որպես
մանուկ սարտուցեալ իստեան մաւ
իւրոյ. և դարձնր անդրեն ինոյն:

Ըյ Հպարտացուցի արդեալք զ
անձնիմ. այսպես եղիցի Հատուցու
մն անձ ինիմոյ յուսացաւ ին ի տր
յայսմ Հետեմ ինչ և յաւիտեան:

տունք. զ. գործոյս. շ. Երգչուց:
կատարեալ. Ժողովրդեանն:

իչեայ տրգդաւ թ և զ
ամ Հեզու թի նորայ: Ճլա

Որպէս երդուաւ Կն. և ուխտս եղ
այ յակորայ:

Թե ոչ մտից յարկս տան իմոյ. Թե
ելից յանկողինս մահ չացիմոց:

Թե տաց քուն աչացիմոց. կամ նի
նջ արտեանաց իմոց. կամ հանգիս
տ տիրանաց իմոց. մինչ և գտից զտ
եղի յարկի Կն այ յակովբայ:

Ահա լուաք զնմանե յեփրաթայ.
և գտաւ քզն աիդաշտս մարեաց:

Մտցուք ի յարկսն որա. երկիր պագց
ուք ի տեղ ոչ ուրկացեայ են ոտքնր:

Արի Կն ի հանգիստ քո. դու և կտ
ակարանք սրբու թե քո:

Երիցունքքո զգեցցին զարդարո
թի և սբքո ցնծալովցնծասցեն.

Էս դաւթի սիրելոյքո. մի դարձու
րաներ զերեսսքո յաւծելոյքում մե

Երդուաւ տր դաւթի ճշմարտու
թբ և ոչ ստեացն մախտղոյ յորովա
նքքում մենստուցանել յաթոռնր

Թեպա հեսցեն որդիքքո զաւրեն
սեզ վկաու թիս իմ զոր ուսուցիցնց

Որդիքնոցա նստցին յաւիտեան
ս յաւիտենից յաթոռքո:

Հաճեցաւ տր ընդսիոն. և ընդրեա
ց բնակիլ ինմա. ասե՛ սյսե հանգի
ստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից. իմ

այբնակեցա զի հաճեցա ընդսայց
 Ձորս սորա անելովաւր հսեցից
 և զաղբատս սորա լցուցից հացիւ:
 Բահանաիցսորա զգեցուցից զփրկ
 ու թիւս բար սորա ցնծալով ցնծցեն:
 Անդ զգեցից զեղ ջիւր ի դաւ թ
 պտրաստար ընդ զճրագ օծելոյ իւրո
 թ համեացն ընդ գեցուցից զամաւ
 թայլ ի վրն ընծադ կեացի սբ ու թիւս
 տունք օծե երգ չուոց: Ճլբ
 Ժողովրդեանն ըսկսեցեւոցն:
 Ձիբարի եկամ զիչ վաելուչ զիբ
 նակին եղբարք իմիասին:
 Որպես եւ զի իջանե ի գլուխս իմ

առևննա հարովնի. իմորուացն իջ

ննե իգրապաննն սգեստուենորա:

Ղրպեսցաւ զիցաւղե իհերմոննե

իվերայ լերինն սիովնի:

Րանդ պատրաստեաց զաւրհն

թիւ զկեանս յաւիտեց. ^{տուն} ք. 7. Ճլք

Աստ աննեցեք ամծ առայք անց

րոկայք իտունն անիգ. իթսայմեր

դիշեր իհամբար ճեք զճեռ սճե

ր իսբու թիւ աւրհնեցեք զտր:

Աւրհնեսցեզմեզ տր իսիովնե. որ

արար զերկինս և զերկիր:

^{տուն} ք. 4. Աւրհնե թիւ չուոց. Ծլք

գոհու թիւ փրկելոցս

Աւրհնեցեք զանունն ան. աւրհն

Ե ցեք ծառայք անշտրո՛կսյ քիտու
ւնան. իգաւ ի թս անյմ երոյ:

Ա ւրհնեցեք զտր զիբար իեսաղմո
սասացեք անուան նր զի քաղցրե:

Չ յակովբ րնտրեաց իւրտր. և յի
սրաեյ մառանգու թի իւր:

Ե ս ծանեայ զի մեծե տր. և տրմե
ծեք անշամ կուռս:

Չ անշոր ինչ կամեցաւ և արար
տրյեր կինս և յերկր ի զծով և զանիս
հանեզամպս ի ծագաց երկր ի զփա
յլատակունս իւրյանս ճրևս արար և
անեզ հողմն ի շտեմարանս աց իւրոց

Ե հար զանանդրանս ի կն եգիպտ

ցւոց. իմ արդոյմինչև յանասուն.

Լուսաբեաց զնշանսև զարուեստս
Եր իմեջ քո եգիպտոս. ի փարաւով
ն և յամ զաւրսիւր :

Կար զազգս բազումս. և սպանջ
Թագաւորս և զաւրս :

Չսեհոն Թագաւորամուր և ացւ
զովք Թագաւոր բասանու. զամ
ագաւորու Թիս քանանացւոց :

Կտգերկիրնց ի Ժառանգու Թի. Ժ
ռանգւ Թի ի ի Ժ ողովրդեանս իւրոյ
Րանունքոյ յաւիտեանս. տր յիշա
տակքոյ յազգե մինչև յազգ :

Կատի տր զԺ ողովուրդսիւր. և ի Ժ

առայսիւր միսիթարի:

Կ ուռք հեթանոսաց ոսկիւարծա
թեն ճեռագործքեն որդոց մրդկան
Բերան գոյ և ոչ խաւսին. աչքեն
և ոչ տեսանեն:

Ա կանջքեն և ոչ լսեն. և ոչ գոյ շու
նչ իբերանսնոցայ:

Տ մաննցեղիցինոյք արրին զնս ա
մենեքեան որ յուսացեալ են ինոսա:

Տ ունս ի իաւր հնեցեք զտր. տունս
աւարովն իաւր հնեցեք զտր:

Տ ուն ղ և եւ աւր հնեցեք զտր. երկ
ուղածք տնաւր հնեցեք զտր:

Ա ւր հնեալ տր իսիովն. որքնակ

Եալնե յեմ:

ՃԼԵ

տունք. Ի. գորդա յս. Խոհ. ալե լուծ:
սրբոցն ճայն. Իգերսւլ թի:

ոստովանեղերուք ան.

զի բարին. զի յաւիտ:

Իստովանեղերուք ան

աստուծոց զի յաւտենե ողորմ թնր

ոստովանեղերուք ան տրանց. զի յ

լար զսքանչելիս Իւր մեծ ամե

ամիայն զի յաւիտեանե ողորմու:

Ձերկին սարթի մաստուլ թ բիւրով

աստատեաց զերկիրի վր ջուրց. զի

րթ լուսօ որս մեծ ամեծ սմիան

Ձարեգակն սարթի շինակն տրւջ

Ձլուսին և զաստեղսի շինակն գլ

Ե Հար զերկիրն եգիպտացւոցան
դրանկաւքիւրովք հանդերձ. զիյլ

Եւե հան զիե լիմիջոյնոցա զիյաւ
եանեողորմ

Ի ճեռնբարձրևիբազուկ հզար
զիյաւիտեանեողորս:

Ե Հերձ զծով. ևբաժանեաց յեր
կուսմասունս. զիյաւիտեանե:

Եւանցուց զիե լրնդմեջնորագի:

Ընկր զմեաց զփարաւովն ևզ զաւ
րսիւր իծով կարմիրր. զիյա:

Եւե հան զժողովուրդիւր յանապ
ատ. զիյաւիտեանե:

Ե Հար զազգսմեճամեճամիա

Եւսպան զԹագաւորս Կզաւրս զի
Չսե Կհն Թագաւորամուր Կացւ
ոց. զի յաւիտեանս եողորմ Թի:

Չովք Թագաւորք ասանու զի յա
Թողերկիրն ոց աիժ առ գոլ Թի զի
առանգու Թի ի յիժ առ աիիւրո զ
ի շե ազմե զտրիխոնսր Կ Թեմերմ
Եւ փրկեաց զմե զի ճեռ աղթ շսամ
ացմերոց. զի յաւիտեանս եողորմ:

Մտայկերակուր ամ կենդանս ց զի
ոստովանս երուք անյերկն որի զ
անքի զի ճեռն երմիա յի. աննշան երա ՃԼԳ
ոց գոհու Թի զկնիմարգարեու Թե

Լոգե տս բաբելացւոց անդ շսատ
աք Լ լայաք որպէս յի շե ցաքմեքա

հոգի զսիրովն:

Ի մեջ ուռեացնոցայ կախեցանս կ
տակարանք մեր:

Ահոգ Հարցանեին գերիչք մերզք
անսաւրհնու թե. գերեվարք մեր ս
տիպեին զմեզ և ասեին:

Աւրհնեցեք զմեզ յաւրհնու թե
եսիս վնի. իսկ զիարդ աւրհնեսցուք
զաւրհնու թիս մն յերկիր աւտար:

Թե մոռացայց զքեզ յերուսաղեմ
մոռասցի զիսաջիմ:

Կցեսցի լեզուիմ իքիմսիմ. թե ոչ յի
շեցից զքեզ թե ոչ նախնու ազեցից
զքեզ յեմ. սկիզբն ուրախու թե իմ:

3 Իշեայ տր զորդիանս եղովմայ. յաւ
ուրսն յերուսաղեմի:

Ոյք ասեին քակեցեք. քակեցեք.
մինչև ի հիմն հասուցեք:

Ի ուստր բաբելացւոց (Թ) յուսուակ
անս. երանս ի որ հատոյց զհատուցում
նքո. զորդումեզ հատուցեր:

Երանս ի որ կալաւ զմանկունսքո. և
եհարդ քարի:

տունք. Թ սմղմ եդաւ թ:

ՃԼԵ

Ա ոստովանս եղեցքեզ տր բոլորովսր
ոիւհիմով. առաջ ի հրեշտակացսաղ
մոսասացիցքեզ:

Չ իլուարդբանս բերանոյ իմոյ եր

կիրպագից իտաճար սբբո. և խոստ
ովանեղեցվամս ողորմութե և ճյմ
արտութե բո:

Մ եծ արարեր յամիզանունս սբբոյ
որումաւոր կարդամառքեզ. վավղ
աղակի լուրին և և բազում արասցե
ս զաւրութիս յանձնիմ:

Խոստովանեղիցին առքեզ ամթա
գաւորք երկրի. զի լուան զբանս բեր
անոյ բոլաւր հնե սցեն զճանապա
րհսբո:

Մ եծ են փառք տն բարձրե տր զխո
նարհատեսանե. և զբարձունս ի հե
ռաստանե ճանաչե:

Թեզնացիեսիմեջնեղուլթեց. կե
ղուսցեսզիսիրարկուլթեթյնամոյն
Զ գեյերզէեռնքո. և փրկեացզիս
աջքո. և արհատուսցերնդիմ:

Տրողորմուլթիքոյաւիեն. զգործ
ւճեռացքոցմիայն տեսառներ:

Դունք. ր. գուբեսայս սաղմոսիդաւիթ

ՃԼԸ

Մ փորձեցերզիս և ծանեարզ
իսդուծանեարզնստելիմև
զյառնելիմ:

Իմիտառերզիսորհուրդսիմիհե
ռաստանեզ շաւիղսիմ. և զվիճակ
սիմդուքնսեյեր. և զամ ճանապա
հսիմյառաջագոյնտեսեր. զիոչգ

ոյնենգուծի իլեզուի մում:

Ա Հայդուար ծանեարզ յետինի
մեզ յառաջինիմ. դուստեղծեր զի
ս կեդերզ ճեռնքո՝ իվերայիմ:

Ս քանչե լիեղև գիտուծի քո յինեն
զաւրացա և ոչ հանդարտեմ սմայ:

Յ ո՛ երթայցես յողոյ քում մե. կա
մ յերեսաց քոցես յոյ փախեաց:

Թ ե լանեմ յերկինս դու անդես.
Թե իջանեմ ի դժոխս անդիմ՝ տես

Թ ե առից զթևս իմ ընդ առաւա
տս. և բնակեցայց յերզ ծովու:

Ս ակայն և անդ ճեռնքո առաջնոր
դեսցեին ճ. և աջ քո ընկալցի զիս:

Ասացի խաւար ուրեմն արդաւթ
աճկեաց զիս. կամ գիշեր փոխանս
ակլուսոյ փափկու թե իմոյ:

Աւարն իքէն ոչ խաւարեսցի. և գ
շերն որպէս տիւղուսաւորեսցի. և խ
աւարն որ ա որպէս լուսնորա:

Ի ուստացարգերի կամ ունս իմ. և
նկալար զիս յորովայն եմաւ իմոյ:
Աոստովանեղեցքե զարգի ահեղ և
քանչե լիես. սքանչիեն գործքքո
և անձն իմս իրեաց յոյժ:

Ղջ թագեաւ ոսկր իմ իքէն զորարա
բիծաճ ուկ. և կարգաւրու թե իմ
ոյ ընդ ստորինս երկրի:

Չանգործ սիմտեսին աջ քրո. և

ի գիրս քո ամենեքեանդրեցան:

Ի տուեմոյ լրեցան. և ոչոք երորառ
աջնորդերն ողայ:

Ի նձյոյժ մեծ արոյեղեն բարեկա
մքքո անձ և յոյժ զօրցանս շխանքնց

Թուեցի զնս և քան զաւաղբաղմա
ցան զարթեա և արդրնդ քեզեմ:

Թեսպանանես զմեզ աւորս անձ ա
րքարեանս իբայց եղերուք յինեն:

Ի հակառակու թիւ ինս ախանձ ա
ռցեն ինանս իր զքաղաքս քո:

Չատելիս քո տրատեցի. և ի վր թ
չսամեաց քոց մաշեցա:

Լ տելու թ բկատարեալատեցի զ
հոսայլեղենսն ճ թ շնամիք:

Դորձեա զիս անձ հմեծ անիր զսիր
սիմ. քննեա զիս և ճ անիր զ շաւիղ
հմ. և տես թ եիցեն անաւրենս ու թի
ի ճանապարհս հմ. և առաջնորդ
այիսն ճ ի ճանապարհս քոյաւ ի տօց
նք. Ի Թ եկատարաճ սաղմոսդ աւելի թ Ճ լ թ

Լ պրեցո՛ զիս տրիմարդոյ չարե. ա
ռնեյանս իրաւե փրկեա զիս:

Կորհեցան զանաւրենս ու թի սիրտ
ս իոեանց. զաւր անձ պատրաստեց
ան՛ի պատերազմս:

Ս րցին զ լեզուս իւրց որպէս զաւճ

իւթոյնքիւմիցիներքոյ շրթանցնց
պա հեայզիստրի ձեռացմեղաւո
րի. և իմարդոյ չարեփրկեազիս:
Խորհցանխափանել զգնացսիմե
ագուցինամբրտ. անքորոգյթ ին
Լարս ձգեցինորոգայթ ոտիցիմ
ոց)ուրջ զ շաւղուաւքիմովք եղիս
ին ձգայթ աղգութի:
Ասացիտրանձ իմեսդու. ունկնի
ր տրձայնի աղաւթիցիմ ոց:
Տրտրգրութի փրկութե իմոյով
անիզխոյիմոյաւուրպատերամի
Միմատներզիստրիցանկութմե
ղաւորաց. ոյքխորհեցանվաանձզի

մի իր նդ վայր հարկաներ զիս:

Չի մի երբեք բարձրասցին խորհ
ւրդքն ոցայ մի կատարեսցին վաղճ
ն կատարածին ոցա. վաստակ շր
անց իւրեանց ծածկեսցեզնոսա
Լրկցես ի վերան ոցակայ ծակուն
հրոյ. և կործանեսցես զնս ի տառ
ապանսաց մի կարասցին կեալ:

Վարդոյլե զուանոյ մի յաջողեսցի ի
երեսերկրի. զայր մեղաւորք չարիք
իւրորսան ի կորուստ:

Եանեսա տրդի առնես դատաստ
ն աղքատի. և իրաւունս տնանկի
Լրդարքն գոհասցին զանո

ւանեքում մէ. և բնական սցենու շիղք

առաջի երեսաց քոց:

Տունք քո: սաղմոսի գաւիթ:

Ճիս

Տրկարդացի առքեզ և լուրին ճ. նայեայի ճայն աղաւթիցի մոցի կարդալի մում առքեզ:

Ողիղեղիցին աղաւթ քիմ որպէս խունկ առաջի քո տր. համբար ճում նճեռացի մոց պատարագ երեկոյի:

Դիրտր պահապան բերանոյ իմոյ և դուռնամուր շրթանց իմոց. շիմի խոտորեցին սիրտի մբաւիւք շրթե պաճառել զպաճառ սմեղացրն դմարդս. որ գործ են զանաւրեհու թի

և ոչ եղևց կցորդրն տրելեացնոցա
ա րատեսցե զիս արդարն ողորմու
Թբ ևյանդիմանարասցե զիս. եւ զմ
ղաւորի. միաւծցե զգլուխիմ. և ա
աւթփիմրստկամացնորայ :

Ըրգելանսմեր ճառփիմին դատա
որքնոցայ լուիցեն բանիցիմոց և ք
աղցրասցին :

Ղրպես թանճրու թի հողոյ զիս փ
եայ լի վերաերկրի. ցրուեսցին ոսկ
երքնոցայ մեր ճիդժոխս :

Ղռքեզ տրտրենս աչքիմ իքեզ յու
սցա. տրմի հաներ զհոգի յիննն :

Ղա հեա զիս յորոգայ թե որ թաքո

Լցաւ ինչ իգայթ ագղութենէ գոր
Տաւղին զանաւրենութի:

Անկցին իցանցսնորայ մեղաւոր
քմիայնեմեամինչ Լանցից:

տունք. Թիմաստութիւն աւետիշալութքի Ճիւն
Ժամանակի զիեր նայայրինանդ.

Զայնիւ իմովե սառտորկարդացի ճ
այնիւ իմով զտրնաղաչեցի:

Սփռեցից առաջիւն զաղալթսի
մեզնեղութիս իմառաջինը պտեցց
իսուաղելլինեն հոգւ իմո, դուտր
Տանեարդ շաւիղսիմի ճանապար
հորեզնաթիթ գուց՝ ինչ որոգայթ
հայնի յաջմետե սանեիւ ոչոք ճա
նաչերզիս կորեալլինեն փախուստ

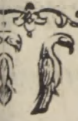
Ն. Լոյզ գտաւ ինն դրողան ճննիս իմոյ
Ղաղակցի առքեզ տրեալսցի դո
սյոյս և բաժնիս իմեր կրին կենդնց
յայե այտր յաղաւ թսիմ զի ես ի սո
սրհեղեյոյժ. ապրեցոյ զիս ի հալ
ծ. չացի մոց զի հզօրեղենք ան զիս
Րհանիբանդեղան ճննիմ. և գո
հանամ զանուանեքում մե:

Եւ քեզ սպասեն արդարքն մինչ
և հատուցես: Ըիբ

տունք ըգորդայս Ըդ սնդմ եղաւ ի թիժ
ամանակի զեհալ լաժեր զնայաբխողոմոր:

Լուրաղաւ թիցի մոց ունկն դ
իր ինն դրուածաց ի մոց ճշմ
արտու թբ. քով:

ուրին ճարդար լթբ. քով և միմտ

աներիդատաստան ընդժառախիք
ուսմ. զի ոչարդարանայառաջիքո ա
մենայն կենդանի:

Հ ալածեաց թշնամին զանձն իմ
խոնարհարար յերկիր զկեանս իմ. և
հաստոյց զիս իխաւարի որպէս մեռե
ալ յաւիտենից:

Զ անձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
իմ խոռովեցաւ յիս:

Յ իշեցի զաւուրսն զառաջինս խոր
հեցա յամիգործսքո. յարարածս
ձեռացքոյ խորհեցայ. և համբար
ձիառքեզ զձեռս իմ:

Ա հնձն իմ որպէս յերկիր ծարաւի

սոքեզ վաղ վաղակիրուրին և զին
ուաղեաց յինն հոգի իմ:

Ե ի դարձուցաներ զերեսսքոյինն
մանցեմ այսոցիկորի ջաննն ի գուր

սելիարա ինչ առ աւաւտուղող
որմութիսքոզի ես իքեզ տրյուսացա

ոյցին և ճանապարհ յորեգնայի
ի առքեզ տր համբարձի զաջս իմ:

Իրկեայ զիս ի թխամեացի մոց տր
զիզքեզ ապաւենն ինչ արարի:

Ուսոյ ինչ առնել զկամսքոյ զիդո
ւես անծ իմ:

ոգիքո բարի առաջնորդեսցե ին
և իյերկիր ուղիղ:

Վասն անուանքոտր. կեցուցես զի
սարգարու թբբով. հանցես ինեղո
ւթենե զանձնիմողորմու թբբով:
Սատակեայ անձ զթխամիսիմ. և կ
որոյ զամնեղի չսանձիսիմոյ այլես
Ծառայքոեմ:

տունք ժող. սաղմոսի գաւիթ առգողիաթ: Ճիսգ

Աւրհանեայ տրանձիմ. որոսուցեր
զձեռսիմ ի պատերազմի. և զմատ
ունսիմ ի ճակատամարտ:

Ողորմու թի իմ և ապաւենիմ ազն
ականսիմ և փրկիչիմ. ապաւենիմ և
ես յուսամ ինայ:

Ոհնազանդ առնե զժողովուրդս

ընդինև արուվեմարդղի յայտեցար
դուհնմայ. կամորդիմարդոյ թե հա
մարիսինչ զնայ:

Մ արդինանրու թե նմանեաց. և ա
ւուրքնորա որպես հովանի անցին:

Տ Րիսոնար հեցոյց զերկինս և ջ. մ
երձեայիլերինս և ծխեսցին:

Վ արա տակեայ զփայլատակունս
ըռևխոովեայ զնոսա. առաքեայ զն
ետսքոև ցրուեայ զնոսայ:

Ա առաքեայ զձեռնքո իբարձանց
և փրկեա զիսի ջուրց բաղմաց. և իձ
ետացորդւոց աւտարաց:

Ո րոցբերանքիւրեանց խաւսեցա

նզնանրու թի. և աջնց աջե մեղաց:

Ա Տ յաւրհնու թի նոր աւրհնե
ցից զքեզ. տասնաղեալսաղմոս ար
անաւ սաղմոս ասացի քեզ:

Ո՛ տացե զփրկու թի թագաւորաց
մերոց. որ փրկելոցն իցե զդաւիթ Տ
առայիւրսրոյ չարե

Փրկեա զիս և ապրեցոյ զիս. ի ճեռ
աց որդոցաւ տարաց:

Որոց բերանք իւրց խաւսեցան զն
անրու թի. և աջնոցա աջե մեղաց:

Որոց ուստերք իւրեանց որպէս նոր
ատունկ հաստատունեն իմանկու
թե իւրց. դստերքն ոցա զարդարեա

Լպաճուճել ինմանու թիտաճրի
տեմարանքնոցա լինեն և բխեն ի
հմիանս. իսա շինքնոցա բազմաճ-
նքեն և բազմանան ի գնացս իւրց և
անդայ քնոցայ պարարտքեն:

Նչգոյ խրայմատու թի ցանկոյնոց
և ոչ աղաղակ ի հրապարակսնց:

Լրդերանից ժողովրդեան որոյ
յս պես ե. նայերանի ե ժողովր
դեան որոյ տր անճե նոցայ:

ունք. Թ՛՛՛ս անդաւ րհնու թեցի գաւ թ: Ճիսդ

Պարճր առնեմ զքեզ անճ իմ և թ
ոգաւ որ իմ. և աւրհնեմ զանունքոյ
ու իտեն և յաւ իտենս յաւ իտենից:

Չ արհանապազ արհեսեցից զ
քեզ. և գովեցից զանուն քոյաւ ի տե
ան և յաւ ի տեանս յաւ ի տենս ից:

Մ եծե տր և արհեսեալե յոյժ. և մե
ծու թե նոր ա ոչ գոյ չափ:

Ա զգ և ազգ գովեսցեն զգործս քո
և զ զարու թիս քո պատմեսցեն:

Չ մեծ վայել չու թի փառաց սբո
ւ թե քո ի սաւսեսցին և սքանչելիս.
քո պատմեսցեն:

Չ արու թի ահի քո ասասցեն. և
յմեծ ու թիս քո պատմեսցեն:

Յ ի շատակ բազում քաղցր ու թե քո
բխեսցեն. և արդար ու թե քո լցնծ

ասցեն:

Գ թաճողորմաճեանք. երկայնա
միտ. և բազումողորմ:

Ք աղցրեանք առ ամենեսայն. և գթ
ու թիսն ի վր ամարարաճողիւրոց:

Ս ոստովանեղիցի առ քեզ ամգործ
քո և սբք քո աւրհնեսցենք քեզ:

Չ փառս արքաու թեքո ասասցե
և զմեճ ու թիսքո պատմեսցեն:

Ն անաչելորդոց մարդկան զաւրու
թիսքո. և զփառս մեճ վաելչու թե
արքաու թեքո:

Լ րքաու թիքո արքաու ամյաւ տե
սից և տրու թիքո ազգեմին չև ազգ

Հ աւատարիմեմոր յամ իբանսիւր
Լարդարե յամ իգործսիւր:

Հ աստատեմոր զամ գայթազղեալ
ս. Լկանգնեզամ գլորեալս:

Ա չքամենեցուն իքեզ յուսան Լդ
ու տասկերակուրնոցա իժամ ու:

Տ ասդունոցա Լկերակրինբանաս
զձեռնքոյցուցանես զամենեսեան
քաղցրու թբկամաւք քովք:

Ա րդարեմոր յամ ճանապարհսի
ւր. Լսբե յամ իգործսիւր:

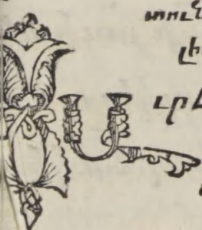
Մ երձեմոր առամենեսեան որկար
դանառնա. առամենեսեան որկար
դանառնա ճշմարտու թբ:

Չ կամսերկուղաճացիրոցառնե
րաղօթիցնց լսեն կեցուցանեղնս
լահետրղամենեսեանոյք սիրեն
աւելզամմեղաւորս սատակետր:

Չ աւրհնու թիս տն խաւսեսցի բ
ռան իմ. և անհնեսցե անկենդանի
անուենսբնր յաւիտե յաւիտս յաւց

տունքիբ. գորղա. ս. ծ. դ. ալե Ճիւն
լիա. ալե լիա զաքս. ըւայ. . .

ւրհնեսայան ճն իմ զտրաւ
րհնեսցից զտրիկեա

սիմ. սաղմոս աւսացից անյիմոյ մինչ
և եմես:

ի յուսաք յիշխանս յորդիս մարդկ
ան. զի ոչ գոյ բժշկու թի նոսա:

Ելցե հոգի ինոցանե և դարձցին
անդրեն ի հող. և յայնմ աւուր կորից
ենամ խորհուրդ քնոցա:

Երանի ազգի որոյ տրամ յակորա
աւգնական ենմա և յոյսն ի տրամ ե

Որարար զերկինս և զերկիր. զճով
և զամ որե ինոսա:

Ո՛ւ պահե զճմարտութի յաւիտե
ան. և առնե իրաւունս զրկելոց:

Տ՛այ հաց քաղցրելոց. և արձակե զ
կապեալս տր:

ՏՐբանայ զաչս կուրաց. և կանգ
նե զգլորեալս տր:

ՏՐ սիրե զարդարն. տր պահե զպ

նատուխտ զորքս և զայրիսրն դունի
ր. և զճանապարհս ամբարշտաց
կորուսանե:

Ժագաւորեսցե տր յաւիտեան.

Իճքոսիոն յազգեմին և յազգ
նք Ժալե լիայ. անգեայ և զաքարիայ Ժիսղ

Լրհնեցեք զտրզիբարիեն սաղմ

քայմերոք աղցրեղիցի անհոլ թի

խնեցեմ տր և զցրուե լսի լիժողովե

Դժ շկե զբեկեալ սիրտս. և պատ

եզամենայն վերսնոցա:

Ի թուե զբազմու թի աստեղաց. զ

մենեսեան զնս յանուանե կոչե:

եճե տրմեր և մեճե զաւրու թի նո

ս. իմաստու թի նորա ոչ գոյ բաւ:

Ընդունի զհեզս տր. և խոնարհ առ
հեզամբ արտաւանս ամին չեյերկիր:

Աւր հնեցեք զտրիաոս տովանս թբ
սաղմոս ասացեքն մա անհու թբ:

Ո՛ր գեցոյց զերկինս ամբաւք պատ
րաստ արար զան ճրևիւր յերկիր:

Բուսոյց զխոտ իլերինս դալարի
ծառառ թի մարդկան:

Ո՛տա անանոց կերակուր. ճագու
ց ագռաւուց որկար դանառնայ:

Ոչ թերն զգաւր ու թիս ճիոյկ ամե
ցաւ տր. և ոչ ընդերանս առնսկայի
հաճեցաւ:

Այլ հաճեցաւ տր ընդ յերկու զա

սիւր. Լընդայնոսիկոյք յուսան յո

ղորմու թիւնորա:

ունք թբ. սանդիդաւեթանգայւզաքարեայ

Ճիւն

Ի ովեայ երուսաղեմ զտր:

Եւաւրհնեա զանծ քոսիովն:

Չիզաւրացոյց զնիզսդրանց քոց

Լաւրհնեաց զորդիսքո իքեզ:

Նեղզսահմանսքո իխաղաղու թի

արարտու թբցոնենոյլցոյց թեզ:

Ըռաքեզբանիւրյերկիր. վաղ վա

ղըն թանանսպատգամքնորա:

Ինեզ ճիւն որպես զասր. Լմեգոր

պես փոշի ցանեաց:

Լրկանեզսառն որպպատառսա

ուաջիցրտոյնորաո՛կարեկեալ:
Ա ուաքեզբանսիւրևհալեզնոսա.
 շնչեսցենհողմքևգնասցենջուրք:
 պատմեզբանսիւրյակովբայ. զար
 դարուԹիևզիրաւունսիսրաելի:
Ո չայսպարարամազգացտիր.ևզդ
 ատաստանսիւրոչյայտեացնոցա.

•տունքԹգուբղայս
 չբաղաւԹամբակո
 •ււմյմացգարեե

Տ շլորք
 ոլուայ
 ևերկայ. տրհ

այեցայիգործսքոևզարհուրեցա

մեջ երկուցկենդանեաց ծանից
սդուիմեր ճենալամադն յայտես
սիհսանել մմանակի երևեսցիս
խոռվելան ճին իմոյի մամանա
աարկու թբզողորմու թիյի շեսցես
Ժիհարաւոյեկեսցես. և սբն ի
սուան լեռնէ: Յայտնեսցին երկ
բզ վայել չու թի փառացնորաւ
բհսու թբնորայլ յանտիեզերբ
սուազայ թբ որպեսզ լոյս հատա
նմանէ. և եղ ջուրբ ի ճեռին նոր
գտան և անդ հաստատեցաւ զ
աւրու թի փառացնորայ:
Երեսացնորաւ ելցեն հարուածք

Ազհետշաղուեացնորա երթիցեն
մեծամեծք իթոչնոց:

Եկաց Աչափեաց զերկիր. հայեց
աւ Ադիտեաց զհեթանոսս:

Լերինք հայեսցին Անտառք վ
ատնեսցին յաւիտենից ճանապար
հք որք իսկ զբանենեին կուրացին
Աինմանե զողացին ամ երկիր:

Տեսիզբանակս քուչացւոց. խոով
եցան բնակիչք վրացն մադիամու

Մ իթեիվերայգ Ետոց բարկանաս
դուտր. կամսրտմտու թիքո իվերայ
գետոց կամբարկու թիքո իվրժովու

Ելեր դու իկառսքո. հեծելու թի

քո փրկու թի եղև յե լանել զքո:

Չար թաւաղե զնքո և զնետս կա
լար ճից քոց արբեցուցեր. զգետս ց
ուեցեր. զերկիր դողացուցեց. իսա
տկու թե նե ան ճրև ի որանցանեն

րնդ սա:

Լնդունդ քաղաղակեցին մեծ ա
լես լոյս փայլումն արեգականն ար
ելե. և մագումն լուսին դադարեց
Ղրպեսին շոյս սլաքաց քոց գնասց
ս ունի լոյս փայլատակման սրո քո:

Չար կու թբ զար թիցես ի վրերկր
և դողու թբ կալցես զհե թանոսս:
Երևեցար ի փրկու թի ժողովրդե.

ԼԳ

33

անքո. ի փրկել զ ընտրեալս քո:

Տետաձիգ եղեր ի գլուխս մարդկ
անամբարտաւանից. մինչև յանդ
ունդս ծովու ընկել մեցան:

Ինչորեցեր զ վրեժ զաւրու թբքով.
Ի զաւրագլխաց մեղաւորաց. ոյք յու
սացեալ եին յանդ գնու թիս իւրց զի
կերան զաղքատն ի գաղտնիս:

Առաքեցեր ի վր ծովու զերիւ վար
ս. քո. խռովեցան յաղթ ջուրք անդր
նդոց:

Կացիես և գելանաղիք իմ ի ձայն
երբերանոյ իմոյ եմուտդողումն յոսկ
երս իմ. և ես յանձն իմ խռովեցա:

Չայսպա հեսցես յաւուրնեղ ու
Բեւաճերի վերայ ազգի որմարտնչ
եհնրն դժողովրդեանքում:

Զգենի ոչ տայեզ պտուղիւր. և յա
ոյբերմի գտցի. ճիթենիք մնասցի
և երկիրմի բուսուսցեզդ ալարի:

Կակասեցան հաւտքի ճարակաց
եզինք միւս գտցին առմսուրս:

Ես ի տր յուսացա. ցնծացայց և ու
րախեղեցան՝ փրկիչիմ:

Տրտրետին ճզաւրու թիւկացոյ
զոտսիմ. ի հաստատու թե ի վերա
արանոցի թշնամոյն կացոյց զիս և
հանգոյց զիս երա՛գ երա՛գ:

վանն. գտանելոյ մեզ շնորհս և ողորմութի. եբարեր
 ար. տե մեր մեզմոր. աղաչեսցուք :
 վն. փրկելոյ զմեզ եղբայրստուութե մարդկան և յորո
 գայթեց սատանայի. զմոր աղաչե :
 վն. ամենայնանձանց քրիստոնէից և տանց Հաւա
 տացելոց: զմոր. աղաչեսցուք .
 վն. որք իւրինս յայրս և ի փապարս լերանց բնակեն
 սբ Հարքնմեր. զմոր աղաջեսցուք :
 վն. որք սաղմոսիւք և ակրհնութբ. կատարեն զամ
 տամանակս. կենացիւրեանց. զար. աղաջեսցուք .
 վն. Հոգոց: եւ և սմիաբան. Զանձնի. Ողորմեսցմե :

տունք իզ. ալեւուհայանդեայ և զաբարի այ Ճիւր

 ւրհնեցեք զմոր յերկսից
 ավրհնեցեք զնայ իբար
 ճանց:

Աւրհնեցեք զնա հրշտակք նորա
 ամհնեցեք զնա ամզաւրու թիք նր:

Աւրհնեցեք զնա արեգակն և լուս

նամ հսեցեք զնամ մաստեղք և լոյս

Լ ւր հսեցեք զնա երկինք երկնի

ջուրք որի վերոյ քան զերկինս աւր

հսեցեք զանուն տն:

Չ Ինայ ասաց և եղեւ. հրամատ

աց և հաստատեցան:

յացոյց զնս յաւիտէս յաւիտէն ից.

սահման եզերորոջ անցանե:

Լ ւր հսեցեք զտօր յերկրե. վիշապ

ք և ամենայն խոր:

Տ ուր և կարկուտ ճիւն և սառն. հող

և մրրիկ որ առնեք զբան նորա:

Երինք և ամբար ճուր. ծառք

պտղաբերք. և ամենայն մայրք:

Գ ազանք և ամանասունք. սողու
 նք և ամ թռչունք թևաւորք:
 Թ ազաւորք երկրի և զաւրք իւրց.
 Ի) խանք և ամ դատաւորք երկրի:
 Երիտասարդք և կուսանք ծերք և
 տղայք աւրհնեցեք զանունսն:
 Բարձրացաւ անունսն ըմբիայն. իս
 ոստիվանու թիւն մայերկինս և յերկրի
 Բարձրառնեալ զեղ ջուր ժողով
 րդեանս իւրոյ աւրհու թիւն մ սրբոց
 նմայ յորդոցն իսրաէլի ժողովուրդ
 որ մերձեաւ սոսր. Ճիւթ

տունք. Ժ 7. ալե լիայան
 գետն և զաքարիս 10
 ւրհնեցեք զսր յաւ

Երևոյս թիւոր. աւրհնու թիւմայեկ
եղեցիսսրբոց.

Ուրախասցիել յարարիչնիւր. որդ
իքսիոնիցն ծցեն ի թգաւորն իւրց:

Աւրհնելով զանուննորին աւրհ
նու թբ. սաղմոսիւք և աւրհնու թբ
սաղմոս ասասցեն նմայ:

Տաճիտր ընդ ժողովուրդսիւրսբ.
և բարձրաոնե զհեզսի փրկու թի:

Կարծեսցիսսբքն փառաւք և ցնծ
սսցեն ի հանգիստսիւրեանց. և բա

ճրարասցեն զանծբերանաւքիւրց
Սուրբի սարի ետ ի ձեռսնողա. ա

նուլ հատուցումն ի հեթանոսաց

յանդիմանու թի ամժողովրդեան.

Կ ապել զթագաւորննոցայ կապա
նաւք. և զաւրաւարս նոցայ ճեռ
ակապաւքերկա թաւք.

Ա ոնելնոցա դատաստանի գրոց.
Լ փառքայս են ամ սրբոցնորա.

տունք. ը. ալե լուհայա
նգեայ և գարիայ:

ՃԾ

Ա րհնեցեք զանձի սրբու
թենորա. արհնեցեք

զնահաստատու թեի զաւր թենը

Ա րհնեցեք զնահի զաւրու թենը.
արհնեցեք զնահի թղումն ճւ թենը

Ա րհնեցեք զնայի ճայնաւ րհնո

Թե. արհնեցեք զնայ սաղմոսիւք
և արհնու թբ.

Լ րհնեցեք զնայ ցնծու թբ. գով
եցեք զնայ ուրախու թբ.

Լ րհնեցեք զնայ իբանս քաղցր.
գովեցեք զնայ իբարբառ լսելիս :

Լ րհնեցեք զնայ ի ճայն գոհու
Թե ամ հոգիք արհեցեք զտր

ուներ. զ. միայն ամուռ. ՃԾ. սաղմոսներ. ք. ք. ք. ք.
ի այս սղմնն քնայ գերգաւ թայեարտաքոյ թուոյ . Ե
ամանս կեղեկնայնս Հատակ գաղիա գուտա ջիսա
Լուղոյ

ոքրեիես յեղբարսիմև
կրսերիտան հաւրիմոյ
և արածեի զխաշիսս
հաւրիմոյ: Զեռքիմարարիսսաղմ

ոսարանս. և մատուցիմ կազմեցինց
գործիաւրհնութի: Իսկարդոյա
տմեսցեզայս տնս իմում. ինքնին տր
ամի լուիցեզամ: Եւ առաքեաց
տրզհրշտակիւր և համբարձ զիսի
հաւտեխաշանց հաւրիմոյ. և աւճ
զիսյաւճումնս իւղոյիւրոյ: Եւ զբա
բբիմ մեծամեծք և դեղեցիկ ոչ հա
ճեցաւրն զնոսայտրամ: Եւ իեսը
նդյառաջ այլազգոյն. և նղովեցի զ
կոռսիւր. հանիզսուսերն ինմանե
և հատիզգլուխնորին. և բարձիզն
ախատինսյոր դոցնիելի:

Արհնու թիւներիցմանկանցի Հնոցն
 արհնեալեստրամ ճհար
 ցնմերոց արհնեալփա
 աւորեալանունքոյաւիտեան:
 Իրաւունսանցուցերզայսամրնդ
 զարդարեսդունրևամգործքքո
 Ճմարիտեն:
 անապարհքքոուղիղենևամդա
 տասամանքքո ուղիղեն:

Դատաստանն արդարու թե ածե
րի վրմեր. ըստ ամի զորին չաճե րի վր
մերևքա շաքի սբց հարցն մերցե մի
Արդարու թե բև յիրաւի ածե ր դո
ւղայս ամի վրմեր վմե շաք մերոց:
Անաւրինե ցաք յանցաք ապաստ
ամբ յինե շիքեն. մե շաք յամի կապ
տու իր անաց քոց մեքոչ անսացաք:
Ոչպէ ցաք եղ շրթաք ոպպտ իրցր դ
ու մե զ զի զբարիս դա ցուք մեքիքեն
Արդ զամ զոր արարե րև զորին չա
ճե րի վրմեր արդր դտաստան. ըրեր
Մատնե ցեր զմե զի ճե ոս թ շնամե
աղմերոց անաւրինաց խստից կապ

աստամբողաց.

ԿՃԵՌՆԹԱԳԱԼՈՐԻԱՆՍԱՆԻՆԻԼԵ
ՐԻՔԱՆՉԱՄԵՐԿԻՐՄԻՆԵԳԵՐՉՄԵՉ
ԵԼԱՐԴՈՆԳՈՅՄԵՉԺԱՄՔԱՆԱՂՉՔԵ
ԱՆՍՄԵՐ.ՉԻԱՄԱԼԹԼՆՆԱԽԱՄԻՆ
ԵՂԱՔԾԱՌԱԽԻԳՔՈԳԱՂՄԱԼՆԵԻԳ
ԼՅՄԻՄԱՄՆԵՐՉՄԵՉԻՍԱԿԱՌՎՍԱ
ՈԼԱՆՔՈԼՄԻԳՐԵՐՉՈՒԽԱՄՔՈՄԻՔ
ՍԳԵԱՌՆԵՐՉՈՂՈՐՄՈԼԹԻՍՔՈՒՄՆՉ:
ԼՍԱՔՐԱՀԱՄՈԼՍԻՐԵԼՈՅՔՈՒՍԱՀԱ
ԿԱՅԾԱՌԱԽԼԻՍՐԱԵԼԻՍՔՈՅՔՈ:
ԱՌՍՄԱԳԱՐՐՆՂՆՈՍԱԼԱՍԱԿԵՐՔ
ՉՄԱԳՈԼԳԻԿՉՉԱԼԱԿՃԵՐՈՒՂԱՍՄ
ՈՒՆԵՐԿՆԻԳՈՒՂԱԼԱՉԱՌԵՉՐԾՈՎՈԼ

Եւարդ տրնուաղէ ցաքմեք քան զ
ամաղգս և մեք տառապեալ յամեր
կրիայսաւրվմեղացմերոց:

Ոչգոյ իժամանակի յայսմիկ իշխ
ան մարգարե և առաջնորդ. ոչ ողջ
ակեղ պատարագաց. և ոչ խունկ աւ
րինաց. և ոչ տեղի պատարագս մատ
ուցանել առաջիք և զողորմութի
գտանելիքէն:

Այլան ճամբ խոնարհեալ և հոգ
ովք տառապանաց ընդունելի լիցո
ւքմեք որպէս զողջակեղս խոյոց և զ
ուարակաց. որպէս բիւրաւորս գառ
անց պարարտից:

Եւ յսպենս ընդունեն լի լիցին պատ
ռազմեր այսաւր առաջիքո զիկա
արեալ գտողք զկնիքո. և չե յամ
աւթ յուսացելոցսիքեզ:

Եւ արդգամք զհետքոն սրտիւք
որովքերկն չիմք իքեն խնդրեմք զ
տեսքոն ըմի ամաւթ առներզմեզ

Եւ յարայ առմեզ ըստ հեզու թե
ում. և ըստ բազում ողորմութե քո
Վիրկեայ զմեզ վասն սքանչելեա
քոց. և ի առաւորեսցիանունքոյա

ւիտեան:

ամաւթ լիցին ամենեքեան որ չ
ողարենսզ՝ առայսքո ամաչեցեալ

լիցին բռնու թիք նոցա և ամ զար
ու թիք նոցա խորտակեսցին:

Եւ ծանիցեն զի դուես տրած մի
այն որ փառաւորեալ զեսի վերա ամ
տիեզերաց:

Աւր հնեալես դու տրած հարցն մ
երոց գովեալ և առաւել բարձրաց
եալ յաւիտեան:

Եւ աւր հնեալես անունս բփառաց
քոց գովեալ և առաւել բարձր:

Աւր հնեալես իտաճար ի փառա
ցսրբու թեքո գովեալ:

Աւր հնեալես ի վերայ աս թոռոյ արքառ
թեքո գովեալ:

Լ ւրհնե. որնստիս իբրովբես և և
այիս յանդունդս. գոյե:

Լ ւրհնիվրհաստասուլթեերկցն

Լ ւրհնեցեք ամենայն գործքմն
տրաւրհնեցեք և բարձրարարեք.

Լ ւրհնեցեք երկնիք զմր:

Լ ւրհն. հրշտակքմն ջուրբորիվե
րոյ յերկնից. զմր:

Լ րև. զաւրուլթիք մն արեգակն
և յուսին զմր:

Լ ւրհն. աստեղքերկնից անձրև
ք և ցաւղք

Լ ւրհն ամհողմք հուրև ջեր զմր

Լ ւրհն ցուրտ և տաւլթ ցաւղ և ձ

իւնաբերզ:

Աւր. սառնեպարզեղեմն և ճիւն

Աւրհն. տիւքեգիշերբլոյս և խաւ

Աւրհն. ամպք և փայլատակունք

և երկիրզմր:

Աւրհն. շերիք բլուրք և ամբոյս ե

րկրիզմր:

Աւրհն. աղբերք ծովք և գետք զմ

Աւրհն. կետք և ամկայտառք որի

ջուրս թռչունք երկնից:

Աւրհն. գազան և անասուն և որդ

իքմարդկան զմր:

Աւրհն. եսցե ի սրաել զմր:

Աւրհն. քահանայք զմր:

Ա ւրհն. ծառայք տն զտր:

Ա ւրհն. անձինք շունչք արդրց

Ա ւրհն. սբք և խոնարհ սրտիւ զտ

Ա ւրհն. անանիա. ազարիա Եւ

Տիսան զտր աւրհնեցեք և բարձր
արարեք զնա յաւիտեան:

տունք աւրհնութիւն մարտ
ամուսն ծաճսին

Եւ ծացուցեան ձնիմ զ
տր. և ցնծացե հոգիի
մամբիրկչաւիմով:

Ա յցարարի վերայ խոնարհութե
աղախնոյ իւրոյ. այսմն հետեւերան
իցեն ինձ ամենայն ազգ:

Ա րարրն զիս մեծ ամեծս հզաւր

Ե. Եսբէ անուէն նորա:

Ողորու թի արար յազգե յազգեր
կուղաց իւրոց. արար զաւրու թի բա
զկաւ իւրով:

Յրուեաց զամբարտաւանս իմտա
ց սրտից. և քակեաց զհզաւրս յաթ
ոռոց:

Չխոնարհս բարձրացոյց. զկար
աւտս ելից բարու թի բ. և զմեծ տտ
ւնս արձակեաց ունայն:

Այ աշտպանեաց ի ի ծառա ի իւրո
յ. յիշելով զողորմու թի իւր:

Որպես իսաւս եցաւ առ հարսն մեր
ընդաբրատ համու. և զաւտկի նորա օ

յաւիտեան:

Աւրհնութի զաքարիայ Հաւրն յովան
ու. մկրտչին:

Աւրհնեալ տրամ ծիլի. որ յայցել
լարար փրկու թիժողովրդեան իւրո
Յարոյց զեղ ջուր փրկու թե իտան
դաւթի ծառա ի իւրոյ. որպէս իսա
սեցաւ բերանովք սրբոցն որ յաւի
տեն ից մարգարեքն էին:

Իրկու թի ի թ շնամեաց մերոց. և ի
ձեռաց ամատելեաց մերոց:

Առնելո զորմու թի առ Հարսն մե
ռէյի շել զկտակարանս սբու թե իրո
Երդումն զորերդուաւ արբա Հա
մու Հաւր մերոյ. տալմեզ առանցե

րկուղի. զփրկու թի ի թ շնամեց մերց
պ աշտել զնա սրբու թ բ և արգարո
ւ թ բ առ աջի հորա. զամաւուրս կեն
աց մերոց:

Եւ դու մանուկ մարգարե բարձր
ելոյն կոչես ջիր. գնասցես առ աջի
մնապատրաստել զճանապարհսն ր

Տ ալ զգիտու թի փրկու թի Ժողով
րդեանս իւրոյ. ի թողու թի ամենայն
մեղաց մերոց:

Վասն գթայողորմու թեց մնայմե
րոյ. որ երևեցաւ մեզ արեգակն ի բա
րճանց լուս՝ որ առնել զի օար մեր:

Ժ ագել լոյս ի վերայ այնոցիկ որ

ստեպ'իսաւարի ևիստուերսմա

հոլ. ուղղել զոտս մեր'ի ճանապար

հս խաղաղութե:

տունք Ժ. աղաւթ քաւար հնութե սեմ
ովնի. ծերունոյ:

Արդար ճակեայ զճառայս քո տր

ոստբանիքում ի խաղաղութի զի տ

եսինսաչ քիմ զփրկութի քո զորպատ

ոաստեցերառաջի ամենայն Ժողո

վրդեան:

Լոյս յայտնեցար Հեթանոսաց

և փառք Ժողովրդեան քում իլի:

տոհն ք. ը. խոստովանու թիւն մանասի թագաւորին

Տրամենակալ անձ աբրահամու
սահակա յակովբա զաւակինոցայ
արդարոց ամեն լտր թող զմեղսմեր
Որարարեր զերկինս և զերկիր և զ
ամենայն զարդնոցա ամեն:

Որկապեցեր զժողովքանիւհրամա
նաւքով. փակեցեր զխորս. կնքեցեր
ահաւոր և փառաւորեալ անուանք
քով սրբով ամեն

Որ ամենայն ինչ սարսեալ գողայ
յերեսացահի զաւրու թեքո. ամկլ:
Անբա՛ւեմե՛ծ վաեղ չու թի փառ
աց սրբու թեքո. սաստիկե բարկու

ի սպառնալեաց քոց ի վերամեղա
որաց. ան չափ և անքնն ինեն ողոր
մու թիք աւետեաց քոց:

Ի ուտրբարձրեալ զթածերկայն
միտ բազում ողորմ և զ զ ջանաս ի
վերայ չարեաց մարդկան:

Ի ունձոչեդերապա շխարո թի
վանն արդարոցն արբա և ամու սա և
սկայակո վբա որքոչ մեղան քեզ. ա:

Լ յլեդիր ապա շխարո թի վանն
մ մեղաւորի. զի մեղք իմ աւելի եք
ան զաւազծ ովու. և բազմացան ան
աւրեն ու թիք իմ ամեկլ:

2 Եմարժան ի և այելե տեսանել զ

բարձրութիս երկնից իբազմութե
անաւրեւութե իմոյ. ամեկլ:

Կ որացեալեմես իբռնութե կապան
ացեցկաթից և ոչ գոյին ճ և ագիստ
Բարկացուցի զսրտմտութի. և չ
ար առաջ իբո արարի. կանգնեցի պ
ատկեր և բազմացուցի զցաւսան ճ
ին իմոյ. ամեկլ:

Եւ արդար իսոն արհեցուցանեմ զ
ճ ունդր սրտի իմոյ. և ինսդրեմ իբազ
ցրութե նե քում մե. ամեկլ:

Մ եղա տրմե զա և զանաւրեւութի
սիմեսին ճ են գիտեմ. ամեկլ:

Ա զաչեմ և ինսդրեմ իբեւ թողին

Ի թողին ճ. և մի կորուսանել զի
ստանաւրեն ու թե իմոյ. ամենկլ:
Ի յաւիտեան բարկանար ին ճ տր
Ի իշերզ չարիս իմ առաջի քո. և մ
արտաւորել զիս ընդ իջեալս ինե
րքոյ երկրի չարաւք. ամենկլ:
Ս ի դու ան ան. ապա շխարողա
ոյս ես և յիս ցոյց զբարերար ու թի
բողի անարժանս եմ. ամենկլ:
Ե ցուցե ս զիս ըստ բազում ողորմո
թե քում. և աւրհնեցի ց զքեզ զամ
ենայն աւուրս կենաց իմոց:
Չ քեզ տրաւրհնե ն ան զուարթո
քերկն ից և քոնն փառք յաւես ամ

Ա Ղաչեմ և խնդրեմ իբրև թողի
հնձտր մեղս իմ:

Բ ազում ողորմ տր ողորմե ախնձ:

Ա Տ քաւեայ զի սզմե զաւորս ի
մեղացե կեցոյ:

Ա Տ գթայ յիս իմեղուցեալ Տ
առայս և ողորմե ախնձ բազմամեղի

Ա մենաւրհնեալ սրբուհի և կոյս
անճաճ ին. բարեխաւսեայ առ տր վ
անսմեր մեղաւորացս :

Ա մենայն սբքայ բարեխաւսեցե
քառհայրերկինս վսմեր մեղաւորց:
Քս որդիայ անոխակալ ընկալ զա
ղաչանս մեր. զի իբրեզեմք ապ. ինե

ալանճիքներ:

Ս աղթող զաւրուժք սբ և կենդա
արար և պատուական խաչիւք
պահպանեայ զմեզ:

Լ Թաքեայ տրգհրեշտակ խաղա
ուժեքո. որեկեայ պահեսցեզմեզ
անխռովս խոուեև ի գիշերի:

Եւ մարդասիրուժք քո յիշեայ զմ
զտր յիշեայ զմեզ յորժամ գաս ար
քայուժք քո և ողորմեայ մեզ:

առք անբաժ անելի և
միասնական սբերոր
դուժե ևաւրեորդոյ և հոգոյնսբրոյ
յաւիտեանս ամ մնն:

Կ ազմեցաւ սբերգարանս դաւթի
լա՛ւ ևյրնդիր աւրինակե գառնեց
ոյ վարդապետի:

Ի թվականիս հայոց ո՛ժե. մայիս
ժե. աւրն ուրբաթ ժբ ժամն:

Ի հայրայպետութե. հայոցմեծ
ացտր միքելին և իւր համայխոհեղ
բարցն և փոքր հայոցտր: Իսաչատու

ին: իչորորորդամիայն: ամենամ

Լուսու. երզնկացի Մելքիսեդե
եպիսկոպոս իմաքրայ քաղաքն. ի վանա
տիկ ի հայոց հողե Տունն: Եկամ
ակցու թբ: այս քահանայից տրան
անիաին տրալեքսանին տրյովնես
ին սարգիս արեղին տրամ ճայտուր
ալեքսանոս տիացուն պետրոսին իս
ուպիարին. Եսրգանն և ճուվանին.

Յ իչեցեք իմաքրայ փայլ աղաւթս
ճերզաշխատորս սորայ զսիմեոն ճ
երն: Եզթոխաթցի արգարս և զսև
րստցի տոներն և. ամ յիչեզ ճեզիւր
միւսանկամ գալուստն: **Ա**մ մենն

34.
[7] 3 CS.

